

A satellite view of Earth from space, showing the continent of Europe and the surrounding Mediterranean Sea and Atlantic Ocean. The image is taken from a high angle, showing the curvature of the planet. The text is overlaid on the left side of the image.

DNB jaarverslag 2024

Robuust beleid in een onzekere wereld

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEEM

Uitgebracht in de algemene vergadering op 19 maart 2025.

Dit verslag werd afgesloten op 13 maart 2025.

Toelichting

Het binnenlands product, waarin grootheden van een aantal tabellen en figuren zijn uitgedrukt, is het bruto binnenlandse product tegen marktprijzen, tenzij anders aangegeven.

Verklaring der tekens

o(0,0) = het getal is minder dan de helft van de gekozen afronding of nihil;
Niets (blank) = een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen c.q. het gegeven wordt niet (aan DNB) gerapporteerd; -= gegevens ontbreken.

Afronding

Soms kloppen de tellingen niet geheel (door geautomatiseerde afronding per reeks); anderzijds is de aansluiting van de ene op de andere niet steeds geheel verwezenlijkt (door afronding per tabel).

© 2025 DE NEDERLANDSCHE BANK N.V.

Iedere openbaarmaking en verveelvoudiging voor educatieve en niet-commerciële doeleinden is toegestaan, mits met bronvermelding.

Postbus 98, 1000 AB Amsterdam
Frederiksplein 61, 1017 XL Amsterdam
Tel. +31 20 524 91 11
www.dnb.nl
E-mail: info@dnb.nl

Inhoud

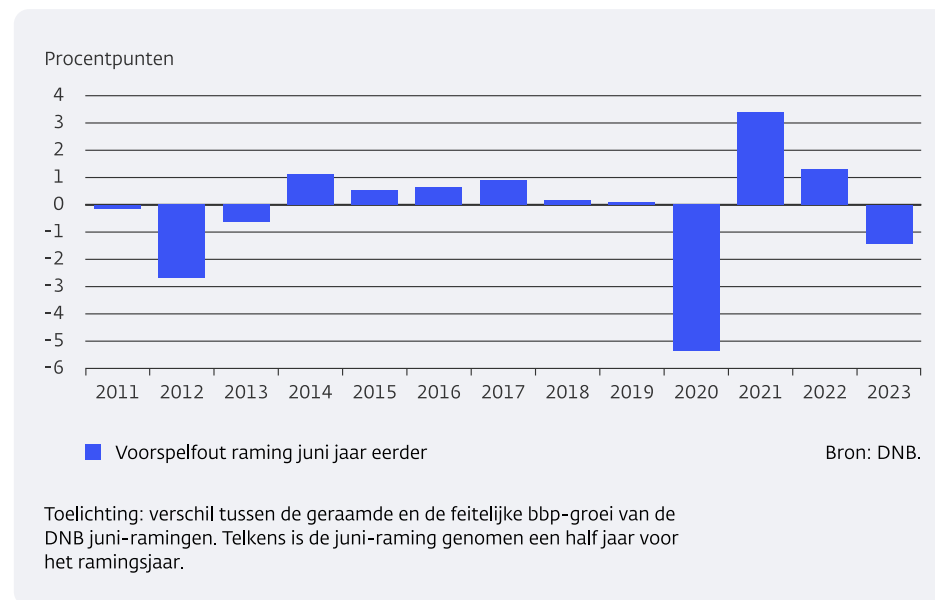
Verslag van de president	4
In het nieuws	17
Verantwoording	29
Directie, raad van commissarissen, bankraad en ondernemingsraad en governance	78
Verslag van de raad van commissarissen	84
Jaarrekening 2024	92
Bijlagen	150

Verslag van de president

Robuust beleid in een onzekere wereld

In de bijna veertien jaar dat ik nu president van De Nederlandsche Bank ben, hebben we ongekend grote schokken meegemaakt. Ik denk daarbij met name aan de Europese schuldencrisis, de COVID-pandemie, de Russische inval in Oekraïne en de daaropvolgende historisch hoge inflatie. Met op de achtergrond de nog altijd voortwoekerende klimaatcrisis. Technologische ontwikkelingen stonden ook niet stil de afgelopen jaren, met voordelen maar ook risico's voor de economie. De impact van al deze schokken was soms fors en onverwacht. Dat blijkt wel uit het verschil tussen voorspelde en gerealiseerde economische groeicijfers in de jaren dat deze schokken zich voordeden (zie figuur 1). Schokken zijn per definitie niet te voorspellen en de gevolgen voor de economie zijn vaak ook nog eens onzeker.

Figuur 1 Economische schokken hebben grote impact gehad op onze bbp-groei

Veel schokken

De schuldencrisis (2010-2014), in samenloop met de financiële crisis, stelde Europa danig op de proef en vergde het uiterste van het Europese crisis-management. De economieën en overheidsfinanciën van sommige Europese landen waren volledig van de rails gelopen. Het kwam zelfs zo ver dat sommigen het voortbestaan van de euro in twijfel begonnen te trekken. Maar de crisis heeft ook de aanzet gegeven tot belangrijke hervormingen in de Europese Unie.

De coronapandemie (februari 2020 – maart 2022) zorgde voor veel persoonlijk leed. De hele samenleving ging op slot, een nooit eerder vertoonde situatie. Maar de economie als geheel liep opmerkelijk weinig kleerscheuren op, mede dankzij buffers bij de overheid en de financiële sector. Daardoor konden bedrijven en burgers ondersteund worden op het moment dat dat nodig was.

Toen kwam in februari 2022 de Russische invasie van Oekraïne. Een grote schok, met nog steeds voortdurende verwoesting en verlies aan mensenlevens op een enorme schaal, en grote politieke gevolgen. Maar ook een schok met flinke economische repercussies. De afhankelijkheid van Russisch aardgas bracht veel Europese bedrijven en burgers in problemen. En de inflatie, die al aan het stijgen was doordat het wereldwijde aanbod van goederen de inhaalvraag na corona niet kon bijbenen, schoot naar niveaus die we sinds de jaren '70 niet meer hadden gezien. Een verder gevolg van de oorlog in Oekraïne is dat de veiligheidsdreiging is toegenomen, en dat de wereldeconomie steeds meer gefragmenteerd is geraakt.

Ook is steeds duidelijker geworden dat klimaatverandering grote gevolgen heeft voor onze economie. Gevolgen die niet aan een verre horizon staan, maar die zich nu al aftekenen, zoals we ook in het verslagjaar weer hebben kunnen ervaren. Zeker nu de terugdringing van broeikasgassen achterblijft bij wat in het Parijs-akkoord is afgesproken.

Technologie, waaronder de opkomst van artificial intelligence (AI), heeft steeds meer grip gekregen op de economie, en de financiële sector in het bijzonder. De potentiële voordelen in termen van betere en goedkopere dienstverlening zijn evident. Maar de technologische vooruitgang brengt ook meer risico's op operationele ontwrichting en financiële schokken. Waar technologische voortuitgang en innovatie de economie kunnen versterken, zijn zij in combinatie met de toegenomen geopolitieke fragmentatie juist een gevaarlijke cocktail geworden. Door de toegenomen afhankelijkheid van technologie zijn we immers kwetsbaarder geworden voor gerichte cyberaanvallen om de samenleving, de economie of de financiële sector te ontwrichten.

'We zijn **kwetsbaarder** geworden voor gerichte cyberaanvallen om de samenleving, de economie of de financiële sector te ontwrichten.'

Robuust beleid

Onzekerheid troef dus. Fundamentele onzekerheid die voorlopig niet weggaat. Onverwachte gebeurtenissen zijn van alle tijden, maar in het huidige mondiale economische en politieke klimaat is de kans daarop groter geworden. En als de kans op verrassingen groot is, moet je zorgen dat je tegen een stootje kunt. Dat betekent ten eerste dat je beleid moet voeren dat niet bij tegenwind meteen aan herziening toe is, maar ook werkt als de wereld zich anders ontwikkelt dan verwacht. Ten tweede moet het beleid erop gericht zijn om schokken op te kunnen vangen. Buffers zijn dus belangrijk, evenals andere maatregelen om de economie en de financiële sector weerbaar te maken. En ten derde moeten we, ondanks tegengestelde krachten, blijven samenwerken in de wereld, vooral in Europa. Ik zou deze trits kernachtig willen samenvatten als: robuust beleid. Wat betekent dit robuust beleid concreet, vertaald naar

het monetaire beleid van de Europese Centrale Bank (ECB), voor Nederland en voor Europa?

Monetair beleid

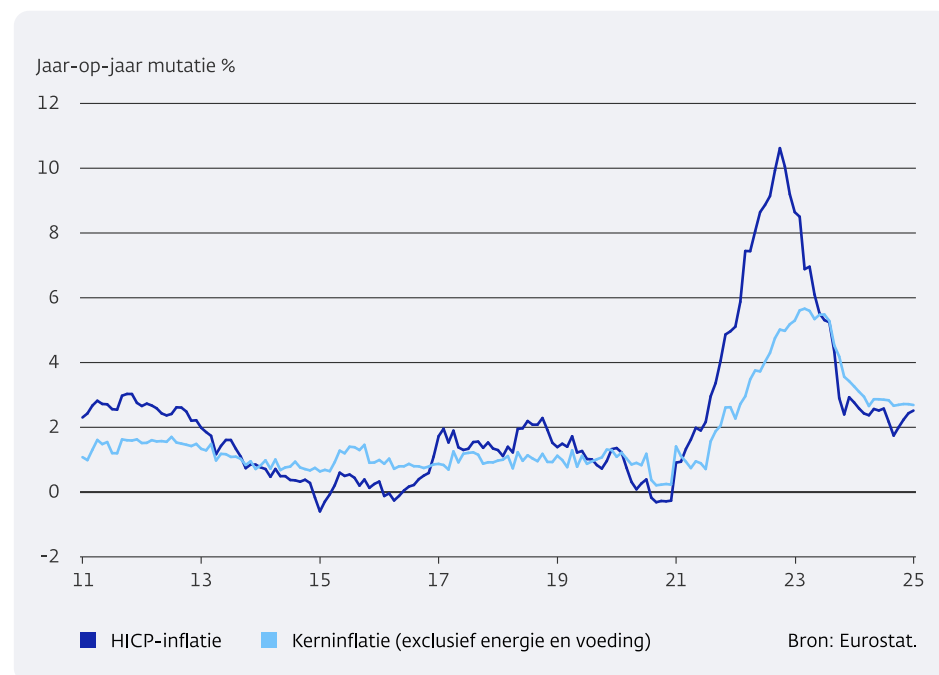
De inflatie in het eurogebied kende de afgelopen veertien jaar een merkwaardig verloop. Jarenlang was de inflatie zeer laag, te laag eigenlijk. Maar drie jaar geleden schoot de inflatie omhoog tot boven de 10%. Veel te hoog dus. Nadat de ECB vanaf de zomer van 2022 de rente fors verhoogd had, is de inflatie in het eurogebied weer bijna teruggekeerd naar de ECB-doelstelling van 2% (maar nog niet in Nederland, daarover later meer). Vooruitkijkend bestaan er risico's die kunnen leiden tot hogere inflatie, zoals geopolitieke fragmentatie en klimaatverandering. Maar ook een lage inflatie behoort tot de mogelijkheden, bijvoorbeeld als gevolg van afzwakkende groei, hogere besparingen en technologische vooruitgang. Het kan dus beide kanten op. Robuust beleid betekent hier dat de ECB in staat zal moeten zijn om te reageren op verschillende soorten schokken en vooral extreme uitslagen in de inflatie krachtig te bestrijden. Wat is hiervoor nodig?

Terugblik

Eerst een korte terugblik (zie figuur 2). Na jaren waarin de inflatie zeer laag was, brak deze gedurende 2021 opeens door de 2% heen. Na de eerste lockdowns van de pandemie herstelde de vraag naar goederen en diensten enorm snel, terwijl de productiekant van de economie nog kampte met verstoringen op de energiemarkt en knelpunten in de internationale toeleveringsketens. De productiekant kon de stijgende vraag niet aan. Overheden stutten met het begrotingsbeleid de door de pandemie weggevallen vraag, wat extra verhogende druk legde op de prijzen. Bovenop de al oplopende prijzen door deze mismatch van vraag en aanbod, kwam de Russische inval in Oekraïne in februari 2022. Die leidde tot extreem hoge energieprijzen, die Nederland extra zwaar troffen door onze destijds afhankelijkheid van Russisch gas, en zorgde daarmee voor een verdere stijging van de inflatie tot recordniveaus.

Figuur 2 Inflatie eurogebied schiet in 2021 omhoog

Toen de inflatie begon op te lopen was het monetair beleid aanvankelijk nog zeer ruim. Dit was deels het gevolg van de lage inflatie sinds de grote financiële crisis van 2008-2009. Het ruime monetaire beleid uitte zich in negatieve rentevoeten, kwantitatieve verruiming door veel centrale banken wereldwijd en de inzet van *forward guidance*. Dat laatste hield in dat de ECB trachtte het monetaire beleid verder te verruimen door te communiceren dat activa-aankopen door het Eurosysteem en het lage-rentebeleid nog langere tijd zouden aanhouden.

Onze modelanalyses achteraf suggereren dat de inflatie wat minder sterk was opgelopen als we het monetaire beleid eerder hadden verkrapt. Groot zou dit verschil echter niet geweest zijn, omdat de ECB vrijwel geen invloed heeft op bijvoorbeeld energieprijzen en knelpunten in de internationale toeleveringsketens. Ook had de ECB in haar reactie op de oplopende inflatie rekening te houden met verschillende scenario's. Toen de inflatie begon op te lopen, was de pandemie nog niet overwonnen. Er was nog steeds een risico dat een opleving van de pandemie de economie negatief zou beïnvloeden, of dat het eurogebied zou terugvallen in hardnekkig lage inflatie. In het licht hiervan zag de ECB een al te drastische reactie op de oplopende inflatie als ongewenst.

Nadat de ECB in 2022 een verkrappende koers had ingezet, toonde zij haar daadkracht en volgde vanaf juli dat jaar in korte tijd een zeer stevige serie renteverhogingen tot een niveau van 4% in september 2023. Na een piek in het najaar van 2022 begon de inflatie geleidelijk weer te dalen. In juni 2024, toen de inflatie inmiddels was afgenomen tot 2,5%, besloot de ECB tot een eerste renteverlaging om het monetaire beleid geleidelijk minder krap te maken.

Gegeven de al hoge inflatie, wogen opwaartse inflatierisico's extra zwaar, en daarom was de uiteindelijk stevige monetaire verkrapping en het relatief voorzichtige terugdraaien hiervan - in deze situatie - ook een vorm van robuust beleid. Een mogelijk bijeffect van een stevige monetaire verkrapping is dat deze de economie te sterk kan afkoelen. Naarmate de inflatie beter onder controle kwam, ontstond er meer ruimte om ook dit risico weer meer mee te wegen.

Terugkijkend kunnen we vaststellen dat de ECB in deze periode een evenwichtige koers heeft bewandeld tussen deze verschillende risico's. Het monetaire beleid is erin geslaagd de inflatie terug te dringen, zonder dat dit een harde landing van de economie tot gevolg had. De jaarlijkse bbp-groei in het eurogebied is positief gebleven, en de werkloosheid is nog steeds zeer laag. Ook is de inflatie gezien de enormiteit van de initiële schok relatief snel teruggekeerd richting de doelstelling, en ook een stuk sneller dan bij een vergelijkbare abrupte oploop van energieprijzen in de jaren '70.

Beleidsinstrumenten

Hoe vertaalt robuust beleid zich naar het gebruik van de verschillende monetaire beleidsinstrumenten? Het belangrijkste instrument van de ECB is de beleidsrente. Maar de afgelopen jaren is haar gereedschapskist aanzienlijk uitgebreid. De ECB kan financiële activa aankopen, ook bekend als kwantitatieve verruiming, ze kan langlopende leningen aan banken verstrekken, en ze kan de beleidsrente tot onder de nul procent sturen. Daarnaast heeft ze de beschikking over het zogenoemde *Transmission Protection Instrument* (TPI), om te voorkomen dat de monetaire transmissie in het eurogebied niet meer uniform doorwerkt bij ongefundeerd uiteenlopende rente op overheidsobligaties, en ze kan zoals al genoemd *forward guidance* aan de financiële markten geven over haar toekomstige rentebeleid.

Het is niet uit te sluiten dat deze instrumenten op enig moment opnieuw uit de gereedschapskist worden gehaald. Wel hebben we inmiddels geleerd dat er grenzen zijn aan het vermogen van monetair beleid om de economische groei, en daarmee de inflatie, aan te jagen. Zo kunnen activa-aankopen helpen om financiële markten te stabiliseren en – door lange rentes te drukken – een positieve bijdrage leveren aan groei en inflatie. Maar zelfs in de jaren waarin we dit instrument op grote schaal inzetten, bleef de inflatie structureel onder de doelstelling liggen.

Daarnaast hebben we kunnen leren dat je moet oppassen met een instrument als *forward guidance*, omdat dat het moeilijk kan maken om snel te reageren op onverwachte ontwikkelingen. Ook blijft het belangrijk om potentiële neveneffecten van het monetaire beleid mee te nemen in

de beleidsafweging. Denk hierbij aan de gevolgen voor activaprijzen, risico's voor de balans van de centrale bank en een overmatige opbouw van schulden.

Rol voor de overheid

Monetair beleid is dus geen wondermiddel. Waar lage inflatie samenhangt met een economie die onder potentieel presteert, is ook een rol weggelegd voor overheden, door ervoor te zorgen dat begrotingsbeleid en monetair beleid niet tegen elkaar inwerken. Overheden moeten dan wel voldoende begrotingsbuffers hebben om zo nodig samen met de centrale bank schokken op te vangen. Dat geldt ook voor Nederland, waar de overheidsfinanciën er nu weliswaar goed voorstaan, maar waar de ruimte onder de 3% tekortnorm de komende jaren beperkt is en de overheidsschuld op middellange termijn waarschijnlijk de 60%-norm overschrijdt.

'Overheden moeten ervoor zorgen dat begrotingsbeleid en monetair beleid niet tegen elkaar inwerken.'

Ook voor het bevorderen van een duurzame economische ontwikkeling kunnen overheden veel doen. De economische vooruitzichten voor het eurogebied zijn gematigd positief maar wel kwetsbaar voor geopolitieke risico's. Wat ook niet helpt is dat de productiviteitsgroei al langer een dalende trend laat zien. In Nederland is dat heel zichtbaar.

Tussen 1996 en 2010 groeide de Nederlandse arbeidsproductiviteit nog met gemiddeld een procent per jaar. In de afgelopen vijftien jaar was dat slechts een half procent per jaar, en ook voor de komende jaren is de verwachting dat de productiviteitsgroei rond een half procent per jaar blijft hangen. De dalende productiviteitsgroei remt het vermogen van de economie om zich verder te ontwikkelen, bij te dragen aan duurzame welvaart en de economische uitdagingen van deze tijd het hoofd te bieden.

Monetair beleid kan dit niet oplossen. Het zijn vooral overheden die hier een positieve rol kunnen spelen. Het Draghi-rapport over de toekomst van het Europese concurrentievermogen biedt hiervoor een aantal aanknopingspunten, zoals het versterken van de interne markt en het verhogen van zowel private als publieke investeringen. Daarvoor moeten de Europese lidstaten hun beleid beter op elkaar afstemmen, bijvoorbeeld bij het voltooien van de bankenunie en kapitaalmarktunie en op het gebied van innovatie, energie, defensie en infrastructuur.

Monetair beleid bij fundamentele onzekerheid

Tot slot roept de onzekere omgeving de vraag op hoe monetair beleid zal moeten omgaan met een wereld waarin zich meer dan in het verleden schokken zullen voordoen. Monetair beleid richt zich op de middellange termijn. Een goede uitgangssituatie, met een inflatie die gemiddeld genomen op de doelstelling ligt, maakt het mogelijk om door tijdelijke en beperkte afwijkingen van die doelstelling heen te kijken. Dit past ook bij de gedachte dat de centrale bank de inflatie niet volledig aan een touwtje heeft. Als deze afwijkingen groter of hardnekkiger worden, ontstaat echter het risico dat ze zich nestelen in de verwachtingen van huishoudens en bedrijven. Dat kan een zelfversterkend effect tot gevolg hebben. Tegenover enige tolerantie ten opzichte van kleine afwijkingen, moet dus een stevige reactie staan bij grotere afwijkingen. Dit helpt om het – voor een centrale bank cruciale – vertrouwen van burgers en bedrijven in een stabiele prijsontwikkeling te waarborgen.

Nederland

Inflatie nog hoog

Terwijl het inflatiecijfer in het eurogebied steeds meer richting het doel van 2% begint te bewegen, zien we dat de Nederlandse inflatie hier nog fors boven ligt (zie figuur 3). In december 2024 bedroeg het inflatieverschil tussen Nederland en het eurogebied 1,5 procentpunt. Daar is een aantal oorzaken voor. Sommige daarvan spelen al langer en hebben te maken met de structuur van de Nederlandse economie die duidelijk afwijkt van de rest van het eurogebied. Zo is de Nederlandse inflatie bovengemiddeld gevoelig voor externe schokken, door de hoge afhankelijkheid van de internationale handel en het hoge aandeel van gas in de energiemix. Schokken in de wereldhandel en in de gasmarkt, zoals we de afgelopen jaren veelvuldig gezien hebben, werken daardoor sterker door in de Nederlandse inflatie dan in de rest van het eurogebied.

Figuur 3 Nederlandse inflatie hoger dan eurogebied gemiddelde

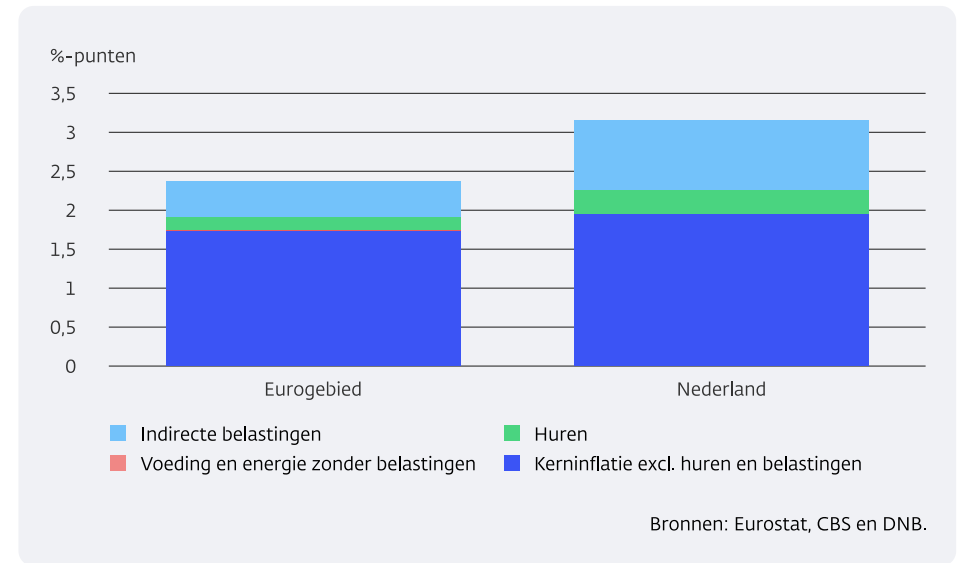
Daarnaast draait de Nederlandse economie door zijn sterke concurrentiepositie op volle toeren. De Nederlandse *output gap*, die laat zien hoever de feitelijke productie van ons land boven de potentiële productie ligt, is sinds 2019 beduidend hoger dan die in het eurogebied. Dit duidt erop dat de Nederlandse economie al jaren relatief overspannen is. Dit is ook terug te zien in onze extreem krappe arbeidsmarkt. De Nederlandse werkloosheid is sinds 2019 gemiddeld 3,1 procentpunt lager dan in het eurogebied. Door de oververhitte economie en de daarbij horende krappe arbeidsmarkt is de prijsdruk hier hoger via vraagoverschotten en oplopende loonkosten.

‘Schokken in de **wereldhandel** en in de **gasmarkt** werken sterker door in de Nederlandse inflatie dan in de rest van het eurogebied.’

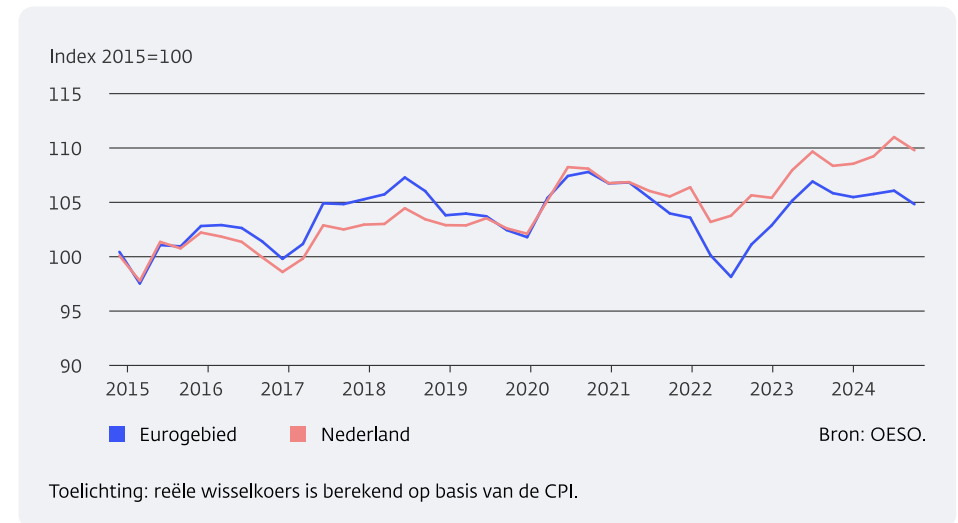
Afgelopen jaar waren er ook nog incidentele redenen waarom de Nederlandse inflatie uit de pas liep. Zo werd de voedselinflatie gedurende 2024 voor een groot deel gedreven door de accijnsverhogingen op tabak en alcohol. Zonder deze incidentele prijsstijgingen, zou de Nederlandse inflatie dichterbij het gemiddelde in het eurogebied liggen (zie figuur 4).

Indien Nederland geen euroland zou zijn geweest, zou dit alles zich vertalen in een waardeinstijging van de eigen munt. Door duurdere en dus lagere uitvoer zou de economie afkoelen en de inflatie afnemen, ook door lagere invoerprijzen. In een muntunie, waarin de nominale wisselkoersen zijn vastgeklonken in een gemeenschappelijke munt, gebeurt deze aanpassing via de onderlinge reële wisselkoers, wat zich vertaalt in een verslechterende concurrentiepositie, zoals figuur 5 voor Nederland illustreert.

Figuur 4 Huren en belastingen dragen sterk bij aan inflatieverschil met het eurogebied

Figuur 5 Stijging Nederlandse reële wisselkoers zorgt voor verslechterde concurrentiepositie

Dit aanpassingsproces kan kostbaar zijn, zeker wanneer de hogere inflatie in Nederland verankerd raakt in de verwachtingen. Voorkomen moet worden dat 3% het nieuwe normaal wordt. Het medicijn hiertegen heeft drie bestanddelen. In de eerste plaats moet de overheid via het begrotingsbeleid geen olie op het vuur gooien in tijden van overbesteding, zoals de afgelopen jaren is gebeurd. Hier past bij dat het kabinet in ieder geval vasthoudt aan het trendmatig begrotingsbeleid zoals dit is vastgelegd in het regeerprogramma.

In de tweede plaats zouden cao's waarin koopkrachtverbetering over een wat langere periode wordt gespreid kunnen helpen. Dit creëert duidelijkheid bij werknemers en werkgevers en verkleint het risico dat loonstijgingen worden doorberekend in hogere prijzen. De voor inflatie gecorrigeerde lonen zouden idealiter meegroeien met de productiviteitsontwikkeling, die per sector uiteraard kan verschillen.

Schaarste

In de derde plaats is het nodig om beleid te voeren dat de productiecapaciteit vergroot, waarbij in de eerste plaats het schaarsteprobleem van de Nederlandse economie geadresseerd zou moeten worden. In het jaarverslag over 2023 constateerde ik al dat de Nederlandse economie tegen zijn grenzen aanloopt door een schaarste aan productiefactoren. Dat probleem is het afgelopen jaar niet minder geworden. Sommige van deze schaarstes, zoals die aan arbeid, stikstofruimte, of woningen, staan al midden in het maatschappelijk debat. Andere, zoals die van beschikbaarheid van grond en voldoende schoon water, krijgen minder aandacht, maar hebben potentieel even grote effecten. Schaarste aan arbeid raakt alle sectoren en zet een rem op de economische groei op de lange termijn. Een gebrek aan stikstofruimte legt onder andere de bouw, landbouw en distributie aan banden; over enkele jaren dreigt een gebrek aan schoon water hetzelfde te doen voor de industrie en de landbouw. De beperkte CO₂-ruimte botst met productie in de industrie, landbouw en logistiek, om een paar sectoren te noemen. En gebrek aan grond belemmert onder andere de woningbouw.

Het groeipotentieel van onze economie wordt beperkt omdat deze schaarse factoren nu niet optimaal benut worden. Aan sommige vormen van schaarste kan wat gedaan worden door investeringen. Denk daarbij aan uitbreiding van het elektriciteitsnet. Waar dat niet kan, of niet op korte termijn kan, moeten we verstandigere keuzes maken, zodat schaarse middelen zo efficiënt mogelijk worden ingezet. Die keuzes moet de overheid zo min mogelijk zelf maken, daar is de markt doorgaans beter in. Maar dan moeten prijzen wel de werkelijke, private en maatschappelijke, kosten weerspiegelen, en moeten de beleidsprikkels in lijn zijn met maatschappelijke doelstellingen.

Betere beprijzing dus, en aanscherping van wettelijke normen en handhaving, of een combinatie hiervan. Betere beprijzing zorgt ervoor dat we zorgvuldiger omgaan met schaarse middelen en leidt zo tot een economisch efficiëntere verdeling. En daar waar beprijzing of normering op korte termijn leidt tot relatief hoge aanpassingslasten voor bedrijven of burgers, zou de overheid met gerichte maatregelen de pijn kunnen verzachten en in de tijd kunnen spreiden. Dat vergroot ook het draagvlak voor deze maatregelen.

Helaas is beprijzing niet voor alle schaarse middelen een goede oplossing, bijvoorbeeld omdat het leidt tot hoge administratieve lasten bij bedrijven of omdat het niet valt te handhaven door de overheid. Ook kan het zijn dat er internationale aspecten zijn om rekening mee te houden, bijvoorbeeld omdat Nederland vanwege verdragen niet zelf over het niveau van beprijzing gaat, zoals beprijzing van uitstoot door de luchtvaart. Of omdat beprijzing niet effectief is omdat productie over de grens wordt verplaatst. Dat zien we bijvoorbeeld bij uitstoot door delen van het bedrijfsleven. Een open economie als de Nederlandse is wat dat betreft dus vooral gebaat bij Europese en liefst zelfs wereldwijde, beprijzings- en normeringsafspraken.

‘Een **open economie** als de Nederlandse is vooral gebaat bij Europese en liefst wereldwijde afspraken.’

De Nederlandse economie is in ieder geval gebaat bij overheidsbeleid dat de randvoorwaarden schept, zodanig dat burgers en bedrijven vrije keuzes maken die beter rekening houden met schaarste en die onze gezamenlijke welvaart vergroten. Zulk beleid is ook robuust onder verschillende omstandigheden, en voorkomt dat het beleid steeds moet worden aangepast.

Europa

De voordelen van Europa

Robuust beleid betekent ook vaak Europees beleid. In de gure buitenwereld van vandaag moeten we in Europa gezamenlijk optrekken. Nederland heeft daar alle belang bij, want een groot deel van onze welvaart hebben we te danken aan een stabiel en florerend Europa. Onderzoek van het Centraal Planbureau (CPB) uit 2022 laat zien dat de Europese interne markt goed is voor ruim 80% van de Nederlandse handelsbaten, en dat de handelsvoordelen van het EU-lidmaatschap het Nederlandse bbp structureel met ongeveer 3% verhogen. We verdienen dus met zijn allen jaarlijks ruim € 30 miljard meer dankzij de Europese interne markt. Het CPB geeft daarbij aan dat dit bedrag waarschijnlijk een onderschatting is, onder meer omdat geen rekening is gehouden met een mogelijke gunstige bijdrage van de interne markt aan productiviteit via meer concurrentie en innovatie. In Nederland verdienen we een flink belegde boterham dankzij de Europese interne markt.

'**Samenwerken** waar dat kan,
in Nederland, in Europa en mondiaal.
De afgelopen veertien jaar hebben we
gezien dat dat beleid werkt.'

Hoewel Europa relatief kwetsbaar is voor de gevolgen van geo-economische fragmentatie, biedt deze ontwikkeling ons continent ook de kans om eindelijk het volledige potentieel van onze integratie te benutten. Het IMF heeft geschat dat het 10% verlagen van de overgebleven handelsbarrières tussen EU-landen - bijvoorbeeld door de kapitaalmarkten- en de bankenunie af te maken, nationale regelgeving en subsidies te harmoniseren en administratieve lasten weg te halen - een stijging van ongeveer 7% van het EU-bbp oplevert voor de unie als geheel.

Daarom moeten we, als economisch tegengif tegen wereldwijde fragmentatie, streven naar een verdere verdieping van de Europese interne markt. Door de resterende interne barrières weg te nemen bevorderen we de mobiliteit van arbeid en kapitaal en vergemakkelijken we de overgang naar nieuwe technologieën. Ten tweede helpt het harmoniseren van de regelgeving rondom kapitaalmarkten om besparingen te mobiliseren. Besparingen die nodig zijn voor de enorme klimaat-, defensie-, en digitale investeringsbehoeften van de EU. En ten slotte stimuleren we door de voltooiing van de bankenunie de Europese bankconcurrentie en maken we het gebruik van bankkapitaal efficiënter. Dit alles is nodig om de Europese financiële markten te verstevigen, maar ook om de Europese economie concurrerender en productiever te maken, zoals beschreven in het Draghi-rapport.

Financiële sector

De financiële sector is tijdens de schokken van de afgelopen jaren stevig overeind gebleven en heeft zelfs de reële economie kunnen stutten. Wat dit betreft hebben de aanscherpingen van het toezicht na de financiële crisis hun vruchten duidelijk afgeworpen, en zijn de economie, maar ook de banken zelf, er alleen maar beter van geworden. Maar ons werk om de bankensector veerkrachtiger te maken is nog niet voltooid. Het is van groot belang dat Europa, en ook andere landen, de Bazel III-normen snel en volledig implementeren. De kosten van hogere buffers zijn verwaarloosbaar ten opzichte van de kosten van een nieuwe bankencrisis. De sterke lobby in sommige landen tegen stevigere kapitaaleisen voor banken getuigt van een kortetermijngeheugen dat ik eerlijk gezegd moeilijk te begrijpen vind.

Bazel III is geen obstakel voor groei, het bevordert juist duurzame, lange-termijngroei. Banken met sterke kapitaalposities en goed liquiditeitsbeheer zijn beter in staat om de kredietverlening op gang te houden, te investeren in nieuwe technologieën en grootschalige projecten te financieren. Ze zijn ook beter in staat om leningen te verstrekken tijdens een economische neergang. En sterkere banken kunnen gunstigere financieringsvoorwaarden verkrijgen, klanten aantrekken en partnerschappen opbouwen die de aandeelhouderswaarde vergroten. Regulering van de bankensector is geen beperking, het is een kracht.

‘Regulering van de bankensector is geen beperking, het is een **kracht**.’

Publieke financiering

De grote investeringen waar Europa voor staat kunnen niet volledig betaald worden door de private sector, maar zullen ook deels door de overheid gefinancierd moeten worden. Tegelijkertijd vereisen de begrotingsregels dat veel landen hun tekort terugbrengen, wat het substantieel verhogen van nationale uitgaven moeilijk maakt. Op korte termijn valt goed te verdedigen dat landen een tijdelijke uitzondering op de begrotingsregels krijgen voor de extra defensie-uitgaven. De extra defensie-uitgaven moeten namelijk snel gebeuren en waren tot voor kort onvoorzien. Deze uitzondering zou wel echt tijdelijk moeten zijn, want de publieke schulden in de EU zijn nog steeds te hoog. Een tijdelijke versoepeling geeft landen de kans om te kijken hoe de extra defensie-uitgaven op de langere termijn het best in hun begroting kunnen worden ingepast. Aan de doelstellingen van het Stabiliteits- en Groeipact moeten geen concessies gedaan worden. Anders komt Europa van de regen in de drup.

Het Draghi-rapport pleit voor de uitgifte van EU-schuld papier voor gezamenlijke projecten om dit financieringstekort deels te ondervangen. Meer recentelijk wordt dit ook bepleit voor de financiering van

gezamenlijke Europese defensie-inspanningen. Doordat EU-obligaties als een veilige investering worden gezien, zou de rente op Europese schuld-uitgifte voor veel lidstaten lager zijn dan de rente op eigen staatsobligaties. Een dergelijk safe asset zou daarnaast bijdragen aan de integratie en verdieping van Europese kapitaalmarkten en leiden tot lagere gemiddelde financieringskosten. Maar gemeenschappelijke schuld-uitgifte zou ook tot herverdeling van financieringslasten leiden. Nederland kan zich momenteel bijvoorbeeld tegen een lagere rente financieren dan de rente op uitstaande EU-obligaties. Ook leidt gemeenschappelijke EU-schuld tot meer risicodeling.

Of gemeenschappelijke schuld-uitgifte wenselijk is om Europese publieke goederen te financieren is een politieke afweging. Ook andere vormen van gemeenschappelijke financiering zijn mogelijk. Zo kan de EU bestaande uitgaven herprioriteren, de nationale afdrachten aan de EU verhogen, of de eigen middelen van de EU verhogen. Als Europese overheden zouden kiezen voor de structurele uitgifte van EU-obligaties, dan zou dat in ieder geval hand in hand moeten gaan met lagere nationale schuld-ratio's. Om te voorkomen dat deze schuld-uitgiftes leiden tot een grotere totale schuldenlast, die uiteindelijk door dezelfde groep Europese burgers zal moeten worden gedragen. Dat zou moeten worden afgedwongen door een snellere daling van nationale schuld-quotes onder de nieuwe Europese begrotingsregels.

Tussen strategische autonomie en concurrentie

Maar het belang van Europese samenwerking - en dat is de laatste jaren steeds duidelijker geworden - reikt veel verder dan alleen geld verdienen. De wereld valt steeds meer uiteen in politieke en economische blokken. Vijandigheid en rivaliteit nemen toe. In dit klimaat moeten we in Europa samen optrekken om te beschermen wat we belangrijk vinden, op gebieden zoals onze veiligheid, gezondheidszorg en energie-zekerheid. Daarbij is het belangrijk om de deur open te houden voor mondiale samenwerking. Het is logisch dat Europa zijn strategische belangen wil beschermen en externe afhankelijkheden wil verminderen. Maar terwijl we dit doen, moeten beleidsmakers streven naar het beschermen van de vrije handel en de interne markt niet ondermijnen. We moeten daarom selectief zijn in ons beleid om

de strategische autonomie te vergroten. En de EU moet pal staan voor het handhaven en ondersteunen van de multilaterale, op regels gebaseerde samenwerking die ons decennia van stabiliteit en groei heeft gebracht.

Een concreet terrein waar deze balanceer-act tussen strategische autonomie en internationale concurrentie speelt, is het consumentenbetalingsverkeer. Onze betaalsystemen zijn, net als gas, water en stroom, onderdeel van de kritieke infrastructuur die de ruggengraat van de economie vormt. Tegelijkertijd zien we dat de betalingsinfrastructuur sterk afhankelijk is van producten en diensten van wereldwijd actieve aanbieders van betaaldiensten. 23 jaar na de komst van de chartale euro is er nog steeds geen Europese digitale betaaloplossing voor gebruik bij fysieke en online verkooppunten. Bestaande Europese oplossingen zijn vooral nationaal georiënteerd en hebben relatief beperkte toepassingsmogelijkheden. Dit maakt dat niet-Europese betaalbedrijven tot nu toe een spil in onze betaalsystemen blijven (zie figuur 6). Hoewel deze bedrijven worden gereguleerd door EU-kaders, kan het beleid van buitenlandse regeringen nog steeds resulteren in controle over wat, hoe en aan wie Europese burgers en bedrijven kunnen betalen.

Figuur 6 Retailbetalingen in de EU zijn nu nog afhankelijk van niet-Europese bedrijven

Internationale betaalinstellingen zijn belangrijk voor een concurrerende en efficiënte betaalmarkt in Europa, daar moet niet aan getornd worden. Maar in Europa willen we niet dat onze betaalsystemen afhankelijk zijn van het beleid van buitenlandse regeringen. Er moeten ook altijd Europese opties voorhanden zijn, zodat Europa onafhankelijk zijn betalingen kan verrichten. Daarom ondersteunen we private Europese initiatieven en zijn daarnaast zelf bezig met de voorbereiding van een essentiële aanvulling op onze Europese betaalinstructuur, zodat onze autonomie op het gebied van betalen geborgd is.

Digitale euro

Die essentiële aanvulling is de digitale euro. Als centrale bank is het onze taak te zorgen voor een veilig, betrouwbaar en voor iedereen toegankelijk betalingsverkeer. We gebruiken verschillende betaalinstrumenten, van pinnen aan de kassa tot contant geld. Door het evidente dalende gebruik van contant geld aan de kassa, is de afhankelijkheid van commerciële digitale betaaloplossingen groter geworden. Onze zelfstandigheid in Europa is hier echter niet mee gediend en inclusiviteit en privacy zijn niet per se gegarandeerd.

Daarom onderzoeken de Europese centrale banken samen de mogelijkheid om naast contant geld een digitale euro uit te geven, als aanvulling op de bestaande commerciële betaalmiddelen. De wereld om ons heen digitaliseert, en wij dus ook. De digitale euro is een elektronische vorm van contant geld. Een digitaal betaalmiddel dat voor zijn functioneren gegarandeerd volledig zelfstandig opereert, onafhankelijk van niet-Europese partijen. Een digitale euro zal ervoor zorgen dat iedereen in het eurogebied toegang houdt tot een simpel, breed geaccepteerd, veilig en betrouwbaar betaalmiddel, onder alle omstandigheden. Als aanvulling op de bestaande mogelijkheden van betalen.

Slot

In deze onzekere tijden hebben we robuust beleid nodig. Beleid dat de test kan doorstaan, ook als het anders loopt dan verwacht. Beleid dat ervoor zorgt dat we tegen een stootje kunnen. Dat betekent onder andere buffers aanleggen en de cyberweerbaarheid vergroten. Het groeipotentieel van onze economie verbeteren. En samenwerken waar dat kan, in Nederland, in Europa en mondiaal. De afgelopen veertien jaar hebben we gezien dat dat beleid werkt. Gelukkig is er onder de Nederlandse burgers een grote steun voor Europa, zo blijkt uit de eurobarometer. Maar liefst 89% van de Nederlanders is voor de euro. En 84% van de Nederlanders denkt dat Nederland de toekomst beter aan kan binnen de EU dan erbuiten. Dat diezelfde Nederlander ook vindt dat problemen in eigen land prioriteit moeten hebben, zoals het Sociaal- en Cultureel Planbureau ons onlangs voorhield, is hiermee niet in tegenspraak, integendeel. Veel van die problemen spelen namelijk evenzeer in andere landen. En kunnen soms alleen maar effectief aangepakt worden met robuust Europees beleid. Uit de cijfers spreekt een stevig mandaat om de samenwerking in Europa te verdiepen. Laten we als beleidsmakers dat mandaat benutten om de economie en de financiële sector in Nederland en in Europa sterker en weerbaarder te maken.

In het nieuws

Starten op de woningmarkt?
Waarom het zo moeilijk is om een
huis te krijgen

→ [Lees het artikel](#)

Aantal valse bankbiljetten in
Nederland sterk gedaald

→ [Lees het artikel](#)

Als een bank failliet gaat, zorgen
wij dat rekeninghouders binnen 7
werkdagen hun geld terugkrijgen

→ [Lees het artikel](#)

Hoe we toekomstige personeelstekorten kunnen oplossen

[→ Lees het artikel](#)

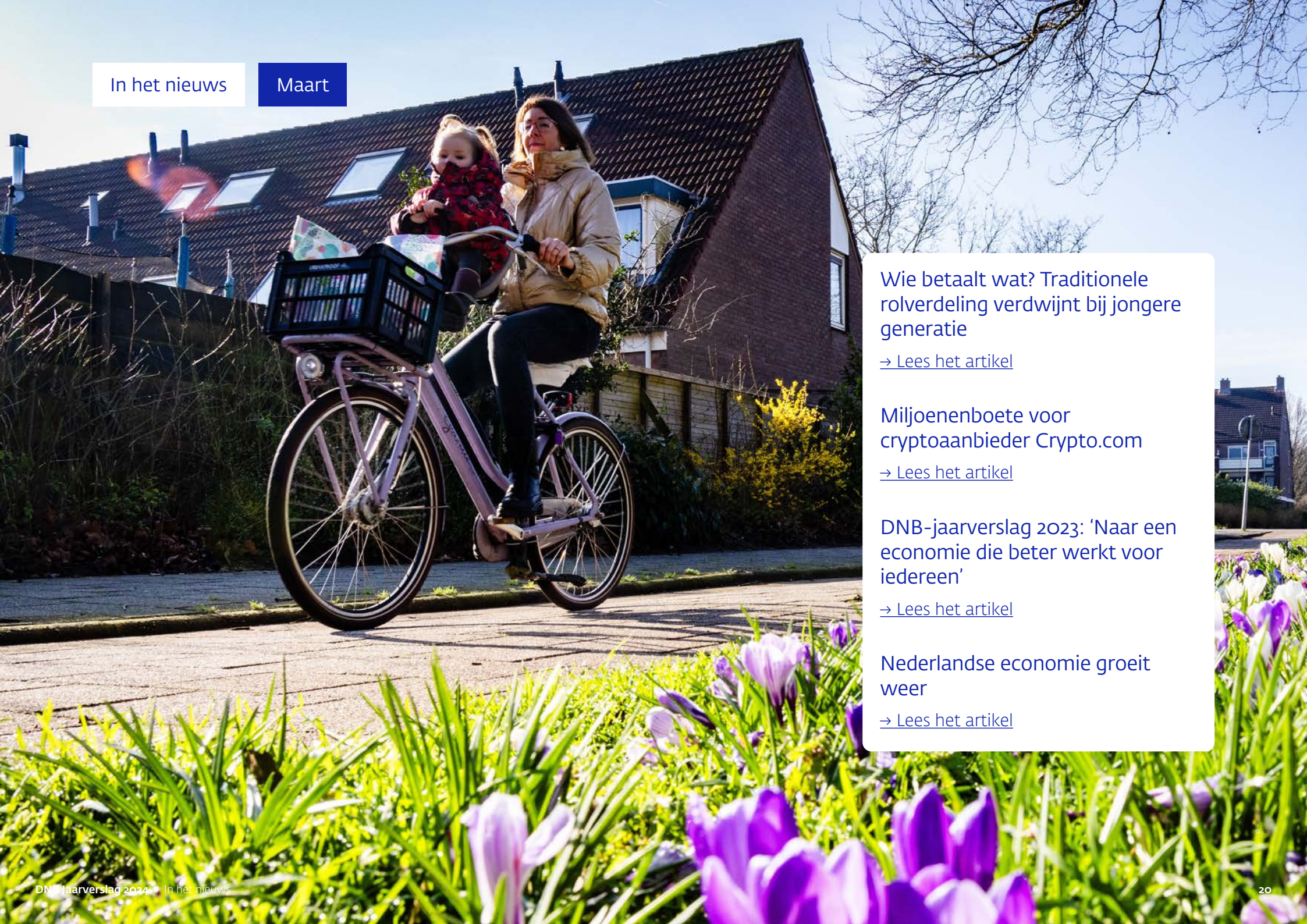
Klaas Knot op bezoek in Suriname: 'Ruim anderhalf jaar geleden gaf u mij een luisterend oor dat mij toeliet om als huidige president namens De Nederlandsche Bank excuses aan te bieden voor haar betrokkenheid bij slavernij in het verleden'

[→ Lees het artikel](#)

De stappen op weg naar een krachtige Europese kapitaalmarktenunie

[→ Lees het artikel](#)

Wie betaalt wat? Traditionele rolverdeling verdwijnt bij jongere generatie

→ [Lees het artikel](#)

Miljoenenboete voor cryptoaanbieder Crypto.com

→ [Lees het artikel](#)

DNB-jaarverslag 2023: 'Naar een economie die beter werkt voor iedereen'

→ [Lees het artikel](#)

Nederlandse economie groeit weer

→ [Lees het artikel](#)

Nicole Stolk verlaat DNB en gaat aan de slag in de zorgsector

[→ Lees het artikel](#)

AFM en DNB over de enorme impact van AI op de financiële sector

[→ Lees het artikel](#)

Hoe we soepel overstappen op een nieuw pensioenstelsel

[→ Lees het artikel](#)

Een 'hack à la carte': DNB breidt cyberbeveiligingsproject uit

[→ Lees het artikel](#)

Integriteitsrisico's financiële sector in beeld

[→ Lees het artikel](#)

Hoe hogere loonkosten en
bedrijfswinsten bijdroegen aan
inflatie

→ [Lees het artikel](#)

Waarde beleggingen Nederlandse
huishouden schiet omhoog in
eerste kwartaal 2024

→ [Lees het artikel](#)

Banken moeten meer doen om
discriminatie van hun klanten
tegen te gaan

→ [Lees het artikel](#)

Monetair beleid: leren van het
verleden en vooruitkijken naar
de toekomst

→ [Lees het artikel](#)

Gita Salden start als directielid van DNB

→ [Lees het artikel](#)

Waarom de huizenprijzen weer stijgen, ondanks hogere hypotheekrente

→ [Lees het artikel](#)

Bescheiden groei van de Nederlandse economie

→ [Lees het artikel](#)

Energie weer net zo betaalbaar als voor de energiecrisis

→ [Lees het artikel](#)

ECB verlaagt de rente

→ [Lees het artikel](#)

Lagere inflatie en aantrekkende economie hebben positief effect op stabiliteit financiële sector

→ [Lees het artikel](#)

Hoeveel vertrouwen hebben Nederlanders in hun bank, verzekeraar en pensioenfonds?

→ [Lees het artikel](#)

Cindy van Oorschot aan de slag als directielid bij DNB

[→ Lees het artikel](#)

Neem een kijkje in de streng beveiligde kluis van DNB

[→ Lees het artikel](#)

Nieuwe Europese wet moet schimmigheid crypto's wegnemen

[→ Lees het artikel](#)

Betalen doet pijn, maar minder als je een tiener bent met cash

[→ Lees het artikel](#)

Onderzoek DNB: Europese bedrijven die veel CO2 uitstoten, betalen steeds hogere rentes op hun obligaties

[→ Lees het artikel](#)

Pensioenfondsen behalen bijna € 36 miljard winst op hun beleggingen

[→ Lees het artikel](#)

Hendrik Jan Biemond benoemd tot commissaris van DNB

[→ Lees het artikel](#)

Steeds meer Nederlands spaargeld naar buitenlandse banken

[→ Lees het artikel](#)

Houd ook bij nieuwe Europese begrotingsregels het overheids-tekort ruim onder 3%

[→ Lees het artikel](#)

Tien columns en een essay: Arnon Grunberg twee weken te gast bij DNB

[→ Lees het artikel](#)

10 11

Met slimmer werken de personeelstekorten te lijf

[→ Lees het artikel](#)

Een sterk financieel stelsel? Voer Bazelse bankenregels volledig en wereldwijd in

[→ Lees het artikel](#)

Geopolitieke onzekerheid en risico van cyberaanvallen belangrijke risico's voor financiële stabiliteit

[→ Lees het artikel](#)

Groeiende internationale spanningen hebben impact op de financiële sector

→ [Lees het artikel](#)

Digitale veiligheid topprioriteit in grimmig geopolitiek klimaat

→ [Lees het artikel](#)

Als economen het eens zijn: de rol van centrale banken in de groene transitie

→ [Lees het artikel](#)

Inflatie in Nederland hoger dan in andere landen, vooral binnenlandse oorzaken

→ [Lees het artikel](#)

Nederlandse economie groeit, geopolitieke onzekerheid steeds grotere bedreiging

→ [Lees het artikel](#)

Een handelsoorlog kent alleen verliezers

→ [Lees het artikel](#)

Nederlandse en Europese verzekeraars kwetsbaar voor geopolitieke schokken

→ [Lees het artikel](#)

De pensioentransitie is in volle gang. Per 1 januari 2025 gaan de eerste drie fondsen over naar het nieuwe stelsel

→ [Lees het artikel](#)

Verantwoording

Inleiding

Financiële en prijsstabiliteit staan centraal in ons werk. Dat zijn de bijdrages aan duurzame welvaart die van de centrale bank, prudentieel toezicht-houder en resolutieautoriteit verwacht mag worden. Daaronder verstaan we een gezonde economische ontwikkeling in alle betekenissen van het woord: een economische groei zonder schadelijke effecten voor de leef-omgeving, gedragen door een voor iedereen toegankelijk financieel en economisch systeem, waarbij geen rekeningen worden doorgeschoven naar volgende generaties.

In dit hoofdstuk zetten we uiteen hoe DNB zich in 2024 van haar taken heeft gekweten, zowel nationaal als in Europees verband. Wat is bereikt, waarin zijn we (nog) niet geslaagd en welke doelstellingen hebben een andere prioriteit gekregen? We leggen verantwoording af langs de zes strategische doelstellingen van [DNB2025](#), de veranderstrategie die sinds 2020 van kracht is en die met ingang van 2025 plaatsmaakt voor de [nieuwe strategie 2025-2028](#). In dit jaarverslag 2024 rapporteren we dan ook voor de laatste keer langs de zes doelstellingen van DNB2025.

De kortere horizon van de nieuwe strategie hangt samen met het feit dat de veranderingen in de buitenwereld zich zo snel voltrekken dat strategische keuzes eerder om een herijking vragen. Niet voor niets is 'adaptief en proactief' één van de vier strategische pijlers onder de nieuwe strategie. De andere drie zijn: 'onafhankelijk en gezaghebbend', 'open en betrokken' en 'doeltreffend en doelmatig'. Thema's als duurzaamheid, digitalisering en diversiteit – terug te vinden in de strategische doelstellingen uit DNB2025 – blijven essentiële aandachtspunten in ons werk. Maar deze zijn inmiddels zo verankerd in ons dagelijks werk dat ze niet langer extra accent in de nieuwe strategie behoeven. Een belangrijk nieuw accent in de strategie 2025-2028, onder 'adaptief en proactief' is wendbaarheid, in het bijzonder voorbereid zijn op escalatie van geopolitieke risico's.

Ontwikkelingen 2024

Zachte landing eurogebied

Waar de geopolitieke verhoudingen in 2024 niets van hun dreiging en grimmigheid hebben verloren en geopolitieke risico's vooral verder zijn toegenomen, heeft de economie van het eurogebied een zachte landing weten te maken. Zonder in een recessie te geraken heeft de ECB sinds 2022 de beleidsrente verhoogd om de gemiddelde inflatie in september 2024 onder de ECB-doelstelling van 2% te krijgen, voor het eerst sinds juni 2021. In 2024 kwam een einde aan de reeks renteverhogingen waartoe de ECB sinds de zomer van 2022 overging: vanaf juni 2024 heeft de ECB de beleidsrente in vier stappen verlaagd van 4% naar 3%. De inflatie in Nederland ligt echter nog ver boven de 2% door relatief hogere indirecte belastingen, een boven potentieel draaiende economie en forse loongroei. Volgens de meest recente [DNB-ramingen](#) blijft de Nederlandse inflatie tot en met 2026, het laatste jaar van de ramingsperiode, boven de ECB-doelstelling (zie paragraaf Evenwichtige Verhoudingen).

Wat is bereikt, waarin zijn we (nog) niet geslaagd en welke **doelstellingen** hebben een andere prioriteit gekregen?

Weerbare financiële sector; publieksvertrouwen stabiel

In ons banktoezicht lag in 2024 vooral de nadruk op het renterisico, liquiditeit en risico's in kredietportefeuilles, terwijl ten aanzien van de verzekeringssector onze aandacht met name is uitgegaan naar vier sector-brede onderwerpen, te weten: hypotheek en vastgoed, AI, cyberweerbaarheid en duurzaamheid. Ons toezicht op de pensioensector heeft in 2024 voornamelijk in het teken gestaan van de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Nederlandse financiële instellingen beschikken al met al over [solide financiële posities](#) en kunnen daardoor een stootje velen.

Het IMF heeft zich in 2024 in het kader van de zogenoemde FSAP positief uitgesproken over de weerbaarheid van de Nederlandse financiële sector en over het toezicht dat daaraan ten grondslag ligt. Het vertrouwen van Nederlandse huishoudens in financiële instellingen is in 2024 gelijk gebleven, zo blijkt uit ons jaarlijks vertrouwensonderzoek. Uitgesplitst naar sectoren is het vertrouwen in het bankwezen licht gestegen vergeleken met de uitkomsten een jaar eerder, terwijl de fiducia in de verzekeringssector en pensioenfondsen iets minder werd. Het vertrouwen in DNB is enigszins toegenomen (zie paragrafen Evenwichtige Verhoudingen en Vertrouwen).

Weerstandsvermogen en vertrouwen cruciaal in een onzekere wereld

Een financiële sector die kan bogen op een adequaat weerstandsvermogen en een stabiel publieksvertrouwen is in het huidige klimaat van geopolitieke spanningen geen overbodige luxe. Economisch manifesteren deze spanningen zich in handelsconflicten, verstoring van mondiale toeleveringsketens en inzet van sancties, met alle mogelijke (prijs)schokken en cyberrisico's van dien. Een open economie als de Nederlandse met een grote financiële sector is daar gevoelig voor. Zeker tegen de achtergrond van financiële markten die geopolitieke risico's volgens het IMF nog onvoldoende inprijzen.

Mondiale spanningen gepaard met toegenomen cyberdreiging

De mondiale spanningen gingen in 2024 gepaard met een toename van het aantal geavanceerde cyberaanvallen waar ook overheden bij betrokken zijn. Een kwart van de cyberaanvallen wereldwijd raakt de financiële sector. Dit kunnen directe aanvallen op financiële instellingen zijn, of indirecte dreigingen via externe partijen waar financiële instellingen veel gebruik van maken. DNB ziet de geopolitieke en de daaraan gerelateerde cyberrisico's momenteel dan ook als één van de toprisico's in haar toezicht. In ons toezicht zullen we er dan ook scherp op toezien dat de sector de vereisten van de Europese Digital Operational Resilience Act (DORA) goed naleeft. DORA stelt eisen aan de beheersing van ICT- en cyberrisico's in de uitbestedingsketen en aan de continuïteitsmaatregelen die de instellingen klaar hebben liggen (zie paragraaf Vertrouwen).

Maatschappelijke waardecreatie

De kerntaken van DNB staan in het teken van financiële stabiliteit. Of het nu het monetaire beleid betreft, onze inspanningen in het betalingsverkeer of de toezichthoudende en resolutietaak, ze zijn afzonderlijk en in samenhang noodzakelijk om financiële stabiliteit te waarborgen.

Met onze taakuitoefening hebben we ook – direct en indirect – invloed op duurzaamheidsaspecten als klimaat en inclusie, waaronder de mate van toegankelijkheid van financiële diensten voor bepaalde groepen in de samenleving. Dat onze kerntaken een dergelijk breed bereik hebben, blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat MVO één van de zes ambities van onze DNB2025-strategie vormt en dat we sinds 2015 verantwoording afleggen volgens GRI-standaarden. Aan de hand van deze standaarden hebben we zogenoemde materiële thema's in kaart gebracht, onder meer dankzij input van onze stakeholders. Deze thema's geven inzicht in de wijze waarop wij als DNB in onze taakuitoefening impact (positief of negatief) hebben

op economie, milieu en mensen, met inbegrip van impact op mensenrechten'. (zie voor de materiële thema's de meest rechtse kolom in figuur 1 en ook tabel 4 in Bijlage 2, 'Over dit Verslag').

In het waardecreatiemodel wordt inzichtelijk gemaakt wat de relatie is tussen de bronnen die ons ter beschikking staan – variërend van financieel kapitaal (middelen), intellectueel kapitaal (onze specifieke kennis en kunde) tot sociaal kapitaal (onze contacten met stakeholders) –, hoe we die vervolgens inzetten (output) en welke impact (outcome) we daarmee willen realiseren. De beoogde impact is nauw gerelateerd aan de materiële thema's waar wij als DNB het verschil op willen maken.

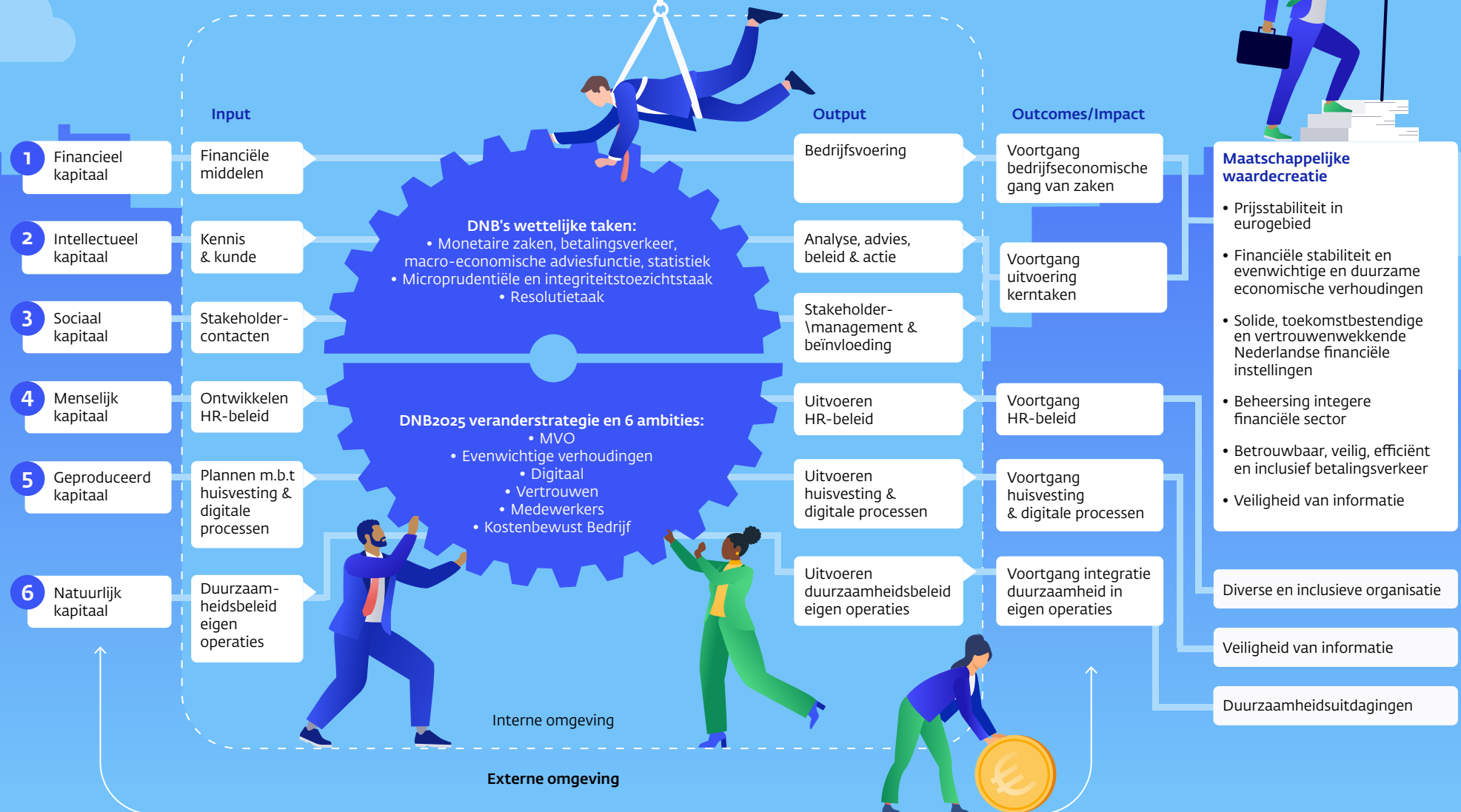
¹ Vertaald uit "Material Topics" volgens GRI Standards 2021: *'topics that represent the organization's most significant impacts on the economy, environment, and people, including impacts on their human rights.'*

Figuur 1 (Waardecreatie model), klik voor onderliggende informatie [hier](#)

Waardecreatiemodel

 Klik op de kaders voor meer informatie

Evenwichtige verhoudingen

Ambitie Evenwichtige Verhoudingen 2020-2025	Voortgang 2024	Relevante materiële thema's
<p>In 2025 zijn er in Nederland en internationaal evenwichtigere economische verhoudingen mede dankzij de inzet van DNB.</p> <p>Evenwichtige economische verhoudingen zijn een voorwaarde voor prijsstabiliteit en financiële stabiliteit en dragen bij aan een duurzame welvaart. Evenwichtsherstel is noodzakelijk na de financiële crisis van 2008, de Europese schuldencrisis en de COVID-19-pandemie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Macro-economische adviezen vinden beperkt weerklank (loonontwikkeling en begrotingsbeleid) ■ Macrobuffers voor banken geïmplementeerd ■ Normen over bereikbaarheid en beschikbaarheid contant geld steeds beter nageleefd en chartale infrastructuur voor langere termijn geborgd ■ Pensioentransitie naar toekomstbestendig stelsel in volle gang: groen licht voor drie invaarbesluiten	<ul style="list-style-type: none"> ■ Financiële stabiliteit en evenwichtige en duurzame economische verhoudingen ■ Prijsstabiliteit in het eurogebied ■ Betrouwbaar, veilig, efficiënt en inclusief betalingsverkeer

Omslag monetair beleid

In 2024 is een einde gekomen aan het verkrappend monetaire beleid waartoe de ECB in de zomer van 2022 overging om de sterk oplopende inflatie het hoofd te bieden. De beleidsrente is in juni 2024 verlaagd van 4% naar 3,75%, gevolgd door nog drie verlagingen in september, oktober en december met eveneens elk 25 basispunten. De overgang naar een ruimer monetair beleid verliep parallel aan een verdere daling van het inflatietempo: in september dook de inflatie in het eurogebied voor het eerst sinds drie jaar onder de 2%, de inflatiedoelstelling van de ECB. Over het gehele jaar 2024 is de inflatie in het eurogebied uitgekomen op 2,4%.

Analyse rentebeleid

Terugblikkend op het rentebeleid van de laatste jaren constateert DNB in een [analyse](#) dat de ECB achteraf gezien aan de late kant was met het verhogen van de rente als antwoord op de sterk stijgende inflatie. Dat werd vervolgens weer goedge maakt door de rente vervolgens in twee jaar tijd met 4,5 procentpunten te verhogen.

Hoge Nederlandse inflatie

Waar de gemiddelde inflatie in het eurogebied weer duidelijk richting het gewenste niveau is teruggekeerd, bevindt de Nederlandse inflatie zich onder invloed van hoge indirecte belastingen, een groei boven de potentiële groeivoet en een substantiële loongroei in 2024 nog ver boven de 2%. Gemiddeld kwam deze in het verslagjaar uit op 3,2%. Tot en met 2026 blijft de inflatie, zo geven de meest recente [ramingen](#) aan, boven de ECB-doelstelling van 2%. Er is het nodige onderzoek- en advieswerk verricht, zoals op het gebied van arbeidsmarkt en overheidsfinanciën:

■ Arbeidsmarktanalyse gedeeld

Over de arbeidsmarkt krapte en de daarmee gepaarde gaande uitdagingen is een [DNB Analyse](#) gepresenteerd. De [Miljoenennota 2025](#) verwijst uitvoerig naar deze analyse. Bedoeling was om in navolging op de krapte-analyse een productiviteitsanalyse te publiceren. Dat is niet gelukt in 2024.

■ Oproep DNB beheerste loonstijging geen gehoor

Onze adviezen over een beheerste loonstijging hebben vooralsnog weinig weerklank gekregen. Zo heeft de FNV een centrale looneis van 7% voor 2025 vastgesteld. Een dergelijke uitkomst zou de Nederlandse inflatie met

een vol procentpunt doen stijgen, waardoor de 2%-doelstelling verder uit zicht raakt, zo heeft DNB publiekelijk kenbaar gemaakt.

■ Advies begrotingstekort niet opgevolgd

Ons advies aan het kabinet conform het eerdere advies van de Studiegroep Begrotingsruimte om het begrotingstekort tot 2% bbp terug te brengen is evenmin opgevolgd. Het hoofdlijnenakkoord stuurt aan op een tekort van -2,8%. Daarmee riskeert het kabinet bijsturing vanuit 'Brussel' en heeft het geen ruimte om trendmatig begrotingsbeleid te voeren. We hebben onze opvatting via diverse kanalen gedeeld, bijvoorbeeld als lid van de Vijfhoek, in een rondetafelgesprek in de Tweede Kamer en met een presentatie in de Eerste Kamer.

Ramingsproces onder de loep

In onze ramingen hebben we een langetermijninschatting van de schuldontwikkeling toegevoegd. Dit helpt bij het inzichtelijk maken van langetermijnuitdagingen zoals oplopende vergrijzings- en rentekosten. De raming van de overheidsfinanciën was de afgelopen jaren met veel onzekerheid omgeven. Dit kwam onder andere door de corona- en energiecrisis. Daardoor viel het daadwerkelijke begrotingstekort de afgelopen jaren lager uit dan door DNB (en andere instituten) geraamd, wat leidt tot minder vertrouwen in de ramingen. DNB heeft het afgelopen jaar kritisch gekeken naar het eigen ramingsproces. Dat heeft onder andere geleid tot een andere inschatting van de zogenoemde onderuitputting, het deel van de begroting dat uiteindelijk niet wordt uitgegeven. DNB neemt ook deel aan de expertgroep ingesteld door de minister van Financiën die de verschillen tussen ramingen voor de overheidsfinanciën en de vaak meevallende uitkomsten nader analyseert.

Haagse gremia woningmarkt

DNB heeft zich op het gebied van de woningmarkt actief getoond in diverse Haagse gremia. Op verzoek van het Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) "Bouwstenen voor een beter belastingstelsel" hebben we berekeningen verricht naar de fiscale kosten van het afschaffen van de 30-jaarstermijn (de fiscale hypotheekrente-aftrek geldt voor

maximaal 30 jaar). Ook hebben we deelgenomen aan het IBO "Op grond kun je bouwen". Daarin hebben we met name ingezet op het belang van de grondmarkt, economische effectiviteit van maatregelen en gewezen op de mogelijke impact van beleidsmaatregelen op het aanbod van woningen. Vergroting van de woningvoorraad blijft een beleidsrelevant onderwerp, vandaar dat we in 2025 investeren in uitbreiding van onze expertise over de aanbodkant van de woningmarkt.

Onderzoek pensioenopbouw

We hebben in 2024 onderzocht in hoeverre de pensioenopbouw 'in balans' is. Dat onderzoek vond plaats in het kader van het Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) Pensioenopbouw. Uit onze berekeningen blijkt dat het pensioenstelsel voor de meeste huishoudens effectief is in het voorkomen van armoede. Er zijn grote verschillen in de mate waarin huishoudens de levensstandaard na pensionering kunnen voortzetten. Een kanttekening bij dit onderzoek is dat we alleen bruto pensioeninkomens hebben berekend, omdat we geen model in huis hebben om netto-effecten door te rekenen.

Transitie pensioenstelsel in volle gang

De overgang naar het nieuwe pensioenstelsel dat een betere aansluiting op de huidige arbeidsmarkt beoogt en met minder conflicten tussen generaties gepaard gaat, is in volle gang. We hebben in 2024 van achttien pensioenfondsen hun zogenoemde inwaarmelding ontvangen. Hierin geven de fondsen aan hoe zij de transitie vorm en inhoud geven die uiterlijk op 1 januari 2028 haar beslag moet krijgen. DNB heeft in 2024 drie inwaarmeldingen afgerond, waarmee deze fondsen per 1 januari 2025 de overstap naar het nieuwe regime konden maken. De omvang en complexiteit van deze transitie nopen tot een intensieve dialoog tussen alle betrokken partijen, waarbij over en weer van elkaar geleerd wordt. Een en ander heeft onder meer tot gevolg dat de kwaliteit van de aangeleverde informatie bij inwaarmeldingen is toegenomen en als toezichthouder erkennen wij het belang om in een vroeg stadium aan te geven wat de essentiële elementen in onze beoordeling zijn.

Macrobuffers voor banken geïmplementeerd

- Voor Nederlandse banken zijn nieuwe kapitaalbuffers van kracht geworden. De contracyclische kapitaalbuffer (CCyB) is per 31 mei 2024 van 1% naar 2% verhoogd, een niveau dat past bij een standaard risico-omgeving waarin cyclische risico's zich op een 'normaal' tot 'verhoogd' niveau bevinden. Met het ophogen van deze buffer kunnen banken in mindere tijden schokken opvangen zonder dat dit direct gepaard gaat met het beperken van hun kredietverlenende activiteiten.
- Eveneens per 31 mei 2024 zijn de buffers voor nationaal systeemrelevante banken (de O-SII buffers) gewijzigd. De nieuwe buffereisen zijn iets lager vastgesteld, omdat het systeemrisico voor de banken is afgenomen. Dit dankzij het feit dat de omvang van de bankensector als percentage van het Nederlandse bruto binnenlands product de laatste jaren fors is afgenomen. Hoewel de uitwerking per bank verschilt, nemen de kapitaaleisen voor de sector als geheel licht toe door de combinatie van deze maatregelen. Verder heeft de ECB haar minimumvloer raamwerk voor de O-SII buffer versterkt door voortaan ook rekening te houden met de systeemrelevantie van een bank vanuit het perspectief van de Europese bankenunie. Met deze aangepaste vloermethodiek erkent de ECB de voortgang in het vervolmaken van de bankenunie en bevordert ze de weerbaarheid en het gelijke speelveld van Europese banken.
- DNB heeft wederom de regeling met twee jaar verlengd die banken verplicht een minimumvloer te hanteren voor de risicoweging van Nederlandse hypothecaire leningen. Deze ondergrens heeft betrekking op banken die hun kapitaalvereisten voor hypotheekleningen met interne modellen berekenen. De regeling werd begin 2022 ingevoerd en werd eind dat jaar al eens met twee jaar verlengd. Volgens DNB wordt het systeemrisico van een huizenprijzdaling namelijk onvoldoende gereflecteerd in de (lage) risicogewichten die deze banken gebruiken.

Versterkt Europees toezichtregime

Er is in 2024 overeenstemming bereikt over het Europese toezichtregime voor banken dat voorziet in minimumnormen voor kapitaalbuffers. Met dit bankenpakket wordt het finale Basel III-akkoord vanaf 1 januari 2025 geleidelijk in de Europese Unie geïmplementeerd. Het pakket is het

resultaat van een jarenlang proces. DNB heeft in de [beleidsdiscussies](#) steeds gewezen op de noodzaak van volledige en tijdige invoering van het Bazel III-akkoord. Die gewenste uitkomst is niet volledig gerealiseerd. Zo is de invoering van het nieuwe marktrisicoraamwerk in Europa uitgesteld en zijn de finale voorstellen hoe de nieuwe regels in de VS en in het VK worden geïmplementeerd nog niet gepubliceerd. De Nederlandse banken hoeven onder invloed van het nieuwe regime de kapitaalbuffers niet te verhogen; het kapitaalniveau van de Nederlandse banken ligt al boven de nieuw geformuleerde eisen.

DNB en AFM over kapitaalmarktenunie

Samen met de AFM heeft DNB een [rapport](#) geschreven met aanbevelingen om de vorming van een Europese kapitaalmarktenunie te versnellen. Die unie is nu nog te gefragmenteerd. Grotere en beter geïntegreerde kapitaalmarkten zijn van cruciaal belang om Europa concurrerend te houden. Zo stelt het innovatieve bedrijven beter in staat om bijvoorbeeld middels aandeleninvesteringen risicodragend kapitaal aan te trekken. Een grotere rol voor marktfinanciering kan bovendien bijdragen aan een stabiel financieel stelsel. De aanbevelingen zien onder meer op het streven naar meer uniformiteit in het toezicht, onder andere door een grotere rol van ESMA (European Securities and Markets Authority), het vergroten van kapitaalmarkten door onder andere pensioensparen, verdere harmonisering van wetgeving op het gebied van belasting en insolventie en verbetering van beschikbaarheid en vergelijkbaarheid van markt- en bedrijfsinformatie.

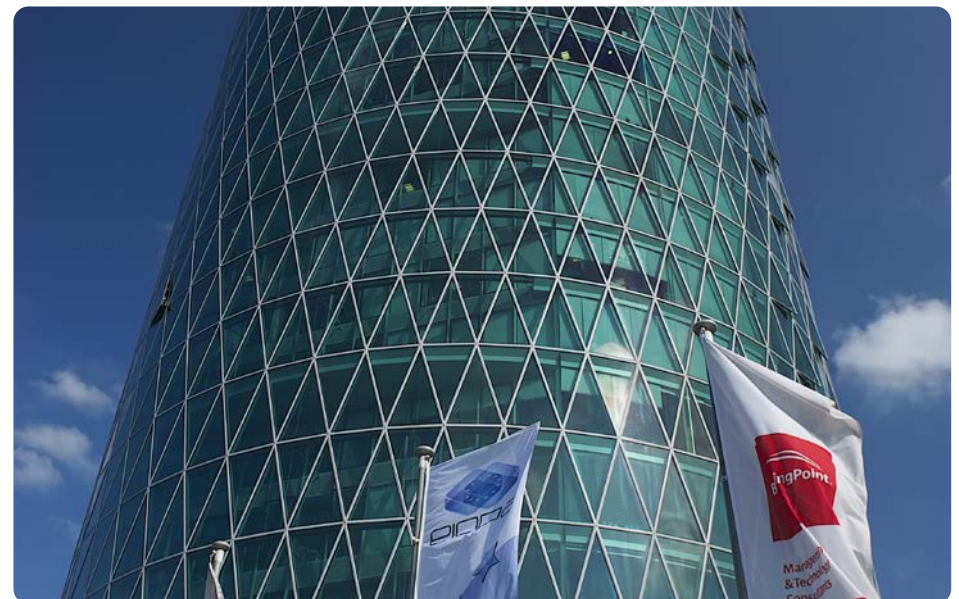
Schokbestendigheid testen

Ook in 2024 hebben we verschillende stresstesten en scenario-analyses uitgevoerd om de schokbestendigheid van de sector vast te stellen. Hiervoor hebben we nieuwe instrumenten ontwikkeld, bijvoorbeeld om liquiditeitsrisico's beter te kunnen beoordelen. Met behulp van deze analyses hebben we kunnen constateren dat Nederlandse banken een goede uitgangspositie hebben om macro-economische tegenwind – in hun geval een versnelde verhoging van de rente – te trotseren. Verzekeraars en pensioenfondsen hebben in het gehanteerde [scenario](#) vooral te lijden van een snelle verlaging van de rente, maar ook hier blijven de buffers en

dekkingsgraden voldoen aan de normen. Daarnaast hebben we de monitoring van systeemrisico's verder verbeterd. Hierdoor kunnen we onder andere ontwikkelingen op repomarkten nauwgezet volgen, en hebben we beter zicht op de activa en passiva van niet-bancaire financiële instellingen.

Geopolitieke stresstest verzekeraars

Geopolitieke schokken hebben een flinke impact op de solvabiliteit van Nederlandse en Europese verzekeraars, zo blijkt uit [een stresstest](#) van de Europese toezichthouder voor verzekeraars en pensioenfondsen (EIOPA). De negatieve invloed op de liquiditeit blijft echter beperkt: Nederlandse verzekeraars bezitten voldoende activa die op korte termijn te gelde kunnen worden gemaakt. De stresstest veronderstelt ernstige verstoringen van mondiale toeleveringsketens als gevolg van hoogoplopende geopolitieke spanningen. Naast een lagere economische groei, een hogere inflatie en stijgende rentes lopen in dit scenario de credit spreads sterk op en is sprake van een stevige daling van aandelenkoersen en prijzen van onroerend goed. De toename in creditspreads, waardoor de obligatie-

beleggingen sterk in waarde dalen, dragen voor een belangrijk deel bij aan de negatieve impact op de solvabiliteit. Dat geldt ook voor de zware schok op hypotheekenspreads; Nederlandse verzekeraars beleggen relatief veel in hypotheek. Hoewel sprake is van een aanzienlijke aanslag op de soliditeit, laten de uitkomsten zien dat de ratio tussen bezittingen en verplichtingen van de Nederlandse verzekeraars niet onder de 100 uitkomt: de bezittingen zijn voldoende om de verplichtingen aan de polishouders te dekken. De verslechtering van de solvabiliteit is in lijn met het Europese gemiddelde.

Positief oordeel IMF over financiële sector in Nederland

Het IMF heeft een positief oordeel over de weerbaarheid van de Nederlandse financiële sector en over het toezicht dat daaraan ten grondslag ligt, zo blijkt uit het Financial Sector Assessment Program (FSAP), een analyse die het fonds eens in de vijf jaar doet. Het IMF concludeert dat Nederlandse financiële instellingen weerbaar zijn in verschillende macro-economische stressscenario's en dat het Nederlandse toezicht, de risicoanalyse en het (macroprudentieel) beleid op orde zijn. Voor verdere versterking heeft het IMF een reeks aanbevelingen gedaan, zoals de aanbeveling de maximaal mogelijk te verkrijgen hypotheek te verlagen naar 90% van de woningwaarde.

Financial Stability Board

Variërend van geopolitieke spanningen, klimaatrisico's tot de regulering van crypto's en niet-bancaire financiële intermediaat (NBFi), de beleidsagenda van de Financial Stability Board (FSB) onder voorzitterschap van DNB-president Klaas Knot heeft in 2024 een breed terrein bestreken. Tijdens de G20- en G7-bijeenkomsten is herhaaldelijk gewezen op de noodzaak van een tijdige en volledige implementatie van de Bazel III-akkoorden. Helaas wordt dit advies niet overal opgevolgd. Datzelfde geldt voor de hervormingen die de FSB dit jaar heeft afgesproken om de risico's te verminderen die uitgaan van NBFi, zoals liquiditeitsrisico bij open-einde fondsen. Er lijkt sprake te zijn van enige implementatiemoedigheid. Niet voor niets zal de FSB in 2025 meer aandacht schenken aan het monitoren van de daadwerkelijke implementatie van de beoogde maatregelen. Naarmate de herinnering aan de grote financiële crisis verder vervaagt, dreigt de politiek

ten onrechte minder oog te krijgen voor de urgentie van de implementatie van de hervormingsplannen, aldus Knot in diverse publieke optredens. Op het vlak van digitalisering heeft de FSB onder andere analyses gepubliceerd over de toepassing van tokenisatie en artificiële intelligentie in de financiële sector. Verder heeft de FSB op het gebied van klimaat een rapport gepubliceerd over de financiële risico's van biodiversiteitsverlies, waarin het analytische werk van DNB breed wordt uitgelicht.

Er is extra **stimulans** nodig om de toegankelijkheid voor mensen in een kwetsbare positie te verbeteren

Toegankelijkheid betalingsverkeer

DNB streeft naar een inclusief financieel systeem. Daarvoor is nog het nodige te doen. Zo is uit een extern monitoringsonderzoek in 2024 gebleken dat er een extra stimulans nodig is om de toegankelijkheid voor mensen in een kwetsbare positie te verbeteren. In het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB) is afgesproken dat de toegankelijkheid voor hen in 2026 moet zijn verbeterd. Banken hebben eerder toegezegd de toegankelijkheid van het betalingsverkeer te verbeteren in het licht van de toenemende digitalisering en daarmee samenhangende sluiting van steeds meer bankfilialen. Aanleiding daarvoor waren de uitkomsten van het onderzoek "Digitalisering van het betalingsverkeer, uitkomst voor de een, uitdaging voor de ander" van DNB uit 2023. Uiterlijk in april 2025 zullen de banken met een plan komen met extra maatregelen om de toegankelijkheid verder te verbeteren.

Beschikbaarheid van contant geld

Partijen die zich in het Convenant Contant Geld hebben uitgesproken om te blijven zorgen voor een goede beschikbaarheid en bereikbaarheid van contant geld, voldoen steeds meer aan de normen die hiervoor zijn opgesteld en die door DNB maandelijks worden gemonitord. Alleen de Geldmaten

– voor het opnemen en afstorten van bankbiljetten – zijn nog te vaak buiten werking. Contant geld helpt mensen die moeite hebben met de digitalisering van betalen, biedt ondersteuning bij het plannen van inkomsten en uitgaven en functioneert als terugvaloptie als het pinverkeer niet functioneert. Dat laatste kan ook het gevolg zijn van cyberaanvallen die de financiële dienstverlening voor enige tijd plat kan leggen. Vanwege die dreiging adviseerde DNB in het najaar van 2024 tijdens een persbijeenkomst om enig contant geld achter de hand te houden. Het convenant, waaraan 23 organisaties zich hebben gecommitteerd, houdt in januari 2026 op te bestaan. Dan treedt de Wet chartaal betalingsverkeer in werking. Banken worden onder deze wet verplicht om deze infrastructuur te verzorgen en chartale diensten tegen gereguleerde tarieven aan te bieden. Om onze eigen rol in de chartale keten efficiënter te maken, heeft DNB in 2024 bepaald dat bankbiljetten, afkomstig uit geldautomaten, niet meer eerst door de markt gesorteerd hoeven te worden, maar rechtstreeks bij DNB kunnen worden afgestort. Deze nieuwe faciliteit wordt in het voorjaar van 2025 operationeel.

De digitale euro

Samen met de andere centrale banken van het Eurosysteem heeft DNB in 2024 verder gewerkt aan het digitale-euro-project. De werkzaamheden bevinden zich nog in de voorbereidingsfase, waarin de technische infrastructuur en standaarden moeten worden bepaald om de digitale euro straks in heel Europa te kunnen lanceren. Deze standaarden worden in samenwerking met vertegenwoordigers van banken en betaalinstanties, winkeliers en consumenten gemaakt op Europees niveau. DNB is voorstander van een digitale euro met dezelfde eigenschappen als contant geld: een hoog niveau van privacy, toegankelijk voor iedereen, overal in Europa te gebruiken en beschikbaar als terugvaloptie waar je altijd mee kan betalen. De digitale euro kan bovendien bijdragen aan de weerbaarheid van het betalingsverkeer en de afhankelijkheid van niet-Europese marktpartijen verkleinen. DNB heeft ook in 2024 stakeholders actief betrokken, met een focus op de professionele partijen die zich voorbereiden op de eventuele komst van de digitale euro. Dit doen wij onder andere door de specifiek ingerichte Taskforce Digitale euro in het Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer. Wanneer met de digitale euro kan worden betaald hangt af van de politiek. De Europese politieke onderhandelingen hierover lopen nog.

DNB is voorstander van een **digitale euro** met dezelfde eigenschappen als contant geld

Technologie in betalings- en effectenverkeer

DNB heeft in samenspraak met de financiële sector de kansen en risico's verkend die nieuwe technologie, zoals tokenisatie en distributed-ledger-technologie (DLT), biedt om het betalings- en effectenverkeer sneller, toegankelijker en efficiënter te maken, en de Europese kapitaalmarkt te versterken. DNB heeft vele marktpartijen en aanbieders van technologische oplossingen gesproken, om meer inzicht te krijgen in zowel de mogelijkheden en risico's van nieuwe technologie als de behoeften van de financiële

sector. Verder heeft DNB samen met vijf Nederlandse financiële instellingen succesvol meegedaan aan proeven en experimenten van het Eurosysteem om financiële transacties af te wikkelen via nieuwe digitale platforms die gebruik maken van DLT. Hiermee heeft DNB inzichten verkregen in de rol die centralebankgeld mogelijk kan spelen voor zulke innovaties. In 2025 zal de ECB besluiten of en hoe deze experimenten navolging krijgen.

Toekomstbestendig betalings- en effectenverkeer

DNB heeft zich in het verslagjaar samen met het Eurosysteem en haar marktpartijen voorbereid op de overgang naar het ECMS (Eurosystem Collateral Management System). ECMS is één uniform onderpand-beheersysteem voor alle nationale centrale banken, waarin activa beheerd worden die als onderpand worden gebruikt voor kredietoperaties van het Eurosysteem. Doordat 20 nationale centrale banken hier straks gebruik van maken, wordt een gelijk speelveld gecreëerd tussen landen en marktpartijen en hoeft er maar één systeem onderhouden te worden.

De geharmoniseerde processen dragen daarnaast bij aan een efficiënter en betrouwbaarder onderpandbeheer. De nieuwe ECMS Target Service zal samen met de bestaande TARGET services zorgen dat contant geld, effecten en onderpand vrij door Europa kunnen stromen. DNB begeleidt het testtraject met de Nederlandse marktpartijen om de kwaliteit van de onderpandbeheerprocessen te borgen. De realisatie van het ECMS verloopt vanwege complexiteit moeizaam en de datum waarop ECMS operationeel wordt is in 2024 bijgesteld naar 16 juni 2025. Zodoende wordt extra tijd geboden voor verdere ontwikkeling van het systeem en voor de nationale centrale banken en hun marktpartijen om het systeem grondig te testen in een stabiele omgeving.

Vertrouwen

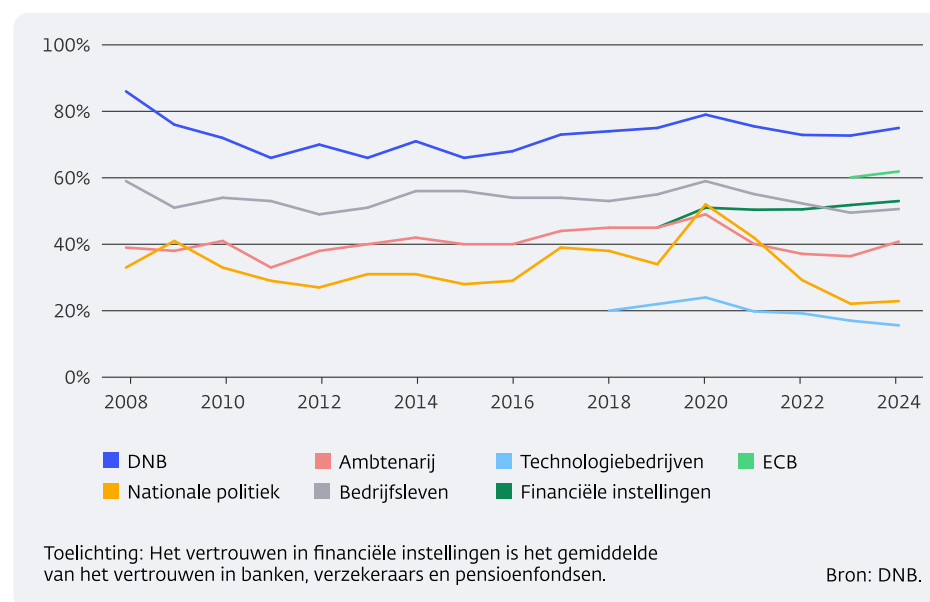
Ambitie Vertrouwen 2020-2025	Voortgang 2024	Relevante materiële thema's
<p>De inzet van DNB heeft een erkende bijdrage geleverd aan het vertrouwen dat Nederlanders hebben in financiële instellingen.</p> <p>Publiek vertrouwen in financiële instellingen is een voorwaarde voor het functioneren van het financiële stelsel, dat op zijn beurt essentieel is voor de duurzame ontwikkeling van de reële economie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Adequaat weerstandsvermogen financiële sector ■ 82% van de onder toezicht staande instellingen is het eens met de stelling "het is mij duidelijk op welke risico's DNB haar toezichtacties richt." Dat is iets minder dan de norm van 90% die we hadden vastgesteld ■ Zowel het grote publiek als de financial citizens dichtten DNB een 'goede' reputatie toe. Volgens onze professionele stakeholders is de reputatie van DNB 'uitstekend' 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Solide, toekomstbestendige en vertrouwenwekkende Nederlandse financiële instellingen ■ Integere financiële sector ■ Betrouwbaar, veilig, efficiënt en inclusief betalingsverkeer

Stabiel vertrouwen in financiële sector

De financiële sector geniet bij Nederlandse huishoudens in 2024 nagenoeg dezelfde mate van vertrouwen als in het jaar daarvoor. Uit het jaarlijkse DNB-vertrouwensonderzoek blijkt dat het aandeel respondenten dat tamelijk veel of heel veel vertrouwen heeft in financiële instellingen 53% bedraagt tegen 52% in 2023 (zie figuur 2). Uitgesplitst naar sectoren valt op dat het vertrouwen in de financiële gezondheid van banken licht is gestegen (71%) terwijl dit voor de verzekeraars en pensioenfondsen iets is gedaald. In 2024 heeft 63% van de respondenten er vertrouwen in dat verzekeraars hun betalingsverplichtingen na kunnen komen. Voor pensioenfondsen heeft 57% van de ondervraagden er volledig of overwegend vertrouwen in dat zij in staat zijn om hun toezeggingen te voldoen. Beide vertrouwensindicatoren bedroegen in het voorjaar van 2023 respectievelijk 68% en 62% (zie figuur 3). Uit het onderzoek is hiervoor geen verklaring naar voren gekomen. Verder blijkt uit figuur 2 dat het vertrouwen in DNB een stabiel verloop laat zien: 75% zegt nu tamelijk veel of heel veel vertrouwen in DNB te hebben tegen 73% in 2023.

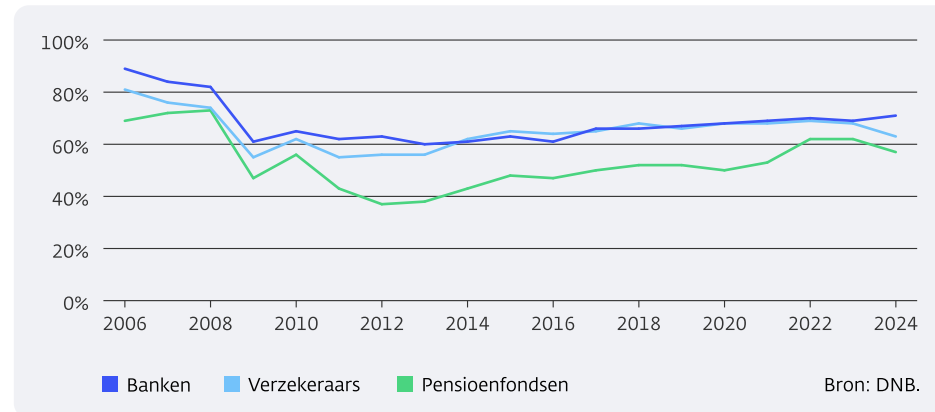
Figuur 2 Vertrouwen in de financiële sector blijft stabiel

Aandeel respondenten met tamelijk veel of heel veel vertrouwen

Figuur 3 Klein verschil in vertrouwen in de financiële gezondheid van banken, verzekeraars en pensioenfondsen

Aandeel respondenten met overwegend of volledig vertrouwen

Fiducie in betalingsverkeer blijft hoog

Het Nederlandse publiek heeft onverminderd veel vertrouwen in het betalingsverkeer. Onderzoeksresultaten van DNB en Betaalvereniging Nederland geven aan dat in september 2024 72% van de respondenten veel of zeer veel vertrouwen heeft in het Nederlandse betalingsverkeer, terwijl 2% opmerkte weinig of zeer weinig vertrouwen te hebben. Nog aanzienlijk positiever is de Nederlander over de eigen bank: 90% van de respondenten heeft er overwegend of volledig vertrouwen in dat de eigen bank de betalingen ordentelijk laat verlopen, terwijl 1% in het geheel geen of overwegend geen vertrouwen daarin heeft. Al deze percentages zijn vergelijkbaar met die van een jaar eerder.

Goede tot uitstekende reputatie DNB bij grote publiek en professionele stakeholders

Het Nederlands publiek geeft DNB in 2024 een reputatiescore van 58, gelijk aan het resultaat in 2023, zo blijkt uit de metingen door een extern onderzoeksbureau. De zogenoemde financial citizens, respondenten met een bovengemiddelde interesse in economie, scoren DNB hoger: 63. Volgens de gehanteerde methodiek kan met een score van tussen de 50 en 65 van een

'goede' reputatie worden gesproken en een uitkomst tussen de 65 en 75 kwalificeert als 'zeer goed'. Scores boven de 75 krijgen het predicaat 'uitstekend'. Uit het tweejaarlijkse onderzoek onder onze professionele stakeholders rolt volgens dezelfde systematiek een reputatiescore van 76 uit de bus, hoger dan de 66 in het eerdere onderzoek van 2022. De sterkste stijging heeft zich voorgedaan bij de stakeholders die met de centrale bank-taken van DNB te maken hebben (van 71 naar 95). Voor toezicht gaat de score van 63 naar 71. (Zie Bijlage 2, 'Over dit Verslag' voor het stakeholderonderzoek).

Transparantie over ons toezicht

Met behulp van drie publicaties van strategische aard zijn we op een gestructureerde wijze transparant over onze toezichtinspanningen en de resultaten die we daarmee beogen. Zo schetst de [Visie op Toezicht 2025-2028](#) de drie focusgebieden voor de komende vier jaar: geopolitieke ontwikkelingen, technologische vernieuwing en cyberweerbaarheid zullen extra aandacht krijgen in ons toezicht. Toezicht in Beeld 2024-2025 en Integriteitstoezicht in Beeld 2024-2025 geven inzicht in de vorderingen die in het verslagjaar zijn gemaakt en geven een doorkijkje naar het volgende jaar. Zo kan hieruit onder meer worden opgemaakt dat cyberweerbaarheid in 2024 al een belangrijk toezichtthema is geweest, evenals de inwerking-treding van nieuwe Europese wetgeving voor de verdere regulering van crypto-activa (MiCAR). Vooruitblikkend zullen de pensioentransitie en implementatie van Europese wetgeving voor het versterken van digitale weerbaarheid – DORA (Digital Operational Resilience Act) – in 2025 belangrijke aandachtsgebieden zijn.

Ambitie aangaande kennis over risico-aanpak niet volledig gelukt

We zijn er in 2024 niet volledig in geslaagd om onze toezichtstakeholders duidelijk te maken op welke risico's DNB de toezichtacties richt. Als ambitie hadden we een streefpercentage van 90% vastgesteld. In het tweejaarlijkse stakeholderonderzoek zegt 82% van de toezichtstakeholders het echter (helemaal) eens te zijn met de stelling dat het 'mij duidelijk is op welke risico's DNB haar toezichtacties richt'. Dat is nagenoeg gelijk aan de 83% in het onderzoek twee jaar eerder. 13% reageert neutraal (was 10%), terwijl 4% (6%) meldt het (helemaal) oneens te zijn met de stelling.

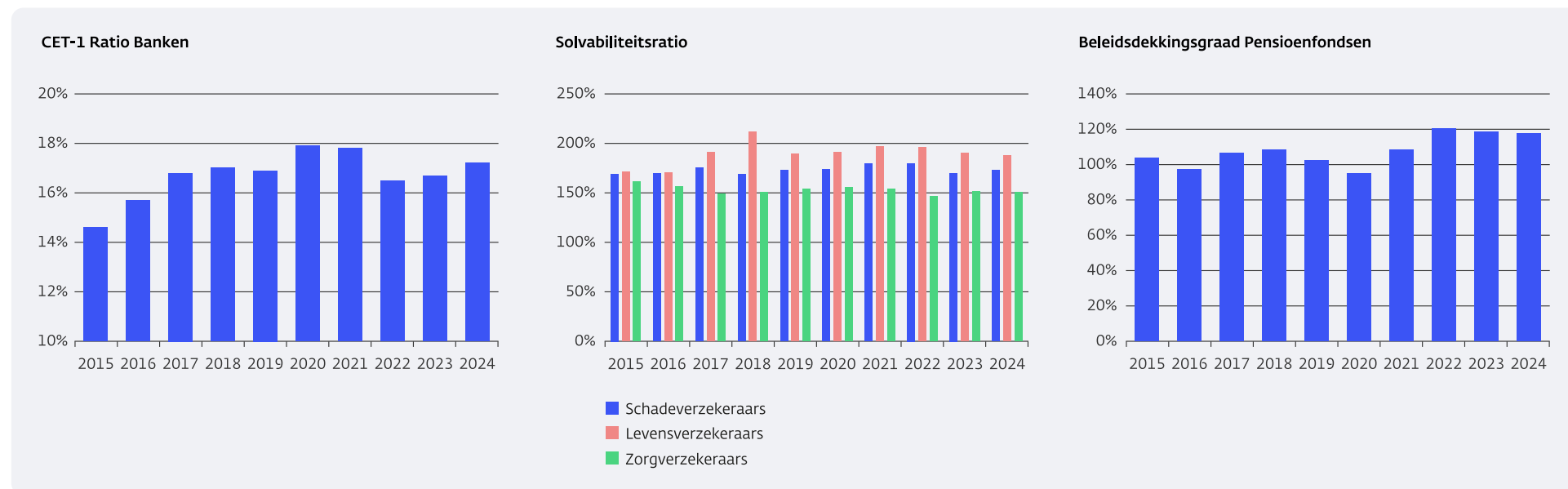
Adequaat weerstandvermogen financiële sector

Nederlandse financiële instellingen beschikken over solide financiële posities (zie onder meer de figuren 4, 5 en 6). De buffers liggen boven de vereiste normen. Zo hebben Nederlandse banken een gezonde gemiddelde kernkapitaalratio (Common Equity Tier 1 kapitaalratio) van 16,3% (zie figuur 4). De leverage ratio komt uit op 6%; volgens Europese wetgeving is minimaal 3% vereist. Daarnaast is de verwachting dat bancaire winsten – ondanks een voorziene afname – op een gezond niveau blijven. De liquiditeitsratio's van Nederlandse banken liggen eveneens ruim boven de minimumnormen. Ook verzekeraars en pensioenfondsen hebben een goede uitgangspositie. Zo ligt de gemiddelde Solvency II ratio van Nederlandse leven- en schadeverzekeraars op respectievelijk 188% en 173% in het tweede kwartaal van 2024, ruim boven de vereiste 100% (zie figuur 5). Nederlandse pensioenfondsen kunnen bogen op een gemiddelde dekkingsgraad van 119% (zie figuur 6). Een pensioenfonds moet minimaal een dekkingsgraad van 105% hebben om te kunnen indexeren.

Beheersing prudentiële en integriteitsrisico's

Uit de risicoscores die DNB in haar toezicht hanteert blijkt dat de financiële sector de prudentiële risico's net als in 2023 beter beheerst dan de risico's die zich op het gebied van integriteit voordoen. Bijna 80% van de risicoscores die op prudentieel gebied aan de financiële instellingen zijn toegekend, valt binnen onze risicotolerantie. Het integriteitsrisicoprofiel van de sector laat een minder positief beeld zien. Zo valt meer dan 50% van de risicoscores die zijn geïdentificeerd bij instellingen met een grote impact – instellingen waarvan verwacht mag worden dat zij het vertrouwen in de financiële sector sterk negatief beïnvloeden indien ze in problemen komen – buiten onze tolerantiegrens. Hierbij dient te worden opgemerkt dat dit ook een aantal instellingen betreft waar reeds eerder handhavend is opgetreden en het herstel nog niet is afgerond. Toch leidt de gebrekkige beheersing van integriteitsrisico's ook in 2024 tot veel mitigatietrajecten. Zo is DNB op het gebied van integriteit in 2024 overgegaan tot 33 handhavingsmaatregelen – variërend van normoverdragende gesprekken en waarschuwingsbrieven

Figuren 4, 5 en 6 Banken, verzekeraars en pensioenfondsen kunnen een stootje velen

tot aanwijzingen en boetes – tegen 11 in ons prudentiële toezicht. In 2023 lagen deze aantallen op respectievelijk 28 en 8.

Voorzetting dialoog met poortwachters

De dialoog tussen DNB en de financiële sector over de vraag hoe financieel-economische criminaliteit zo doelmatig en doeltreffend bestreden kan worden, heeft zich in 2024 voortgezet. Dat heeft onder meer geresulteerd in de publicatie van [Q&A en Good Practices Wwft](#) (Wet ter voorkoming van witwassen en financiering terrorisme). In deze uiting onderstreept DNB het belang van de risicogebaseerde benadering en maken we duidelijk wat dit voor de poortwachters betekent. Uitdaging is de criminaliteit zo effectief mogelijk aan te pakken, zonder daarbij de toegankelijkheid van financiële dienstverlening veel in te perken. Omdat landsgrenzen geen obstakel vormen voor witwassen en terrorismefinanciering, verwelkomt DNB de komst van de Europese toezichtautoriteit AMLA (Authority for Anti-Money Laundering and Countering the Financing of Terrorism). AMLA is in 2024 opgericht en wordt de komende jaren gaandeweg meer operationeel. DNB zal deelnemen in de algemene raad van AMLA.

Omdat landsgrenzen geen obstakel vormen voor witwassen en terrorismefinanciering, verwelkomt DNB de komst van de **Europese toezichtautoriteit AMLA**

Testen op cyberveiligheid

De cyberveiligheid van het betalingsverkeer heeft ook in 2024 nadrukkelijk onze aandacht gehad. DNB test periodiek de cyberweerbaarheid van de financiële instellingen in Nederland. Voor de grotere instellingen doen we dit onder het TIBER-raamwerk (Threat Intelligence Based Ethical Red teaming). Voor de kleinere instellingen heeft DNB in april 2024 het

[ART-raamwerk \(Advanced Red Teaming\)](#) gelanceerd. Deelname aan de TIBER-testen was in 2024 nog vrijwillig, maar zal voor de meest kritieke instellingen in 2025 verplicht worden zodra DORA (Digital Operational Resilience Act) van toepassing wordt. In 2024 zijn conform DNB-doelstelling in totaal zeven kritieke financiële instellingen getest onder TIBER en vijf onder ART.

Depositogarantiefonds adequaat gevuld

Het Depositogarantiefonds (DGF), het fonds dat kan worden aangesproken om klanten te vergoeden tot € 100.000 als hun bank failliet gaat, heeft in 2024 haar [doelomvang](#) bereikt. De banken hebben een bedrag van € 4,8 miljard in het fonds gestort. Dat komt overeen met 0,8% van het door de depositogarantie gegarandeerde geld in Nederland. De financiering van het DGS is daarnaast verder versterkt met een nieuwe kredietfaciliteit voor het DGS-fonds indien de middelen ontoereikend blijken. Verder is in 2024 de regelgeving voor rekeninghouders met een tijdelijk hoger saldo dan 100.000 euro verruimd. Er kan nu niet alleen aanspraak worden gemaakt op een vergoeding tot maximaal € 500.000 vanwege de verkoop van een huis, maar ook indien het hogere saldo het gevolg is van eenmalige uitkeringen uit een levensverzekering of ontslagvergoeding. DNB is conform de wettelijke vereisten in staat om rekeninghouders binnen zeven werkdagen hun banktegoeden tot een maximum van € 100.000 uit te betalen als hun bank failliet gaat. Dit is te danken aan gerichte investeringen door banken en DNB in de benodigde infrastructuur die een uitwisseling van gegevens mogelijk maken. In 2024 heeft DNB bovendien het webportaal verbeterd, zodat ook deposanten die niet beschikken over DigiD er gebruik van kunnen maken, met name buitenlandse klanten.

Wet open overheid (Woo)

Op basis van de Wet open overheid (Woo) heeft DNB in 2024 in totaal dertien Woo-verzoeken gekregen om informatie te openbaren, terwijl ook nog één Woo-verzoek uit 2023 moest worden afgehandeld. Naar aanleiding van 3 Woo-verzoeken ('Overtredingen Wwft', 'Dividendarbitrage' en 'Collectieve waardeoverdracht') kon een deel van de opgevraagde informatie niet worden verstrekt uit hoofde van toezicht vertrouwelijkheid. Bij een

Woo-verzoek werd na de zoekslag geen enkel document aangetroffen. In vijf gevallen is het Woo-verzoek in goed overleg omgezet naar een informatieverzoek, waarbij vragen van de verzoeker zijn beantwoord. Er is één Woo-verzoek buiten behandeling gesteld, omdat de aanvrager niet meer reageerde op de vraag om zijn verzoek te verduidelijken. Een ander Woo-verzoek kon niet worden toegewezen, gelet op het overgangsrecht dat speciaal voor DNB (en AFM) geldt. Per 31 december waren er drie Woo-verzoeken nog in behandeling. Er lopen bij de rechtbank twee zaken, waarin de vraag centraal staat of de verzochte vertrouwelijke informatie verschaft kan worden. Bij de Raad van State is een hoger beroep aanhangig, waarin de vraag centraal staat of DNB voor aspecten van haar bedrijfsvoering onder het bereik van de Wob/Woo valt.

Box Financiële educatie in De Nieuwe Schatkamer

Aan onze actieve betrokkenheid bij het platform [Wijzer in Geldzaken](#) voegen we een nieuw initiatief op het gebied van financiële educatie toe. In 2025 zijn scholieren en studenten welkom in het gerenoveerde hoofdgebouw van DNB om interactieve games te spelen en zo spelenderwijs kennis te maken met de beginselen van de economie en kerntaken van DNB. Dat gaat gebeuren in De Nieuwe Schatkamer, daar waar eerder het goud en de bankbiljetten waren opgeslagen. We hebben in 2024 tijdens een workshop op de [VECON Studiedag](#) economiedocenten hiervan op de hoogte gebracht. In het najaar van 2024 hadden zich al meer dan 6.000 scholieren aangemeld voor een rondleiding in De Nieuwe Schatkamer. Overigens zijn niet alleen scholieren en studenten welkom: De Nieuwe Schatkamer staat open voor iedereen (zie ook figuur 8).

Ambitie MVO 2020-2025	Voortgang 2024	Relevante materiële thema's
<p>DNB streeft naar houdbare economische groei zonder schadelijke effecten voor de leefomgeving.</p> <p>DNB streeft naar een inclusief financieel en economisch systeem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Integratie ESG-risicoscores voor alle pensioenfondsen en verzekeraars in toezichtmethodiek op schema; verwachtingen over handhaving nog niet gepubliceerd ■ Eigen beleggingsportefeuille verder aangepast aan klimaateisen 'Parijs' ■ Onderzoek uitgevoerd naar de macro-effecten van bredere natuur- en milieuscenario's ■ DNB-transitiestrategie onder handen 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Financiële stabiliteit en evenwichtige en duurzame economische verhoudingen ■ Solide, toekomstbestendige en vertrouwenwekkende Nederlandse financiële instellingen ■ Betrouwbaar, veilig, efficiënt en inclusief betalingsverkeer

Duurzaamheidsstrategie

DNB heeft in 2024 verder uitvoering gegeven aan de ambities uit de [Sustainable Finance Strategie](#). Om goed op de hoogte te blijven van nieuwe ontwikkelingen, zoekt DNB actief de dialoog met stakeholders, niet in de laatste plaats om hen een constructief-kritisch licht te laten schijnen op ons werk. Dat doen we via ronde tafels, kennisuitwisselingen en bilaterale gesprekken. Bijvoorbeeld via de jaarlijkse NGO-tafel (non-gouvernementele organisaties) en sessies met experts vanuit het Centraal Planbureau (CPB), Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) en collega-centrale banken en -toezichthouders. Belangrijk in ons netwerk is verder het Platform voor Duurzame Financiering, waarvan DNB voorzitter is. Internationaal zijn we betrokken bij gremia als het Network for Greening the Financial System (NGFS) en het Climate Change Forum van de ECB. Als vaste deelnemer aan beleids-gremia zoals de Europese Bankautoriteit (EBA), het Bazels Comité voor Banktoezicht (BCBS), Europese toezichthouder voor verzekeraars en pensioenfondsen (EIOPA) en de International Association of Insurance Supervisors (IAIS) draagt DNB bij aan de totstandkoming van internationale wet- en regelgeving op het gebied van duurzaamheid.

Duurzaamheid integraal onderdeel kerntaken

De uitvoering van de huidige duurzaamheidsstrategie die in 2025 haar laatste jaar ingaat, ligt op schema. Volgens de nieuwe [DNB 2025-2028 strategie](#) die eind 2024 is gepresenteerd is duurzaamheid inmiddels zo

goed als integraal onderdeel van onze kerntaken, maar het vergt wel blijvende inspanning om dat zo te houden. De voortgang heeft zich binnen de 'E'-pijler van ESG (Environment) vooral voorgedaan bij de beheersing van klimaatrisico's. Waar het natuurthema's betreft, zoals biodiversiteit, zijn nog wel de nodige stappen te zetten om tot het gewenste volwassenheids-niveau te komen. Op het thema 'social' (de 'S'-pijler van ESG) richten we

ons op initiatieven en projecten die al langer onze aandacht hebben, zoals 'brede welvaart' in onze onderzoeks- en adviesfunctie, toegankelijkheid van het betalingsverkeer en het streven naar een diverse en inclusieve organisatie. Er worden geen nieuwe initiatieven ondernomen op dit gebied. Governance (de 'G'-pijler) is al onderdeel van onze kerntaken.

Verankering in de toezichtmethodiek

Met het verankeren van klimaat- en milieurisico's in de DNB-toezichtmethodiek (ATM) voor de pensioen- en verzekeringssector is goede voortgang geboekt. Klimaat- en milieufactoren worden steeds meer meegewogen in de risicomodellen die in het pensioen- en verzekerings-toezicht worden gebruikt. In 2025 worden hier verdere stappen gezet. Verder is in 2024 de Gids voor de beheersing van klimaat- en milieurisico's geactualiseerd en uitgebreid met nieuwe good practices om de sector zo meer handvatten te geven om te borgen dat de risicobeheersing ingericht wordt conform de wettelijke verplichting. De geactualiseerde Gids is in februari 2025 voor consultatie gepubliceerd. Ook zal DNB in 2025 bij pensioenfondsen en verzekeraars, thematisch en risicogebaseerd toetsen in hoeverre de analyse van klimaat- en milieurisico's en vormgeving van de governance rondom de beheersing van deze risico's voldoen aan de wettelijke eisen.

Klimaat- en milieufactoren worden steeds meer meegewogen in de risicomodellen die in het pensioen- en verzekeringstoezicht worden gebruikt.

Box Beheersing klimaat- en milieurisico's door de sector

- Hoewel op de goede weg hebben banken nog wel enige stappen te zetten om klimaat- en milieurisico's goed te kunnen beheersen. Bij de grootbanken hebben we in 2024 de voortgang gemonitord van eerder vastgestelde tekortkomingen in de beheersing van deze risico's. Banken die deze risico's onvoldoende hebben hersteld, zijn met een brief op de hoogte gesteld van de resterende onvolkomenheden. De kleine en middelgrote banken zijn geïnformeerd over de tekortkomingen die zijn geconstateerd bij hun materialiteitsanalyse van deze duurzaamheidsrisico's. Aan het eind van 2024 werden alle grootbanken geacht alle toezichtverwachtingen uit de [ECB Gids inzake klimaat- en milieurisico's](#) na te leven. De kleine en middelgrote banken hebben tot eind 2025 de tijd gekregen om aan de hun gestelde toezichtverwachtingen te voldoen.
- Ook bij de pensioenfondsen is nog het nodige werk te doen. Zo geeft 37% van de fondsen in een self assessment aan nog niet te zijn gestart of slechts een begin te hebben gemaakt met het identificeren van ESG-risico's. Deze fondsen hebben ESG-risico's niet onderkend en gemeten, en handelen daarmee niet conform de wettelijke verplichting. Dat percentage is vergelijkbaar met de uitkomst van de pilot self assessment in 2023. [DNB verwacht](#) dat deze fondsen in actie komen. De fondsen die als 'hoog-risico' zijn geclassificeerd, hebben een individuele terugkoppeling gekregen en het verzoek om medio 2025 de risicoanalyse naar DNB op te sturen voor een beoordeling.
- Uit de self assessment bij verzekeraars blijkt dat voortgang is geboekt bij het beheersen van klimaat en milieurisico's. Een belangrijk deel van de markt heeft de verantwoordelijkheden op een voldoende manier in de organisatie belegd en ook de materiële risico's in kaart gebracht, waarbij het duidelijk is dat de grote verzekeraars meer vooruitgang hebben geboekt dan de kleine.

Stresstesten en scenario-analyses

Op het gebied van macroprudentiële duurzaamheidsrisico's hebben we een indicator ontwikkeld, de zogenoemde 'nature degradation sensitivity indicator'. Deze indicator geeft weer in welke mate de kapitaalpositie van een bank gevoelig is voor natuurgerelateerde risico's. Bedoeling is deze verder te ontwikkelen, zodat deze ook kan worden toegepast op de soliditeit van verzekeraars en pensioenfondsen. Aan de hand van een scenario-analyse is verder onderzocht in hoeverre klimaatgerelateerde fysieke risico's een impact kunnen hebben op de financiële stabiliteit in Nederland. De focus ligt hierbij op overstromingsrisico. Naar voren is gekomen dat op de korte termijn de impact van een overstroming op de financiële stabiliteit waarschijnlijk beperkt zal blijven. Maar in het licht van klimaatverandering en zeespiegelstijging de komende decennia zou de mogelijke impact sterk kunnen toenemen.

Robuuste duurzaamheidsdata en -statistiek

DNB heeft samen met de ECB de tweede versie van de duurzaamheidsstatistieken gelanceerd. Hierin zijn de indicatoren voor CO₂, fysieke risico's en groene beleggingen op vele aspecten uitgebreid en verbeterd, met name met betrekking tot meetmethoden en de dekking van portefeuilles van financiële instellingen. Ook is de granulaire versie van de duurzaamheidsstatistieken beschikbaar gesteld voor intern gebruik. Deze data op het niveau van bedrijven (bijvoorbeeld locatiedata voor onderzoek naar fysieke risico's en biodiversiteit) en op het niveau van individuele financiële instellingen stelt DNB-collega's in staat om klimaatrisico's voor de financiële sector beter in te schatten en waar nodig aanvullend onderzoek te doen. DNB heeft nieuwe cijfers gepubliceerd over de CO₂-uitstoot van pensioenfondsen en verzekeraars die een completer beeld geven van de emissie van beide sectoren.

Gefundeerd debat verduurzaming economie

DNB heeft in 2024 onderzoek gedaan naar de effecten van energieprijstijgingen, uitstootbeprizing en (fossiele) subsidies op de concurrentiepositie van verschillende industrieën. De uitkomsten hiervan worden begin 2025 gepubliceerd. We hebben verder in 2024 een DNB Analyse uitgebracht

over het verduurzamen van woningen die tot de nodige commotie heeft geleid. De conclusie van de analyse dat de overgrote meerderheid van huiseigenaren de verduurzaming van hun woning kan financieren met spaargeld of een lening werd in sommige media abusievelijk geïnterpreteerd alsof DNB de inzet van spaargeld voor verduurzaming verplicht zou willen stellen. Ook hebben we met presentaties aan ministeries ons standpunt over fossiele subsidies uitgedragen, waarbij we aan de hand van een internationale vergelijking hebben geprobeerd om voor- en nadelen van de bestaande perspectieven in Nederland te schetsen. Verder hebben we presentaties gegeven bij stakeholders in Nederland en Brussel over onze doorrekening van verschillende beleidsopties die invulling kunnen geven aan de Nature Restoration Law, de wet die in 2024 is aangenomen en die de EU-lidstaten verplicht de schade aan de Europese natuur in 2050 te herstellen.

Verduurzaming betalingsverkeer

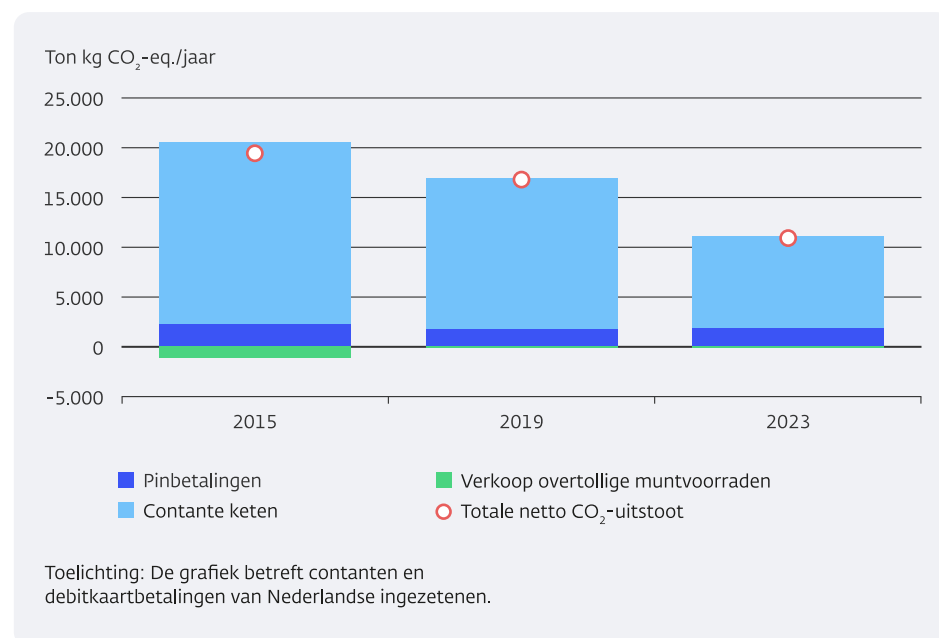
Voor 2023 is de totale netto CO₂-uitstoot van het Nederlandse toonbankbetalingsverkeer geschat op 10.923 ton kg, een fractie (0,0001%) van de totale CO₂-uitstoot in Nederland. De al lage impact van de contante

betaalketen neemt gestaag af, in lijn met een beoogde halvering van de CO₂-uitstoot in 2030 ten opzichte van 2019. Figuur 7 toont de geschatte totale CO₂-uitstoot over 2015, 2019 en 2023 op basis van de CO₂-impact van grondstoffen, assemblage, transport en energiegebruik van het Nederlandse retailbetalingsverkeer. Verbetering in met name de contante keten zijn mogelijk, maar uitdagend, omdat de toegankelijkheid van het betalingsverkeer niet in het geding mag komen. Naar verwachting zal het hogere aandeel van groene stroom en het gebruik van biobrandstoffen de CO₂-impact de komende jaren verder terugdringen. Aanvullend is in het nieuwe DNB cashcentrum in 2024 onverminderd oog voor CO₂-uitstootreductie en gebruik van verantwoord katoen en 'groene stroom' voor de productie van bankbiljetten. DNB richt zich op maatschappelijk verantwoorde herkomst van de ruwe grondstoffen voor munten en zorgt dat overtollige munten zoveel mogelijk worden hergebruikt.

Figuur 7 CO₂-uitstoot retail betalingsverkeer neemt gestaag af

Total carbon footprint

Box DNB's eigen CO₂ uitstoot

De eigen voetafdruk van DNB bestaat uit de uitstoot die gemoeid is met de bedrijfsvoering, met daaronder een deel van de operaties gewijd aan betalingsverkeer (transport), en met die van de eigen beleggingsportefeuille:

- Als het gaat om de bedrijfsvoering – onder andere verwarming van de gebouwen, stroomopwekking en (goederen)vervoer – is sprake van een CO₂-uitstoot van 6167 CO₂ emissie (ton) in 2024 tegen 4628 CO₂ emissie (ton) in 2023. Het aantal medewerkers en de CO₂-emissiefactoren verklaren de toename van de CO₂-emissie (zie Bijlage 1).
- In 2024 bestond de waarde van onze eigen beleggingsportefeuille in obligaties van (lagere) overheden, supranationale organisaties en agentschappen uit meer dan 20% groene schuldtitels, conform de doelstelling voor dat jaar. De CO₂-voetafdruk van aandelen en bedrijfsobligaties is gedaald in lijn met het Klimaatakkoord van Parijs, 61% ten opzichte van basisjaar 2019. Hierdoor liggen we op koers voor de doelstelling van 50% reductie in 2030 (zie Financiële toelichting).

DNB'ers actief in internationale samenwerkingsprojecten

In 2024 hebben circa tachtig DNB'ers zich actief getoond in evenveel projecten die in het kader van de zogenoemde Technische Samenwerking hebben plaatsgevonden. DNB onderneemt technische samenwerkingsprojecten met centrale banken en financieel toezichthouders uit landen die Nederland en België vertegenwoordigen in het bestuur van het IMF. Daarnaast zijn er vergelijkbare trajecten met landen waar Nederland een historische band mee onderhoudt, zoals de landen in het Caribisch deel van het Koninkrijk en Suriname. Zo leren instituten van elkaar en wordt de band van centrale banken en toezichthouders hechter. De projecten waarin kennis en kunde worden uitgewisseld hebben in 2024 een breed terrein bestreken: variërend van anti-witwasbeleid tot datamanagement. Ook zijn er seminars, bijvoorbeeld over bankresolutie, georganiseerd om kennis breder te delen. Daarnaast zijn enkele medewerkers voor langere tijd gedetacheerd, met name in het Caribisch deel van het Koninkrijk.

Box Slavernijverleden

Op 1 juli 2022 bood Klaas Knot namens DNB excuses aan voor de rol van DNB in het trans-Atlantisch slavernijverleden. Om aan deze woorden invulling te geven, heeft DNB € 5 miljoen vrijgemaakt voor eenmalige bijdragen aan projecten voor educatie en behoud van historisch erfgoed. Daarnaast heeft DNB, in samenwerking met het Cultuurfonds, een DNB-fonds van € 5 miljoen opgericht voor bijdragen aan lokale initiatieven van nazaten van slaafgemaakten.

In 2024 heeft DNB in het kader van haar betrokkenheid bij het slavernijverleden een bedrag van € 1,5 miljoen toegekend. Na de eerste toekenningen in 2023 zijn in 2024 eenmalige bijdragen toegekend aan het Saba Heritage Centre (Saba Archaeological Center Foundation) op Saba en Fort Zoutman (Fundacion Museo Arubano) op Aruba. Aan het eerstgenoemde project is een bedrag van € 500.000 toegekend. Aan het tweede project is een bedrag van € 570.175 toegekend. De eerdergenoemde bedragen zullen in meerdere tranches worden uitbetaald. Met betrekking tot het beoogde project Across the Seas op Bonaire heeft DNB in gezamenlijk overleg met de uitvoerende stichting Across the Isles besloten de samenwerking voor het project Across the Seas op Bonaire te beëindigen.

De intentie van DNB blijft een toekomstige eenmalige bijdrage op Bonaire te doen, gericht op vergroting van het historisch bewustzijn over het slavernijverleden en ter stimulering van de verbinding binnen de gemeenschap. Daarnaast heeft het DNB Fonds een bijdrage van € 575.500 ontvangen. Met deze middelen heeft het Cultuurfonds diverse initiatieven ondersteund in Nederland, Suriname en het Caribisch gebied. Onder de ontvangers zijn Stichting Black Men Talk, Stichting Ma Jong en Stichting Kinderuniversiteit Suriname.

Digitaal

Ambitie Digitaal 2020-2025	Voortgang 2024	Relevante materiële thema's
<p>DNB werkt datagedreven en op basis van digitale technieken in al haar taakgebieden. DNB is op digitaal gebied een erkend volwaardige participant in de financiële sector.</p> <p>Met het gebruik van data, technologie en digitale processen kan de uitvoering van de taken van DNB maximaal effectief en efficiënt worden gemaakt. Ook is DNB op digitaal gebied een te respecteren medespeler voor de sector.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Een aantal functionaliteiten aan 'Mijn DNB' toegevoegd: de samenwerkingsfunctionaliteit volgt in 2025 ■ Medewerkers met een beperking hebben aangepaste apparatuur gekregen ■ Datavolwassenheid komt in 2024 op streefwaarde uit ■ Voorbereiding in gang gezet voor toezicht op AI ■ AI-hub opgericht voor toepassing AI in eigen organisatie	<ul style="list-style-type: none"> ■ Veiligheid van informatie

Hogere gebruikerswaardering voor 'Mijn DNB'

Hoewel niet alle voorgenomen verbeteringen aan 'Mijn DNB' in 2024 gerealiseerd zijn, is de waardering van de onder toezicht staande instellingen voor dit portaal verder gestegen. De gebruikers van het portaal geven een 7,2 als rapportcijfer tegen een 7,0 in 2023. Het aantal gebruikers van 'Mijn DNB' – medewerkers van de instellingen – is gestegen van zo'n 35.000 in 2023 naar ruim 50.000 eind 2024. De inzet van DNB blijft om de interactie met de instellingen via dit platform zo goed mogelijk te laten verlopen. Zo ontvangen onder toezicht staande instellingen vrijwel al hun kwalitatieve vragenlijsten via 'Mijn DNB', kunnen zij de status zien van hun aanvragen en meldingen en geeft het ook inzicht in de geplande toezicht-activiteiten. In 2024 is een functionaliteit ontwikkeld die meerdere medewerkers van de instellingen in staat stelt om tegelijkertijd aan de vragenlijsten te kunnen werken. Deze zal begin 2025 gelanceerd worden. Daarnaast is er een nieuwe dienst, Publiekscontact, gelanceerd waarbij burgers kunnen communiceren over toezichtzaken. Op dit moment is dat nog alleen mogelijk over de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.

InnovationHub

Met de InnovationHub bieden DNB, AFM en ACM gezamenlijk ondersteuning bij vragen over toezicht en bijbehorende regelgeving rond innovatieve financiële producten en diensten. Deze ondersteuning bieden we voor nieuwe en bestaande ondernemingen, ongeacht of zij onder toezicht staan. In 2024 hebben we via de InnovationHub 102 vragen uit de sector behandeld waarmee we de sector wegwijs hebben gemaakt, geïnformeerd en/of ondersteund bij individuele (digitale) innovatie in relatie tot toezicht. De onderwerpen van de vragen zijn zeer divers, maar de meeste hadden betrekking op vergunningaanvragen, elektronisch geld, markttoegang, AI en betaalinstellingen. Daarnaast hebben we een aantal verbeteracties doorgevoerd, na consultatie van de sector, om het loket herkenbaarder en beter vindbaar te maken.

Toezicht op AI

Samen met de AFM heeft DNB het [rapport](#) 'De impact van AI op de financiële sector en het toezicht' gepubliceerd. Ter concretisering en verdieping is vervolgens een symposium voor de financiële sector gehouden en zijn er over enkele specifieke deelonderwerpen ronde tafels met de verzekeringssector en de bankensector georganiseerd. Met betrekking tot

AI gaat met ingang van 2025 een project van start om ons toezicht op AI-gebruik door de onder toezicht staande instellingen verder vorm en inhoud te geven.

Toezicht mét AI

Er bestaat ook toezicht mét AI. Dat doen we met ChatDNB, een eigen AI-tool gebaseerd op het Large Language Model van OpenAI, waarmee we in 2024 de internationale centralbanking award hebben gewonnen. Zo gebruikt de afdeling Interne Modellen ChatDNB bij het uitvoeren van modelonderzoeken van door banken aangeleverde documenten. Daarnaast worden sinds het najaar de inwaarmeldingen van pensioenfondsen die willen overgaan naar het nieuwe pensioenstelsel beoordeeld met behulp van ChatDNB. Zo wordt automatisch de compleetheid van het aangeleverde dossier gecontroleerd.

AI-hub

Om intern kennis over AI te delen en te onderzoeken waar we elkaar met deze nieuwe technologie kunnen versterken is in de zomer van 2024 de AI-hub opgericht. Eens per maand komen DNB-medewerkers uit verschillende afdelingen die zich met AI bezighouden bijeen om good practices uit te wisselen. Met de start van het AI-programma in januari 2025, onder leiding van een programmamanager, wordt de AI-strategie voor DNB bepaald en de AI-hub verder geprofessionaliseerd.

Datavolwassenheid

Op weg naar een beter datagebruik door DNB-medewerkers is in 2024 is een fikse stap in de goede richting gezet. Zo heeft de zogenoemde datavolwassenheid, die uitdrukking geeft aan de voortgang op acht specifieke data-aspecten, een score van 3,1 bereikt tegen een streefwaarde van 3,0. Voor 2025 ligt die streefwaarde op 4,0. De voortgang meten we sinds 2021, toen de score 1,7 bedroeg. Vooral hogere scores op het gebied van 'data-governance', 'informatiebeveiliging' en 'data-verzameling en -inname' hebben bijgedragen aan het resultaat in 2024. Beperkte voortgang of stagnatie is geconstateerd op zaken als 'data-eigenaarschap', 'metadata' en 'masterdata'. Ook is toenemende behoefte geconstateerd aan

gebruikersondersteuning om de nieuwe onderdelen van het dataplatform zo goed mogelijk in te zetten.

Inrichting datalandschap

In 2024 is verder gewerkt aan de inrichting van een nieuw datalandschap dat het fundament vormt voor onze data-activiteiten. Inzet is data voor alle toezichthouders sneller en veiliger beschikbaar te maken, zodat toezichthouders eenvoudiger datagedreven toezicht kunnen houden. In 2024 zijn de eerste dataproducten in dit verband opgeleverd: rapporten, dashboards, en analyses die informatie bevatten over trends, prestaties of risico's. In 2025 ligt de focus op het opzetten van een gebruikersvriendelijk cloud-data-platform. Dit platform moet het mogelijk maken om nog sneller en betrouwbaarder data en informatie te maken en te gebruiken.

Automatisering toegangsrechten

Ook het programma Identity & Access Management heeft de eerste resultaten opgeleverd, al is dat niet zonder slag of stoot gegaan. Dit programma moet zorgen voor een geautomatiseerd beheer van de interne

toegangsrechten voor het verkrijgen van informatie, zodat medewerkers altijd toegang hebben tot die informatie waartoe zij gerechtigd zijn, ook per direct als ze van functie verwisselen. De integriteit, beschikbaarheid en vertrouwelijkheid van alle (digitale) middelen moet daarmee gegarandeerd zijn. Dit blijkt in de praktijk een moeizamer project te zijn dan aanvankelijk gedacht. In 2025 moet het merendeel van de kritische applicaties op de nieuwe processen en tooling zijn aangesloten. In 2026 moet het programma zijn afgerond.

Als het gaat om **cyberweerbaarheid** legt DNB zichzelf dezelfde eisen op als we doen bij de instellingen onder ons toezicht

Cyberweerbaarheid DNB

Als het gaat om cyberweerbaarheid legt DNB zichzelf dezelfde eisen op als we doen bij de instellingen onder ons toezicht. Zo hebben ook wij de good practice informatiebeveiliging geïmplementeerd, en testen we onze cyberweerbaarheid door onder andere regelmatig een TIBER- of redteam-oefening uit te laten voeren door externe partijen. Momenteel zien we om ons heen een toename van de dreiging van statelijke actoren, die ook andere centrale banken in het vizier hebben. Ook zien we steeds meer aanvallen in de leveranciersketens in het stelsel. De geïmplementeerde beveiligingsmaatregelen bij DNB blijken in de praktijk goed te werken.

Medewerkers

Ambitie Medewerkers 2020-2025	Voortgang 2024	Relevante materiële thema's
We zetten in op meer diversiteit, een open dialoog en versterking van digitale vaardigheden van onze medewerkers.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nieuwe arbeidsmarktcampagne leidt tot aanzienlijk meer sollicitanten per vacature ■ Doelstelling omtrent hogere participatie vrouwen nog niet gehaald ■ Doelstelling omtrent hogere participatie medewerkers met een diverse culturele achtergrond niet vast te stellen omdat over 2024 geen cijfers beschikbaar zijn ■ Doelstelling omtrent hogere participatie medewerkers met een arbeidsbeperking deels gehaald	<ul style="list-style-type: none"> ■ Diverse en inclusieve organisatie

Nieuwe arbeidsmarktcampagne

De nieuwe arbeidsmarktcampagne die begin 2024 van start is gegaan, heeft geresulteerd in hogere bezoekcijfers van de vacaturesite werkenbijdnb.nl en in het verlengde daarvan tot meer sollicitanten per vacature. Konden we in 2023 123.986 bezoekers op de vacaturesite begroeten, in het verslagjaar waren dat er 189.488. Een stijging van ruim 50%. Van de bezoekers in 2024 solliciteerde 3.063 externe kandidaten op de 348 vacatures. Dat betekent gemiddeld bijna 9 sollicitanten per vacature, aanmerkelijk meer keus voor ons als werkgever dan in 2023, toen er gemiddeld 5,5 sollicitanten per vacature reageerden. In de campagne hebben we geprobeerd ons verhaal vanuit de belevingswereld van onze doelgroepen te vertellen, waarbij we zoveel mogelijk inspelen op relevante maatschappelijke en vakinhoudelijke thema's. Die thema's waren: Inflatie, Cyber & Data, Duurzaamheid & Klimaat en Witwassen. Aanvullend hebben we drie doelgroepgerichte campagnes gevoerd, gericht op het DNB traineeship, Data & Tech traineeship en beveiligers voor het waardegebied.

Hogere notering Top Employer

DNB is gestegen op de ranglijst van aantrekkelijke werkgevers met goede arbeidsvoorwaarden, zo blijkt uit de Top Employer Ranking waar jaarlijks 61 Nederlandse organisaties met elkaar worden vergeleken. Stonden we in 2023 op plaats 10, in het verslagjaar hoeven we nog maar zes organisaties

voor te laten gaan met een betere score als het gaat om goed werkgeverschap. Een duidelijke HR-strategie, een herkenbare visie op leiderschap en een actief beleid gericht op een divers en inclusief werkklimaat zijn wapenfeiten waarmee DNB zich onderscheidt. Actiepunten voor verbetering zijn het beter monitoren van uitstromers en verder digitalisering van HR-processen.

Hybride samenwerken

Er is nieuw beleid van kracht om het hybride samenwerken in het gerenoveerde hoofdkantoor met ingang van 2025 zo goed mogelijk te laten verlopen. Van medewerkers wordt verwacht dat ze maximaal 50% van hun werktijd thuiswerken en zoveel mogelijk op kantoor doorbrengen. Om het teamgevoel daarbij optimaal te houden, heeft de ICT-divisie onder het motto 'Slim samenwerken bij DNB' een teamgame ontwikkeld. Ook heeft HR een samenwerkingsplaat gepresenteerd met de ins en outs van samenwerken. Via events en videoboodschappen is er intern intensief gecommuniceerd over de mogelijkheden die het nieuwe pand biedt om elkaar te ontmoeten en te versterken.

Figuur 8 Het gerenoveerde hoofdkantoor: met ingang van januari 2025 operationeel

Van gesloten bastion naar midden in de maatschappij

De Nederlandsche Bank opent haar vernieuwde hoofdkantoor aan het Frederiksplein in Amsterdam. Na bijna vijf jaar renoveren is het een duurzaam gebouw geworden dat klaar is voor de toekomst en open is voor iedereen. Een gebouw dat ruimte biedt voor kennisdeling, samenwerking en ontmoeting.

Met respect voor het oorspronkelijke ontwerp van Marius Duintjer is het gebouw weer onderdeel geworden van de stad. Door de openheid en transparantie terug te brengen, is de verbinding met de maatschappij en omgeving versterkt.

Het gebouw heeft een **WELL Platinum-certificering**; de werkomgeving voldoet aan de hoogste normen voor kwaliteit en het welzijn van de ruim 2.300 medewerkers. Dit wordt ondersteund door diversiteit aan werkplekken en groen en kunst op de werkvloer.

Het nieuwe kantoor is gerenoveerd volgens de **BREEAM Outstanding-duurzaamheidsnorm**. Door bewust te kiezen voor renovatie in plaats van nieuwbouw is 70.000 ton bouw materiaal bespaard waardoor de milieu-impact 50% lager is dan bij nieuwbouw. Het energieverbruik en de CO₂-uitsluit zijn afgenomen met meer dan 80%.

Alles wat goed is, is hergebruikt. Kantoormeubelen zijn hergebruikt, het hout van oude en zieke populieren uit Amsterdam is verwerkt tot plafondbelangen en beton dat vrijkwam tijdens de renovatie is onder andere teruggekomen in sociale woningbouw. Regenwater wordt opgevangen en hergebruikt.

Het aangelegde groen op en rondom het gebouw (5.100 m²) draagt positief bij aan **biodiversiteit**. Overal waar mogelijk, zijn zonnepalen en sedumdaken toegepast. In de gevel zijn 64 nestkasten voor vleermuizen opgenomen.

De renovatie is **binnen budget en planning** gerealiseerd. Alle met de renovatie samenhangende kosten bedragen € 320 miljoen. Dit is inclusief de groenvoorziening in en om het gebouw, de verbouwing en huur van het tijdelijke gebouw bij Amsterdam-Amstel (het Tooropgebouw) en de verhuizing daarnaartoe en weer terug.

Binnentuin voor DNB-medewerkers en hun gasten met 380 m² groen, inclusief kruidentuin voor eigen gebruik.

Op de platte daken liggen **1.380 zonnepanelen**.

De dubbele verdiepingshoogte van de oude kashal met metershoge kolommen is hersteld naar een **transparante werkomgeving**.

Open voor iedereen. De entree is verplaatst naar het Frederiksplein.

In en rond de voormalige goudkluis is **'De Nieuwe Schatkamer'** gerealiseerd; ontmoetingsplaats en kennisplatform waar iedereen welkom is. Voor financiële educatie, seminars, debatten, lezingen en de geld- en kunstcollectie.

Technische installaties zijn verplaatst van de 15e en 16e verdieping naar de kelder waardoor **meer bruikbare ruimte** is ontstaan.

Toepassen **kastenvenster** in combinatie met warmte-koudeopslag beperkt het energieverbruik.

De kade aan de Singelgracht is **verlaagd tot waterniveau** en toegankelijk voor iedereen. Voor de aanleg van de kade is beton gebruikt dat vrijkwam tijdens de renovatie. Dit is met CO₂ geïnjecteerd waardoor **CO₂-neutraal beton** ontstaat.

Op de plek waar eerst de ronde toren stond, is nu een **publiek toegankelijke stadstuin** gemaakt. Hier is 1.400 m² inheemse en niet-inheemse beplanting toegevoegd.

Daktuin met 225 m² groen.

Ruimte voor ontwikkeling

Ruim driekwart van de respondenten (78%) geeft aan binnen DNB voldoende ruimte te ervaren om hun competenties en kennis te ontwikkelen, zo blijkt uit het jaarlijkse onderzoek onder medewerkers naar de mogelijkheden die DNB biedt om te werken aan hun vaardigheden en kennis. In 2023 was sprake van een vergelijkbare uitkomst: 77% gaf toen aan tevreden te zijn over de ontwikkelingsmogelijkheden. Ook de motivatie om daadwerkelijk te werken aan de eigen competenties is stabiel gebleven: 89% zegt daartoe gemotiveerd te zijn tegen 90% in 2023.

Ontwikkeling digitale vaardigheden

Om digitale vaardigheden verder te ontwikkelen zijn aan de hand van een Digital Skill Framework ('Mijn DSF') teamscans afgenomen om vast te stellen welke competenties het team al bezit en welke het (verder) wil ontwikkelen. Vervolgens hebben teams ontwikkelplannen gemaakt die aansluiten op de behoefte van de teamleden en de taak waar ze voor staan. Verder is er vanuit HR veel aandacht besteed aan de implementatie van MS 365, en de mogelijkheden die de apps van dit platform bieden, zoals serious games voor MS Office-applicaties en trainingen voor de Power Apps, zoals PowerBI. Bij deze trainingen staat naast de digitale vaardigheden ook de wijze van samenwerken met deze nieuwe applicaties centraal.

Diversiteit en inclusie

Met het realiseren van onze doelstellingen op het gebied van diversiteit en inclusie bewegen we ons in de goede richting, maar we zijn er nog niet.

Genderbalans – In 2024 was 40,8% van het DNB-management vrouw, tegen een streefpercentage van 42%. Niettemin is sprake van voortgang: In 2023 was 37,7% van het management vrouw. Eind 2025 moet dat op 44% uitkomen, waarna het vervolgens elk jaar met 2 procentpunt door moet stijgen totdat in 2028 de 50% is behaald. Gerekend over de gehele medewerkerspopulatie moet de evenwichtige genderbalans al in 2027 bereikt zijn. Dit impliceert een stevige ambitie: in 2024 was 41,3% van de DNB'ers vrouw, terwijl we mikten op 44%. In 2025 is dus ook hier een inhaalslag nodig om op 46% uit te komen.

Box LHBTIQ+-inclusie bij DNB

DNB maakt in 2024 een forse sprong op de Workplace Pride Global Benchmark, die inzicht geeft in LHBTIQ+-inclusie op de werkvloer. Met een score van 88% bereikten we de 'ambassador-status'. Daarvoor is minimaal een uitkomst van 70% nodig. DNB behoort tot de bovenlaag van de circa 140 deelnemers. Voor komend jaar is de ambitie de 'advocate-status' te behalen, het hoogste niveau van de benchmark.

DNB werd genomineerd voor twee belangrijke prijzen: de Media Outreach Award, voor haar fotocampagne 'Onzichtbare barrières, zichtbare trots', en de publieksprijs Game Changer Award vanwege de veelzijdigheid van ons Queer & Pride Amsterdam-programma. Hoewel DNB niet in de prijzen viel, kan het programma als succesvol worden bestempeld. Zo trok een paneldiscussie met interne en externe sprekers een vol auditorium. Onder de noemer 'From leading the pack to lagging behind?' spraken zij over LHBTIQ+-inclusie in Nederland en op het werk.

Culturele diversiteit – Over 2024 hebben we geen nieuwe cijfers over het aandeel medewerkers met (deels) een andere achtergrond dan de Nederlandse. We zijn overgestapt op een andere methodiek om onze culturele diversiteit te meten. Dat gebeurt voortaan op basis van een vrijwillige en anonieme interne uitvraag onder collega's. Die gaan we in de eerste helft van 2025 voor het eerst onder alle medewerkers uitzetten.

Arbeidsbeperking – DNB heeft gedeeltelijk de doelstellingen bereikt die gelden voor de participatie van medewerkers met een arbeidsbeperking. Als het gaat om collega's die ressorteren onder de nationale Banenafpraak blijven we achter bij de streefwaarde: met de realisatie van 18 participatie-fte's (25,5 uur per week) in 2024 halen we niet de doelstelling van 24. Anders ligt dat bij de streefwaarde ten aanzien van collega's met een beperking die buiten de Banenafpraak vallen, maar die evengoed intensieve begeleiding nodig hebben en/of een aanpassing van hun werkplek om duurzaam te kunnen werken: daarvan telden we in 2024 20 participatie-fte's, ruimschoots boven de norm van 15. Daarmee komt het totaal aantal collega's

met een beperking uit op 38 tegenover een doelstelling van 39. Om meer vaart te zetten achter de aannahme van collega's die onder de Banenafpraak vallen, heeft de directie besloten de verschillende domeinen (centrale bank, toezicht & resolutie en intern bedrijf) specifieke doelstellingen op te leggen. Per domein is een vast aanspreekpunt aangesteld om dit te agenderen en de voortgang te bewaken. Voor 2025 streeft DNB naar 27 medewerkers die specifiek onder de banenafpraak vallen.

Box Initiatieven collega's met een arbeidsbeperking

Er is DNB veel aan gelegen om het medewerkers met een arbeidsbeperking zo makkelijk mogelijk te maken hun werk te kunnen doen. Inmiddels zijn er 60 collega's opgeleid tot HARRIE. Harrie is de personificatie van de medewerker die collega's met een arbeidsbeperking op de werkvloer begeleidt en hen helpt mogelijke obstakels in het dagelijks werk weg te nemen. Harrie staat voor: Hulpvaardig, Alert, Realistisch, Rustig, Instruerend en Eerlijk.

In 2024 is het nieuwe netwerk (On)beperkt DNB opgericht dat zich inzet voor inclusiviteit op de werkvloer, specifiek gericht op mensen met een arbeidsuitdaging. Leden van het netwerk behartigen de belangen van mensen met een beperking, kunnen ervaringen uitwisselen en elkaar steunen in het streven om het beste uit onszelf en elkaar te halen. De collega's met een arbeidsbeperking zijn betrokken geweest bij het ontwerpproces van het nieuwe hoofdgebouw dat zodoende een toegankelijke en comfortabele werkplek voor iedereen is.

Kostenbewust

Ambitie 2020-2025	Voortgang 2024	Relevante materiële thema's
Door een versterkt kostenbewustzijn en extra aandacht voor bedrijfsvoering nemen de prestaties in effectiviteit toe en verbetert het inzicht in de bereikte resultaten.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nieuwe DNB-strategie ontwikkeld en gepresenteerd ■ Nieuw zbo-kostenkader 2025-2028 vastgesteld ■ Project Toekomstbestendig Toezicht afgerond: implementatie volgens plan in 2025 ■ Uitvoering transformatieprogramma Monetaire Zaken (MoZa) op koers ■ Doorontwikkeling Procesarchitectuur maakt doorstart na tijdelijk pas op de plaats	Niet van toepassing

Strategie DNB 2025-2028

DNB heeft in 2024 een nieuwe strategie ontwikkeld voor de jaren 2025 tot en met 2028. Onze missie – ‘we maken ons sterk voor financiële stabiliteit en dragen daarmee bij aan duurzame welvaart in Nederland’ – blijft onveranderd. Maar omdat de omgeving waarin wij ons werk doen continu – en snel – verandert, is het noodzakelijk om met enige regelmaat de vraag op te werpen *hoe* we deze missie het beste kunnen invullen. Waar de DNB2025-strategie zes ambities omvat, die ook tot uiting komen in de zes paragrafen van dit hoofdstuk, bestaat de nieuwe strategie uit vier pijlers:

1. Onafhankelijk en gezaghebbend als centrale bank, toezichthouder en resolutieautoriteit
2. Open en betrokken bij de maatschappij
3. Adaptief en proactief voor en door onze medewerkers
4. Doeltreffend en doelmatig als organisatie.

DNB hanteert sinds 2023 de OGSM-methodiek – objective, goals, strategies en measures – in haar interne besturing. De nieuwe strategie is leidend voor onze plannen voor 2025 en volgende jaren en heeft dan ook in de DNB-OGSM 2025 haar eerste praktische vertaling gekregen. Het DNB-brede OGSM dient vervolgens als vertrekpunt voor de OGSM's van alle organisatieonderdelen (om de plannen nader te concretiseren). Hiermee is de strategie verankerd in de reguliere besturingscyclus. De nieuwe strategie

is op basis van een omgevingsscan tot stand gekomen, met brede betrokkenheid van onder andere directie, divisiedirecteuren, commissarissen en OR.

Nieuw kostenkader zbo-taken

De minister van Financiën heeft voor de jaren 2025 tot en met 2028 een nieuw zbo-kostenkader vastgesteld, dat aangeeft hoeveel onze toezicht-, resolutie- en depositogarantiestelseltaken over die periode maximaal per jaar mogen kosten. Voor 2025 is € 277,4 miljoen. Van de totale uitbreiding aan taken en intensiveringen in 2025 vangt DNB € 12,8 miljoen zelf op binnen het kostenkader, intensiveert DNB tijdelijk € 8,5 miljoen voor de inzet op de Wet toekomst pensioenen (Wtp) en is € 5,6 miljoen uitbreiding van het kostenkader toegekend voor een beperkt aantal nieuwe taken op het gebied van DORA (Digital Operational Resilience Act), de AI-verordening en de IRRD (Insurance Recovery & Resolution Directive). De bijna € 13 miljoen die DNB in het kostenkader opvangt, geschiedt door een combinatie van efficiëntieverbeteringen, besparingen en jaarlijkse (risicogebaseerde) herprioritering van werkzaamheden (zie ook onder Toekomstbestendig Toezicht). Hierdoor is de uitbreiding van het kostenkader ten opzichte van voorgaande jaren beperkt gebleven tot genoemde nieuwe taken. Andere nieuwe taken zoals het Europese AMLD-pakket, uitbreidingen van het sanctieregime, FTR (Funds Transfer Regulation), MiCAR (Markets in Crypto-Assets Regulation), PSD3 (Third Payment Services Directive) en het

eindpakket van de Bazelse regels voor banken worden binnen de bestaande kaders opgevangen. Voor het kostenkader is tevens een verdiepend extern onderzoek uitgevoerd naar de digitale strategie voor de zbo-taken van DNB. Deze strategie wordt in de komende periode met een vergelijkbare omvang voortgezet.

Uitvoeren project Toekomstbestendig Toezicht

Om onze toezichtorganisatie toekomstbestendig te houden, heeft DNB in 2024 voor alle onderdelen van de kerntaak Toezicht een herijking uitgevoerd, op weg naar een effectievere, efficiëntere en meer wendbare toezichtorganisatie. Door te werken met minder, maar grotere divisies, worden afstemming en divisie-overstijgende samenwerking gemakkelijker. Grotere divisies maken ons ook wendbaarder, doordat het divisies in staat stelt om gemakkelijker in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en capaciteit in te zetten voor herziene prioriteiten. Met het versterken van domeinsturing binnen Toezicht kunnen we ook onze schaarse toezichtcapaciteit effectiever en efficiënter inzetten en snel bijsturen wanneer ontwikkelingen daarom vragen. Om onder andere verdergaande synergievoordelen te realiseren, wordt de expertise op het terrein van bedrijfsmodellen, governance en gedrag meer sectoraal ingericht.

Transformatieprogramma MoZa

Met de uitvoering in 2024 van het transformatieprogramma voor het domein Monetaire Zaken (onze centrale banktaken en statistiekfunctie) liggen we op koers om een invloedrijke en bepalende speler op onze kernthema's te zijn en te blijven. Gezien de snel veranderende wereld om ons heen, onder meer op geopolitiek en technologisch gebied, vraagt deze ambitie om de nodige inspanningen. Zo is het belangrijk dat we wendbaar zijn, intensief contact onderhouden met onze stakeholders en oog hebben voor de noodzaak om ons werk doelmatig en doeltreffend te doen, onder meer door onze werkprocessen, bedrijfsvoering en ons datagebruik en beheer op orde te hebben en te houden. Dit zijn dan ook de belangrijkste aandachtspunten uit ons transformatieprogramma. In 2024 hebben we op basis hiervan verschillende divisie-overstijgende thema's opgepakt, waarbij diverse externe stakeholders zijn betrokken, zoals bij de studie naar

geopolitieke fragmentatie. De intern ontwikkelde stakeholderengagement-methodiek heeft in 2024 binnen het MoZa-domein een bredere toepassing gekregen: ook bij onderdelen van betalingsverkeer is het nu in gebruik. Verder zijn alle beoogde doelstellingen met betrekking tot het ontwikkelen en beschrijven van werkprocessen gerealiseerd, inclusief het vaststellen van KPI's. Ook op het gebied van data zijn stappen gezet. Zo is de datavolwassenheid, een graadmeter voor hoever we binnen MoZa zijn met datagedreven werken, aanzienlijk verbeterd. Volgens een eigen meetmethodiek steeg de relevante score met 0,8 naar 3,1. Doelstelling voor 2024 was een score van 3. Binnen het MoZa-domein is samenwerking tussen de divisies op het gebied van planning & control, informatiemanagement en het beheersen van operationeel risico verder versterkt. Zo zijn rapportages en werkwijzen zoveel mogelijk geüniformeerd. In de 2025 en 2026 blijft het transformatieprogramma van kracht.

Procesgericht werken

De werkzaamheden die het procesgericht werken, met name over organisatieonderdelen heen, binnen DNB op een hoger plan moeten tillen, zijn halverwege 2024 tijdelijk stopgezet naar aanleiding van interne auditbevindingen en andere interne signalen. De analyse die hierop is uitgevoerd, zorgde voor voldoende draagvlak voor een doorstart. Het doel om alle 21 belangrijkste bedrijfsprocessen die in het kader van de procesarchitectuur zijn geïdentificeerd – variërend van 'Beoordelen van aanvraag toe- of uittreding financiële markt' tot 'Beleidsadvies opstellen en beleidsbeïnvloeding' – end-to-end processen uit te werken tot het minimale gewenste niveau (level 3) is daarmee zover als mogelijk behaald. De beoogde doelstelling om aan elk proces ook KPI's, risico's en applicaties toe te voegen is doorgeschoven naar de eerste helft van 2025.

Kostenontwikkeling 2024

De gerealiseerde kosten voor onze kerntaken in 2024 bedragen € 548,6 miljoen en zijn lager dan de begroting van € 555,7 miljoen. Als we corrigeren voor de productiekosten van bankbiljetten, dan resulteert een onderschrijding van € 2,9 miljoen op de reguliere begroting van DNB. De onderschrijding betreft zowel de kosten voor de uitvoering van onze zbo-taken

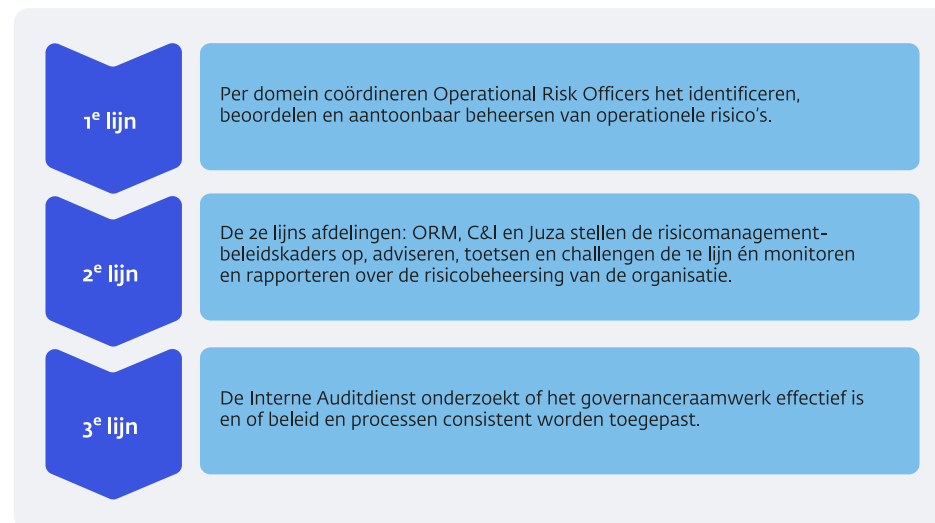
(onderschrijding van € 1,1 miljoen), als ook de uitvoering van de monetaire taken (onderschrijding van € 1,8 miljoen). De onderschrijding wordt onder andere verklaard door minder kosten voor inhuur en lagere personeelskosten dan begroot, minder inzet voor het transformatieprogramma Monetaire zaken en lagere kosten voor ICT-systemen die DNB gebruikt van het ESCB-stelsel. In de zbo-verantwoording 2024 wordt de realisatie van de zbo-taken nader toegelicht.

Risicomanagement

Operationeel risicomanagement binnen DNB

Operationeel risicomanagement is binnen DNB ingericht volgens het '3 Lines' model. Dit model is verankerd in het ORM-raamwerk van DNB. DNB definieert een operationeel risico als een kans op een gebeurtenis met een negatieve impact op de financiën, bedrijfsdoelstellingen of reputatie van DNB als gevolg van ontoereikende of falende interne bedrijfsprocessen, mensen en systemen, dan wel als gevolg van externe gebeurtenissen.

Figuur 9 '3 Lines' model

Beheersing van operationele risico's is een continu proces. Periodiek worden risk assessments uitgevoerd op het niveau van organisatiedoelstellingen, processen en belangrijke projecten en veranderingen. Hierbij worden de risico's vastgelegd en indien gewenst beheersmaatregelen vastgesteld. De werking van de belangrijke beheersmaatregelen wordt ook periodiek vastgesteld en er wordt waar nodig bijgestuurd. Eenmaal per kwartaal rapporteert de Operational Risk Board (ORB) over de belangrijkste actuele operationele risico's, de risicobeheersing en incidenten. De ORB bestaat uit een afvaardiging van eerste en tweede lijn en is door de directie geman-dateerd operationele risico's te accepteren en te monitoren. Restrisico's, indien een overschrijding van de risicobereidheid leidt tot een rood rest-risico, worden met advies van de ORB geaccepteerd door de directie.

Verbeterd risicorapportageproces

In het afgelopen jaar hebben we onze aanpak voor risicobeheersing verbeterd door risicoverantwoording nadrukkelijk bij de 1^e lijn te beleggen. Vanaf het 2^e kwartaal van 2024 rapporteren bedrijfsonderdelen per domein zelf over hun risicobeheersing, waarna deze rapportages worden geconsolideerd naar een DNB-breed risicobeeld. Door de eerste lijn verantwoordelijk te maken voor haar eigen risicoverantwoording ontstaat er meer ruimte voor risico-eigenaarschap. Het bevordert de betrokkenheid en verantwoordelijkheid van de eerste lijn ten aanzien van risicobeheersing. De tweedelijnsafdeling Operational Risk Management (ORM) is verantwoordelijk voor consolidatie van de rapportages naar het DNB-brede niveau. Zo maakt ORM per kwartaal een alomvattende en coherente DNB-brede rapportage die wordt besproken in de Operational Risk Board.

Vernieuwde Risicotaxonomie

Ook is afgelopen jaar de risicotaxonomie herzien. Dit heeft geresulteerd in een geactualiseerde set aan kritische risico's die relevant zijn voor DNB en voor de actueel relevante dreigingen.

Herziene risicobereidheid

In lijn met de nieuwe taxonomie is ook de risicobereidheid herzien. In de risicobereidheidsverklaring is vastgelegd wat onze bereidheid is om risico's

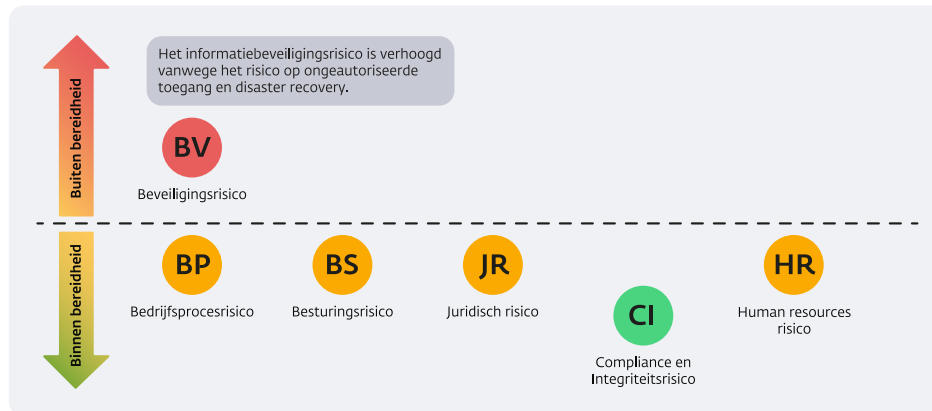

te accepteren. Werd er eerst voor elke risicocategorie een aparte risicobereidheid gehanteerd, voortaan leggen we met de nieuwe risicobereidheidsmethodiek alle risicocategorieën langs dezelfde meetlat. Dit wordt gedaan aan de hand van de risicomatrix, waar we op basis van kans en impact risicoscores vaststellen die variëren van 'zeer laag' tot 'zeer hoog'. Al naar gelang de uitkomst daarvan, afgezet tegen de risicobereidheid, worden eventuele vervolgacties in gang gezet. Deze nieuwe methodiek maakt het makkelijker om de belangrijkste risico's te identificeren en prioriteiten te stellen. De implementatie van de herziening staat gepland in het eerste halfjaar van 2025.

Risicobeoordeling en bereidheid

In figuur 10 is de risicoscore per categorie weergegeven. Effectiviteit van risicobeheersing wordt continu gemonitord zodat waar nodig tijdig aanvullende risicobeheersing kan worden ingericht. Verhoogde risico's die buiten bereidheid (dreigen te) raken worden besproken en gemonitord in de Risico Coördinatie Board (RCB) en de ORB. In 2024 heeft DNB haar risicoprofiel, met uitzondering van het beveiligingsrisico, stabiel binnen de vastgestelde risicobereidheid weten te houden.

Figuur 10 DNB-Risicocategorieën en risicobereidheid

2 Zie voor een omschrijving van de verschillende risico's Bijlage 3

In 2024 zien wij het beveiligingsrisico² als een onverminderd hoog operationeel risico. Vertrouwelijkheid, integriteit en/of beschikbaarheid van informatie vormen voor DNB belangrijke bouwstenen in de uitvoering van onze taken. Daarbij is het noodzakelijk dat informatievoorziening en -verwerking veilig, tijdig en betrouwbaar zijn.

Om weerbaar te zijn tegen cyberdreigingen en een hoog niveau van informatiebeveiliging te borgen, heeft DNB diverse programma's en beheersmaatregelen ingericht:

- Het #zeker awareness-programma verzorgt campagnes om bewustwording te vergroten onder medewerkers over de kwetsbaarheid van informatie en hoe die veilig te stellen.
- Het Identity and Access Management (IAM)-programma werkt aan verdere verbetering van toegangsbeveiliging tot systemen en informatie.
- Het Disaster Recovery programma bereidt de organisatie voor op situaties van herstel in het geval van (volledige) systeemuitval.
- In het verlengde hiervan is eind 2024 een start gemaakt met een DNB-breed business continuity management programma
- Ook wordt er gewerkt aan het verder verhogen van het volwassenheidsniveau van de Good Practice informatiebeveiliging.

Daarnaast monitoren we structureel alle bestaande beheersmaatregelen. Waar nodig volgt bijsturing om risico's effectief te beheersen. Naast beleid en technische maatregelen hebben we ook voortdurend aandacht voor de versterking van soft controls, zoals de risicocultuur en het risicobewustzijn.

Operationele risico-incidenten

Van de ongeveer 1.000 gemelde incidenten in 2024 waren er 21 die onze vastgestelde risicobereidheidsgrenzen hebben overschreden. Om de kans op herhaling te minimaliseren, zijn er maatregelen genomen die zijn afgestemd op de specifieke oorzaken van elk van deze incidenten.

Operationele incidenten en de opvolging daarvan worden binnen DNB centraal geregistreerd en afgehandeld volgens het incidentmanagement-proces. Er is voortdurend aandacht voor het creëren van een open meldcultuur en het belang van het melden van operationele incidenten wordt voortdurend benadrukt, zodat DNB een lerende organisatie kan zijn.

Financiële toelichting

DNB lijdt zoals verwacht in 2024 voor het tweede jaar op rij verlies. Dit komt doordat de rentelasten van DNB, ondanks de renteverlagingen van de ECB in 2024, hoger zijn dan de renteontvangsten. Wel verwachten we dat de verliezen de komende jaren steeds minder groot worden. Op basis van de huidige verwachte renteontwikkeling zijn de buffers van DNB afdoende om de verwachte verliezen op te vangen, al is dit nog altijd met de nodige onzekerheid omgeven.

De inflatie in het eurogebied bewoog in 2024 terug richting de doelstelling van 2%. In dit kader heeft de Raad van Bestuur van de ECB de beleidsrentes in 2024 verlaagd met 100 basispunten. Deze rentedaling zorgt voor een daling van de rentelasten van DNB. Echter de renteontvangsten zijn door het gevoerde monetaire beleid nog altijd lager dan de rentelasten, met een verlies voor DNB tot gevolg. De verliezen zullen nog enkele jaren aanhouden: het resultaat blijft naar huidige verwachting tot en met 2027 negatief. De verliezen belemmeren DNB niet in het uitvoeren van haar kerntaken. Door veranderingen in het monetaire beleid, zoals het stoppen van de herinvesteringen in de aankoopprogramma's en het aflopen van de langlopende herfinancieringstransacties (TLTRO-III leningen), nemen de blootstellingen af en is de verwachting dat de verliezen de komende jaren minder groot zijn. In lijn met het kapitaalbeleid bouwt DNB haar buffers weer op wanneer ze winst maakt. Deze paragraaf gaat achtereenvolgens in op onze winst, kosten, blootstellingen, risico's en buffers en onze kapitaalpositie. We sluiten de paragraaf af met ons beleid ten aanzien van maatschappelijk verantwoord beleggen.

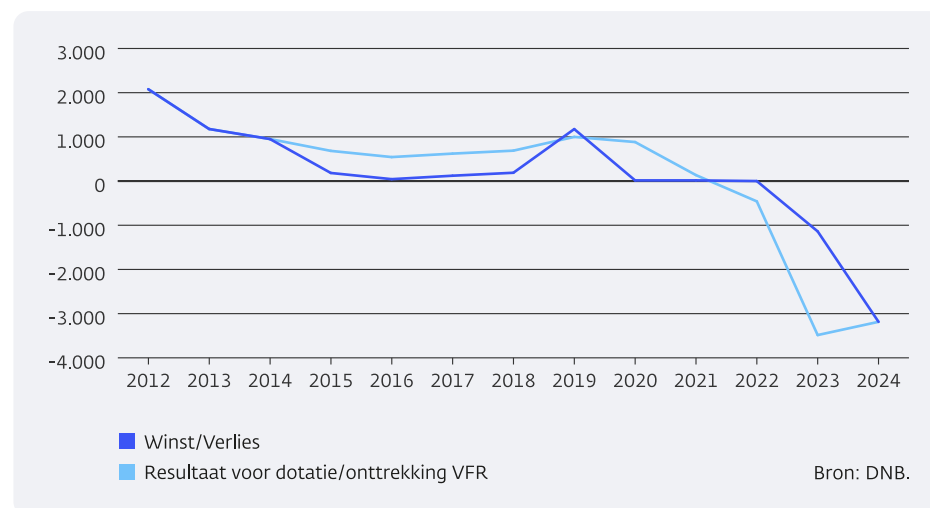
Winstontwikkeling

Het verlies over 2024 bedraagt € 3.194 miljoen. Het verlies gaat ten laste van het kapitaal en reserves (zie figuur 11). Vanwege het verlies keren we geen dividend uit Dit is in lijn met ons kapitaalbeleid dat in 2023 samen met de aandeelhouder is herzien.

Met name de monetaire operaties dragen negatief bij aan het resultaat met een verlies van € 3.173 miljoen. De stijging van de beleidsrentes in 2022 en 2023 om de historisch hoge inflatie te beteugelen heeft ervoor gezorgd dat de vergoeding die DNB betaalt op de deposito's die banken bij ons aanhouden, ondanks de renteverlagingen in 2024, hoger is dan de renteinkomsten op de langlopende obligaties in de aankoopprogramma's en op Open Markt Operaties (OMO). De renteinkomsten op OMO zijn lager omdat deze samenhangen met het eerdere ruime monetaire beleid, toen de inflatie beneden de doelstelling van 2% bewoog. De inkomsten op de OMO zijn in 2024 gedaald door het aflopen van de TLTRO-III leningen, terwijl de obligaties in de aankoopprogramma's tegen lage rentes zijn aangekocht. Door de renteverlagingen lopen de verliezen op monetaire operaties wel terug. Het Eurosysteem voert de monetaire operaties gezamenlijk uit (zie box Monetaire operaties).

Figuur 11 Langetermijnontwikkeling winst

EUR miljoen

Box Monetaire operaties

De monetaire operaties van het Eurosysteem bestaan uit liquiditeitsverschaffing, aankoopprogramma's, en het transmissiebeschermingsinstrument. Liquiditeitsverstrekking aan banken vindt plaats via Open Markt Operaties (OMO's). Deze liquiditeitsverstrekking vindt plaats voor gedeelde rekening en risico binnen het Eurosysteem op basis van adequaat onderpand. Naast de reguliere, kortlopende liquiditeitsverstrekking gaat het hier om langlopende herfinancieringstransacties (TLTRO-III) aan banken ter ondersteuning van de kredietgroei. De laatste TLTRO-III operaties zijn beëindigd in december 2024.

De aankoopprogramma's betreffen de rechtstreekse aankopen van schuldpapier op de financiële markten om de marktcondities te beïnvloeden. Na eind 2024 zijn er geen actieve aankoopprogramma's meer. De blootstellingen van deze programma's staan nog wel op de balans van het Eurosysteem.

De inactieve aankoopprogramma's Pandemic Emergency Purchase Programme (PEPP) en Asset Purchase Programme (APP) en het oudere programma Securities Markets Programme (SMP) lopen langzaam af. De herinvesteringen onder het PEPP vonden plaats tot december 2024 en de herinvesteringen onder het APP vonden plaats tot juli 2023. De meeste aankopen in het APP en PEPP hebben betrekking op schuldbewijzen uitgegeven door de publieke sector. De inkomsten en het risico op deze staatsobligaties worden niet gedeeld binnen het Eurosysteem.

Het transmissiebeschermingsinstrument (Transmission Protection Instrument - TPI) is ontworpen om onverhoopte marktverstoringen die een ernstige bedreiging vormen voor de transmissie van het monetair beleid in het eurogebied tegen te kunnen gaan. Het is nog niet nodig geweest het TPI te activeren.

Over 2024 is € 355 miljoen aan rente betaald op onze niet-monetaire deposito's. Deze deposito's komen voort uit de niet-monetaire taken van DNB en betreffen deposito's die andere centrale banken, centrale clearing instellingen en publieke instellingen bij DNB aanhouden tegen een rente gelijk aan of net onder de depositorente.

De eigen beleggingen en IMF-vorderingen van DNB hebben in 2024 met € 611 miljoen positief bijgedragen aan het resultaat. Dit is onder meer te danken aan positieve marktontwikkelingen. Door koersstijgingen is de bovengrens van de strategische bandbreedte van aandelenfondsen ontwikkelde markten en van high yield obligatiefondsen bereikt, waardoor een deel van deze fondsen is verkocht. Bij de verkoop vond een vrijval van de herwaarderingsreserve plaats waarbij € 282 miljoen in het resultaat is gevloeid.

Tabel 1 Uitsplitsing winst en verlies DNB*

In EUR miljoenen

	2024	2023	Verschil
OMO	397	1.561	-1.164
CBPP3	126	123	3
SMP	5	9	-4
CSPP	181	220	-39
PSPP	1.242	1.145	97
PEPP	755	430	325
Geldmarktverplichtingen monetaire deposito's	-7.139	-7.580	441
Intrasysteem claims	1.258	854	404
Mutatie voorziening monetaire beleidsoperaties	2	-2	4
Totaal monetaire operaties	-3.173	-3.240	67
Vastrentende waarden	145	125	20
Aandelen	27	-15	42
Aandelenfondsen	272	256	16
High-yield obligatiefondsen	7	15	-8
Investment-grade fondsen	1	1	0
IMF-vorderingen	159	143	16
Totaal eigen beleggingen en IMF-vorderingen	611	525	86
Geldmarktverplichtingen niet-monetaire deposito's	-355	-485	130
Bedrijfslasten, deelnemingen en diversen	-277	-285	8
Onttrekking aan voorziening voor financiële risico's (VFR)	0	2.346	-2.346
Winst en verlies	-3.194	-1.139	-2.055

* Zie Hoofdstuk Jaarrekening voor meer details.

** Diversen bestaan onder meer uit bedrijfslasten, bijdragen van onder toezicht staande instellingen en inkomsten uit deelnemingen

Kosten

De gerealiseerde kosten voor onze kerntaken in 2024 bedragen € 548,6 miljoen en zijn lager dan de begroting van € 555,7 miljoen³. Als we corrigeren voor de productiekosten van bankbiljetten, resulteert een onderschrijding van € 2,9 miljoen op de reguliere begroting van DNB. De onderschrijding betreft zowel de kosten voor de uitvoering van onze zbo-taken (onderschrijding van € 1,0 miljoen), als ook van onze monetaire taken (onderschrijding van € 1,9 miljoen). De onderschrijding wordt onder andere verklaard doordat er minder inhuur is gebruikt voor externe onderzoeken en doordat personeelskosten lager uitvielen dan begroot, onder meer bij een organisatorisch transformatieprogramma binnen het domein Monetaire Zaken. Daarnaast vielen de kosten voor ICT-systemen die DNB gebruikt van het ESCB-stelsel lager uit dan begroot. In de zbo-verantwoording 2024 wordt de realisatie van de zbo-taken nader toegelicht.

Blootstellingen

De monetaire blootstellingen van DNB zijn in 2024 gedaald tot € 216 miljard. De afname met € 46 miljard ten opzichte van eind vorig jaar is het gevolg van het aflopen van het ruime monetaire beleid uit voorgaande jaren. Het aflopen van dit beleid zorgt voor een afname van de blootstellingen onder OMO, doordat TLTRO-III leningen aflopen. Tevens is er een afname van de blootstellingen onder de aankoopprogramma's. Omdat het Eurosysteem gestopt is met het herinvesteren van aflopende obligaties onder de aankoopprogramma's worden die portefeuilles vanzelf kleiner.

³ De totale kosten van de kerntaken wijken af van de totale kosten DNB (€ 552,1 miljoen) in de jaarrekening 2024 (pagina 95), omdat in de kostentoerekening naar de taken onder andere de verkoopopbrengst van het pand in Wassenaar en de verhuur van kantoorpand Toorop is verwerkt. In de jaarrekening wordt dit verantwoord onder overige baten.

Tabel 2 Monetaire blootstellingen DNB per programma per land

Gerapporteerd zijn de blootstellingen waarover DNB risico loopt. Door afrondingsverschillen kan het totaal afwijken van de som van de uitsplitsing per land en per programma.

In EUR miljard							
	OMO	SMP	CBPP1-3	PSPP	CSPP	PEPP	Totaal
Nederland	0,0	0,0	1,4	91,8	4,6	66,2	164,0
Frankrijk	0,1	0,0	4,4	0,0	5,4	0,8	10,8
Duitsland	0,3	0,0	3,2	0,0	2,4	0,4	6,3
Italië	1,4	0,0	1,0	0,0	1,1	0,2	3,7
Spanje	0,0	0,0	1,9	0,0	1,4	0,3	3,6
Overig	0,2	0,1	1,9	13,5	2,3	10,0	27,9
Totaal	2,1	0,1	13,8	105,3	17,2	77,9	216,3
Verskil t.o.v. dec 2023	-21,8	-0,1	-1,5	-12,8	-1,8	-8,1	-46,2

In 2024 zijn de blootstellingen uit de eigen beleggingen van DNB gestegen. Dit is het gevolg van koersstijgingen op financiële markten. Deze koersstijgingen resulteerden voor de fondsen ontwikkelde markten en de high yield portefeuille in het bereiken van de bovengrens van de strategische asset allocatie. Hierdoor is een deel van deze fondsen verkocht.

De deviezenportefeuille bestaat uit zeer kredietwaardige obligaties van (semi-)overheden. Deze portefeuille beheert DNB zelf en dient om te kunnen interveniëren in financiële markten. De belangen in aandelen en bedrijfsobligaties worden extern beheerd. Tabel 3 geeft de samenstelling van onze eigen beleggingen weer. Buiten de eigen beleggingen hebben we ook blootstellingen via vorderingen op het IMF. De IMF-vordering is uitgesplitst in de toelichting op de balans onder '2.1 Vorderingen op het Internationaal Monetair Fonds' op pagina 103.

Tabel 3 Samenstelling van de eigen beleggingen en IMF-vorderingen

In EUR miljard			
	31-12-2024	31-12-2023	Verskil
Vastrentende waarden	4,8	4,3	0,5
Aandelenfondsen	2,1	2,1	0,0
Aandelen	0,8	0,7	0,1
High-yield obligatiefondsen	0,4	0,4	0,0
Investment-grade obligatiefondsen	0,5	0,5	0,0
IMF-vorderingen	4,9	5,1	-0,2
Totaal	13,5	13,1	0,4

Risico's en buffers

De blootstellingen op de balans van DNB leiden tot financiële risico's. Het totale berekende risico dat DNB loopt is in 2024 met € 6,1 miljard afgenomen tot € 11,2 miljard. Het totale risico op de balans van DNB bestaat voor het grootste deel uit renterisico, dat voortvloeit uit het verschil tussen de looptijd van onze bezittingen en de looptijd van onze verplichtingen. De omvang van het renterisico bepalen we door ten opzichte van de huidige marktverwachtingen een extreem maar plausibel scenario met scherp stijgende beleidsrentes door te rekenen. Door het stoppen van de herinvesteringen in de aankoopprogramma's en het aflopen van de TLTRO-III leningen, vereist het bepalen van het stressscenario minder aannames dan in de afgelopen jaren. We kiezen er daarom voor om dit jaar het stressscenario te bepalen aan de hand van gestandaardiseerde bronnen die in lijn zijn met marktstandaarden, zoals de Survey of Monetary Analysts die de ECB maandelijks publiceert, in plaats van door een panel van monetaire experts van DNB zoals voorgaande jaren het geval was. Periodiek bezien we of het panel opnieuw ingezet dient te worden. In ons stressscenario blijft de inflatie veel langer dan verwacht boven het doelniveau van 2%. Hierdoor ligt de beleidsrente in dit scenario structureel hoger dan de

huidige marktverwachtingen. Het renterisico wordt berekend door de verliezen in de komende jaren in het stressscenario op te tellen. De som van deze verliezen bedraagt € 7,8 miljard per eind 2024. De belangrijkste reden voor de daling van het renterisico is een mechanisch effect: het verlies over 2024 draagt namelijk niet langer bij aan deze som. De rest van de daling komt vooral doordat de rente gedurende 2024 lager gelegen heeft dan waarmee in het stressscenario van een jaar geleden rekening werd gehouden.

Naast renterisico zorgen de monetaire operaties ook voor kredietrisico. Het kredietrisico van € 2,6 miljard op de monetaire operaties is licht gedaald en komt voor het grootste deel voort uit de aankoopprogramma's. De kredietverlening aan banken via OMO's draagt maar beperkt bij aan het kredietrisico, doordat we adequaat onderpand vereisen in deze operaties. De rente- en kredietrisico's die samenhangen met de aankoopprogramma's zullen nog vele jaren hoog blijven. Dit komt door de grote omvang en de lange gemiddelde resterende looptijd van de obligaties die onder de programma's zijn aangekocht.

Verder loopt DNB ook marktrisico en kredietrisico op de eigen beleggingen. In 2024 is dit risico nagenoeg stabiel gebleven. We houden het risicoprofiel van de deviezenportefeuille laag door het valutarisico erop grotendeels af te dekken met valutatermijntransacties. Ook het valutarisico van de vorderingen op het IMF, die zijn uitgedrukt in een mandje van internationale valuta (special drawing rights - SDR), wordt afgedekt.

We meten de omvang van de risico's met behulp van intern ontwikkelde modellen. We hanteren geharmoniseerde richtlijnen ten aanzien van de governance van deze modellen. In lijn met voorgaande jaren zijn onze modellen ook in 2024 gevalideerd door experts werkzaam bij onze toezichtdivisies, die niet betrokken zijn bij de modelontwikkeling.

De goudvoorraad is onderdeel van de officiële externe reserves die DNB op grond van de Bankwet voor Nederland beheert. De goudvoorraad, ter grootte van 612,45 ton en met een waarde van € 49,4 miljard ultimo 2024,

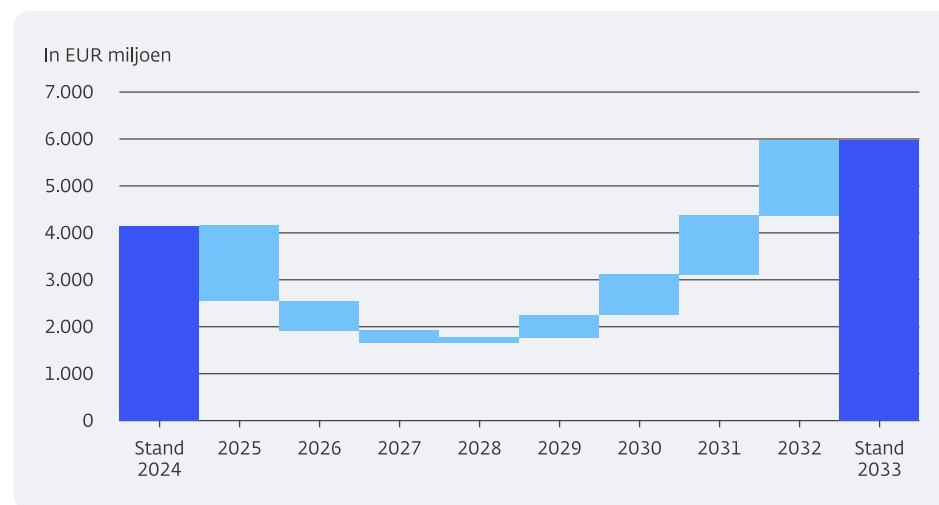
dient als vertrouwensanker voor systeemontwrichtende situaties.

Goud is bij uitstek geschikt ter dekking van ultieme systeemrisico's omdat de waarde van goud veelal toeneemt in tijden van financiële spanningen. Het gaat dan om situaties waarin het publieke vertrouwen in fiduciair geld niet langer vanzelfsprekend is en goud een belangrijke rol kan spelen om het vertrouwen in Nederland en de euro te ondersteunen. Gemeten naar de verhouding tussen de goudvoorraad en het bbp staat DNB in de top tien van goudhoudende landen en heeft daarmee een stevig vertrouwensanker. De herwaarderingsreserves die voor de goudvoorraad zijn opgebouwd dienen om negatieve schokken in de goudprijs op te vangen. De herwaarderingsreserves en het prijsrisico op goud vallen daarom buiten het kapitaalbeleid en de reguliere risicoanalyses. De goudvoorraad wordt passief beheerd.

Kapitaalpositie

Het negatieve resultaat van € 3,194 miljoen over 2024 gaat volledig ten laste van het kapitaal en de reserves. Op basis van de verwachte renteontwikkeling zoals deze door de financiële markten wordt ingeprijsd, houden we rekening met verdere verliezen voor de komende jaren. Vanaf 2028 verwachten we weer winst te maken en gaan de buffers van DNB weer groeien. De op dit moment verwachte ontwikkeling van de buffers is weergegeven in figuur 12. Deze verwachting is met veel onzekerheid omgeven. Ultimo 2024 verwachten we dat de cumulatieve verliezen kleiner zijn dan het kapitaal en de reserves. Door onzekerheid over toekomstige renteontwikkelingen is het echter mogelijk dat de cumulatieve verliezen groter uitvallen dan het kapitaal en de reserves. De cumulatieve verliezen zijn namelijk sterk afhankelijk van de renteontwikkelingen. Een groot verlies of zelfs een negatief kapitaal vormt overigens geen belemmering voor het uitvoeren van de werkzaamheden van DNB. Er is geen discontinuïteitsrisico zoals bij commerciële banken. Het is tegelijkertijd wel nodig dat DNB op lange termijn voldoende winstgevend is om op een efficiënte en geloofwaardige manier monetair beleid te voeren zonder dat haar onafhankelijkheid en geloofwaardigheid in het geding komen. Dit is in lijn met de statuten van het Eurosysteem.

Figuur 12 Het geschatte verloop van de buffers van DNB in de komende tien jaar.

De mogelijkheden om onze buffers vanuit de winst aan te vullen zijn op korte termijn beperkt. De winstgevendheid van een centrale bank wordt voornamelijk bepaald door het voorrecht om geld uit te geven in de vorm van bankbiljetten. Over deze uitgegeven bankbiljetten betalen centrale banken immers geen rente. Bij de uitgifte van bankbiljetten bouwen centrale banken tegelijkertijd activa op, waarop zij over het algemeen een positief rendement behalen. Deze inkomsten, bekend als seigniorage, resulteren in winst voor de centrale bank. Op dit moment overschaduwden de verliezen op de monetaire operaties de winsten uit seigniorage. In de toekomst, wanneer de eerder aangekochte monetaire portefeuilles grotendeels van de balans af zijn, krijgt de winstbijdrage uit seigniorage naar verwachting weer de overhand.

Tabel 4 Blootstellingen, risico's en buffers DNB

Blootstellingen waarover DNB risico loopt, exclusief goud en exclusief intrasysteemblootstellingen

In EUR miljard	In EUR miljard		
	31-12-2024	31-12-2023	Vershil
Totale blootstellingen	229,8	275,5	-45,8
Monetaire blootstellingen	216,3	262,4	-46,2
Eigen beleggingen en overige portefeuilles	13,5	13,1	0,4
Totale risico***	11,2	17,4	-6,1
Risico onder VFR**	9,2	15,2	-6,1
Overige risico's	2,1	2,1	-0,1
Buffer voor risico's	4,2*	7,3	-3,2
Voorziening voor Financiële Risico's (VFR)	0,0	0,0	0,0
Kapitaal en reserves (na verliesverwerking)	4,2*	7,3	-3,2

* Het is een besluit van de aandeelhoudersvergadering om het verlies in mindering te brengen op kapitaal en reserves. In de balans wordt kapitaal en reserves voor winstbestemming getoond.
 ** Voorziening voor Financiële Risico's.
 *** Het risico onder VFR bestaat uit het renterisico en uit het kredietrisico op de aankopen in de actieve aankoopprogramma's APP en PEPP, exclusief blootstellingen aan de Nederlandse overheid. Alle overige risico's, waaronder de risico's uit de overige aankoopprogramma's, de eigen beleggingen en de liquiditeitsvertrekking aan banken (OMO), worden gedekt door kapitaal en reserves.

Eigen beleggingen

DNB hanteert sinds 2021 voor haar eigen beleggingen (ongeveer € 8,6 miljard op 31 december 2024) een duale beleggingsdoelstelling. Dit betekent dat we zowel sturen op solide financieel rendement als op positieve waardecreatie op milieu- en sociale thema's (zie DNB's maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB-beleid)). Ongeveer de helft van onze beleggingen bestaat uit intern beheerde obligaties van (lagere) overheden, supranationale organisaties en agentschappen. Verder beleggen we in aandelen en bedrijfsobligaties via extern beheerde fondsen en een aandelenmandaat voor ontwikkelde markten.

Governance

De strategische asset allocatie van de eigen beleggingen van DNB wordt eens in de drie jaar vastgesteld door de directie. De directie raadpleegt hierbij de beleggingscommissie. Deze bestaat uit ervaren interne en externe leden en wordt aangesteld door de directie. Vanaf 2024 wordt de beleggingscommissie voorgezeten door een directielid. De beleggingscommissie adviseert de afdeling Vermogensbeheer ook over de uitvoering en ontwikkeling van het MVB-beleid. Het risicomanagementcomité, eveneens voorgezeten door een directielid, bewaakt de financiële risico's, waaronder klimaatrisico's, vanuit een balansintegraal perspectief en adviseert daarover aan de directie.

Strategie

In de net zero roadmap bepaalt DNB hoe haar beleggingen in lijn worden gebracht met het akkoord van Parijs (zie figuur 13). Deze doelstelling is gekozen omdat Nederland zich gecommitteerd heeft aan dit akkoord en dit in lijn is met de praktijk bij veel financiële instellingen. In 2024 hebben we gewerkt aan de selectie van de managers van de laatste twee van de drie mandaten voor ontwikkelde markten. Deze mandaten worden naar verwachting in 2025 geïmplementeerd. Verder hebben we in 2024 onze doelstelling van meer dan 20% groene obligaties in de intern beheerde portefeuilles gehaald. Deze doelstelling breiden we in 2025 uit, zodat ook andere duurzame en sociale obligaties onder de doelstelling kunnen worden meegenomen. Onze Voting en Engagement-manager stemde in 2024 voor het eerst namens DNB op aandeelhoudersvergaderingen van bedrijven binnen het aandelenmandaat en voerde engagement met deze bedrijven. DNB is de dialoog met externe vermogensbeheerders aangegaan over de rapportage over net zero alignment en de uitfasering van steenkool. Verder droeg DNB actief bij aan de ontwikkeling van MVB door centrale banken in Eurosysteem-verband en in het NGFS, waaronder de publicatie van het rapport Sustainable and responsible investment in central banks' portfolio management – Practices and recommendations.

In 2025 zal ons MVB-beleid worden geactualiseerd en wordt de strategische asset allocatie (SAA) voor 2026-2028 vastgesteld. Hierbij onderzoeken we verder hoe we onze missie 'Duurzame Welvaart' nog breder kunnen vertalen in onze eigen beleggingen. Wij baseren ons onderzoek onder andere op het Sustainable Development Goals (SDG's) raamwerk van de United Nations. Een specifiek aandachtspunt is de impact van geopolitieke risico's, die duurzame welvaart steeds meer onder druk zetten. Zo zal onderzocht worden of een aandelenportefeuille gericht op weerbaarheid kan worden ingericht, hetgeen aansluit bij maatschappelijke ontwikkelingen samenhangend met toegenomen geopolitieke risico's. De SAA is het proces waarbij de optimale samenstelling van de eigen beleggingen van DNB wordt bepaald door middel van een kwantitatieve analyse. Naast het verwachte risico en rendement per activaklasse, zijn de prestaties van de activaklassen in verschillende klimaatscenario's en de mate waarin duurzaamheidsimpact kan worden gerealiseerd, bepalend voor de SAA. Andere prioriteiten voor 2025 zijn de dialoog met onze externe managers op klimaat, het afronden van het raamwerk voor het meten van klimaatrisico's van overheidsobligaties en het ontwikkelen van een net zero aanpak voor bedrijfsobligaties van een hoge kredietkwaliteit (investment grade).

Figuur 13 Voortgang op de net zero roadmap in 2024

Doel 2030				
De beleggingen in aandelen en bedrijfsobligaties zijn in lijn gebracht met het Klimaatakkoord van Parijs, en de CO ₂ -voetafdruk van deze portefeuilles is met 50% verlaagd t.o.v. het basisjaar (2019). Vaststelling van dit doel moet bijdragen aan reële CO ₂ -uitstootreductie, en niet enkel leiden tot een schonere portefeuille.				
	Interne portefeuilles	Externe portefeuilles		
	Staatsobligaties	Aandelen Ontwikkelde markten Discretionaire mandaten	Bedrijfsobligaties Investment grade en high yield Fondsen	Aandelen Opkomende markten Fondsen
Voortgang doel 2025	<ul style="list-style-type: none"> ■ We beleggen volgens de doelstelling meer dan 20% in groene obligaties. In 2025 breiden we de doelstelling uit naar groene, sociale en duurzame obligaties. ■ We werken aan een raamwerk om klimaatrisico's en kansen binnen onze beleggingen in staatsobligaties te meten aan de hand van PRI-richtsnoeren in 2025. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ We sturen expliciet op CO₂-reductiedoelen. Eén mandaat is geïmplementeerd en de overige beleggingen zullen in 2025 worden ondergebracht in twee mandaten. Deze mandaten starten net als het huidige mandaat met een 50% lagere CO₂-voetafdruk t.o.v. de markt en er wordt gestuurd op een jaarlijkse gemiddelde afname van de CO₂-voetafdruk van 7%. ■ We beleggen binnen ons aandelenmandaat in bedrijven die stappen zetten de doelen uit het Klimaatakkoord van Parijs te halen, of activiteiten uitvoeren die bijdragen aan versnelling van de transitie (zie Doelstellingen en indicatoren). ■ We voeren de dialoog met vervuilende bedrijven binnen ons aandelenmandaat om hen aan te zetten tot meer CO₂-uitstootreductie. Ook zetten we stemmen in om aandacht te vragen voor transparante en ambitieuze transitieplannen. Dit doen we via een V&E manager (zie Doelstellingen en indicatoren). ■ We vermijden bedrijven binnen ons aandelenmandaat die (i) betrokken zijn bij de productie of verhandeling van controversiële wapens of tabak produceren (ii) de UNGC-principes, de OESO-richtlijnen of één van de zes EU DNSH-principes schenden, (iii) afhankelijk zijn van fossiele inkomsten en onvoldoende stappen zetten de transitie te maken. De toegestane omzetlimieten liggen op 1% voor bruin- en steenkool, 10% voor olie en 50% voor aardgas. 	<p>We voeren de dialoog met onze fondsbeheerders over klimaat (uitfasering aan steenkool gekoppelde beleggingen en monitoring/rapportage in lijn met IIGCC):</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Alle externe managers in bedrijfsobligaties hebben steenkolenbeleid geformuleerd en de helft stuurt op uitfasering. Blootstelling aan steenkool* in deze beleggingen is minder dan 1% op 31 december 2024. ■ De helft van de externe managers rapporteert op de doelen uit het Klimaatakkoord van Parijs in lijn met het IIGCC-raamwerk en de helft heeft toegezegd dit te gaan doen. 	<p>We voeren de dialoog met onze fondsbeheerders over klimaat (uitfasering aan steenkool gekoppelde beleggingen en monitoring/rapportage in lijn met IIGCC):</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ De helft van de externe managers in aandelen opkomende markten heeft steenkolenbeleid geformuleerd en geen manager stuurt op uitfasering. Blootstelling aan steenkool* in deze beleggingen is minder dan 1% op 31 december 2024. ■ De helft van de externe managers heeft toegezegd te gaan rapporteren op doelen uit het Klimaatakkoord van Parijs in lijn met het IIGCC-raamwerk.
Doel 2028	We beleggen waar mogelijk in overheden die zich committeren aan het Klimaatakkoord van Parijs	We hebben de CO ₂ -voetafdruk van onze aandelenportefeuilles met tenminste 50% verlaagd t.o.v. het basisjaar (2019).	We sturen expliciet op CO ₂ -reductiedoelen in lijn met de afspraken uit het Klimaatakkoord van Parijs.	We sturen expliciet op CO ₂ -reductiedoelen in lijn met de afspraken uit het Klimaatakkoord van Parijs.

* Gebaseerd op de Global Coal Exit List 2024 van Urgewald

Risicomanagement

We hebben in 2024 een nieuwe klimaatstresstest voor de eigen beleggingen uitgevoerd en de analyse van natuurgerelateerde risico's en afhankelijkheden uit 2023 uitgebreid naar alle extern beheerde beleggingen. Met behulp van de klimaatstresstest krijgen we inzicht in de korte- en middellangetermijnrisico's van klimaatverandering voor de eigen beleggingen. De resultaten van de klimaatstresstest zijn met veel onzekerheid omgeven. De uitkomsten laten wel duidelijk zien dat de balans van DNB gevoelig is voor plotselinge veranderingen in de inflatie, onder meer als gevolg van de materialisatie van klimaatrisico's, die zich vertalen in renteschokken. Voor natuur is een

analyse naar mogelijke risico's en afhankelijkheden op sectorniveau, die in 2023 voor twee portefeuilles is uitgevoerd, uitgebreid naar alle beleggingen in aandelen en bedrijfsobligaties. Die toont aan dat ongeveer 28% van onze beleggingen in aandelen en bedrijfsobligaties belegd is in zogenoemde 'prioriteitsectoren' volgens de Taskforce for Nature-related Financial Disclosures; sectoren met materiële afhankelijkheden en impacts op de natuur. Deze percentages zijn vergelijkbaar met de benchmarks voor deze activaklassen. Deze inzichten worden gebruikt voor verdere analyse van de impacts op en afhankelijkheden van natuur binnen onze beleggingen.

Figuur 14 Percentage van beleggingen in prioriteitsectoren

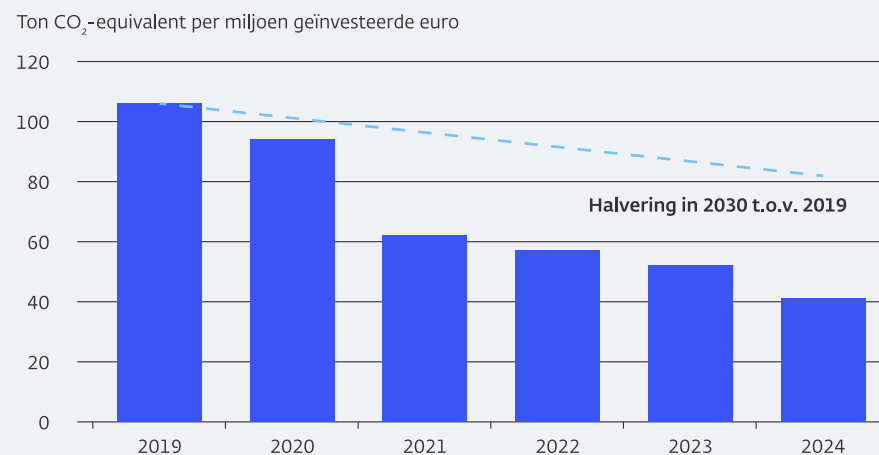
	Totaal	Aandelen	Bedrijfsobligaties
Omvang Portefeuille EUR miljoen	3.825	2.890	935
Databeschikbaarheid Percentage	97,4%	99,7%	90,1%
Uitzetting naar prioriteitsectoren Gewogen Percentage	28,1%	28,5%	26,4%
Prioriteitsectoren met hoogste uitzetting (NACE niveau 4)	Halfgeleiders & Halfgeleiderapparatuur (8,9%) Nutsbedrijven (3,2%) Transport (2,5%)	Halfgeleiders & Halfgeleiderapparatuur (11,1%) Chemische stoffen (2,6%) Transport (2,4%)	Nutsbedrijven (7,9%) Olie, Gas & Verbruikbare Brandstoffen (3,7%) Transport (2,9%)

* Op basis van data van ISS

Doelstellingen en indicatoren

De CO₂-voetafdruk (scope 1 en 2) van aandelen en bedrijfsobligaties is gedaald in lijn met het Akkoord van Parijs, 61% ten opzichte van basisjaar 2019. Hiermee liggen we op koers voor de doelstelling van 50% reductie in 2030 (zie figuur 15). De CO₂-voetafdruk van beleggingen wordt beïnvloed door zowel financiële factoren als door daadwerkelijke verminderingen van de uitstoot door bedrijven in onze beleggingsportefeuille (zie Bijlage Over dit Verslag - Definities en aannames voor gerapporteerde indicatoren). Analyse wijst uit dat reductie van de CO₂-voetafdruk tussen 2019 en 2024 vooral wordt gedreven door financiële factoren, zoals veranderingen in omvang van beleggingen in verschillende bedrijven en stijgende ondernemingswaardes van bedrijven, en in mindere mate door vermindering van CO₂-uitstoot door bedrijven zelf. We streven juist naar een reële uitstootreductie conform onze net zero roadmap.

Figuur 15 Carbon footprint

Toelichting: De reductie is berekend aan de hand van data van MSCI, omdat deze data ook door onze externe managers wordt gebruikt. Ten opzichte van de data van ISS die binnen het Eurosysteem wordt gehanteerd voor de rapportage van CO₂-indicatoren (zie tabel 5), is de CO₂-voetafdruk aan de hand van MSCI-data ongeveer gelijk. Zie bijlage 2 Over dit verslag voor verdere toelichting van definities en aannames voor gerapporteerde indicatoren, en methode en dataverzameling

Bron: DNB.

Ten opzichte van 2023 zijn de CO₂-emissies van supranationale instellingen en agentschappen, aandelen en bedrijfsobligaties, gedaald (zie tabel 5). Het meenemen van scope 3-emissies geeft een completer beeld van de totale emissies doordat het ook indirecte uitstoot van deze instellingen meeneemt. Wanneer we ook scope 3 emissies meenemen, leidt dat tot een flink

hogere uitstoot. Tegelijkertijd zijn data voor scope 3 in het algemeen minder nauwkeurig dan voor scope 1 en 2, omdat veel instellingen hun scope 3-uitstoot niet zelf rapporteren, waardoor onze dataleverancier genooddakt is om te schatten. Naar verwachting zal deze onnauwkeurigheid in de komende jaren af nemen. (zie Bijlage 2 - Methode en Dataverzameling).

Tabel 5 CO₂-uitstoot bedrijven, supranationale instellingen en agentschappen

		Totaal	SSA	Bedrijfsobligaties	Aandelen
Omvang Portefeuille* EUR miljoen	2024	5.841	2.021	935	2.885
	2023	5.276	1.685	892	2.699
	2022	4.513	1.607	980	1.926
		Scope 1+2 Scope 1+2+3	Scope 1+2 Scope 1+2+3	Scope 1+2 Scope 1+2+3	Scope 1+2 Scope 1+2+3
Totale absolute CO₂-uitstoot Ton CO ₂ -equivalent	2024	137.074 1.657.789	29 80.443	49.223 496.264	87.823 1.081.082
	2023	165.290 1.901.701	55 43.914	7.623 634.605	97.612 1.223.181
	2022	171.711 1.447.030	1.433 20.499	84.728 573.373	85.551 853.159
CO₂ uitstoot per EUR miljoen geïnvesteerd (Carbon Footprint) Ton CO ₂ -equivalent /EUR miljoen	2024	31 369	0 72	78 786	32 394
	2023	37 426	0 39	96 904	37 462
	2022	44 368	1 16	112 761	46 454
Omzet gewogen CO₂ uitstoot (WACI)** Ton CO ₂ -equivalent /EUR miljoen	2024	74 1.093	0 1.242	151 1.375	86 968
	2023	77 1.143	1 1.166	150 1.348	90 1.079
	2022	110 934	6 335	248 1.389	126 1.166
Databeschikbaarheid*** Gewogen percentage	2024	77%	55%	68%	95%
	2023	85%	66%	79%	98%
	2022	87%	81%	77%	97%

Bron: ISS (data voor uitstoot, omzet en ondernemingswaarde inclusief kasmiddelen [EVIC]).

* De omvang van de portefeuilles is vastgesteld op 31-12-2024

** De WACI stelt de uitstoot per miljoen euro omzet van de onderliggende emittenten voor

*** De databeschikbaarheid is gelijk voor scope 1+2 en scope 1+2+3

Zie Bijlage 2 'Over dit Verslag' voor verdere toelichting van definities en aannames voor gerapporteerde indicatoren, data en methodes.

De totale CO₂-uitstoot van staatsobligaties is gedaald ten opzichte van 2023 (zie tabel 6). Ook is de relatieve CO₂-uitstoot gedaald. Deze veranderingen worden onder andere veroorzaakt door verschuivingen in de portefeuille en een bbp-groei/krimp in de landen waarvan wij staatsobligaties bezitten. De gemiddelde CO₂-uitstoot van deze landen is vrijwel constant gebleven.

27% van de intern beheerde beleggingen in (lagere) overheden, supranationale instellingen en agentschappen is belegd in groene obligaties, waarmee onze doelstelling van tenminste 20% behaald is. Daarnaast is 5% van de intern beheerde beleggingen belegd in sociale en duurzame obligaties, waarvan 3% sociaal en 2% duurzaam. In totaal zijn de beleggingen in thematische (groen, sociaal of duurzaam) obligaties met ongeveer € 200 miljoen toegenomen in 2024.

DNB heeft het stemmen en engagement uitbesteed aan een Voting en Engagement-manager, die opereert op basis van algemeen geldende good governance codes en de afspraken in het kader van het Klimaatakkoord van Parijs. Onze Voting en Engagement manager heeft op alle aandeelhoudersvergaderingen van de bedrijven binnen het aandelenmandaat gestemd. In het totaal is tegen 5% van alle managementvoorstellen gestemd, overwegend op de thema's bestuursamenstelling en beloning. 6% van de voorstellen waarop gestemd kon worden in 2024 was ingediend door aandeelhouders. Op 37% van deze voorstellen is 'voor' gestemd. De gesteunde voorstellen zien met name toe op verbetering van rapportage, corporate governance en sociaal beleid. Alle bedrijven in het mandaat zijn onder engagement via de Voting en Engagement manager. Klimaatverandering, corporate governance en arbeidsomstandigheden waren in 2024 belangrijke thema's van dialoog.

Tabel 6 CO₂-uitstoot staatsobligaties*

		Consumptie		Productie	
				Exclusief LULUCF**	Inclusief LULUCF**
Omvang Portefeuille*** EUR miljoen	2024	2.758	2.758	2.758	2.758
	2023	2.638	2.638	2.638	2.638
	2022	2.660	2.660	2.660	2.660
Totale absolute CO₂-uitstoot Ton CO ₂ -equivalent	2024	691.987	617.935	559.714	559.714
	2023	697.027	630.187	577.759	577.759
	2022	850.032	767.890	696.237	696.237
CO₂ uitstoot per EUR miljoen geïnvesteerd (Carbon Footprint) Ton CO ₂ -equivalent / EUR miljoen	2024	251	224	203	203
	2023	264	239	219	219
	2022	320	289	262	262
Omzet gewogen CO₂ uitstoot (WACI)**** Ton CO ₂ -equivalent / EUR miljoen	2024	16	224	203	203
	2023	16	239	219	219
	2022	16	289	262	262
Databeschikbaarheid Gewogen percentage	2024	100%	100%	100%	100%
	2023	100%	100%	100%	100%
	2022	100%	100%	100%	100%

Bronnen: ISS (data productieuitstoot onderliggende landen), WereldBank (data BBP en bevolkingsgrootte en Carbon4 Finance (data consumptieuitstoot onderliggende landen)

- * Hieronder vallen staatsobligaties en obligaties van lagere overheden zoals provincies.
- ** Exclusief en inclusief uitstoot die gepaard gaat met Landgebruik, landgebruiksverandering en bosbouw (LULUCF).
- *** De omvang van de portefeuilles is vastgesteld op 31 december 2023, en is exclusief cash posities en derivaten. De omvang van de portefeuilles kan door marktomstandigheden aanzienlijk veranderen.
- **** Voor de WACI worden verschillende alternatieven voor omzet gebruikt. Dit zijn totale bevolking voor consumptie en bbp (kkp) voor productie. Omdat bij de Carbon Footprint voor alle maatstaven bbp (kkp) wordt gebruikt als attributiefactor komen de WACI en carbon Footprint van productie emissies overeen.

Waardecreatiemodel

Kapitaal

Input

Output

Outcome

Relevante materiële thema's

1

Financieel kapitaal

Financiële middelen

- Financiële buffers en goud
- Bijdragen uit eigen beleggingen, monetaire operaties, overig betalingsverkeer
- en bijdrage van onder toezicht staande instellingen

Bedrijfsvoering

Uitvoering kerntaken en DNB2025-ambities, ondersteund door:

- Planning en budgettering
- Monitoring en control
- Risicomanagement
- Huisvesting

Bedrijfseconomische voortgang

Uitvoering kerntaken en DNB2025-ambities resulteren o.a. in de volgende bedrijfseconomische uitkomsten:

- Ondanks renteverlagingen blijven de rente-uitgaven hoger dan de rente-inkomsten: een en ander leidt tot een verlies van € 3.194 miljoen
- Onderschrijding van de begroting met € 2,9 miljoen

- Solide, toekomstbestendige en vertrouwenwekkende Nederlandse financiële instellingen
- Integere financiële sector
- Betrouwbaar, veilig, efficiënt en inclusief betalingsverkeer
- Prijsstabiliteit in het eurogebied
- Financiële stabiliteit en evenwichtige en duurzame economische verhoudingen
- Veiligheid van informatie
- Diverse en inclusieve organisatie

2

Intellectueel kapitaal

Kennis & kunde

- Expertise en kennisontwikkeling op het gebied van monetair beleid, macro-economie, toezicht, betalingsverkeer, financiële stabiliteit, resolutie en statistiek
- Onderzoeken en statistieken
- Methodologieën (o.a. ATM), werkprogramma's en procedure

Analyse, advies, beleid & actie

- Omslag monetair beleid: rente verlaagd van 4% naar 3%
- Analyse gedeeld en inbreng gehad in beleidsdebat over tekortreductie en loongroei
- Macrobuffers voor banken geïmplementeerd
- Geijverd in Europese gremia om Europees toezichtregime volgens Bazel 3 in te richten
- Samen met AFM aanbevelingen gedaan over kapitaalmarktenuïe
- Via voorzitterschap FSB betrokken bij mondiaal beleidsoverleg
- Diverse stresstesten ondernomen
- Pensioentransitie in volle gang
- Dialoog met poortwachters voortgezet
- Bijgedragen aan project digitale euro
- Werken aan beheersing duurzaamheidsrisico's
- Eigen beleggingsportefeuille verder aangepast aan klimaateisen 'Parijs'
- Onderzoek uitgevoerd naar de macro-effecten van bredere natuur- en milieuscenario's, effecten van energieprijsstijgingen, uitstootbeprizing en (fossiele) subsidies op de concurrentiepositie van verschillende industrieën.

Inhoudelijke voortgang uitvoering kerntaken

- Inflatie eurozone richting 2%, Nederlandse inflatie met 3,2% nog ver boven de 2%-doelstelling
- Weinig weerklank voor onze economische adviezen over loonontwikkeling en begrotingsbeleid
- Pleidooi DNB voor inrichting Bazel 3-akkoord niet geheel overgenomen
- Positief oordeel IMF over financiële sector in Nederland
- Normen over bereikbaarheid en beschikbaarheid contant geld steeds beter nageleefd
- Project digitale euro in voorbereidingsfase
- Groen licht voor drie invaarbesluiten: deze fondsen stappen per 1 januari 2025 over naar nieuwe stelsel
- Adequaat weerstandvermogen financiële sector
- Zowel het grote publiek als de financial citizens dichten DNB een 'goede' reputatie toe. Volgens onze professionele stakeholders is de reputatie van DNB 'uitstekend'
- Verankering ESG risicoscores in toezichtmethodiek voor pensioenfondsen en verzekeraars op schema
- Stabiel vertrouwen in financiële sector
- Sector beheert prudentiële risico's beter dan integriteitsrisico's
- Depositogarantiefonds adequaat gevuld

- Solide, toekomstbestendige en vertrouwenwekkende Nederlandse financiële instellingen
- Integere financiële sector
- Betrouwbaar, veilig, efficiënt en inclusief betalingsverkeer
- Prijsstabiliteit in het eurogebied
- Financiële stabiliteit en evenwichtige en duurzame economische verhoudingen
- Veiligheid van informatie

3

Sociaal kapitaal

Stakeholdercontacten

- Nationale samenwerking met nationale stakeholders (in ruim 40 gremia vertegenwoordigd, o.a. AFM, SER, CEC, REA, FSC, FEC, NGFS)
- Samenwerking met internationale stakeholders, o.a. Eurostelsysteem, ECB, SSM, EBA, SRB, EIOPA, BIS, ESMA, IMF FSB en NGFS
- Stakeholderconsultaties, o.a. met betrokkenen bij het Pensioenakkoord, gebruikers van Statistieken, Nederlandse huishoudens, Platform voor Duurzame Financiering
- Stakeholdercontacten met omwonenden, gemeente Amsterdam en met instellingen via donatie- en bijdragebeleid

Stakeholdermanagement & beïnvloeding

- Omslag monetair beleid: rente verlaagd van 4% naar 3%
- Analyse gedeeld en inbreng gehad in beleidsdebat over tekortreductie en loongroei
- Macrobuffers voor banken geïmplementeerd
- Geijverd in Europese gremia om Europees toezichtregime volgens Bazel 3 in te richten
- Samen met AFM aanbevelingen gedaan over kapitaalmarktenunie
- Via voorzitterschap FSB betrokken bij mondiaal beleidsoverleg
- Diverse stresstesten ondernomen
- Pensioentransitie in volle gang
- Dialoog met poortwachters voortgezet
- Bijgedragen aan project digitale euro
- Werken aan beheersing duurzaamheidsrisico's
- Eigen beleggingsportefeuille verder aangepast aan klimaateisen 'Parijs'
- Onderzoek uitgevoerd naar de macro-effecten van bredere natuur- en milieuscenario's, effecten van energieprijstijgingen, uitstootbeprijzing en (fossiele) subsidies op de concurrentiepositie van verschillende industrieën.

Inhoudelijke voortgang uitvoering kerntaken

- Inflatie eurozone richting 2%, Nederlandse inflatie met 3,2% nog ver boven de 2%-doelstelling
- Weinig weerklank voor onze economische adviezen over loonontwikkeling en begrotingsbeleid
- Pleidooi DNB voor inrichting Bazel III-akkoord niet geheel overgenomen
- Positief oordeel IMF over financiële sector in Nederland
- Normen over bereikbaarheid en beschikbaarheid contant geld steeds beter nageleefd
- Project digitale euro in voorbereidingsfase
- Groen licht voor drie invaarbesluiten: deze fondsen stappen per 1 januari 2025 over naar nieuwe stelsel
- Adequaat weerstandvermogen financiële sector
- Zowel het grote publiek als de financial citizens dichten DNB een 'goede' reputatie toe. Volgens onze professionele stakeholders is de reputatie van DNB 'uitstekend'
- Verankering ESG risicoscores in toezichtmethodiek voor pensioenfondsen en verzekeraars op schema
- Stabiel vertrouwen in financiële sector
- Sector beheert prudentiële risico's beter dan integriteitsrisico's
- Depositogarantiefonds adequaat gevuld

- Solide, toekomstbestendige en vertrouwenwekkende Nederlandse financiële instellingen
- Integere financiële sector
- Betrouwbaar, veilig, efficiënt en inclusief betalingsverkeer
- Prijsstabiliteit in het eurogebied
- Financiële stabiliteit en evenwichtige en duurzame economische verhoudingen
- Veiligheid van informatie

4

Menselijk kapitaal

Ontwikkelen HR-beleid

- HR-beleid gericht op:
- Recruitment, arbeidsmarktpositie
  - Vitaliteit en betrokkenheid van medewerkers, o.a. verzuim en medewerkerstevredenheid
  - Diversiteit en inclusie, o.a. man/vrouwverhouding en culturele diversiteit
  - Talentontwikkeling medewerkers

Uitvoeren HR-beleid

- Nieuwe arbeidsmarktcampagne gelanceerd
- Uitvoeren diversiteits- en ontwikkelingsbeleid
- Intensief gecommuniceerd over samenwerkingsmogelijkheden in gerenoveerd hoofdkantoor

Voortgang HR-beleid

- Campagne leidt tot meer sollicitanten per vacature
- Doelstelling omtrent hogere participatie vrouwen deels gehaald
- Doelstelling omtrent hogere participatie medewerkers met een diverse culturele achtergrond niet vast te stellen omdat gegevens over 2024 niet compleet zijn
- Doelstelling omtrent hogere participatie medewerkers met een arbeidsbeperking deels gehaald
- DNB stijgt van plaats 10 naar 7 op de lijst van Top Employers
- Ruim driekwart van de medewerkers (78%) tevreden over ontwikkelingsmogelijkheden, evenveel als in 2023

- Diverse en inclusieve organisatie

Kapitaal	Input	Output	Outcome	Relevante materiële thema's
<p>5</p> <p>Manufactured kapitaal</p>	<p>Plannen m.b.t. huisvesting & digitale processen</p> <p>Beleid gericht op:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Huisvesting/verbouwing ■ Digitale werkomgeving ■ Digitale processen eigen operatie/kerntaken 	<p>Voortgang huisvesting & digitale processen</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Verbouwing Frederiksplein ■ Voorbereiding in gang gezet van toezicht óp AI ■ Testen cyberweerbaarheid sector ■ Samen met sector kansen en risico's verkend die tokenisatie en distributed-ledgertechnologie (DLT) bieden voor betalings- en effectenverkeer ■ Een aantal functionaliteiten aan 'Mijn DNB' toegevoegd ■ Uitvoeren Identity & Access Management 	<p>Voortgang huisvesting & digitale processen</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Oplevering Frederiksplein binnen tijd en budget ■ Externe waardering voor 'Mijn DNB' gestegen van rapportcijfer 7.0 in 2023 naar 7,2 ■ Datavolwassenheid komt in 2024 op streefwaarde uit ■ Programma Identity & Access Management levert eerste resultaten op geleverd (kritische applicaties van intern bedrijf aangesloten op de nieuwe processen en tooling 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Veiligheid van informatie
<p>6</p> <p>Natuurlijk kapitaal</p>	<p>Duurzaamheidsbeleid eigen operaties</p> <p>Beleid gericht op:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Milieuzorg, vermindering CO₂-voetafdruk van bedrijfsvoering ■ Vermindering CO₂-uitstoot van de eigen beleggingen, vergroening monetair beleid ■ Milieuzorg betalingsverkeer (waardetransport/aankoop bankbiljetten) 	<p>Uitvoeren duurzaamheidsbeleid eigen operaties</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ DNB werkt klimaatneutraal door groene energie uit Nederlandse wind de operationele CO₂ - uitstoot te compenseren waar deze niet kan worden voorkomen. ■ Blijvende focus op CO₂-reductie in het Cashcentrum ■ Verantwoorde herkomst van de ruwe grondstoffen voor munten en bankbiljetten, groene stroom voor de productie van bankbiljetten, hergebruik van overtollige munten. ■ De vergroening van de bedrijfsobligatieportefeuille (CSPP) is voortgezet in de monetaire operaties. ■ Dialoog gevoerd met onze fondsbeheerders over klimaat, mensenrechten en natuur 	<p>Voortgang integratie duurzaamheid in eigen operaties</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Facilitair Management, Cash Operations en Inkoop- en Contractmanagement beschikken over een Milieumanagementsysteem dat is gecertificeerd volgens ISO 14001, geldig tot 2025. ■ De verhuizing naar Frederiksplein (januari 2025) zal het huidige verbruik van stadsverwarming en aardgas verminderen en uiteindelijk elimineren, met verdere verduurzamingsstappen door de BREEAM-NL certificering. ■ De CO₂-emissies voor compensatie zijn in 2024 gestegen ten opzichte van 2023. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Duurzaamheidsuitdagingen

Directie, raad van commissarissen, bankraad en ondernemingsraad en governance

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2024 was de samenstelling van directie, raad van commissarissen, bankraad en ondernemingsraad als volgt:

Directie

President:

Klaas Knot (1967, NL, economische wetenschappen, einde tweede termijn: 2025)

Directeur en voorzitter toezicht:

Steven Maijoor (1964, NL, economische wetenschappen, einde eerste termijn: 2028)

Directeur toezicht:

Gita Salden (1968, NL, economische wetenschappen, einde eerste termijn: 2031)

Directeur monetaire zaken en financiële stabiliteit:

Olaf Sleijpen (1970, NL, economische wetenschappen, einde eerste termijn: 2027)

Directeur intern bedrijf en resolutie:

Cindy van Oorschot (1974, NL, economische wetenschappen, einde eerste termijn: 2031)

Secretaris van de vennootschap:

Ingrid Ernst (1969, NL, Nederlands recht)

De portefeuillevindeling van de directie staat in het [organogram](#) op de website.

Van links naar rechts: Olaf Sleijpen, Cindy van Oorschot, Klaas Knot, Gita Salden, Steven Maijoor

Else Bos, directeur en voorzitter toezicht is per 1 februari 2024 teruggetreden uit haar functie als directielid. Steven Maijoor, directeur toezicht banken, toezicht beleid en juridische zaken, is per 1 februari 2024 tevens voorzitter toezicht. Gita Salden is per 1 juni 2024 benoemd als directeur toezicht verzekeraars en pensioenfondsen en toezicht horizontale functies en integriteit.

Nicole Stolk is per 15 april 2024 teruggetreden als directielid.

Frits-Joost Beekhoven van den Boezem, divisiedirecteur juridische zaken, is door de raad van commissarissen, gehoord de directie en na overleg met de minister van Financiën, voor de periode van 15 april tot 1 juli 2024 onder voortzetting van zijn werkzaamheden in voormelde functie als ontstentenisfunctionaris aangewezen, waarbij hij in het bijzonder met de resolutietaak is belast. Dit is gedaan om de periode te overbruggen totdat de nieuwe directeur intern bedrijf en resolutie was aangetreden.

Cindy van Oorschot is per 1 juli 2024 benoemd als directeur intern bedrijf en resolutie.

Raad van commissarissen

Voorzitter:

Martin van Rijn (1956, NL, economische wetenschappen, einde eerste termijn: 2027)

Lid van de Honorerings- en benoemingscommissie

Vicevoorzitter:

Frans Muller (1961, NL, bedrijfseconomie, einde eerste termijn: 2027)

Voorzitter van de Honorerings- en benoemingscommissie

Commissaris van overheidswege:

Annemieke Nijhof (1966, NL, chemische technologie, einde derde termijn: 2027)

Lid van de Financiële Commissie

Lid van de Toezichtcommissie

Lid van de bankraad

Overige leden:

Roger Dassen (1965, NL, bedrijfseconomie en accountancy, einde tweede termijn: 2026)

Voorzitter van de Financiële Commissie

Mirjam van Praag (1967, NL, econometrie, einde tweede termijn: 2028)

Voorzitter Toezichtcommissie

Lid van de bankraad namens de raad van commissarissen

Artie Debidien (1972, NL, informatiemanagement, einde eerste termijn: 2027)

Lid van de Financiële Commissie

Hendrik Jan Biemond (1969, NL, Nederlands recht, einde eerste termijn: 2028)

Lid van de Toezichtcommissie

Chris Figee (1972, NL, Financial Economics, einde eerste termijn: 2029)

Lidmaatschap commissies nader te bepalen

Honorerings- en benoemingscommissie

Frans Muller (voorzitter)

Martin van Rijn

Vacature

Financiële Commissie

Roger Dassen (voorzitter)

Annemieke Nijhof

Artie Debidien

Toezichtcommissie

Mirjam van Praag (voorzitter)

Annemieke Nijhof

Hendrik Jan Biemond

Wijzigingen in 2024

Marry de Gaay Fortman (1965, NL, Nederlands recht, einde tweede termijn: 2024), afgetreden per 1 juli 2024

Hendrik Jan Biemond (1969, NL, Nederlands recht, einde eerste termijn: 2028), aangetreden per 1 september 2024

De overige functies van de leden van de directie en raad van commissarissen staan vermeld op de website van DNB.

Bankraad (samenstelling per 31 december 2024)

Voorzitter:

Barbara Baarsma
Hoogleraar toegepaste economie aan de Universiteit van Amsterdam

Overige leden:

Jos Baeten
Voorzitter Verbond van Verzekeraars

Eric Bartelsman
Hoogleraar economie aan de Vrije Universiteit Amsterdam

Tuur Elzinga
Voorzitter FNV

Piet Fortuin
Voorzitter CNV

Nic van Holstein
Voorzitter Vakcentrale voor Professionals

Ger Jaarsma
Voorzitter Pensioenfederatie

Ger Koopmans
Voorzitter LTO Nederland

Medy van der Laan
Voorzitter Nederlandse Vereniging van Banken

Annemieke Nijhof
Commissaris van overheidswege van de raad van commissarissen

Mirjam van Praag
Lid aangewezen door de raad van commissarissen

Ingrid Thijssen
Voorzitter VNO-NCW

Jacco Vonhof
Voorzitter Koninklijke Vereniging MKB-Nederland

Vertegenwoordiger namens het ministerie van Financiën:

Jasper Wesseling, thesaurier-generaal

Ondernemingsraad (samenstelling per 31 december 2024)

Jos Westerweele (voorzitter)
Frank Aerts
Edgar Aliar
Jacqueline van Breugel
Hendrik Demir (plaatsvervangend voorzitter)
Saideh Hashemi
Elina Kogan
Marjon Linger-Reingoud
Anja Peerenboom
Ani Popova
Joseline Ravesteijn
Ingrid Talsma
Aaldert van Verseveld
Thijs de Vries

Sandra Koentjes (ambtelijk secretaris)

Governance

De Nederlandsche Bank (DNB) is een naamloze vennootschap naar Nederlands recht. Als centrale bank maakt DNB deel uit van het Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB). Daarnaast is DNB toezichthouder en in die hoedanigheid is zij onderdeel van het gemeenschappelijk toezicht-mechanisme (Single Supervisory Mechanism – SSM). DNB is verder de nationale resolutieautoriteit en in die rol neemt zij deel aan het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme (Single Resolution Mechanism – SRM). Als toezichthouder en resolutieautoriteit is DNB een zelfstandig bestuursorgaan.

Het bestuur van DNB is in handen van de directie, die bestaat uit een president en daarnaast ten minste drie en ten hoogste vijf directeuren.

De president van DNB is voorzitter van de directievergadering, en tevens lid van de Raad van Bestuur (Governing Council) en de Algemene Raad (General Council) van de Europese Centrale Bank (ECB). Tevens is hij verantwoordelijk voor de afdelingen Interne audit dienst en Communicatie.

De directeur monetaire zaken en financiële stabiliteit is verantwoordelijk voor financiële stabiliteit, financiële markten, economisch beleid en onderzoek, betalingsverkeer en de statistiefunctie van DNB. Deze directeur is tevens Kroonlid in de Sociaal Economische Raad (SER).

Het toezicht op financiële instellingen is verdeeld over twee toezicht-directeuren. Ter voorbereiding van de beraadslaging en besluitvorming over toezichtaangelegenheden door de toezichtdirecteuren is binnen DNB de Toezichtraad ingesteld onder voorzitterschap van één van de toezichtdirecteuren: de voorzitter toezicht.

Deze voorzitter toezicht is eerstverantwoordelijke voor het toezichtbeleid en verantwoordelijk voor het toezicht op banken, en tevens voor juridische zaken. Deze directeur is lid van de Raad van Toezicht van de ECB

(Supervisory Board – SB), die de besluitvorming over het toezicht op significante banken binnen het eurogebied vormgeeft op grond van het SSM. Tevens is deze directeur lid van de Raad van Toezichthouders van de European Banking Authority (EBA), die belast is met de vormgeving van uniforme regels in het kader van het banktoezicht in de Europese Unie.

De andere toezichtdirecteur is verantwoordelijk voor het toezicht op verzekeraars en het toezicht op pensioenfondsen, en vertegenwoordigt DNB in de Raad van Toezichthouders van de Europese verzekerings- en pensioentoezichthouder (European Insurance and Occupational Pensions Authority – EIOPA). Deze directeur is tevens verantwoordelijk voor de horizontale expertisefuncties binnen het toezicht, zoals voor integriteit.

De directeur intern bedrijf en resolutie is verantwoordelijk voor de aansturing van het intern bedrijf. Hieronder vallen de divisies bedrijfsvoering, data- & informatietechnologie, en finance & risicomanagement, en de afdelingen human resources en het directiesecretariaat. Deze directeur is ook verantwoordelijk voor de afwikkelingstaken met betrekking tot bepaalde financiële ondernemingen, zoals Nederlandse banken, beleggings-ondernemingen, verzekeraars en centrale tegenpartijen, en is tevens lid van de Europese gemeenschappelijke afwikkelingsraad (Single Resolution Board – SRB). Ter voorbereiding van de beraadslaging en besluitvorming over resolutieaangelegenheden door de directie is binnen DNB de Resolutieraad ingesteld, onder voorzitterschap van de directeur intern bedrijf en resolutie.

De raad van commissarissen houdt toezicht op de algemene gang van zaken binnen DNB en op het beleid van de directie ter uitvoering van de nationale taken van DNB, zoals toezicht en resolutie. Verder stelt de raad onder meer de jaarrekening vast. De raad van commissarissen beschikt over een aantal andere belangrijke bevoegdheden, zoals de goedkeuring van de begroting en van bepaalde directiebesluiten. De raad bestaat uit minimaal zeven en maximaal tien leden. Eén lid van de raad van commissarissen wordt benoemd door de minister van Financiën: de commissaris van overheidswege.

DNB heeft één aandeelhouder: de Nederlandse Staat. Deze wordt vertegenwoordigd door de minister van Financiën, ook in de algemene vergadering. De directie legt verantwoording af aan de algemene vergadering door verslag te doen van het afgelopen boekjaar. De algemene vergadering heeft belangrijke bevoegdheden, zoals goedkeuring van de jaarrekening, het verlenen van decharge aan de directieleden en commissarissen, het benoemen van commissarissen, en het verlenen van opdrachten aan de externe accountant.

De bankraad functioneert als klankbord voor de directie en bestaat uit minimaal elf en maximaal dertien leden. Twee leden van de raad van commissarissen hebben tevens zitting in de bankraad, onder wie de van overheidswege benoemde commissaris. Bij de overige leden wordt gestreefd naar representatie van de verschillende maatschappelijke geledingen.

Op de website van DNB staat meer informatie over de [governancestructuur](#), die onder meer is vastgelegd in de Bankwet 1998, de statuten en het reglement van orde. Alhoewel de Nederlandse Corporate Governance Code alleen geldt voor beursvennootschappen, passen wij de principes en best practice-bepalingen uit de code zo veel mogelijk toe. Op onze [website](#) staat hoe wij de code hebben geïmplementeerd.

Verlag van de raad van commissarissen

Inleiding

In het kader van het toezicht van de raad op het beleid van de directie van DNB ter uitvoering van haar nationale taken en interne bedrijfsvoering, ging speciale aandacht uit naar de herijking van de toezichtorganisatie van DNB, de DNB-strategie 2025-2028, de ontwikkelingen rondom de digitale euro, het tweejaarlijkse stakeholderonderzoek, en ontwikkelingen in de chartale infrastructuur. Deze en andere onderwerpen resulteerden ook in 2024 in een grote mate van betrokkenheid van de raad bij DNB.

Samenstelling en benoemingen

De samenstelling van de directie en de raad wijzigde in 2024. Gita Salden, voormalig CEO van BNG Bank, is per 1 juni 2024 benoemd als directeur toezicht. Zij volgt Else Bos op, die per 1 februari is teruggetreden. Cindy van Oorschot, voormalig divisiedirecteur toezicht pensioenfondsen bij DNB, is per 1 juli 2024 benoemd als directeur intern bedrijf en resolutie. Zij volgt Nicole Stolk op, die per 15 april 2024 is teruggetreden. De raad dankt Else en Nicole voor hun inzet en toewijding aan DNB in de afgelopen jaren en wenst hun veel succes toe in de volgende stappen.

De raad had bij het vaststellen van de jaarrekening 2024 acht leden: Martin van Rijn (voorzitter), Frans Muller (vicevoorzitter), Annemieke Nijhof (overheidscommissaris), Roger Dassen, Mirjam van Praag, Artie Debidien, Hendrik Jan Biemond, en Chris Figeë.

De samenstelling van de raad wijzigde in 2024. In 2024 werd één lid opgevolgd en één lid herbenoemd. Mirjam van Praag werd per 1 oktober herbenoemd voor een tweede termijn. Marry de Gaay Fortman stopte per 1 juli na twee termijnen als lid van de raad met juridisch profiel. De raad is haar grote dank verschuldigd voor haar jarenlange inzet voor DNB, onder andere als lid van de Toezichtcommissie en Honorerings- en benoemingscommissie. Zij werd opgevolgd door Hendrik Jan Biemond, die per 1 september werd benoemd voor een eerste termijn van vier jaar als lid

van de raad. De raad is verheugd over het toetreden van Biemond en ziet uit naar een goede en effectieve samenwerking.

Op 1 maart 2025 is Chris Figeë toegetreden tot de raad ter vervulling van de vacature die was ontstaan met het terugtreden van Peter Blom. De raad is verheugd over het toetreden van Chris Figeë en ziet uit naar een goede en effectieve samenwerking.

De verdeling vrouw/man binnen de directie in 2024 is 40%/60%. De verdeling vrouw/man binnen de raad is bij het vaststellen van de jaarrekening 37,5%/ 62,5% (bij 8 leden). Daarmee voldoet DNB bij zowel de directie als de raad aan het wettelijk streefcijfer voor de verdeling van de zetels tussen mannen en vrouwen. Bij (her)benoemingen richt de raad zich op de vastgestelde profielschets, waarvan het streven naar diversiteit deel uitmaakt. Het streven naar diversiteit is overigens niet beperkt tot de verdeling van de zetels over vrouwen en mannen, maar houdt ook rekening met deskundigheid, (culturele) achtergrond, leeftijd en competenties. In het verslagjaar zijn belangrijke stappen gezet om het diversiteitsbeleid voor de samenstelling van de directie en raad van commissarissen te versterken, met de vaststelling daarvan als speerpunt in het komende verslagjaar. Zie figuur 1 voor een nadere toelichting. (Noot: De figuur gaat in op de bezetting van de raad op het moment van vaststelling van de jaarrekening.)

De vertegenwoordiging van leden van de raad in de bankraad wijzigde in 2024 niet. Annemieke Nijhof nam heel 2024 als overheidscommissaris deel. Mirjam van Praag nam heel 2024 deel als door de raad aangewezen lid.

De samenstelling van de raad, commissies en directie is opgenomen vanaf pagina 79 van dit jaarverslag. De profielschetsen voor de raad en de directie, het rooster van aan- en aftreden, en de overige functies van de leden staan op de website van DNB.

Figuur 1 Expertise- en diversiteitsmatrix

Expertisegebied	Van Rijn	Muller	Nijhof	Dassen	Van Praag	Debidien	Biemonnd	Figee
Bestuur								
Management & organisatie	■	■	■	■	■	■	■	■
Accounting & administratieve organisatie en interne controle				■				■
Stakeholdermanagement	■	■	■	■	■	■	■	■
Riskmanagement		■		■	■	■	■	■
Uitbesteding	■	■		■		■		■
Juridische zaken en corporate governance	■						■	
Kerntaken								
Macro-economische vraagstukken	■	■		■	■			
Financiële stabiliteit en instellingen					■		■	■
Betalingsverkeer						■		
Statistiek					■			
Strategische vraagstukken								
Duurzaamheid		■	■	■				
Digital IT	■	■		■		■		■
Publiek belang	■	■	■		■		■	■

Leeftijd

45 – 55
- Debidien

56 – 65
- Nijhof
- Van Praag

Leeftijd

45 – 55
- Biemonnd
- Figee

56 – 65
- Dassen
- Muller

66 – 75
- Van Rijn

Werkzaamheden

De aanwezigheid van de commissarissen bij de vergaderingen was hoog (circa 95%), zoals blijkt uit tabel 1. Geen van de commissarissen was regelmatig afwezig. Onderstaande tabel geeft de aanwezigheid weer voor ieder van de leden voor de plenaire vergadering, en voor de vergaderingen van de Honorering- en benoemingscommissie (HBC), de Financiële Commissie (FC) en de Toezichtcommissie (TC). Voorafgaand aan elke plenaire vergadering vond steeds een bespreking plaats zonder directie.

Tabel 1 Aanwezigheid bij vergaderingen

Lid	RvC	HBC	FC	TC
Martin van Rijn	8/8	14/14		
Frans Muller	8/8	14/14		
Annemieke Nijhof	7/8		4/5	6/6
Marry de Gaay Fortman	4/4	9/9		2/3
Roger Dassen	8/8	1/1	5/5	
Mirjam van Praag	7/8			6/6
Artie Debidien	7/8		5/5	
Hendrik Jan Biemond	3/3			3/3

Daarnaast overlegden de voorzitter van de raad en de president regelmatig tussentijds over zaken die binnen het taakgebied van de raad vallen en over ontwikkelingen die impact hebben op DNB. De raad voerde daarnaast gesprekken met de raad van toezicht van de AFM en met diverse vertegenwoordigers uit de financiële sector. De paragrafen op de pagina's 87 tot en met 90 beschrijven de werkzaamheden van de drie commissies van de raad. In het kader van zijn toezicht op de algemene gang van zaken binnen DNB besprak de raad de DNB-brede financiële resultaten en verantwoording over 2024 in de FC en de plenaire vergadering. De resultaten en verantwoording over 2024 ten aanzien van de zbo-taken van DNB

besprak de raad in zowel de FC, de TC als de plenaire vergaderingen. Dit met gebruikmaking van financiële kwartaalrapportages, de management letter en het accountantsverslag van de externe accountant en de kwartaalrapportages van de interne auditdienst (IAD).

In 2024 bleef de omvang van de balansposten uit hoofde van de monetaire operaties en de hiermee verbonden risico's een belangrijk aandachtspunt voor de raad. De rentelasten waren opnieuw aanzienlijk hoger dan de rentebaten, wat resulteerde in een verlies van € 3.194 miljoen (2023: € 1.139 miljoen). Voor de komende jaren worden eveneens verliezen voorzien. Het kapitaalbeleid stelt DNB in staat om de buffers via inhouding van toekomstige winsten op termijn volledig te repareren. Er wordt geen dividend uitgekeerd. In 2024 vonden geen goudverkopen plaats.

De raad besprak de jaarrekening 2024 uitvoerig met de directie, mede in het bijzijn van de externe accountant. Krachtens artikel 13, lid 6 van de Bankwet stelde de raad de jaarrekening van DNB vervolgens vast en droeg deze ter goedkeuring voor aan de aandeelhouder. De raad besprak de begroting voor 2025 (inclusief het zbo-deel) en keurde deze goed op 29 november 2024. De raad stelde vast dat de interne bedrijfsmatige en operationele sturingsinstrumenten goed functioneren, zoals de planning- en control cyclus en het risicobeheersings- en controlesysteem.

Na de behandeling in de raad bespraken enkele leden van de raad en de directie de zbo-begroting in het jaarlijkse begrotingsoverleg met het ministerie van Financiën. De raad heeft een positief oordeel over de transparantie die de directie betracht bij het begrotingsproces en het gesprek dat de directie in dit proces voert met haar belangrijkste stakeholders. De raad is verder van mening dat DNB op krachtige en indringende wijze haar toezicht uitvoert en heldere prioriteiten stelt. De raad zoekt met de directie voortdurend naar mogelijkheden om de doelmatige en doelgerichte inzet van de beschikbare middelen ten behoeve van de uitvoering van de kerntaken en de interne bedrijfsvoering verder te versterken. De raad ondersteunt de aanpak van de directie om intensiveringen en nieuwe taken zoveel mogelijk binnen het bestaande

kader te realiseren. Dit uitgangspunt wordt bevestigd in het zbo-kostenkader 2025-2028, waarin de stijging wordt beperkt door efficiëntieverbeteringen, besparingen en een jaarlijkse risicogebaseerde herprioritering van werkzaamheden.

De raad besteedde ook in 2024 de nodige aandacht aan de interne organisatie van DNB. Zo sprak de raad periodiek diepgaand met de directie over de herijking van de toezichtorganisatie en het programma huisvesting DNB. Een belangrijk thema was de voorbereiding op de terugkeer naar het gerenoveerde kantoor aan het Frederiksplein, begin 2025. Het jaar 2024 stond ook in het teken van het formuleren van de nieuwe DNB-strategie voor 2025-2028, een proces dat uitvoerig werd besproken in de interacties tussen de raad en de directie. De strategie is gericht op verder vergroten van de wendbaarheid, executiekracht en alertheid van DNB, binnen verantwoorde kostenkaders. Daarnaast kwamen onderwerpen als de resultaten van het tweejaarlijkse stakeholderonderzoek en de rapportage over de procespraktijk uitgebreid aan bod. De raad ging ook in gesprek met het management van DNB om de interactie tussen de raad en de organisatie verder te versterken. Verder sprak de raad met de directie over de voortgang van het digitale euro-project, waaraan DNB samen met andere centrale banken van het Eurosysteem werkt. Hierbij werd ook ingegaan op de mogelijke impact van deze digitale munt op de Nederlandse samenleving. Door met regelmaat in gesprek te zijn met de directie over thema's als leiderschap, diversiteit en inclusiviteit, proces- en programma-management en het risicomanagement van DNB wil de raad bijdragen aan de verdere versterking van de bedrijfscultuur en daarmee de kwaliteit van de taakuitvoering van DNB verder verbeteren.

De raad besprak iedere vergadering naar aanleiding van het actualiteitenbericht de belangrijkste ontwikkelingen op de verschillende taakgebieden met de directie en werd daarbij ook geïnformeerd over het overleg van de directieleden in internationale gremia.

Tijdens de retraite besprak de raad met de directie twee centrale thema's: de HR-strategie, inclusief de rol van leiderschap, en de impact van

disruptieve ontwikkelingen, zoals geopolitieke fragmentatie, op de taakuitvoering van DNB. De strategische pijlers van de HR-strategie stonden centraal, met aandacht voor het aantrekken, ontwikkelen en behouden van talent, diversiteit en inclusie, evenals het gebruik van data en technologie. Wat betreft disruptieve ontwikkelingen richtte het gesprek zich op de interne weerbaarheid van DNB. De raad en directie verkenden hoe de organisatie ervoor kan zorgen dat cruciale processen operationeel blijven, zelfs wanneer geopolitieke risico's zich voordoen. Dit omvatte thema's zoals business continuity management, crisisvoorbereiding en het versterken van de organisatiecultuur om adaptief en responsief te blijven in onzekere tijden.

Leden van de raad woonden overlegvergaderingen bij tussen bestuurder en Ondernemingsraad (OR). De voorzitters van de raad en de FC spraken periodiek met het voor compliance en integriteit verantwoordelijke afdelingshoofd. De periodieke rapportage van compliance werd in de vergadering van de voltallige raad besproken in aanwezigheid van het afdelingshoofd. De voorzitter van de FC sprak verder periodiek met het afdelingshoofd van de IAD en de externe accountant. De raad heeft zijn eigen functioneren in 2024 geëvalueerd onder begeleiding van een externe deskundige en plenair besproken buiten aanwezigheid van de directie. De raad heeft onder meer aandacht besteed aan de informatievoorziening aan de raad, de betrokkenheid van de raad bij strategische onderwerpen, de relatie met de directie en de balans tussen het functioneren van de commissies en de plenaire vergaderingen. De raad constateert dat er binnen de raad sprake is van open communicatie, zowel intern als in de interactie met de directie. De informatievoorziening werd als goed beoordeeld, met een toenemende focus op het presenteren van dilemma's, wat de discussie en besluitvorming verrijkt. Tegelijkertijd signaleerde de raad mogelijkheden voor verdere verbetering: met name door meer nadruk te leggen op de externe blik van de raad van commissarissen en de rol van sparringpartner binnen de plenaire vergaderingen. De raad besprak in die bijeenkomst ook het functioneren van – en de samenwerking met – de (leden van de) directie.

Financiële Commissie

De FC bestond in 2024 uit Roger Dassen (voorzitter), Annemieke Nijhof en Artie Debidien. De vergaderingen vonden plaats in aanwezigheid van de directeur intern bedrijf en resolutie, de externe accountant, het afdelingshoofd van de IAD, de divisiedirecteur Finance & Risicomanagement en een aantal interne functionarissen op de relevante werkterreinen.

De FC besteedde uitgebreid aandacht aan de jaarstukken, het controleplan en de bevindingen bij de jaarrekening van de externe accountant. De FC adviseerde de raad de jaarrekening 2024 vast te stellen en de zbo-verantwoording 2024 goed te keuren. Ook besprak de FC de DNB-brede begroting 2025 en de zbo-begroting 2025 uitgebreid met de directie. De FC adviseerde de raad beide begrotingen goed te keuren. De FC besteedde ook in 2024 aandacht aan het verslag en de managementletter van de externe accountant en stelde vast dat de directie voldoende aandacht besteedt aan de opvolging van de bevindingen en aanbevelingen uit de managementletter.

De FC bespreekt elke vergadering met de directeur intern bedrijf en resolutie de actualiteiten met betrekking tot de interne bedrijfsvoering, waarbij thema's als huisvesting, Identity & Access management, risicomanagement en sturing van de digitale agenda de voortdurende aandacht hebben van de FC. Een specifiek aandachtspunt was het DNB-brede business continuity management (BCM). Hoewel BCM al structureel op de agenda staat, werden verdere verbeteringen besproken om de veerkracht van de organisatie te vergroten. Daarnaast richtte de FC, in samenwerking met de Toezichtcommissie, zich op het nieuwe kostenkader 2025-2028. Hierbij lag de focus op het vinden van mogelijkheden om intensiveringen en uitbreiding van taken binnen de bestaande kaders te realiseren. De commissie besteedde ook aandacht aan de aantoonbare beheersing van informatiebeveiliging en cybersecurity, een thema dat in de huidige tijd steeds belangrijker wordt. Verder bespreekt de FC ieder kwartaal de management- en financiële rapportages. De FC sprak in 2024 periodiek over de vorderingen van het programma huisvesting DNB en besteedde daarbij uitvoerig aandacht aan de update van de business case.

De FC spreekt periodiek in afwezigheid van de directie met vertegenwoordigers van de relevante controlefuncties binnen DNB en met de externe accountant.

Honorerings- en benoemingscommissie

De HBC bestond in 2024 uit Frans Muller (voorzitter), Martin van Rijn, en Marry de Gaay Fortman (tot 1 juli 2024).

De HBC richtte zich op de samenstelling van de directie, wat onder meer resulteerde in de benoeming van Gita Salden per 1 juni 2024 als opvolger van Else Bos en de benoeming van Cindy van Oorschoot per 1 juli 2024 als opvolger van Nicole Stolk. Voorts besteedde de HBC aandacht aan de voorbereidingen op de opvolging van de president, in het kader waarvan zij mede de profielschets van de directie actualiseerde. Verder bereidde de HBC de voordracht voor van een lid van de raad met een juridisch profiel, wat leidde tot de benoeming van Hendrik Jan Biemond per 1 september 2024. Daarnaast werd een voordracht voorbereid voor een lid met een financiële sector profiel, resulterend in de benoeming van Chris Figee per 1 maart 2025.

De HBC sprak, naar aanleiding van de jaarlijkse bespreking hiervan in de raad, met de president en de overige directieleden over hun functioneren. Hiervoor heeft de HBC, in samenwerking met HR, een nieuwe aanpak ontwikkeld om het performance management gestructureerder uit te voeren. Een periodiek gesprek tussen de voorzitter van de raad en de aandeelhouder is onderdeel van de rol van de raad bij compliance-aspecten, bijvoorbeeld bij de beoordeling van de verenigbaarheid van nevenactiviteiten.

Toezichtcommissie

De TC bestond in 2024 uit Mirjam van Praag (voorzitter), Annemieke Nijhof, Marry de Gaay Fortman (tot 1 juli 2024) en Hendrik Jan Biemond (vanaf 1 september 2024). De vergaderingen vonden plaats in aanwezigheid van de twee toezichtdirecteuren van DNB en een aantal interne functionarissen op de relevante werkerreinen. Agendering geschiedt aan de hand van een jaaragenda en de actualiteit. In de vergaderingen kwamen praktijkdossiers, actuele beleidsdiscussies en de verdere verdieping van toezichtonderwerpen aan de orde. De commissie besprak bijvoorbeeld de herijking van de toezichtorganisatie, het nieuwe kostenkader voor 2025-2028, communicatie rondom handhaving en gerechtelijke uitspraken, en de doorontwikkeling van de toezichtmethodologie. Ook was er aandacht voor de voortgang van de digitale strategie voor toezicht, de belangrijkste uitkomsten van betrouwbaarheids- en geschiktheidstoetsingen, samenwerking met andere toezichthouders en de gevolgen van de pensioenstelselherziening voor het toezicht. De TC organiseerde een offsite-bijeenkomst waarin de toezichtmethodologie en digitale tools voor toezichtprocessen centraal stonden. Tijdens deze sessie evalueerde de commissie tevens haar eigen werkwijze en werden aandachtspunten voor het komende kalenderjaar vastgesteld. In het kader van het toezicht van de raad op de uitvoering van het beleid van DNB inzake haar prudentiële toezicht wisselde de TC met de directie van gedachten over (de evaluatie van) instellings specifieke toezichtdossiers waar in die periode speciale aandacht van de directie naar uitging, indien nodig voor de borging van de kwaliteit en effectiviteit van het toezichtbeleid. Net als de FC adviseerde de TC de raad de zbo-verantwoording 2024 en de zbo-begroting 2025 goed te keuren.

Onafhankelijkheidsverklaring

De regeling onverenigbare functies en de regeling tegenstrijdige belangen zijn onverkort op commissarissen van toepassing. Commissarissen zijn niet werkzaam – of in de vijf jaar voorafgaand aan hun benoeming werkzaam geweest – bij DNB, noch staan zij in een relatie tot DNB op basis waarvan zij persoonlijk voordeel zouden kunnen behalen. Zij ontvangen een vaste jaarlijkse vergoeding die niet afhankelijk is van de resultaten van DNB in enig jaar. Alle commissarissen zijn onafhankelijk in de zin van de Corporate Governance Code. Potentiële nieuwe nevenfuncties van commissarissen worden beoordeeld op basis van de regeling onverenigbare functies, waarbij advies wordt gevraagd aan de voor compliance en integriteit verantwoordelijke afdeling. Ook in 2024 is voor iedere nieuwe nevenfunctie van commissarissen en directieleden deze procedure doorlopen.

Slotwoord

De raad kijkt terug op het jaar 2024 als een periode met aanzienlijke geopolitieke spanningen en economische uitdagingen. Hoewel de ECB erin slaagde de inflatie in Europa terug te brengen naar haar beleidsdoelstelling van 2%, bleef de inflatie in Nederland relatief hoog. Volgens ramingen van DNB zal de inflatie naar verwachting op korte termijn hoog blijven, hoewel de economische groei in 2025 en 2026 sterker zal zijn dan eerder voorzien. Geopolitieke onzekerheden blijven echter een factor van betekenis, met mogelijke gevolgen voor het economisch herstel. Daarnaast was 2024 een jaar waarin de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel in volle gang was. Pensioenfondsen werken intensief aan de transitie, waarbij DNB toeziet op de kwaliteit van de processen en het aanleveren van de benodigde informatie. De complexiteit van deze hervorming vraagt om een nauwe samenwerking tussen alle betrokken partijen en een gezamenlijke focus op zorgvuldigheid en transparantie.

De raad constateert dat DNB het afgelopen jaar onder deze uitzonderlijke omstandigheden zich onverminderd inzette voor de uitvoering van haar kerntaken en de interne bedrijfsvoering. De raad dankt de medewerkers en directie voor hun inspanningen voor de duurzame welvaart van Nederland, en ziet uit naar de samenwerking met de directie in 2025.

Amsterdam, 19 maart 2025
Raad van commissarissen
De Nederlandsche Bank N.V.

Martin van Rijn, *voorzitter*
Frans Muller, *vicevoorzitter*
Annemieke Nijhof, *overheidscommissaris*
Roger Dassen
Mirjam van Praag
Artie Debidien
Hendrik Jan Biemond
Chris Figeo

Jaarrekening 2024

Balans per 31 december 2024 (voor resultaatbestemming)

In miljoenen

		31 december 2024	31 december 2023
		EUR	EUR
	Activa		
1	Goud en goudvorderingen	49.446	36.780
2	Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	26.727	26.382
	2.1 <i>Vorderingen op het Internationaal Monetair Fonds (IMF)</i>	21.506	21.169
	2.2 <i>Tegoeden bij banken en beleggingen in waardepapieren, externe leningen en overige externe activa</i>	5.221	5.213
3	Vorderingen op ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	480	540
4	Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	226	213
5	Kredietverlening aan kredietinstellingen in het eurogebied in verband met monetaire beleidsoperaties, luidende in euro	400	8.560
	5.1 <i>Basisherfinancieringstransacties</i>	400	300
	5.2 <i>Langerlopende herfinancieringstransacties</i>	-	8.260
	5.3 <i>'Fine-tuning'-transacties met wederinkoop</i>	-	-
	5.4 <i>Structurele transacties met wederinkoop</i>	-	-
	5.5 <i>Marginale beleningsfaciliteit</i>	-	-
	5.6 <i>Kredieten uit hoofde van margestortingen</i>	-	-
6	Overige vorderingen op kredietinstellingen van het eurogebied, luidende in euro	6	4
7	Waardepapieren uitgegeven door ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	183.197	204.123
	7.1 <i>Voor doeleinden van monetair beleid aangehouden waardepapieren</i>	180.313	201.531
	7.2 <i>Overige waardepapieren</i>	2.884	2.592
8	Vorderingen binnen het Eurosysteem	130.385	115.511
	8.1 <i>Deelneming in de ECB</i>	663	622
	8.2 <i>Vorderingen uit hoofde van overdracht van externe reserves aan de ECB</i>	2.396	2.364
	8.3 <i>Vorderingen gerelateerd aan TARGET</i>	66.541	48.612
	8.4 <i>Netto vorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem</i>	60.785	63.913
	8.5 <i>Overige vorderingen binnen het Eurosysteem (netto)</i>	-	-
9	Overige activa	3.348	4.002
	9.1 <i>Munten uit het eurogebied</i>	1	0
	9.2 <i>Materiële en immateriële vaste activa</i>	449	383
	9.3 <i>Overige financiële activa</i>	136	140
	9.4 <i>Herwaarderingsverschillen op off-balance sheet instrumenten</i>	-	4
	9.5 <i>Overlopende activa</i>	2.734	3.372
	9.6 <i>Diversen</i>	28	103
	Totaal activa	394.215	396.115

In miljoenen

		31 december 2024	31 december 2023
		EUR	EUR
Passiva			
1	Bankbiljetten in omloop	86.326	83.815
2	Verplichtingen aan kredietinstellingen van het eurogebied in verband met monetaire beleidsoperaties, luidende in euro	225.428	229.323
	2.1 <i>Rekening-courant (met inbegrip van reserveverplichtingen)</i>	11.727	15.433
	2.2 <i>Depositofaciliteit</i>	213.701	213.890
	2.3 <i>Termijndeposito's</i>	-	-
	2.4 <i>'Fine-tuning'-transacties met wederinkoop</i>	-	-
	2.5 <i>Deposito's uit hoofde van margestortingen</i>	-	-
3	Overige verplichtingen aan kredietinstellingen in het eurogebied, luidende in euro	283	807
4	Verplichtingen aan overige ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	3.871	10.540
	4.1 <i>Overheid</i>	2.110	7.153
	4.2 <i>Overige verplichtingen</i>	1.761	3.387
5	Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro	5.846	9.547
6	Verplichtingen aan ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	-	-
7	Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta	-	-
8	Tegenwaarde van toegewezen bijzondere trekkingsrechten in het IMF	16.571	16.060
9	Verplichtingen binnen het Eurosysteem	1.740	1.941
	9.1 <i>Verplichtingen uit hoofde van overdracht van externe reserves aan de ECB</i>	-	-
	9.2 <i>Verplichtingen gerelateerd aan TARGET</i>	-	-
	9.3 <i>Netto verplichtingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem</i>	-	-
	9.4 <i>Overige verplichtingen binnen het Eurosysteem (netto)</i>	1.740	1.941
10	Overige verplichtingen	681	394
	10.1 <i>Herwaarderingsverschillen op off-balance sheet-instrumenten</i>	391	-
	10.2 <i>Overlopende passiva</i>	219	322
	10.3 <i>Diversen</i>	71	72
11	Voorzieningen	31	23
	11.1 <i>Voorziening voor Financiële Risico's</i>	-	-
	11.2 <i>Overige voorzieningen</i>	31	23
12	Herwaarderingsrekeningen	49.288	36.321
13	Kapitaal en reserves	7.344	8.483
	13.1 <i>Geplaatst kapitaal</i>	500	500
	13.2 <i>Algemene reserve</i>	6.838	7.973
	13.3 <i>Wettelijke reserve</i>	6	10
14	Winst / (-) verlies over het boekjaar	-3.194	-1.139
Totaal passiva		394.215	396.115

Winst- en verliesrekening over 2024

In miljoenen

		2024		2023
		EUR		EUR
1	Netto rentebaten/rentelasten	-1.457		-1.485
1.1	Rentebaten	9.667	11.835	
1.2	Rentelasten	-11.124	-13.320	
2	Netto baten uit financiële transacties en afwaarderingen	270		222
2.1	Gerealiseerde winsten/verliezen uit financiële transacties	322	258	
2.2	Afwaardering op lagere marktwaarde	-52	-36	
3	Netto resultaat van herverdeling monetair inkomen	-1.738		-1.943
4	Netto provisiebaten/provisielasten	2		-2
5	Inkomsten uit gewone aandelen en deelnemingen	17		13
6	Overige baten	263		246
7	Personeelskosten	-337		-296
8	Andere beheerskosten	-180		-187
9	Afschrijving op (im)materiële vaste activa	-21		-22
10	Productiekosten bankbiljetten	-13		-31
11	Overige kosten	0		0
	Winst / (-) verlies voor overdracht naar/uit Voorziening voor Financiële Risico's en vennootschapsbelasting	-3.194		-3.485
12	Overdracht naar/uit Voorziening voor Financiële Risico's	-		2.346
13	Vennootschapsbelasting	-		-
	Winst / (-) verlies boekjaar	-3.194		-1.139

Toelichting op de balans per 31 december 2024 en de winst- en verliesrekening over 2024

1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening wordt opgesteld volgens de voor de Europese Centrale Bank (ECB) en het Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB) geldende modellen en grondslagen voor waardering en resultaatbepaling (hierna genoemd de ESCB-grondslagen¹) en de door het Eurosysteem opgestelde geharmoniseerde toelichting op de balans en winst- en verliesrekening. Dit is mogelijk conform de bepalingen in artikel 17 van de Bankwet (1998). Indien artikel 17 van de Bankwet geen vrijstelling verleent of indien de ESCB-grondslagen of geharmoniseerde toelichting het onderwerp niet omvatten, wordt de jaarrekening opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek uitgewerkt in de Richtlijnen van de Jaarverslaggeving (RJ). Alle individuele posten van de balans en de winst- en verliesrekening volgen de ESCB-grondslagen, met uitzondering van afschrijvingen en groot onderhoud van materiële vaste activa en de voorziening personeelsbeloningen. Afschrijvingen en groot onderhoud van materiële vaste activa volgen de componentenbenadering uit de RJ, omdat dit beter aansluit bij de economische realiteit. De toelichting over de beloningen wordt opgesteld in lijn met de Wet normering topinkomens (hierna 'WNT').

De ESCB-grondslagen zijn op hoofdlijnen in overeenstemming met de in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor externe verslaggeving. Anders dan volgens Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek:

- a. worden ongerealiseerde resultaten op herwaardeerbare activa en passiva verwerkt zoals onder 'Herwaarderingen' is aangegeven;
- b. wordt een ander balansmodel gehanteerd dan opgenomen in het Besluit modellen jaarrekening;
- c. wordt geen kasstroomoverzicht opgenomen;
- d. kan een Voorziening voor Financiële Risico's getroffen worden.

Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek komt in de jaarrekening naast afschrijvingen en groot onderhoud van de materiële vaste activa voornamelijk tot uitdrukking in de volgende toelichtingen op de balans en de winst- en verliesrekening:

- a. kapitaal en reserves
- b. deelnemingen
- c. gebeurtenissen na balansdatum
- d. niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen
- e. herwaarderingsrekeningen
- f. gerealiseerde winsten/verliezen uit financiële transacties
- g. aantal werknemers
- h. honorarium van de externe accountant
- i. beloningen (ook op basis van de WNT)

¹ Besluit (EU) 2024/2941 inzake de nieuwe ESCB-grondslagen (ECB/2024/31).

Stelselwijziging

De gewijzigde ESCB-grondslagen² van 14 november 2024 hebben geleid tot wijzigingen in de indeling van de balans en winst- en verliesrekening van DNB. Deze wijzigingen beogen de transparantie te bevorderen en de informatieve waarde van de jaarrekening voor de lezer te vergroten.

De wijzigingen hebben alleen impact op de presentatie en niet op 'Kapitaal en reserves' of 'Winst / verlies over het boekjaar'. In de winst- en verliesrekening worden 'Provisiebaten' en 'Provisielasten' niet meer separaat weergeven maar gesaldeerd onder 'Netto provisiebaten/ provisielasten'. Daarnaast wordt de post 'Overdracht naar/uit Voorziening voor Financiële Risico's' onderaan de winst- en verliesrekening

gepresenteerd, waardoor een nieuw subtotaal 'Winst / (-) verlies voor overdracht naar/uit Voorziening voor Financiële Risico's en vennootschapsbelasting' ontstaat. De verplaatsing van de Voorziening voor Financiële Risico's en het nieuwe subtotaal geeft een beter inzicht in de financiële resultaten en verhoogt de transparantie van de jaarrekening.

In de balans wordt de positie van DNB tegenover de ECB die voortvloeit uit TARGET³-transacties verantwoord onder 'Vorderingen/verplichtingen gerelateerd aan TARGET' in plaats van onder 'Overige vorderingen/verplichtingen binnen het Eurosysteem (netto)'. De vergelijkende cijfers zijn dienovereenkomstig aangepast.

In miljoenen

	<u>Gepubliceerd in 2023</u>	<u>Aanpassing door herrubricering</u>	<u>Aangepast bedrag 2023</u>
	EUR	EUR	EUR
Activapost 8 'Vorderingen binnen het Eurosysteem'	113.570	1.941	115.511
Activapost 8.3 'Vorderingen gerelateerd aan TARGET'	-	48.612	48.612
Activapost 8.5 'Overige vorderingen binnen het Eurosysteem (netto)'	46.671	-46.671	-
Passivapost 9 'Verplichtingen binnen het Eurosysteem'	-	1.941	1.941
Passivapost 9.4 'Overige verplichtingen binnen het Eurosysteem (netto)'	-	1.941	1.941

² Besluit (EU) 2024/2941 inzake de nieuwe ESCB-grondslagen (ECB/2024/31).

³ Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system.

Waardepapieren aangehouden voor monetaire beleidsdoeleinden

Waardepapieren aangehouden voor monetaire beleidsdoeleinden worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, rekening houdend met een eventuele bijzondere waardevermindering. Zie voor verdere toelichting de specificatie bij activapost 7.1 'Voor doeleinden van monetair beleid aangehouden waardepapieren' op pagina 110.

Waardepapieren niet aangehouden voor monetaire beleidsdoeleinden en beleggingsfondsen

De waardering van verhandelbare waardepapieren aangehouden voor andere dan monetaire beleidsdoeleinden vindt plaats tegen de slotkoers op de laatste handelsdag (31 december 2024) en volgen de herwaarderingsregels zoals zijn opgenomen onder 'Herwaarderingsregels'. Waardepapieren met daarin besloten opties worden niet gesplitst voor waarderingsdoeleinden.

Investerings in verhandelbare beleggingsfondsen en portefeuilles die extern worden beheerd en strikt een index repliceren, worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Waardering vindt netto plaats op fondsbasis en niet op de onderliggende activa, op voorwaarde dat de beleggingen aan vooraf bepaalde criteria voldoen. Deze criteria hebben voornamelijk betrekking op de mate van invloed die DNB kan uitoefenen op de dagelijkse gang van zaken van het fonds, de rechtsvorm van het fonds en de wijze waarop het rendement wordt beoordeeld.

Goud en goudvorderingen

Goud en goudvorderingen worden gewaardeerd tegen de door de ECB gepubliceerde koers op de laatste handelsdag en volgen de herwaarderingsregels zoals zijn opgenomen onder 'Herwaarderingsregels'.

Omrekening van vreemde valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro (EUR/€), de functionele- en presentatievaluta van DNB. De in de balans opgenomen en de niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen luidende in vreemde valuta worden omgerekend naar euro tegen de door de ECB gepubliceerde valutakoersen op de laatste handelsdag en volgen de herwaarderingsregels zoals deze zijn opgenomen onder 'Herwaarderingsregels'. De baten en lasten in vreemde valuta worden omgerekend tegen de op de datum van afwikkeling door de ECB gepubliceerde koers.

(Reverse) repotransacties

Een repotransactie bestaat uit een contante verkoop van waardepapieren met een indekking door middel van een termijnaankoop van dezelfde waardepapieren. De ontvangen geldmiddelen worden in de balans verantwoord als een deposito. Op grond van de termijnaankoop blijven de waardepapieren onder de activa verantwoord. Daarom wordt in de balans de tegenwaarde van de termijnaankoop onder de passiva opgenomen. Een tegenovergestelde repotransactie (reverse repotransactie) wordt beschouwd als een verstrekte lening. Het als zekerheid ontvangen waardepapier wordt niet in de balans opgenomen en heeft daarmee geen invloed op de balanspositie van de betreffende portefeuilles.

Overige financiële instrumenten

Onder de overige financiële instrumenten worden valutaforwards, valutaswaps, renteswaps en futures begrepen. De valutaforwards en valutaswaps worden bij aanvang gewaardeerd tegen de contante koers, waarbij het verschil tussen de contante koers en de termijnkoers op basis van amortisatie ten gunste of ten laste van het resultaat wordt gebracht. Hiermee ontwikkelt de waardering zich gedurende de looptijd naar de termijnkoers. Renteswaps worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Futures worden op dagelijkse basis afgerekend. Valutaposities worden meegenomen in de totale valutaherwaardering en volgen de herwaarderingsregels zoals onder 'Herwaarderingsregels' zijn opgenomen.

Herwaarderingen

Voor wat betreft waardepapieren niet aangehouden voor monetaire beleidsdoeleinden worden herwaarderingen uit hoofde van prijsverschillen per fondscode⁴ bepaald. Herwaarderingen als gevolg van valutakoersverschillen worden bepaald per valuta-soort. Positieve ongerealiseerde herwaarderingen worden ten gunste van de post 'Herwaarderingsrekeningen' gebracht. Negatieve ongerealiseerde herwaarderingen worden ten laste van de post 'Herwaarderingsrekeningen' gebracht voor zover het saldo van herwaardering op de desbetreffende fondscode of valuta-soort toereikend is. Een eventueel tekort wordt ultimo boekjaar ten laste van het resultaat gebracht. Negatieve verschillen uit hoofde van prijsherwaardering op een fondscode worden niet gecompenseerd met positieve prijsherwaardering op een andere fondscode of met positieve valutakoersverschillen. Negatieve verschillen uit hoofde van valutakoersherwaardering van een valuta worden niet gecompenseerd met positieve valutakoersverschillen op een andere valuta of positieve prijsverschillen. Voor het goud en de goudvorderingen wordt geen onderscheid gemaakt tussen prijs- en valutakoersverschil. De aangehouden bijzondere trekkingsrechten (SDR), alsmede de afzonderlijke valutaposities onderliggend aan de SDR die worden aangehouden om de SDR te repliceren voor risicoafdekking, worden gezien als één valuta.

Posities binnen het ESCB en binnen het Eurosysteem

De posities binnen het Eurosysteem komen voornamelijk voort uit grensoverschrijdende betalingen binnen de Europese Unie (EU) die door de centrale banken in euro worden afgewikkeld. Dergelijke transacties worden voor het grootste deel geïnitieerd door private instellingen (kredietinstellingen, corporaties en zelfstandigen). Zij worden afgewikkeld binnen TARGET en leiden tot bilaterale saldi op de TARGET-rekeningen van de centrale banken in de EU. Betalingen vanuit de ECB en NCB's

beïnvloeden deze posities ook. Alle afwikkelingen worden automatisch geaggregeerd en aangepast tot een enkele positie voor iedere NCB vis-à-vis de ECB. De mutaties in TARGET-rekeningen worden dagelijks weerspiegeld in de boekhouding van de ECB en NCB's. De positie van DNB tegenover de ECB die voortvloeit uit TARGET-transacties wordt gepresenteerd op de balans van DNB als een activa- of passivapost onder 'Vorderingen gerelateerd aan TARGET' of 'Verplichtingen gerelateerd aan TARGET'. De posities binnen het ESCB vis-à-vis NCB's buiten het eurogebied die niet voortvloeien uit TARGET-transacties worden gepresenteerd onder 'Vorderingen/verplichtingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro'.

Intra-Eurosysteem posities uit hoofde van DNB's deelneming in de ECB worden gerapporteerd in 'Deelneming in de ECB'. Deze balanspost bevat (i) het aandeel van DNB in het volgestorte kapitaal van de ECB en (ii) stortingen als gevolg van toename van het aandeel van DNB in het geaccumuleerde netto vermogen⁵ van de ECB door voorgaande wijzigingen in de kapitaalsleutel.

Intra-Eurosysteem posities uit hoofde van de overdracht van vreemde valuta aan de ECB door de NCB's die tot het Eurosysteem zijn toegetreden, worden gerapporteerd onder 'Vorderingen uit hoofde van overdracht van externe reserves aan de ECB'.

De intra-Eurosysteem posities die voortvloeien uit de verdeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem worden verantwoord als een netto activa- of passivapost onder 'Netto vorderingen/verplichtingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem' (zie 'Bankbiljetten in omloop').

⁴ ESCB-grondslagen definiëren fondscode als internationaal effectenidentificatienummer/type. Dit geldt ook voor beleggingsfondsen.

⁵ Geaccumuleerd netto vermogen betekent het totaal aan ECB-reserves, herwaarderingsrekeningen en voorzieningen gelijk aan reserves, minus verliesverrekening van voorgaande perioden. In het geval dat de Eurosysteem-kapitaalsleutel gedurende het jaar wijzigt, bevat het netto vermogen ook het ECB-nettoresultaat tot en met de datum van de wijziging.

Overige Intra-Eurostelsystemen posities, zoals posities als gevolg van een tussentijdse winstuitkering van de ECB en het saldo van de herverdeling van de monetaire inkomsten, worden weergegeven als een netto activa- of passivapost onder 'Overige vorderingen/verplichtingen binnen het Eurostelsysteem (netto)'.

Deelnemingen

Deelnemingen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, verminderd met eventuele bijzondere waardeverminderingen. De baten uit deelnemingen zijn verwerkt in de winst- en verliesrekening onder 'Inkomsten uit gewone aandelen en deelnemingen'.

Voor de deelneming in de ECB wordt verwezen naar de grondslag 'Posities binnen het ESCB en binnen het Eurostelsysteem'.

Materiële en immateriële vaste activa

De (im)materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen. De bedrijfsgebouwen worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs verminderd met afschrijvingen en eventuele bijzondere waardeverminderingen. Voor de investeringen in immateriële activa zijn naast de verkrijgingsprijs en de aan deze activa gerelateerde kosten van externe adviseurs tevens de aan deze activa bestede interne uren geactiveerd. Voor zelf ontwikkelde software opgenomen onder de immateriële vaste activa is een wettelijke reserve gevormd.

Afschrijvingen geschieden volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur, rekening houdend met de eventuele restwaarde van de individuele activa. Op bedrijfsterreinen (of grond) en materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering wordt niet afgeschreven. Afschrijving start op het moment waarop een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij afstoting.

DNB past de componentenbenadering toe voor materiële vaste activa indien belangrijke afzonderlijke bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn. Separate componenten voor groot onderhoud worden geactiveerd indien de verwachte kosten groter zijn dan € 100.000 en de looptijd van het actief minimaal 10 jaar bedraagt. Rekening houdend met verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon worden deze bestanddelen afzonderlijk afgeschreven. DNB hanteert per (deel)component een afschrijvingstermijn liggend tussen de 7 en 40 jaar. Zo worden dak, gevel en ruwbouw in respectievelijk 20, 30 en 40 jaar afgeschreven. Inrichting en installaties hebben een afschrijvingstermijn tussen de 10 en 22 jaar. Voor groot onderhoud zijn componenten onderkend met een afschrijvingstermijn tussen 7 en 20 jaar. Inventaris, software, computer hardware en vrachtauto's worden in respectievelijk 10, 4, 4 en 8 jaar afgeschreven.

Overige activa (exclusief (im)materiële vaste activa) en overlopende passiva

De 'Overige activa' (exclusief (im)materiële vaste activa) en 'Overlopende passiva' worden opgenomen tegen verkrijgingsprijs of nominale waarde, rekening houdend met een eventuele bijzondere waardevermindering. Transacties in 'Overige activa' en 'Overlopende passiva' worden verantwoord op het moment waarop deze zijn afgewikkeld met uitzondering van deviezentransacties en daarmee verband houdende overlopende posten die worden verantwoord op de dag van afsluiting (conform de economische benadering).

Bankbiljetten in omloop

De ECB en de NCB's uit het eurogebied, die samen het Eurosysteem vormen, geven eurobankbiljetten uit⁶. De totale waarde van de eurobankbiljetten in omloop wordt op de laatste werkdag van elke maand op basis van de bankbiljettenverdeelsleutel⁷ toegeedeeld aan de centrale banken in het Eurosysteem. Aan de ECB is een aandeel van 8% van de totale waarde van de eurobankbiljetten in omloop toegekend, terwijl de resterende 92% wordt toegekend aan de NCB's naar rato van hun Eurosysteem-kapitaalsleutel. De waarde van het aandeel van de aan elke NCB toegekende bankbiljetten is aan de passiefzijde van de balans verantwoord onder 'Bankbiljetten in omloop'.

Het verschil tussen de waarde van de per NCB volgens de bankbiljettenverdeelsleutel toegekende eurobankbiljetten en de waarde van de eurobankbiljetten die de betreffende NCB feitelijk in omloop brengt, leidt tot rentedragende⁸ posities binnen het Eurosysteem. Deze posities worden verantwoord onder de post 'Netto vorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem' of 'Netto verplichtingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem'.

Bij toetreding van een lidstaat tot het Eurosysteem geldt het volgende: vanaf het overgangsjaar⁹ naar de chartale euro inclusief de vijf daaropvolgende jaren worden de posities binnen het Eurosysteem die voortvloeien uit de verdeling van eurobankbiljetten aangepast om te voorkomen dat relatieve inkomensposities van NCB's zich belangrijk wijzigen ten opzichte van voorgaande jaren. De aanpassing vindt plaats door het verschil te nemen tussen enerzijds de gemiddelde waarde van

de bankbiljetten in omloop van alle NCB's binnen de referentieperiode¹⁰ en anderzijds de gemiddelde waarde van de bankbiljetten die gedurende die periode volgens de Eurosysteem-kapitaalsleutel aan elk van hen zou zijn toegekend. Deze aanpassing wordt jaarlijks gereduceerd tot de eerste dag van het zesde jaar na het jaar van de kasovergang. Vanaf dat moment wordt het inkomen ter zake van de bankbiljetten volledig toegeedeeld aan de NCB's naar rato van hun volgestorte deel in het kapitaal van de ECB. Dit jaar zijn er aanpassingen voortgevloeid door de toetreding van Hrvatska narodna banka (Kroatië) in 2023. De periode eindigt aan het einde van boekjaar 2028.

De rentebaten en -lasten op deze posities worden afgewikkeld door de ECB en verantwoord onder Netto rentebaten/rentelasten in de winst- en verliesrekening.

Voorziening voor Financiële Risico's

Op grond van artikel 8 van de voor de ECB en het ESCB geldende grondslagen voor waardering en resultaatbepaling kan een Voorziening voor Financiële Risico's worden getroffen. DNB vormt een Voorziening voor Financiële Risico's voor tijdelijke en volatiele risico's waarvan de omvang op basis van een met redenen omklede raming is bepaald. In het kapitaalbeleid zijn nadere afspraken overeengekomen met betrekking tot de opbouw en inzet van deze VFR.

6 Besluit van de ECB van 13 december 2010 betreffende de uitgifte van eurobankbiljetten (herschikking) (ECB/2010/29 en ECB 2011/67/EU) PB L 35 van 9.2.2011, blz. 26-29. De onofficiële geconsolideerde tekst met daarin een overzicht van de herschikkingen is [hier](#) te vinden.

7 De bankbiljettenverdeelsleutel is gebaseerd op het aandeel van de ECB in de totale uitgifte van eurobankbiljetten en het aandeel van de aan het Eurosysteem deelnemende NCB's in het resterende deel van die totale uitgifte naar rato van hun bijdragen in het geplaatst kapitaal van de ECB.

8 Besluit (EU) 2016/2248 van de ECB van 3 november 2016 inzake de toedeling van monetaire inkomsten van nationale centrale banken van de lidstaten die de euro als munt hebben (herschikking) (ECB/2016/36) PB L 347 van 20.12.2016, blz. 26-36. De onofficiële geconsolideerde tekst met daarin een overzicht van de herschikkingen is [hier](#) te vinden.

9 Overgangsjaar verwijst naar het jaar waarin de eurobankbiljetten zijn geïntroduceerd als wettig betaalmiddel in de lidstaat, voor Hrvatska narodna banka betreft dit 2023.

10 De referentieperiode verwijst naar de 24 maanden die 30 maanden voordat de eurobankbiljetten als wettig betaalmiddel door de betreffende lidstaat zijn geaccepteerd ingaat.

Pensioen- en andere inactiviteitsregelingen

De pensioenaanspraken van medewerkers en voormalige medewerkers van DNB en andere daartoe gerechtigden zijn ondergebracht in de Stichting Pensioenfonds van De Nederlandsche Bank N.V. (Pensioenfonds DNB). DNB heeft zich door middel van een overeenkomst verplicht om, met inachtneming van de daartoe overeengekomen voorwaarden, aan het Pensioenfonds DNB de gelden te voldoen die strekken tot verzekering van de pensioenen overeenkomstig de pensioenreglementen van het Pensioenfonds DNB. In de overeenkomst is de financiële opzet nader uitgewerkt in een premie-, toeslag-, en risicobudgetstaffel; in het streefvermogen is tevens rekening gehouden met de indexeringsambitie. De hoogte van de door DNB verschuldigde bedragen en in de jaarrekening opgenomen verplichtingen ter zake van andere inactiviteitsregelingen zijn berekend op actuariële grondslagen.

Overige balansposten

De waardering van de overige balansposten vindt plaats tegen nominale waarde, rekening houdend met eventuele bijzondere waardevermindering.

Winstuitkering door de ECB

De winst van de ECB wordt, na vaststelling door de Raad van Bestuur van de ECB, naar rato van de Eurosysteem-kapitaalsleutel uitgekeerd aan de NCB's van het Eurosysteem, door middel van een tussentijdse winstuitkering in januari en een finale winstuitkering in februari die conform voorgeschreven methodiek wordt toegerekend aan het volgende boekjaar.

Verantwoording van baten en lasten

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Gerealiseerde winsten en verliezen uit beleggingen worden bepaald op basis van de gemiddelde kostprijsmethode en verantwoord in de winst- en verliesrekening. Ongerealiseerde winsten worden niet als baten aangemerkt maar direct ten gunste van de herwaarderingsrekeningen gebracht. Ongerealiseerde verliezen worden ten laste van het resultaat gebracht voor zover de betreffende stand van de herwaarderingsrekeningen niet toereikend is. Ten laste van het resultaat gebrachte ongerealiseerde verliezen worden niet gecompenseerd met eventuele ongerealiseerde winsten in latere jaren. Bijzondere waardeverminderingen worden ten laste van het resultaat gebracht.

Significante schattingen en oordelen

Er zijn een aantal significante schattingen en oordelen met impact op de jaarrekening van DNB. Dit zijn de inschatting van de resterende economische levens- of gebruiksduur van materiële vaste activa en de afschrijvingstermijn van de componenten voor groot onderhoud, en de inschatting of voorzieningen moeten worden getroffen, met uitzondering van de Voorziening voor Financiële Risico's. De inschatting van het risico waaraan DNB blootstaat is relevant voor de bepaling van de dotatie aan of vrijval van de Voorziening voor Financiële Risico's. Dotatie is hierbij alleen mogelijk indien het resultaat dat toelaat.

Toelichting op de balans

Activa

1. Goud en goudvorderingen

De omvang van de goudvoorraad is in het verslagjaar niet gewijzigd. Ultimo 2024 omvat de goudvoorraad 19,7 miljoen fine troy ounce (612 ton) fijngoud en bedraagt de marktwaarde € 2.511,07 per fine troy ounce (ultimo 2023: € 1.867,83). Als gevolg van de gestegen marktprijs is ultimo 2024 de eurowaarde van het goud hoger dan ultimo 2023. Deze stijging is ten gunste van de herwaarderingsrekeningen gebracht.

In miljoenen	EUR
Stand per 31 december 2022	33.595
Mutatie herwaardering 2023	3.185
Stand per 31 december 2023	36.780
Mutatie herwaardering 2024	12.666
Stand per 31 december 2024	49.446

2. Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta

Ultimo 2024 bedraagt deze post € 26.727 miljoen (ultimo 2023: € 26.382 miljoen). Deze post bestaat uit:

2.1 Vorderingen op het Internationaal Monetair Fonds (IMF)

De vorderingen op het IMF bedragen € 21.506 miljoen (ultimo 2023: € 21.169 miljoen). Ultimo 2024 bedraagt de SDR¹¹/€-koers 1,2544 (ultimo 2023: SDR/€ 1,2157).

De vorderingen op het IMF zijn gefinancierd en gehouden door DNB ten behoeve van het IMF-lidmaatschap van de Nederlandse Staat. De Nederlandse Staat heeft een kredietgarantie verstrekt ter hoogte van de toezeggingen met uitzondering van de bijzondere trekkingsrechten.

In miljoenen	31 december 2024		31 december 2023	
	SDR	EUR	SDR	EUR
Reservetranchepositie	2.141	2.686	2.310	2.808
Leningen	846	1.061	760	924
Deposito	476	598	200	243
Bijzondere trekkingsrechten	13.681	17.161	14.143	17.194
Totaal	17.144	21.506	17.413	21.169

Reservetranchepositie

De reservetranchepositie bedraagt ultimo 2024 € 2.686 miljoen (ultimo 2023: € 2.808 miljoen) en is onderdeel van het quotum. Alle IMF-lidstaten hebben een quotum ter beschikking gesteld aan het IMF waarvan de omvang is gerelateerd aan hun relatieve positie in de wereldeconomie. Het Nederlandse quotum bedraagt SDR 8.737 miljoen. De reservetranchepositie (SDR 2.141 miljoen) betreft het door het IMF getrokken deel van dit quotum. Het restant, de IMF euro beschikingsruimte (SDR 6.596 miljoen), wordt bij DNB aangehouden. In 2023 heeft het IMF een algehele quotaverhoging voorgesteld¹², welke nog niet is ingegaan¹³.

¹¹ De waarde van de SDR wordt gebaseerd op een mandje van internationale valuta: de euro, de Amerikaanse dollar, de Chinese yuan, de Japanse yen en het Britse pond.

¹² Een nadere toelichting op het beoordelingsproces is hier te vinden.

¹³ Indien wordt ingestemd met een quotaverhoging zal het quotum wijzigen naar SDR 13.105 miljoen, wijzigt de NAB leningsfaciliteit naar SDR 7.693 miljoen en vervalt de Kredietfaciliteit 2020.

Leningen

Ultimo 2024 bedragen de leningen € 1.061 miljoen (ultimo 2023: € 924 miljoen).

In miljoenen								
	Totaal faciliteit			31 december 2024		31 december 2023		
	SDR	EUR	Einde trekkingsperiode*	SDR	EUR	SDR	EUR	
PRGT	1.900	2.383	31-12-2029	711	892	677	823	
RST	2.382	2.988	30-11-2030	135	169	74	90	
NAB	9.190	11.528	31-12-2030	-	-	9	11	
Kredietfaciliteit 2020		5.863	31-12-2027	-	-	-	-	
Totaal				846	1.061	760	924	

* De trekkingsperiode is de periode waarin leningen kunnen worden aangegaan.

De looptijden van de leningen zijn als volgt gespecificeerd:

In miljoenen								
	Resterende looptijd* 31 december 2024				Resterende looptijd* 31 december 2023			
	Totaal	< 1 jaar	1 - 2 jaar	> 2 jaar	Totaal	< 1 jaar	1 - 2 jaar	> 2 jaar
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
PRGT**	892	79	142	671	823	32	76	715
RST	169	-	-	169	90	-	-	90
NAB**	-	-	-	-	11	-	-	11
Kredietfaciliteit 2020	-	-	-	-	-	-	-	-
	1.061	79	142	840	924	32	76	816

* De resterende looptijd is de periode die ligt tussen balansdatum en uiteindelijke expiratedatum.
 ** PRGT - NAB-leningen hebben vanaf het verstrekingsmoment een looptijd van 10 jaar.

De Poverty Reduction and Growth Trust (PRGT) is een fonds waaruit hoofdsommen voor leningen aan de armste ontwikkelingslanden met een lage gesubsidieerde rente worden gefinancierd.

De Resilience and Sustainability Trust (RST) is een fonds dat lage-inkomenslanden en kwetsbare midden-inkomenslanden financiering verschaft om uitdagingen op de langere termijn aan te pakken, waaronder klimaatverandering en pandemieën.

De New Arrangement to Borrow (NAB) is een kredietfaciliteit die DNB aan het IMF ter beschikking heeft gesteld. Deze kredietlijn kan het IMF inroepen voor zijn reguliere operaties in aanvulling op het quotum. In 2024 is € 11 miljoen aan NAB-leningen vervroegd afgelost waardoor er eind 2024 geen openstaande NAB-leningen zijn.

Het IMF kan van de Kredietfaciliteit 2020 gebruikmaken indien beschikbare middelen uit het quotum en de NAB ontoereikend zijn.

Deposito

Voor het RST fonds is een deposito waarvoor aanvankelijk maximaal SDR 200 miljoen door DNB ter beschikking gesteld werd aan het IMF. In 2024 heeft er een verhoging in het deposito van SDR 276 miljoen plaatsgevonden naar SDR 476 miljoen. Het deposito heeft een looptijd tot 30 november 2050 en bedraagt ultimo 2024 € 598 miljoen.

Bijzondere trekkingsrechten

Ultimo 2024 bedragen de bijzondere trekkingsrechten € 17.161 miljoen (ultimo 2023: € 17.194 miljoen). Zij vertegenwoordigen het recht om bij andere landen het SDR-bezit in te wisselen tegen andere valuta.

De initiële bijzondere trekkingsrechten staan tegenover de passivapost 'Tegenwaarde van toegewezen bijzondere trekkingsrechten in het IMF'. Ultimo 2024 bedragen deze € 16.571 miljoen (ultimo 2023: € 16.060 miljoen). Dit betreft de totale allocatie van bijzondere trekkingsrechten door het IMF ten behoeve van het lidmaatschap van de Nederlandse Staat.

2.2 Tegoeden bij banken en beleggingen in waardepapieren, externe leningen en overige externe activa

Ultimo 2024 bedraagt deze post € 5.221 miljoen (ultimo 2023: € 5.213 miljoen).

De specificatie van deze post naar valutasoort luidt als volgt:

In miljoenen

	31 december 2024			31 december 2023		
	Vreemde valuta	EUR	Koers	Vreemde valuta	EUR	Koers
USD	3.748	3.608	1,039	4.026	3.643	1,105
JPY	158.273	972	163,060	141.758	907	156,330
AUD	222	132	1,677	215	132	1,626
CAD	183	122	1,495	179	122	1,464
GBP	102	122	0,829	129	149	0,869
CZK	3.076	122	25,185	2.934	119	24,724
NOK	1.405	119	11,795	1.381	123	11,241
CHF	12	13	0,941	-	-	
DKK	85	11	7,458	135	18	7,453
Overige valuta		0			0	
Totaal		5.221			5.213	

Deze tegoeden in vreemde valuta zijn als volgt naar beleggingscategorie gespecificeerd:

In het onderdeel 'Financiële toelichting' van het hoofdstuk 'Verantwoording' vanaf pagina 63 wordt nader ingegaan op de ontwikkelingen van de eigen beleggingen op portefeuilleniveau.

In miljoenen		
	31 december 2024	31 december 2023
	EUR	EUR
Vastrentende waarden	4.318	3.913
Aandelen	700	544
Reverse repo's	191	456
Nostrorekeningen	12	19
Aandelenfondsen	-	281
Totaal	5.221	5.213

De beleggingscategorieën zijn als volgt naar looptijd gespecificeerd:

In miljoenen										
	Resterende looptijd* 31 december 2024					Resterende looptijd* 31 december 2023				
	Totaal	Geen looptijd	< 1 jaar	1 - 2 jaar	> 2 jaar	Totaal	Geen looptijd	< 1 jaar	1 - 2 jaar	> 2 jaar
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Vastrentende waarden	4.318	-	2.524	524	1.270	3.913	-	2.229	611	1.073
Aandelen	700	700	-	-	-	544	544	-	-	-
Reverse repo's	191	-	191	-	-	456	-	456	-	-
Nostrorekeningen	12	12	-	-	-	19	19	-	-	-
Aandelenfondsen	-	-	-	-	-	281	281	-	-	-
Totaal	5.221	712	2.715	524	1.270	5.213	844	2.685	611	1.073

* De resterende looptijd is de periode die ligt tussen balansdatum en uiteindelijke expiratedatum.

3. Vorderingen op ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta

Ultimo 2024 bedraagt deze post € 480 miljoen (ultimo 2023: € 540 miljoen).

De specificatie van deze post naar valutasoort luidt als volgt:

In miljoenen	31 december 2024			31 december 2023		
	Vreemde valuta	EUR	Koers	Vreemde valuta	EUR	Koers
USD	454	437	1,039	572	518	1,105
GBP	35	42	0,829	14	16	0,869
AUD	-	-	1,677	8	5	1,626
Overige valuta		1			1	
Totaal		480			540	

Deze tegoeden in vreemde valuta zijn als volgt naar beleggingscategorie gespecificeerd:

In miljoenen	31 december 2024	31 december 2023
	EUR	EUR
Vastrentende waarden	461	412
Aandelen	14	34
Nostrorekeningen	5	3
USD tender	-	91
Totaal	480	540

In het onderdeel 'Financiële toelichting' van het hoofdstuk 'Verantwoording' vanaf pagina 63 wordt nader ingegaan op de ontwikkelingen van de eigen beleggingen op portefeulleniveau.

De beleggingscategorieën zijn als volgt naar looptijd gespecificeerd:

In miljoenen										
	Resterende looptijd* 31 december 2024					Resterende looptijd* 31 december 2023				
	Totaal	Geen looptijd	< 1 jaar	1 - 2 jaar	> 2 jaar	Totaal	Geen looptijd	< 1 jaar	1 - 2 jaar	> 2 jaar
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Vastrentende waarden	461	-	129	173	159	412	-	125	85	202
Aandelen	14	14	-	-	-	34	34	-	-	-
Nostrorekeningen	5	5	-	-	-	3	3	-	-	-
USD tender	-	-	-	-	-	91	-	91	-	-
Totaal	480	19	129	173	159	540	37	216	85	202

* De resterende looptijd is de periode die ligt tussen balansdatum en uiteindelijke expiratedatum.

4. Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro

Ultimo 2024 bedraagt deze post € 226 miljoen (ultimo 2023: € 213 miljoen).

Deze bestaat uit:

In miljoenen		
	31 december 2024	31 december 2023
	EUR	EUR
Aandelenfondsen	222	207
Nostrorekeningen	4	6
Totaal	226	213

In het onderdeel 'Financiële toelichting' van het hoofdstuk 'Verantwoording' vanaf pagina 63 wordt nader ingegaan op de ontwikkelingen van de eigen beleggingen op portefeuilleniveau.

Zowel de aandelenfondsen als de nostrorekeningen hebben geen vaste looptijd.

5. Kredietverlening aan kredietinstellingen in het eurogebied in verband met monetaire beleidsoperaties, luidende in euro

De totale vordering van het Eurosysteem ter zake van de post 'Kredietverlening aan kredietinstellingen in het eurogebied in verband met monetaire beleidsoperaties, luidende in euro' bedraagt ultimo 2024 € 34.221 miljoen (ultimo 2023: € 410.290 miljoen). Hiervan bedraagt de kredietverlening van DNB aan in Nederland gevestigde kredietinstellingen € 400 miljoen (ultimo 2023: € 8.560 miljoen). In overeenstemming met artikel 32.4 van de Statuten van het ESCB en van de ECB zullen alle risico's aangaande deze kredietverlening, wanneer deze zich manifesteren, bij besluit van de Raad van Bestuur van de ECB, in beginsel volledig worden gedragen door alle NCB's van het Eurosysteem, naar rato van de op het moment van verlies geldende Eurosysteem-kapitaalsleutel. Om gebruik te kunnen maken van deze faciliteit dient een financiële instelling te voldoen aan de door de ECB gestelde eisen, waaronder de beleenbaarheidsvereisten van het onderpand. Verliezen komen alleen voor indien de tegenpartij tekortschiet bij terugbetaling en daarnaast de uitwinning van het ontvangen onderpand niet voldoende is.

Deze post is als volgt gespecificeerd:

In miljoenen	31 december	31 december
	2024	2023
	EUR	EUR
Basisherfinancieringstransacties	400	300
Langerlopende herfinancieringstransacties	-	8.260
'Fine-tuning'-transacties met wederinkoop	-	-
Structurele transacties met wederinkoop	-	-
Marginale beleningsfaciliteit	-	-
Kredieten uit hoofde van margestortingen	-	-
Totaal	400	8.560

14 Op 27 oktober 2022 heeft de Raad van Bestuur van de ECB bepaald, dat vanaf 23 november 2022 tot de verval- of vervroegde terugbetalingsdatum van elke desbetreffende uitstaande TLTRO-III-transactie de rente wordt gekoppeld aan de gemiddeld toepasselijke basisrentetarieven van de ECB over die periode.

5.1 Basisherfinancieringstransacties

De basisherfinancieringstransacties bedragen ultimo 2024 € 400 miljoen (ultimo 2023: € 300 miljoen). De basisherfinancieringstransacties worden uitgevoerd op basis van wekelijkse vaste rentetenders met een looptijd van een week. Zij spelen een voornamelijk rol bij het sturen van de rentepercentages, het reguleren van de marktliquiditeit en het geven van signalen over de monetaire beleidskoers.

5.2 Langerlopende herfinancieringstransacties

De langerlopende herfinancieringstransacties zijn ultimo 2024 nihil (ultimo 2023: € 8.260 miljoen) en hebben betrekking op TLTRO-III-leningen. Het doel van deze leningen is om tegenpartijen te voorzien in langerlopende herfinanciering. In 2024 zijn de laatste openstaande TLTRO-III leningen afgelost voor een totaal van € 8.260 miljoen.

In 2019 is de Raad van Bestuur van de ECB gestart met de eerste van aanvankelijk zeven langerlopende herfinancieringstransacties uit het derde programma (TLTRO-III-leningen). Aanvullend heeft de Raad van Bestuur van de ECB op 10 december 2020 besloten hier drie langerlopende herfinancieringstransacties aan toe te voegen, die zijn uitgevoerd tussen juni en december 2021. Deze transacties hadden een looptijd van drie jaar en zijn daardoor in 2024 geheel afgelopen. Voor alle TLTRO-III-transacties hadden kredietinstellingen de mogelijkheid om de leningen op kwartaalbasis gedeeltelijk of geheel vervroegd af te lossen als minimaal één jaar van de looptijd is verstreken. Rentetarieven voor deze operaties waren tussen de periode van 24 juni 2020 tot 23 juni 2022 maximaal 50 basispunten onder de gemiddelde depositofaciliteitrente, maar in geen geval minder negatief dan -1% en zo laag als het gemiddelde, voor de relevante periode, rentetarief op de depositofaciliteit gedurende de rest van de looptijd van dezelfde operatie¹⁴.

Het werkelijke rentetarief kon enkel worden bepaald op de vervaldatum of vroegtijdige aflossing van iedere operatie. Voor deze tijd werd een betrouwbare inschatting gemaakt voor de berekening van de opgebouwde rentes over de TLTRO-III-leningen. Dit betekent dat voor de 2023 jaarrekening de opgebouwde rentes van deze operaties waren geïndexeerd op basis van het gemiddeld toepasselijke ECB-rentetarief sinds het begin van de laatste renteperiode, die begon op 23 november 2022.

5.3 'Fine-tuning'-transacties met wederinkoop

'Fine-tuning'-transacties met wederinkoop worden ingezet met als doel de liquiditeit in de markt te reguleren, de rentepercentages te sturen en in het bijzonder om de effecten op de rentepercentages te dempen die zijn veroorzaakt door onverwachte marktfluctuaties. Naar hun aard worden dergelijke transacties op ad-hoc basis uitgevoerd. Dergelijke transacties zijn in 2024 niet uitgevoerd (2023: idem).

5.4 Structurele transacties met wederinkoop

Deze transacties kunnen door middel van standaardtenders worden uitgevoerd om de structurele positie van het Eurosysteem ten opzichte van de financiële sector aan te passen. In 2024 zijn, evenals in 2023, dergelijke transacties niet uitgevoerd.

5.5 Marginale beleningsfaciliteit

Tegenpartijen kunnen deze faciliteit gebruiken om deposito's, tegen de marginale beleningsrente, tot de ochtend van de volgende werkdag te verkrijgen van NCB's in ruil voor geldig onderpand en tegen een vooraf overeengekomen rentetarief. In 2024 is er geen gebruik gemaakt van deze faciliteit (gedurende 2023 meerdere keren).

5.6 Kredieten uit hoofde van margestortingen

Dit betreft kredieten aan tegenpartijen in gevallen waar de marktwaarde van het onderpand een vooraf gestelde grenswaarde overschrijdt, waardoor een overschot aan onderpand ontstaat ten opzichte van de uitstaande monetaire beleidstransacties. In 2024 zijn, evenals in 2023, geen kredieten uit hoofde van margestortingen verstrekt.

6. Overige vorderingen op kredietinstellingen van het eurogebied, luidende in euro

De post 'Overige vorderingen op kredietinstellingen van het eurogebied, luidende in euro' bedraagt ultimo 2024 € 6 miljoen (ultimo 2023: € 4 miljoen) en bestaat uit nostrorekeningen.

7. Waardepapieren uitgegeven door ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro

Ultimo 2024 bedraagt deze post € 183.197 miljoen (ultimo 2023: € 204.123 miljoen). Deze bestaat uit 'Voor doeleinden van monetair beleid aangehouden waardepapieren' en 'Overige waardepapieren'.

7.1 Voor doeleinden van monetair beleid aangehouden waardepapieren

Deze balanspost bevat waardepapieren die door DNB zijn aangekocht in het kader van het derde aankoopprogramma voor gedekte obligaties (CBPP3), het aankoopprogramma voor de effectenmarkten (SMP), het aankoopprogramma voor door de publieke sector uitgegeven schuldbewijzen (PSPP) en het pandemie-noodaankoopprogramma (PEPP).

	Startdatum	Einddatum*	Besluit	In aanmerking komende effecten**
Securities Markets Programme (SMP)				
SMP	mei 2010	september 2012	ECB/2010/5	Effecten uit de publieke en private sector uitgegeven in het eurogebied***
Asset purchase programme (APP)				
CBPP3	oktober 2014	juni 2023	ECB/2020/8 (aangepast)	Gedekte obligaties van ingezetenen van het eurogebied
ABSPP	november 2014	juni 2023	ECB/2014/45 (aangepast)	Senior en gegarandeerde mezzanine-tranches van door activa gedekte effecten van ingezetenen van het eurogebied
PSPP	maart 2015	juni 2023	ECB/2020/9	Obligaties uitgegeven door centrale, regionale of lokale overheden of erkende agentschappen, internationale organisaties en multilaterale ontwikkelingsbanken uit het eurogebied
CSPP	juni 2016	juni 2023	ECB/2016/16 (aangepast)	Obligaties en geldmarktpapier uitgegeven door niet-bancaire instellingen in het eurogebied
Pandemic emergency purchase programme (PEPP)				
PEPP	maart 2020	december 2024	ECB/2020/17 (aangepast)	Alle activacategorieën die in aanmerking komen onder APP

* Voor SMP refereert de einddatum naar de beëindiging van het programma, voor APP en PEPP naar de beëindiging van aankopen.

** Verdere criteria voor de specifieke programma's kan worden gevonden in de besluiten van de Raad van Bestuur van de ECB.

*** In het kader van het SMP werden alleen waardepapieren aangekocht die waren uitgegeven door vijf overheden van landen uit het eurogebied.

De omvang van de asset purchase programma (APP)¹⁵ portefeuille is in 2024 verder afgenomen als gevolg van het niet langer herinvesteren van hoofdsommen van aflopende effecten¹⁶.

Met betrekking tot het PEPP¹⁷ zijn volledige herinvesteringen van hoofdsommen van aflopende effecten, als gevolg van een besluit van de Raad van Bestuur van de ECB in december 2023¹⁸, in de eerste helft van 2024 voortgezet. Gedurende de tweede helft van het jaar is de PEPP-

portefeuille met gemiddeld € 7,5 miljard afgenomen, aangezien het Eurosysteem niet alle hoofdsommen van aflopende effecten volledig heeft geherinvesteerd. De herinvesteringen onder het PEPP zijn eind 2024 beëindigd.

De aangekochte waardepapieren onder deze portefeuilles zijn gewaardeerd op basis van geamortiseerde kostprijs met inachtneming van bijzondere waardeverminderingen (zie ook 'Waardepapieren aangehouden voor

¹⁵ Verdere details over het APP kunnen gevonden worden op de [website van de ECB](#)

¹⁶ Zie het Raad van Bestuursbesluit van de ECB van [15 juni 2023](#).

¹⁷ Verdere details over het PEPP kunnen gevonden worden op de [website van de ECB](#)

¹⁸ Zie het Raad van Bestuursbesluit van de ECB van [14 december 2023](#).

monetaire beleidsdoeleinden' in de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling).

De geamortiseerde kostprijs¹⁹ van de door DNB en de overige centrale banken van het Eurosysteem aangehouden vastrentende waarden is als volgt:

In miljoenen						
Waardepapieren aangehouden voor monetaire beleidsdoeleinden	31 december 2024			31 december 2023		
	DNB	Overig Eurosysteem	Totaal Eurosysteem	DNB	Overig Eurosysteem	Totaal Eurosysteem
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
SMP	120	1.216	1.336	212	2.185	2.397
APP						
CBPP3	23.587	229.422	253.009	24.877	260.743	285.620
ABSPP	-	7.047	7.047	-	13.348	13.348
PSPP - overheid	91.106	1.805.816	1.896.922	102.437	2.045.337	2.147.774
PSPP - supranationaal	-	227.809	227.809	-	255.261	255.261
CSPP	-	288.377	288.377	-	323.921	323.921
Totaal APP	114.693	2.558.471	2.673.164	127.314	2.898.610	3.025.924
PEPP						
PEPP - gedekte obligaties	411	5.553	5.964	412	5.624	6.036
PEPP - overheid	65.089	1.333.782	1.398.871	73.593	1.386.074	1.459.667
PEPP - supranationaal	-	158.931	158.931	-	154.332	154.332
PEPP - bedrijfsobligaties	-	45.105	45.105	-	45.989	45.989
Totaal PEPP	65.500	1.543.371	1.608.871	74.005	1.592.019	1.666.024
Totaal	180.313	4.103.058	4.283.371	201.531	4.492.814	4.694.345

¹⁹ Met uitzondering van aandelen verkregen door een NCB uit het Eurosysteem in 2024 als gevolg van een bedrijfsherstructurering. Deze aandelen worden tegen marktwaarde aangehouden.

De Raad van Bestuur van de ECB alsook de directie van DNB beoordelen regelmatig de financiële risico's verbonden aan de waardepapieren gehouden onder deze programma's. De jaarlijkse test om eventuele bijzondere waardeverminderingen vast te stellen wordt door het Eurosysteem uitgevoerd per programma op basis van de beschikbare informatie per balansdatum. In gevallen waar indicatoren voor een bijzondere waardevermindering zijn waargenomen, is een aanvullende analyse uitgevoerd om na te gaan of de onderliggende kasstromen van de waardepapieren niet onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering.

In overeenstemming met het besluit van de Raad van Bestuur van de ECB onder artikel 32.4 van de Statuten van het ESCB en van de ECB zullen alle financiële verliezen aangaande deze programma's²⁰, wanneer deze zich manifesteren, volledig worden gedragen door alle NCB's van het Eurosysteem volgens de op het moment van verlies geldende Eurosysteem-kapitaalsleutel. Financiële verliezen uit PSPP-overheid en PEPP-overheid zijn uitgesloten en worden niet gedragen door alle NCB's van het Eurosysteem.

De geamortiseerde kostprijs en de marktwaarde²¹ van de door DNB aangehouden vastrentende waarden zijn als volgt:

In miljoenen				
	31 december 2024		31 december 2023	
	Geamortiseerde kostprijs	Marktwaarde	Geamortiseerde kostprijs	Marktwaarde
	EUR	EUR	EUR	EUR
SMP	120	121	212	217
APP				
CBPP3	23.587	20.423	24.877	21.387
PSPP - overheid	91.106	80.963	102.437	91.751
PEPP				
PEPP - gedekte obligaties	411	309	412	305
PEPP - overheid	65.089	56.478	73.593	64.371
Totaal	180.313	158.294	201.531	178.031

²⁰ Het ABSPP staat op de balans van de ECB en is primair voor risico van de ECB. Eventuele verliezen belanden via de winstuitkering van de ECB bij de nationale centrale banken.

²¹ De marktwaarde is indicatief en is afgeleid van de marktnoteringen. Als marktnoteringen niet beschikbaar zijn, wordt gebruikgemaakt van schattingen gebaseerd op interne Eurosysteem-modellen. De marktwaarde is niet in de balans en winst- en verliesrekening opgenomen maar wordt hier voor vergelijkingsdoeleinden gepresenteerd.

De looptijden van de vastrentende waarden worden als volgt gespecificeerd:

In miljoenen

	Resterende looptijd* 31 december 2024						Resterende looptijd* 31 december 2023					
	Totaal	< 1 jaar	1 - 2 jaar	2 - 5 jaar	5 - 10 jaar	> 10 jaar	Totaal	< 1 jaar	1 - 2 jaar	2 - 5 jaar	5 - 10 jaar	> 10 jaar
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
SMP	120	115	5	-	-	-	212	93	114	5	-	-
APP												
CBPP3	23.587	1.043	1.586	4.613	8.296	8.049	24.877	1.296	1.042	4.769	9.502	8.268
PSPP - overheid	91.107	6.509	9.177	28.752	18.490	28.179	102.437	10.836	6.500	29.874	26.746	28.481
PEPP												
PEPP - gedekte obligaties	411	-	9	64	39	299	412	-	-	50	63	299
PEPP - overheid	65.088	9.235	6.597	16.513	13.032	19.711	73.593	13.793	4.142	18.841	16.865	19.952
Totaal	180.313	16.902	17.374	49.942	39.857	56.238	201.531	26.018	11.798	53.539	53.176	57.000

* De resterende looptijd is de periode die ligt tussen balansdatum en uiteindelijke expiratiedatum.

In het onderdeel 'Financiële toelichting' van het hoofdstuk 'Verantwoording' wordt nader ingegaan op de risico's waaraan de monetaire programma's blootstaan.

7.2 Overige waardepapieren

Ultimo 2024 bedraagt deze post € 2.884 miljoen (ultimo 2023: € 2.592 miljoen). Deze bestaat uit posities in aandelen, aandelenfondsen en obligatiefondsen gewaardeerd tegen marktwaaarde.

Deze post is in de tabel hiernaast als volgt naar beleggingscategorieën gespecificeerd.

Deze beleggingen hebben geen vaste looptijd en worden daarom niet verder gespecificeerd.

In miljoenen

	31 december 2024	31 december 2023
	EUR	EUR
Aandelenfondsen	1.877	1.566
Investment-grade obligatiefondsen	555	539
High-yield obligatiefondsen	380	403
Aandelen	72	84
Totaal	2.884	2.592

In het onderdeel 'Financiële toelichting' van het hoofdstuk 'Verantwoording' vanaf pagina 63 wordt nader ingegaan op de ontwikkelingen van de eigen beleggingen op portefeulleniveau.

8. Vorderingen binnen het Eurosysteem

Ultimo 2024 bedraagt deze post € 130.385 miljoen (ultimo 2023: € 115.511 miljoen).

8.1 Deelneming in de ECB

Overeenkomstig artikel 28 van de Statuten van het ESCB en van de ECB zijn de NCB's van het ESCB de enige aandeelhouders in het kapitaal van de ECB. De omvang van de deelneming is afhankelijk van het aandeel van iedere NCB dat is vastgesteld overeenkomstig artikel 29 van de Statuten van het ESCB en van de ECB en wijzigt elke 5 jaar of bij toe- of uittreding van een NCB.

Ultimo 2024 bedraagt deze post € 663 miljoen (ultimo 2023: € 622 miljoen). Dit bedrag is opgebouwd uit € 523 miljoen aan kapitaalstorting (ultimo 2023: € 516 miljoen) en € 140 miljoen aan stortingen voortkomend uit wijzigingen in het aandeel in het geaccumuleerde netto vermogen van de ECB (ultimo 2023: € 106 miljoen).

Op basis van het besluit²² van de Raad van Bestuur van de ECB zijn de kapitaalsleutels van de NCB's gewijzigd (zie tabel rechterzijde).

De meest recente herziening heeft plaatsgevonden op 1 januari 2024. Als gevolg van de wijziging van de kapitaalsleutel is het aandeel van DNB in het kapitaal van de ECB (totale omvang € 10.825 miljoen) toegenomen van 4,7662% naar 4,8306%. Hierdoor is ook het aandeel van DNB in het geaccumuleerde netto vermogen van de ECB toegenomen. DNB heeft hiervoor een additionele kapitaalstorting (€ 7 miljoen) en een additionele betaling inzake de onderlinge verdeling van het aandeel in het geaccumuleerde netto vermogen van de ECB (€ 34 miljoen) aan de ECB verricht.

²² Besluit van 15 juli 2003 met betrekking tot de te gebruiken statistische data voor de aanpassing van de kapitaalsleutel van de ECB. PB L 181 van 19.7.2003 blz. 43.

In procenten

	Kapitaalsleutel vanaf 1 januari 2024	Kapitaalsleutel tot en met 31 december 2023
	%	%
Nationale Bank van België	3,0005	2,9630
Deutsche Bundesbank	21,7749	21,4394
Eesti Pank	0,2437	0,2291
Central Bank of Ireland	1,7811	1,3772
Bank of Greece	1,8474	2,0117
Banco de España	9,6690	9,6981
Banque de France	16,3575	16,6108
Hrvatska narodna banka	0,6329	0,6595
Banca d'Italia	13,0993	13,8165
Central Bank of Cyprus	0,1802	0,1750
Latvijas Banka	0,3169	0,3169
Lietuvos bankas	0,4826	0,4707
Banque centrale du Luxembourg	0,2976	0,2679
Central Bank of Malta	0,1053	0,0853
De Nederlandsche Bank	4,8306	4,7662
Oesterreichische Nationalbank	2,4175	2,3804
Banco de Portugal	1,9014	1,9035
Banka Slovenije	0,4041	0,3916
Národná banka Slovenska	0,9403	0,9314
Suomen Pankki-Finlands Bank	1,4853	1,4939
<i>Totaal eurogebied NCB's*</i>	<i>81,7681</i>	<i>81,9881</i>
Bulgarian National Bank	0,9783	0,9832
Česká národní banka	1,9623	1,8794
Danmarks Nationalbank	1,7797	1,7591
Magyar Nemzeti Bank	1,5819	1,5488
Narodowy Bank Polski	6,0968	6,0335
Banca Națională a României	2,8888	2,8289
Sveriges Riksbank	2,9441	2,9790
<i>Totaal niet-eurogebied NCB's*</i>	<i>18,2319</i>	<i>18,0119</i>
Totaal euro- en niet-eurogebied NCB's*	100,0000	100,0000

* Totaaltelling kan afwijken door afrondingen

De verdeling van het maatschappelijk en geplaatst alsmede volgestort kapitaal over de NCB's is als volgt:

In procenten respectievelijk miljoenen

	31 december 2024				31 december 2023	
	Kapitaalsleutel Eurosysteem	Kapitaalsleutel	Maatschappelijk en geplaatst kapitaal	Volgestort kapitaal	Maatschappelijk en geplaatst kapitaal	Volgestort kapitaal
	%	%	EUR	EUR	EUR	EUR
Nationale Bank van België	3,6695	3,0005	325	325	321	321
Deutsche Bundesbank	26,6301	21,7749	2.357	2.357	2.321	2.321
Eesti Pank	0,2980	0,2437	26	26	25	25
Central Bank of Ireland	2,1782	1,7811	193	193	149	149
Bank of Greece	2,2593	1,8474	200	200	218	218
Banco de España	11,8249	9,6690	1.047	1.047	1.050	1.050
Banque de France	20,0047	16,3575	1.771	1.771	1.798	1.798
Hrvatska narodna banka	0,7740	0,6329	68	68	1.496	1.496
Banca d'Italia	16,0201	13,0993	1.418	1.418	19	19
Central Bank of Cyprus	0,2204	0,1802	20	20	71	71
Latvijas Banka	0,3876	0,3169	34	34	34	34
Lietuvos bankas	0,5902	0,4826	52	52	51	51
Banque centrale du Luxembourg	0,3640	0,2976	32	32	29	29
Central Bank of Malta	0,1288	0,1053	11	11	9	9
De Nederlandsche Bank	5,9077	4,8306	523	523	516	516
Oesterreichische Nationalbank	2,9565	2,4175	262	262	258	258
Banco de Portugal	2,3254	1,9014	206	206	206	206
Banka Slovenije	0,4942	0,4041	44	44	42	42
Národná banka Slovenska	1,1500	0,9403	102	102	101	101
Suomen Pankki-Finlands Bank	1,8165	1,4853	161	161	162	162
<i>Totaal eurogebied NCB's*</i>	100,0000	81,7681	8.851	8.851	8.875	8.875
Bulgarian National Bank	-	0,9783	106	4	106	4
Česká národní banka	-	1,9623	212	8	203	8
Danmarks Nationalbank	-	1,7797	193	7	190	7
Magyar Nemzeti Bank	-	1,5819	171	6	168	6
Narodowy Bank Polski	-	6,0968	660	25	653	24
Banca Națională a României	-	2,8888	313	12	306	11
Sveriges Riksbank	-	2,9441	319	12	322	12
<i>Totaal niet-eurogebied NCB's*</i>	-	18,2319	1.974	74	1.950	73
Totaal euro- en niet-eurogebied NCB's	-	100	10.825	8.925	10.825	8.948

* Totaaltelling kan afwijken door afrondingen

8.2 Vorderingen uit hoofde van overdracht van externe reserves aan de ECB

Ultimo 2024 bedragen deze vorderingen € 2.396 miljoen (ultimo 2023: € 2.364 miljoen). Deze komen voort uit de overdracht van externe reserves aan de ECB. Overeenkomstig artikel 30.2 van de Statuten van het ESCB en de ECB staat de overdracht in verhouding tot het aandeel van de NCB in het geplaatst kapitaal van de ECB. De rente op deze vorderingen werd dagelijks berekend op basis van het laatst vastgestelde tarief voor basisherfinancieringstransacties van het Eurosysteem²³. Over het aandeel van goud in de overdracht wordt geen rente vergoed.

De aanpassing van de Eurosysteem-kapitaalsleutel van DNB op 1 januari 2024 heeft tot een verhoging van € 32 miljoen geleid van de vordering uit hoofde van overdracht van externe reserves.

8.3 Vorderingen gerelateerd aan TARGET

Deze post van € 66.541 (ultimo 2023: € 48.612 miljoen) bestaat uit de TARGET positie van DNB vis-à-vis ECB (zie voor toelichting 'Posities binnen het ESCB en binnen het Eurosysteem').

De rente over deze vordering, met uitzondering van posities voortkomend uit het programma voor verschaffing van de kortlopende liquiditeit in USD²⁴, werd dagelijks berekend op basis van het laatst vastgestelde tarief voor basisherfinancieringstransacties van het Eurosysteem.

8.4 Netto vorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem

Deze post van € 60.785 miljoen (ultimo 2023: € 63.913 miljoen) bestaat uit een netto vordering van DNB op het Eurosysteem met betrekking tot de herverdeling van eurobankbiljetten (zie voor toelichting 'Posities binnen het ESCB en binnen het Eurosysteem' en 'Bankbiljetten in omloop' onder 'Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling').

De afname in vergelijking met ultimo 2023 (€ 3.128 miljoen) is het gevolg van een toename in door DNB in omloop gebrachte eurobankbiljetten (een toename van 28%) en de kleinere toename van de eurobankbiljetten in omloop binnen het Eurosysteem als geheel (toename van 3% ten opzichte van ultimo 2023). De rente op deze vorderingen werd dagelijks berekend op basis van het laatst vastgestelde tarief voor basisherfinancieringstransacties van het Eurosysteem²³.

²³ Vanaf 1 januari 2025 is niet langer de basisherfinancieringsrente van toepassing, maar geldt de depositorente. Zie voor verdere toelichting 'Gebeurtenissen na balansdatum' op pagina 130.

²⁴ Zie 'Vorderingen op ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta' voor toelichting programma.

9. Overige activa

Ultimo 2024 bedraagt het totaal van deze post € 3.348 miljoen (ultimo 2023: € 4.002 miljoen).

9.2 Materiële en immateriële vaste activa

De onder 'Materiële en immateriële vaste activa' begrepen posten zijn als volgt gespecificeerd:

	Totaal materiële en immateriële vaste activa	Totaal materiële vaste activa	Bedrijfs- gebouwen en -terreinen*	Inventaris	Vaste bedrijfs- middelen in uitvoering	Buiten gebruik gestelde bedrijfsgebouwen	Totaal immateriële vaste activa	Ontwik- kelingskosten (software)
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Boekwaarde per 31 december 2022	300	285	152	14	119	-	15	15
Mutaties:								
Herrubricering	-	-	8	11	-21	2	-	-
Investerings	105	105	-	4	101	-	-	-
Desinvesteringen	-	-	-	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	-22	-17	-10	-7	-	-	-5	-5
Bijzondere waarde- verminderingverliezen	-	-	-	-	-	-	-	-
Boekwaarde per 31 december 2023	383	373	150	22	199	2	10	10
Mutaties:								
Herrubricering	-	-	260	20	-280	-	-	-
Investerings	89	89	0	2	87	-	-	-
Desinvesteringen	-2	-2	-	-	-	-2	-	-
Afschrijvingen	-21	-17	-9	-8	-	-	-4	-4
Bijzondere waarde- verminderingverliezen	-	-	-	-	-	-	-	-
Boekwaarde per 31 december 2024	449	443	401	36	6	-	6	6
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	537	515	418	91	6	-	22	22
Cumulatieve afschrijvingen	-88	-72	-17	-55	-	-	-16	-16
Boekwaarde per 31 december 2024	449	443	401	36	6	-	6	6

* In Bedrijfsgebouwen en -terreinen is grond opgenomen ter waarde van EUR 7 miljoen. Hierop wordt niet afgeschreven.

De duurzame renovatie van het pand aan het Frederiksplein in Amsterdam is in 2024 grotendeels afgerond en het pand is op 23 december 2024 opgeleverd. Een bedrag van € 280 miljoen is daarom geherrubriceerd van 'Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering' naar 'Bedrijfsgebouwen en -terreinen' en 'Inventaris'. In januari 2025 wordt het pand weer in gebruik genomen, waarna de afschrijvingen zullen plaatsvinden volgens de componentenbenadering (zie grondslagen 'Materiële en immateriële vaste activa' op pagina 100).

De tijdelijke huisvesting in het Toorop-gebouw aan de Spaklerweg in Amsterdam komt hiermee ten einde. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de 'Voorziening huisvesting' op pagina 125.

Het pand in Wassenaar, welke in 2023 buiten gebruik was gesteld, is in 2024 verkocht.

9.3 Overige financiële activa

De 'Overige financiële activa' worden als volgt naar categorie gespecificeerd:

In miljoenen	31 december 2024	31 december 2023
	EUR	EUR
Deelnemingen	61	61
Aandelen	3	3
Overige vorderingen	72	76
Totaal	136	140

Deelnemingen

De deelnemingen betreffen die in de Bank for International Settlements (BIS), de Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication scrl (SWIFT) en N.V. Settlement Bank of the Netherlands (SBN). De deelnemingspercentages voor de BIS, SWIFT en SBN zijn ongewijzigd ten opzichte van 2023. Op de aandelen van de deelneming BIS is 25% gestort; de voorwaardelijke verplichting tot volstorting bedraagt, evenals in 2023, per balansdatum SDR 64,9 miljoen. Hoewel DNB 100% van de aandelen van SBN bezit, wordt deze entiteit niet geconsolideerd in de jaarrekening van DNB. Reden hiervoor is dat DNB geen beleidsbepalende invloed kan uitoefenen binnen SBN. Deze berust volledig bij externe partijen.

In procenten respectievelijk miljoenen

Deelnemingen	Deelnemingspercentage	Gevestigd te	Eigen vermogen van de deelneming*	31 december 2024	31 december 2023
			EUR	EUR	EUR
BIS	3,10	Basel (Zwitserland)	31.463	52	52
SWIFT	0,03	La Hulpe (België)	719	0	0
SBN	100,00	Amsterdam	9	9	9
Totaal				61	61

* Eigen vermogen SWIFT en SBN op basis van jaarrekening 2023
Eigen vermogen BIS op basis van jaarrekening 2024 (boekjaar BIS loopt van 1 april tot en met 31 maart)

Overige vorderingen

De overige vorderingen bestaan met name uit een vordering op een Nederlandse financiële instelling uit hoofde van personeelshypotheken. De hypotheekportefeuille wordt door middel van een concessie-overeenkomst periodiek gecedeerd aan DNB.

9.5 Overlopende activa

Ultimo 2024 bedraagt deze post € 2.734 miljoen (ultimo 2023: € 3.372 miljoen). Deze post bestaat voornamelijk uit opgelopen rente op de monetaire portefeuilles en de Eurosysteem-vorderingen. Daarnaast zijn de nog te amortiseren resultaten hierin opgenomen, die als volgt zijn te specificeren:

In miljoenen	31 december 2024	31 december 2023
	EUR	EUR
Valutaswaps	72	65
Valutaforwards	1	1
Totaal	73	66

Passiva

1. Bankbiljetten in omloop

Deze post betreft het aandeel van DNB in het totaal van door het Eurosysteem in omloop gebrachte eurobankbiljetten.

De samenstelling van de door DNB in circulatie gebrachte bankbiljetten minus de door DNB uit circulatie terugontvangen bankbiljetten naar coupure luidt:

In miljoenen	31 december 2024		31 december 2023	
	Aantal	EUR	Aantal	EUR
EUR 5	-207	-1.034	-204	-1.021
EUR 10	-224	-2.238	-240	-2.399
EUR 20	-598	-11.958	-598	-11.961
EUR 50	1.131	56.563	990	49.503
EUR 100	-114	-11.385	-102	-10.166
EUR 200	23	4.547	24	4.786
EUR 500	-18	-8.954	-18	-8.840
Totaal eurobankbiljetten in omloop via DNB		25.541		19.902
Herverdeling eurobankbiljetten in circulatie	68.292		71.201	
Eurobankbiljetten toegewezen aan de ECB (8% van de som van 25.541 + 68.292)*	-7.507		-7.288	
		60.785		63.913
Totaal		86.326		83.815

* Totaaltelling kan afwijken door afrondingen.

Gedurende 2024 is de totale waarde van de bankbiljetten in omloop binnen het Eurosysteem met 3% toegenomen (2023: afname van 1%). Als gevolg van de herverdeling van eurobankbiljetten heeft DNB ultimo 2024 eurobankbiljetten ter waarde van € 86.326 miljoen in omloop (ultimo 2023: € 83.815 miljoen). De waarde van de daadwerkelijk door DNB in 2024 uitgegeven bankbiljetten is toegenomen met 28%: van € 19.902 miljoen naar € 25.541 miljoen. Het verschil van € 60.785 miljoen tussen het bedrag na herverdeling en het totale bedrag aan eurobankbiljetten dat via DNB in omloop is gebracht, is verantwoord onder 'Netto vorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem'. De negatieve aantallen bankbiljetten bij bepaalde coupures worden veroorzaakt doordat DNB per saldo minder van deze bankbiljetten heeft uitgegeven dan terugontvangen uit circulatie.

2. Verplichtingen aan kredietinstellingen van het eurogebied in verband met monetaire beleidsoperaties, luidende in euro

Dit zijn verplichtingen aan kredietinstellingen die voortvloeien uit het door DNB namens het Eurosysteem gevoerde geldmarktbeleid. Ultimo 2024 bedraagt deze post € 225.428 miljoen (ultimo 2023: € 229.323 miljoen).

2.1 Rekeningen-courant (met inbegrip van reserveverplichtingen)

Ultimo 2024 bedragen deze verplichtingen € 11.727 miljoen (ultimo 2023: € 15.433 miljoen). Deze verplichtingen hebben betrekking op rekening-courantsaldi van kredietinstellingen die verplicht zijn tot het aanhouden van een minimumreserve bij DNB. Niet-vrij beschikbare tegoeden en rekening-courantsaldi van kredietinstellingen die niet verplicht zijn een minimumreserve aan te houden vormen hier een uitzondering op, en worden indien aanwezig opgenomen onder passivapost 3 'Overige verplichtingen aan kredietinstellingen in het eurogebied, luidende in euro'.

Over minimumreserves werd tot 20 december 2022 de basisherfinancieringsrente vergoed. Vanaf 21 december 2022 tot en met 19 september 2023 werd de depositorente vergoed. Als gevolg van een besluit van de Raad van Bestuur van de ECB op 27 juli 2023 worden de verplicht aan te houden reserves sinds 20 september 2023 vergoed tegen nul procent. Het gedeelte

van het saldo dat reserveplichtige kredietinstellingen boven hun minimumreserve aanhouden wordt ook vergoed tegen nul procent.

2.2 Depositofaciliteit

Dit is een permanente faciliteit die ultimo 2024 € 213.701 miljoen (ultimo 2023: € 213.890 miljoen) bedraagt en door de kredietinstellingen kan worden benut om deposito's, tegen de depositorente, tot de ochtend van de volgende werkdag bij DNB te plaatsen.

2.3 Termijndeposito's

Dit zijn liquiditeit absorberende operaties in de vorm van deposito's. Hierop hebben in 2024, net als in 2023, geen inschrijvingen plaatsgevonden.

2.4 'Fine-tuning'-transacties met wederinkoop

Dit zijn monetaire beleidstransacties ter verkrapping van de liquiditeit. In 2024, evenals in 2023, hebben dergelijke transacties niet plaatsgevonden.

2.5 Deposito's uit hoofde van margestortingen

Dit zijn deposito's die kredietinstellingen aanhouden in gevallen waar de marktwaarde van het onderpand een vooraf gestelde grenswaarde onderschrijdt, waardoor een tekort aan onderpand ontstaat ten opzichte van de uitstaande monetaire beleidstransacties.

3. Overige verplichtingen aan kredietinstellingen in het eurogebied, luidende in euro

Deze post van € 283 miljoen (ultimo 2023: € 807 miljoen) bestaat uit verplichtingen uit hoofde van repotransacties.

4. Verplichtingen aan overige ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro

Ultimo 2024 bedraagt het totaal van deze post € 3.871 miljoen (ultimo 2023: € 10.540 miljoen).

4.1 Overheid

Deze post van € 2.110 miljoen (ultimo 2023: € 7.153 miljoen) bestaat ultimo 2024 uit niet-monetaire deposito's als onderdeel van de dienstverlening aan overheden en supranationale instellingen. Deze post bestaat voornamelijk uit deposito's van € 2.092 miljoen van de Nederlandse Staat (ultimo 2023: € 7.148 miljoen).

4.2 Overige verplichtingen

Deze post van € 1.761 miljoen (ultimo 2023: € 3.387 miljoen) bestaat voornamelijk uit niet-monetaire deposito's van financiële instellingen die niet verplicht zijn een minimumreserve aan te houden als onderdeel van de dienstverlening aan overige ingezetenen in het eurogebied.

5. Verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in euro

Deze post van € 5.846 miljoen (ultimo 2023: € 9.547 miljoen) bestaat voor € 1.933 miljoen uit niet-monetaire deposito's als onderdeel van de dienstverlening aan centrale banken en overheden buiten het eurogebied (ultimo 2023: € 4.735 miljoen), verplichtingen aan het Europese Single Resolution Fund van € 3.907 miljoen (ultimo 2023: € 4.484 miljoen) en verplichtingen uit margestortingen van € 5 miljoen (ultimo 2023: € 75 miljoen). De verplichtingen uit repotransacties zijn ultimo 2024 nihil (ultimo 2023: € 253 miljoen).

8. Tegenwaarde van toegewezen bijzondere trekkingsrechten in het IMF

Deze post is toegelicht onder de activapost 'Vorderingen op het Internationaal Monetair Fonds (IMF)'.

9. Verplichtingen binnen het Eurosysteem

De verplichtingen binnen het Eurosysteem bedragen ultimo 2024 € 1.740 miljoen (ultimo 2023: € 1.941 miljoen) en bestaan geheel uit 'Overige verplichtingen binnen het Eurosysteem'. Deze post bestaat uit twee componenten.

De eerste component betreft de positie ten opzichte van de ECB ter zake van de jaarlijkse samenvoeging en verdeling van monetair inkomen door de NCB's van het Eurosysteem. Er is dit jaar, evenals vorig jaar, sprake van een verplichting aan de ECB uit hoofde van de herverdeling van het monetair inkomen. Deze verplichting bedraagt ultimo 2024 € 1.740 miljoen (ultimo 2023 € 1.941 miljoen). Een netto-verplichting houdt in dat DNB per saldo meer heeft verdiend op haar monetaire operaties dan op basis van haar Eurosysteem-kapitaalsleutel zou worden verwacht (zie voor toelichting post 3 van de winst- en verliesrekening 'Netto resultaat van herverdeling monetair inkomen' op pagina 135).

De tweede component betreft de vordering van DNB op de ECB met betrekking tot de tussentijdse winstuitkering. Gegeven het negatieve resultaat van de ECB over 2024 heeft de Raad van Bestuur van de ECB besloten om geen dividend uit te keren.

10. Overige verplichtingen

Ultimo 2024 bedragen de totale overige verplichtingen € 681 miljoen (ultimo 2023: € 394 miljoen). De toename ten opzichte van ultimo 2023 is voornamelijk te verklaren doordat de herwaarderingsverschillen op off-balance sheet instrumenten ultimo 2024 een verplichting bedragen van € 391 miljoen (ultimo 2023: een vordering van € 4 miljoen).

11. Voorzieningen

De stand van deze post bedraagt ultimo 2024 € 31 miljoen (ultimo 2023: € 23 miljoen).

11.1 Voorziening voor Financiële Risico's

Ultimo 2024 is het saldo van de Voorziening voor Financiële Risico's, evenals ultimo 2023, nihil.

In het onderdeel 'Financiële toelichting' van het hoofdstuk 'Verantwoording' vanaf pagina 63 wordt nader ingegaan op de risico's waaraan DNB blootstaat.

11.2 Overige voorzieningen

Deze post van € 31 miljoen (ultimo 2023: € 23 miljoen) is als volgt gespecificeerd:

In miljoenen							
	Totaal	Voorziening voor Financiële Risico's	Voorziening monetaire beleidsoperaties	Voorziening personeels- beloningen	Voorziening Huisvesting	Voorziening slavernijverleden	Voorziening reorganisaties
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Stand per 31 december 2022	2.378	2.346	-	19	-	10	3
Onttrekking	-2.356	-2.346	-	-2	-	-6	-2
Vrijval	-7	-	-	-6	-	-	-1
Dotatie	8	-	2	5	-	0	1
Stand per 31 december 2023	23	-	2	16	-	4	1
Onttrekking	-7	-	-2	-2	-	-2	-1
Vrijval	-1	-	-	-1	-	-	-0
Dotatie	16	-	-	7	7	0	2
Stand per 31 december 2024	31	-	-	20	7	2	2

Voorziening monetaire beleidsoperaties

Uit de voorziening voor het kredietrisico in de monetaire beleidsoperaties, die in 2023 is getroffen door alle deelnemende NCB's in het Eurosysteem, is een bedrag van € 43 miljoen onttrokken om het grootste gedeelte van het gerealiseerde verlies te dekken van de verkoop van een aan bijzondere waardevermindering onderhevig waardepapier in 2024. Dit aan bijzondere waardevermindering onderhevige waardepapier werd aangehouden door een NCB binnen het Eurosysteem in de portefeuille PEPP-bedrijfsobligaties. Van dit bedrag is € 2 miljoen onttrokken uit de voorziening die in 2023 is getroffen door DNB. Als gevolg hiervan is de voorziening ultimo 2024 nihil (ultimo 2023: € 2 miljoen).

Voorziening personeelsbeloningen

De voorziening voor personeelsbeloningen is met € 4 miljoen toegenomen tot € 20 miljoen (ultimo 2023: € 16 miljoen).

DNB kent de volgende regelingen:

- een toegezegd-pensioenregeling;
- een bijdrage in de ziektekostenverzekering van een groep gepensioneerden en oud-medewerkers;
- een jubileum- en afscheidsregeling;
- een regeling uitkering nabestaanden bij overlijden;
- een bedrijfs-AOW-regeling;
- een 80-90-100 regeling.

DNB kent een pensioenregeling voor haar medewerkers gebaseerd op het middelloon. De pensioenregeling heeft een voorwaardelijke indexatie op basis van de prijsindex. Jaarlijks vindt indexatie plaats als de financiële positie van het Pensioenfonds DNB dit toelaat. Doordat de beleidsdekkingsgraad van het Pensioenfonds DNB per 31 december 2024 137,8% (2023: 135,4%) bedraagt, is er, evenals ultimo 2023, geen sprake van een dekkingstekort. Dit jaar is er vrijwel volledig geïndexeerd. De betaalde pensioenpremie is als last genomen; hiervoor is geen voorziening gevormd. Zie voor toelichting 'Pensioen- en andere inactiviteitsregelingen' onder 'Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling' op pagina 102.

De bijdrage in de ziektekostenverzekering van de gepensioneerden en oud-medewerkers betreft een tegemoetkoming in de desbetreffende kosten.

De jubileum- en afscheidsregeling betreft de uitkeringen bij 20-, 30-, 40- en 50-jarig dienstverband en uitkeringen bij pensionering, arbeidsongeschiktheid en overlijden.

De regeling uitkering nabestaanden bij overlijden omvat een eenmalige uitkering ter grootte van 2, 3 of 6 maanden pensioen aan de nabestaanden van de oud-medewerker.

De bedrijfs-AOW-regeling komt voort uit cao-afspraken. Deze regeling omvat een eenmalige uitkering ter grootte van het op dat moment geldende AOW-bedrag voor ongehuwden per maand maal het aantal maanden dat de DNB-medewerker met pensioen gaat vóór de wettelijke AOW-datum, met een maximum van 36 maanden.

De 80-90-100 regeling komt ook voort uit cao-afspraken. Deze regeling houdt in dat de werknemer, die daarvoor in aanmerking komt, 80% van zijn werkweek werkt, terwijl de werkgever hiervoor 90% van het dan geldende inkomen betaalt. Verder blijft de pensioenopbouw 100%. Er is sprake van een regeling met opbouw van rechten op basis van de economische realiteit van de regeling.

De verplichtingen en de jaarlasten zijn actuariael bepaald. De hierbij gehanteerde veronderstellingen luiden als volgt:

	31 december 2024	31 december 2023
Disconteringsvoet overige personeelsbeloningen	Regelingsspecifiek (jubileum: 3,30% ziektekosten: 3,25% nabestaanden: 3,45% 80-90-100: 2,85%)	Regelingsspecifiek (jubileum: 3,20% ziektekosten: 3,20% nabestaanden: 3,15%)
Prijsinflatie	2,00%	2,00%
Indexatie pensioenaanspraken	2,00%	2,00%
Algemene salarisstijging	2,75% en 1,75% (2025) 2,00% (2026 en verder)	2 maal 2,50% (2024) 2,00% (2025 en verder)
Individuele salarisstijging (gemiddeld)	2,30%	2,30%
Verwachte gemiddelde pensioenleeftijd	Voor alle deelnemers is leeftijd 67 verondersteld.	Voor alle deelnemers is leeftijd 67 verondersteld.
Overlevingskansen	Prognosetafel AG 2024 + ervaringssterfte	Prognosetafel AG 2022 + ervaringssterfte

Voorziening huisvesting

De huurovereenkomst inzake het Toorop-gebouw loopt tot en met 31 augustus 2025 en is niet eerder opzegbaar. Het gerenoveerde pand aan het Frederiksplein is sinds begin januari 2025 weer in gebruik genomen en de bedrijfsuitoefening wordt daar voortgezet. Er staan naar verwachting geen voordelen meer tegenover de onvermijdbare kosten om aan de

contractuele verplichtingen uit hoofde van de huurovereenkomst te voldoen. Daarom is in het boekjaar 2024 voor deze kosten een voorziening van € 7 miljoen gevormd.

Voorziening slavernijverleden

De voorziening 'Slavernijverleden' bedraagt ultimo 2024 € 2 miljoen (ultimo 2023: € 4 miljoen). In 2024 is deze voorziening met € 2 miljoen afgenomen, door de toekenning van eenmalige bijdragen aan educatieve en historische projecten²⁵.

Voorziening reorganisaties

De voorziening voor reorganisaties bedraagt ultimo 2024 € 2 miljoen (ultimo 2023: € 1 miljoen).

12. Herwaarderingsrekeningen

De omvang van deze post is ultimo 2024 € 49.288 miljoen (ultimo 2023: € 36.321 miljoen).

De samenstelling van de post 'Herwaarderingsrekeningen' is als volgt:

In miljoenen								
	Totaal	Goud	Vreemde valuta	Vastrentende waarden	Aandelenfondsen	Aandelen	High-yield obligatiefondsen	Investment-grade obligatiefondsen
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Stand per 31 december 2022	32.883	32.469	9	1	380	-	24	-
Per saldo herwaarderingsmutaties	3.438	3.184	-5	28	112	49	33	37
Stand per 31 december 2023	36.321	35.653	4	29	492	49	57	37
Per saldo herwaarderingsmutaties	12.967	12.666	27	-18	181	77	19	15
Stand per 31 december 2024	49.288	48.319	31	11	673	126	76	52

De netto stijging van het totaal van de herwaarderingsrekeningen met € 12.967 miljoen is met name toe te schrijven aan de gestegen marktwaarde van goud.

²⁵ Zie box Slavernijverleden op pagina 50 in het hoofdstuk 'Verantwoording' voor meer informatie.

13. Kapitaal en reserves

Het maatschappelijk kapitaal van DNB dat volledig is geplaatst en volgestort bedraagt € 500 miljoen, verdeeld in 500 aandelen van € 1 miljoen. De Nederlandse Staat is houder van alle aandelen. De wettelijke reserve is gevormd voor de boekwaarde van de immateriële vaste activa.

Het verloop van de post 'Kapitaal en reserves' voor resultaatverdeling is als volgt:

In miljoenen				
	Totaal	Geplaatst kapitaal	Algemene reserve	Wettelijke reserve
	EUR	EUR	EUR	EUR
Stand per 31 december 2022	8.483	500	7.968	15
Resultaat over boekjaar 2022	-			
Dividend	-			
Verrekening van het resultaat 2022	-			
Mutatie aan wettelijke reserve	-		5	-5
Stand per 31 december 2023	8.483	500	7.973	10
Resultaat over boekjaar 2023	-1.139		-1.139	
Dividend	-		-	
Verrekening van het resultaat 2023	-1.139		-1.139	
Mutatie aan wettelijke reserve	-		4	-4
Stand per 31 december 2024	7.344	500	6.838	6

14. Resultaat over het boekjaar

Het resultaat over boekjaar 2024 is € -3.194 miljoen (ultimo 2023: € -1.139 miljoen).

Met inachtneming van de statutaire bepaling en het mandaat van de aandeelhouder wordt als bestemming voorgesteld:

In miljoenen		
	2024	2023
	EUR	EUR
Toevoeging / (-) onttrekking aan de algemene reserve	-3.194	-1.139
Uitkering aan de Staat	-	-
Winst / (-) verlies over het boekjaar	-3.194	-1.139

Overige toelichting bij de balans

Herwaarderingsverschillen van off-balance sheet-posities

In onderstaand overzicht zijn de off-balance sheet-posities gespecificeerd. Deze zijn omgerekend naar euro, wat leidt tot een netto herwaarderingsverschil:

In miljoenen

	31 december 2024							31 december 2023						
	Totaal	EUR	USD	JPY	GBP	CNH	SDR	Totaal	EUR	USD	JPY	GBP	CNH	SDR
Valutaswaps														
te ontvangen	8.324	7.359	965	-	-	-	-	9.052	8.221	831	-	-	-	-
te leveren	-8.699	-	-6.424	-1.176	-317	-468	-314	-9.049	-	-6.009	-1.135	-300	-450	-1.155
	-375	7.359	-5.459	-1.176	-317	-468	-314	3	8.221	-5.178	-1.135	-300	-450	-1.155
Valutaforwards														
te ontvangen	1.183	761	422	-	-	-	-	1.658	814	844	-	-	-	-
te leveren	-1.199	-337	-700	-41	-49	-72	-	-1.657	-721	-936	-	-	-	-
	-16	424	-278	-41	-49	-72	-	1	93	-92	-	-	-	-
Totaal*	-391	7.783	-5.737	-1.217	-366	-540	-314	4	8.314	-5.270	-1.135	-300	-450	-1.155

* DNB heeft het valutarisico van de posities in de tabel afgedekt, met uitzondering van de werkvoorraden.

De valutaswaps en -forwards worden gebruikt om valutakoersrisico's af te dekken. Het doel van de renteswaps is het afdekken van renterisico. Futures worden gebruikt om de looptijd van de beleggingsportefeuille te sturen.

Een valutaswap is een transactie waarbij de ene valuta-soort direct gekocht of verkocht wordt voor een andere valuta-soort tegen een contante koers en na een bepaalde termijn weer terugverkocht of -gekocht wordt tegen de termijankoers. Een valutaforward is een transactie waarbij de ene valuta-soort wordt gekocht of verkocht in ruil voor een andere valuta tegen een bepaalde valutakoers, waarbij de valuta op termijn wordt geleverd. De posities worden bij aanvang gewaardeerd tegen de contante koers, gesplitst in een off-balance sheet verantwoording tegen de termijankoers en een te amortiseren termijnresultaat verantwoord onder de balanspost 'Overlopende activa'. Het te amortiseren termijnresultaat bestaat uit het verschil tussen de termijankoers en de contante koers. Hiermee ontwikkelt de waardering zich gedurende de looptijd naar de termijankoers.

Een future is een verhandelbaar termijncontract waarbij op een bepaald tijdstip een hoeveelheid van een onderliggende waarde tegen een vooraf bepaalde prijs wordt gekocht of verkocht. Ultimo 2024 heeft DNB een futurepositie van € 158,7 miljoen in USD uitstaan (ultimo 2023: € 84,7 miljoen in USD). De resultaten op futures worden op dagelijkse basis afgerekend.

Securities lending-programma

In overeenstemming met besluiten van de Raad van Bestuur van de ECB heeft DNB haar waardepapieren die zijn aangekocht onder het programma voor de aankoop van gedekte obligaties (CBPP3), door de publieke sector uitgegeven schuldbewijzen (PSPP) en het pandemie-noodaankoop-programma (PEPP) beschikbaar gesteld voor securities lending. Tenzij voor deze securities lending-activiteiten onderpand in contanten is afgegeven,

worden de securities lending-activiteiten off-balance verantwoord²⁶. Ultimo 2024 was de nominale omvang van de securities lending-activiteiten € 120 miljoen (ultimo 2023: € 168 miljoen).

Vreemde valuta positie

Ultimo 2024 bedraagt de tegenwaarde van de som van de activa luidende in vreemde valuta (begrepen in de activaposten 2 en 3) € 27.207 miljoen (ultimo 2023: € 26.922 miljoen). Ultimo 2024 bedraagt de tegenwaarde van de som van de passiva luidende in vreemde valuta (begrepen in de passivaposten 6, 7 en 8) € 16.571 miljoen (ultimo 2023: € 16.060 miljoen). Deze valutaposities worden meegenomen in de totale valutaherwaardering en volgen de herwaarderingsregels zoals onder 'Herwaarderingsregels' zijn opgenomen. DNB heeft het valutarisico afgedekt met uitzondering van vastrentende waarden anders dan uitgaven in USD en JPY, aandelenfondsen en werkvoorraden.

Beheer en bewaarneming

DNB beheert en bewaart effecten en andere waardepapieren als onderdeel van de dienstverlening aan centrale banken buiten het eurogebied en overheden. Beheer en bewaarneming geschiedt voor rekening en risico van de tegenpartij. De opbrengsten worden verantwoord in de winst- en verliesrekening onder 'Netto provisiebaten/provisielasten'.

²⁶ Indien onderpand in contanten aan het einde van het jaar niet belegd zijn, worden deze transacties op de balansrekeningen geboekt (zie toelichting passivapost 10 "Overige verplichtingen").

Gebeurtenissen na balansdatum

Wijziging van het rentetarief voor Intra-Eurosysteem posities

Op 13 maart 2024 heeft de Raad van Bestuur overeenstemming bereikt²⁷ over een reeks beginselen voor de toekomstige implementatie van het monetaire beleid en, naast andere belangrijke parameters, het blijven sturen van de monetaire beleidskoers middels de depositorente. In dit licht is besloten dat vanaf 1 januari 2025 de depositorente het basistarief voor compensatie zal worden voor (i) TARGET posities, (ii) vorderingen/verplichtingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem en (iii) vorderingen uit hoofde van overdracht van externe reserves aan de ECB. De depositorente zal vanaf 1 januari 2025 ook als basistarief worden toegepast voor het verschil tussen de waarde van de geormerkte activa en de referentiepassiva en ook voor posities in bepaalde monetaire portefeuilles (zie 'Netto resultaat van herverdeling monetair inkomen' op pagina 135).

---

²⁷ Zie het Raad van Bestuursbesluit van de ECB van [13 maart 2024](#).

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Aansprakelijkstellingen en aansprakelijkheidsprocedures

Het komt voor dat DNB uit hoofde van haar toezichttaak of anderszins aansprakelijkstellingen ontvangt (of aankondigingen van aansprakelijkstellingen). In sommige gevallen worden aansprakelijkheidsprocedures tegen DNB aanhangig gemaakt. Indien de uit een dergelijke procedure voortvloeiende verplichting voor DNB niet redelijkerwijs valt in te schatten of het niet waarschijnlijk is dat de verplichting moet worden voldaan, wordt volstaan met vermelding in deze toelichting. Op dit moment zijn tegen DNB geen aansprakelijkheidsprocedures aanhangig.

IMF

DNB heeft verschillende kredietfaciliteiten ter beschikking gesteld aan het IMF, in het kader van het Nederlandse IMF-lidmaatschap. Deze zijn verder toegelicht op pagina 103 tot en met 105.

Verstrekking euroliquiditeit via swap-overeenkomsten

DNB heeft een overeenkomst met een nationale centrale bank buiten het eurogebied. Via de overeenkomst stelt DNB euroliquiditeit beschikbaar in het werkgebied van deze centrale bank, met als doel marktverstoringen te voorkomen door in eventuele liquiditeitsbehoefte te voorzien.

Uitbesteding

DNB heeft van haar ICT-functie de servicedeskdiensten, het datacenter en de hiermee samenhangende diensten uitbesteed. De huidige lopende contractuele financiële verplichting is voor een groot gedeelte afhankelijk van de toekomstige afname van schaalbare diensten. De verplichting tot en met boekjaar 2027 is ongeveer € 20 miljoen.

Renovatie

Voor de afronding van de renovatie van het pand aan het Frederiksplein zijn toekomstige contractuele financiële verplichtingen aangegaan van ongeveer € 3 miljoen.

Huur- en leaseovereenkomsten

In 2019 is DNB een erfpachtovereenkomst aangegaan met de Nederlandse Staat ten behoeve van de nieuwe locatie voor het bankbiljettenbedrijf en de goudkluis in Zeist. De overeenkomst heeft een looptijd van 60 jaar. De jaarlijkse canon wordt in de winst- en verliesrekening verwerkt. De aangegane verplichting is opgenomen in de onderstaande tabel.

Een aantal medewerkers van DNB heeft uit hoofde van zijn of haar functie recht op een leaseauto. Leasecontracten hebben een standaard looptijd van 4 of 5 jaar met een verlengingsclausule. In onderstaande tabel is de aangegane verplichting van de huidige leasecontracten weergegeven. Voor de medewerkers waarvan het leasecontract in 2024 is verlopen, is in onderstaande tabel reeds rekening gehouden met verlenging tegen de huidige leaseprijs.

De huurovereenkomst heeft betrekking op de huur van de Omval, dat niet is voorzien vanwege de onderhuurovereenkomst. Voor de rest van de huur van het Toorop-gebouw is een voorziening gevormd, zie ook de toelichting bij "Voorziening huisvesting" op pagina 125.

In miljoenen

	Totaal	2025	2026 tot en met 2029	2030 en verder
	EUR	EUR	EUR	EUR
Erfpachtovereenkomsten	17	-	1	16
Leaseovereenkomsten	6	2	4	-
Huurovereenkomsten	1	1	-	-
Totaal	24	3	5	16

Onderverhuurovereenkomst

Vanaf 1 november 2022 verhuurt DNB de door haar gehuurde kantoorruimte in de Omval. De overeenkomst loopt tot en met 31 augustus 2025.

In miljoenen

	<u>Totaal</u>	<u>2025</u>	<u>2026 tot en met 2029</u>	<u>2030 en verder</u>
	EUR	EUR	EUR	EUR
Onderverhuurovereenkomst	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Totaal	1	1	-	-

3 Toelichting op de winst- en verliesrekening

1 Netto rentebaten/rentelasten

Onder deze post zijn de rentebaten en -lasten begrepen met betrekking tot de activa en passiva in euro.

De specificatie van de rentebaten luidt als volgt:

In miljoenen	2024	2023
	EUR	EUR
Vordering Eurosysteem	7.101	8.417
Monetaire portefeuilles	1.281	1.078
Beleggingen	1.163	1.076
Monetaire kredietverlening	122	1.264
Totaal	9.667	11.835

De rentebaten zijn voornamelijk afkomstig van de vorderingen binnen het Eurosysteem, waarover de basisherfinancieringsrente werd vergoed²⁸. Voor een toelichting op de vorderingen binnen het Eurosysteem zie activapost 8 'Vorderingen binnen het Eurosysteem'. De rentebaten op de monetaire kredietverlening zijn in 2024 afgenomen door de verdere aflossingen van TLTRO-III leningen gedurende het jaar (zie voor toelichting activapost 5 'Kredietverlening aan kredietinstellingen in het eurogebied in verband met monetaire beleidsoperaties, luidende in euro').

De specificatie van de rentelasten luidt als volgt:

In miljoenen	2024	2023
	EUR	EUR
Verplichtingen kredietinstellingen eurogebied	-9.905	-12.023
Beleggingen	-833	-779
Niet-monetaire deposito's	-355	-485
Monetaire portefeuilles	-24	-33
Vordering Eurosysteem	-7	-0
Totaal	-11.124	-13.320

De afname van de rentelasten komt voornamelijk door de combinatie van een dalende omvang van aangehouden deposito's bij DNB binnen de depositofaciliteit (zie voor toelichting passivapost 2 'Verplichtingen aan kredietinstellingen van het eurogebied in verband met monetaire beleidsoperaties, luidende in euro') en van de dalende beleidsrentes.

²⁸ Vanaf 1 januari 2025 is niet langer de basisherfinancieringsrente van toepassing, maar geldt de depositorente. Zie voor verdere toelichting 'Gebeurtenissen na balansdatum' op pagina 130.

Het verloop van de beleidsrentes in 2024 is hieronder zichtbaar:

In procenten			
	Basisherfinancierings- rente	Depositorente	Marginale beleningsrente
18 december 2024	3,15%	3,00%	3,40%
23 oktober 2024	3,40%	3,25%	3,65%
18 september 2024	3,65%	3,50%	3,90%
12 juni 2024	4,25%	3,75%	4,50%
20 september 2023	4,50%	4,00%	4,75%

2.1 Gerealiseerde winsten/verliezen uit financiële transacties

De gerealiseerde winsten uit financiële transacties van € 322 miljoen (2023: € 258 miljoen) zijn gedeeltelijk veroorzaakt door de verkoop van een aandelenfonds.

In het onderdeel 'Financiële toelichting' van het hoofdstuk 'Verantwoording' wordt nader ingegaan op de ontwikkelingen van de eigen beleggingen op portefeuilleniveau.

	2024	2023
	EUR	EUR
Prijsverkoopresultaat aandelenfondsen	271	254
Prijsverkoopresultaat aandelen	36	0
Valutaverkoopresultaat	7	2
Prijsverkoopresultaat high-yield obligatiefondsen	7	14
Prijsverkoopresultaat vastrentende waarden	4	-12
Prijsverkoopresultaat monetaire portefeuilles	-3	-
Totaal	322	258

2.2 Afwaardering op lagere marktwaarde

De afwaarderingen van € 52 miljoen (2023: € 36 miljoen) bestaan uit afwaarderingen op aandelen, vastrentende waarden en vreemde valuta. Op de aandelen- en obligatiefondsen hebben in 2024 geen afwaarderingen plaatsgevonden.

	2024	2023
	EUR	EUR
Aandelen	-21	-9
Vastrentende waarden	-18	-5
Vreemde valuta	-13	-22
Totaal	-52	-36

3. Netto resultaat van herverdeling monetair inkomen

Het netto resultaat van herverdeling van monetair inkomen kan als volgt worden gespecificeerd:

In miljoenen				
	<u>2024</u>	<u>2024</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>
	EUR	EUR	EUR	EUR
	Rentebaten (1)	Herverdeling van monetaire inkomsten (2)	Rentebaten en voorziening na herverdeling (3) = (1) + (2)	Herverdeling van monetaire inkomsten (2)
Aan DNB toekomende monetaire inkomsten		2.661		2.369
Door DNB verdiende monetaire inkomsten		-4.397		-4.310
Herziening voorgaande jaren		-4		0
Mutatie voorziening monetaire beleidsoperaties		2		-2
Totaal herverdeling monetair inkomen		-1.738		-1.943
Monetaire rentebaten en voorziening monetaire beleidsoperaties				
Vorderingen eurosysteem	7.094	-6.403	691	-7.796
Monetaire kredietverlening	122	275	397	297
Monetaire portefeuilles	1.257	1.055	2.312	883
Verplichtingen kredietinstellingen eurogebied	-9.905	2.766	-7.139	4.442
Baten uit verschil geormerkte activa en passiva		571	571	233
Herziening voorgaande jaren		-4	-4	0
Mutatie voorziening monetaire beleidsoperaties		2	2	-2
Totaal monetaire rentebaten en voorziening monetaire beleidsoperaties	-1.432	-1.738	-3.170	-1.943
Niet-monetaire rentebaten				
Beleggingen	330		330	
Niet-monetaire deposito's	-355		-355	
Totaal niet-monetaire rentebaten	-25		-25	
Totaal rentebaten en voorziening monetaire beleidsoperaties	-1.457	-1.738	-3.195	-1.943

De hoogte van het monetair inkomen van elke NCB binnen het Eurosysteem wordt vastgesteld op basis van de feitelijke jaarinkomsten uit hoofde van geormerkte activa afgezet tegen de referentiepassiva. Wanneer de waarde van de geormerkte activa de waarde van de referentiepassiva over- of onderschrijft, zal het verschil worden gecompenseerd door ten aanzien van het verschil het herfinancieringspercentage toe te passen²⁹. De door DNB verdiende monetaire inkomsten op de geormerkte activa zijn verantwoord onder de rentebaten. Rentelasten op de referentiepassiva worden hierop in mindering gebracht.

Het saldo van de herverdeling van de monetaire inkomsten van € -1.738 miljoen (2023: € -1.943 miljoen) komt voort uit het verschil tussen de door DNB verdiende monetaire inkomsten van € 4.397 miljoen en de aan DNB

op basis van haar Eurosysteem-kapitaalsleutel toekomende monetaire inkomsten van € 2.661 miljoen. Het netto resultaat herverdeling monetaire inkomsten bevat tevens het aandeel van DNB in het gerealiseerde verlies als gevolg van de verkoop in 2024 van een waardepapier met bijzondere waardevermindering aangehouden door een NCB binnen het Eurosysteem in de portefeuille PEPP-bedrijfsobligaties evenals het gebruik van de in 2023 gevormde voorziening voor verliezen uit monetaire beleidsoperaties (zie de toelichting 'Voorziening monetaire beleidsoperaties'). Daarnaast bevat deze post het aandeel van DNB in het gerealiseerde verlies als gevolg van de bedrijfsherstructurering van een instelling wiens obligaties werden aangehouden in de CSPP en PEPP-bedrijfsobligatie portefeuilles van een NCB uit het Eurosysteem.

De specificatie van de geormerkte activa is als volgt:

Geormerkte activa	Vergoedingstarief
Goudreserves naar rato van de Eurosysteem-kapitaalsleutel	0%
Vorderingen uit hoofde van de overdracht van externe reserves aan de ECB (uitgezonderd goud)	Basisherfinancieringsrente*
Kredietverlening aan kredietinstellingen in het eurogebied in verband met monetaire beleidsoperaties, luidende in euro	Feitelijke jaarinkomsten
Waardepapieren die worden aangehouden voor monetaire beleidsdoeleinden uit de programma's PSPP - overheid en PEPP - overheid	Basisherfinancieringsrente*
Waardepapieren die worden aangehouden voor monetaire beleidsdoeleinden uit de programma's SMP, CBPP3, PSPP - supranationaal, CSPP en PEPP (uitgezonderd PEPP - overheid)	Feitelijke jaarinkomsten
Vorderingen op niet-eurogebied NCB's die verband houden met liquiditeits verruimende operaties	Werkelijke rentebaten (inclusief overlopende posten)
Opgebouwde couponrentegerelateerde saldi op aan waardevermindering onderhevige effecten die worden aangehouden voor monetairbeleidsdoeleinden en waarvoor volledige inkomsten-/risicodeling van toepassing is	Niet van toepassing
Netto vorderingen uit hoofde van de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem	Basisherfinancieringsrente*
Opgelopen rente met betrekking tot reguliere monetaire-beleidstransacties met een looptijd langer dan 1 jaar	Niet van toepassing
Vorderingen gerelateerd aan TARGET	Basisherfinancieringsrente*

* Vanaf 1 januari 2025 is niet langer de basisherfinancieringsrente van toepassing, maar geldt de depositorente.

²⁹ Vanaf 1 januari 2025 is niet langer de basisherfinancieringsrente van toepassing, maar geldt de depositorente. Zie voor verdere toelichting 'Gebeurtenissen na balansdatum' op pagina 130.

De specificatie van de referentiepassiva is als volgt:

Referentiepassiva	Vergoedingstarief
Bankbiljetten in omloop	Niet van toepassing
Verplichtingen aan kredietinstellingen van het eurogebied in verband met monetaire beleidsoperaties, luidende in euro	Feitelijke jaarinkomsten

De door de NCB's van het Eurosysteem samengevoegde monetaire inkomsten dienen onder de NCB's te worden verdeeld naar rato van hun bijdrage aan het geplaatst kapitaal van de ECB. Het samenvoegen en herverdelen van het monetair inkomen leidt tot herverdelingseffecten. Deze worden enerzijds veroorzaakt doordat het rendement op bepaalde geormerkte activa of betaalde rente op gerelateerde passiva kunnen verschillen bij de verschillende NCB's van het Eurosysteem. Anderzijds verschilt het aandeel van de te oormerken activa en gerelateerde passiva van die NCB's van het aandeel dat zij volgens de Eurosysteem-kapitaalsleutel in het totaal van de geormerkte activa en gerelateerde passiva van de NCB's van het Eurosysteem hebben.

5. Inkomsten uit aandelen en deelnemingen

Over 2024 bedraagt deze post € 17 miljoen (2023: € 13 miljoen). Hieronder valt ook het aan DNB toegekende bedrag met betrekking tot de winstuitkering van de ECB. Gegeven het resultaat van de ECB over 2024 heeft de Raad van Bestuur van de ECB besloten om geen (tussentijdse) winst uit te keren (zie voor toelichting 'Winstuitkering door de ECB' onder 'Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling' op pagina 102).

6. Overige baten

Onder deze post vallen de baten uit hoofde van de doorberekening van de kosten van de ZBO-taken aan de onder toezicht staande instellingen, evenals de overheidsbijdragen voor de uitvoering van deze werkzaamheden. DNB houdt als zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) prudentieel toezicht op financiële instellingen en is de nationale resolutieautoriteit.

De specificatie van de overige baten is als volgt:

In miljoenen		
	2024	2023
	EUR	EUR
Bijdrage instellingen	255	237
Overheidsbijdrage	2	2
Overige	6	7
Totaal	263	246

Conform de toezicht- en resolutiewetgeving wordt nadere informatie in een aparte verantwoording weergegeven. Voor meer informatie zie onze zbo-verantwoording 2024.

7. Personeelskosten

In 2024 bedraagt het gemiddeld aantal personeelsleden omgerekend in voltijdse eenheden 2.307 (gemiddelde over 2023: 2.174).

De post 'Personeelskosten' is als volgt te specificeren:

In miljoenen	2024	2023
	EUR	EUR
Lonen en salarissen	-229	-209
Sociale lasten	-32	-28
Pensioenlasten	-47	-42
Overige personeelskosten	-29	-17
Totaal	-337	-296

De jaarlast van € 47 miljoen (2023: € 42 miljoen) die voortvloeit uit de pensioenregeling is opgenomen onder de post 'Pensioenlasten' en bestaat uit de afgedragen premies (2024: € 58 miljoen; 2023: € 51 miljoen), verminderd met de eigen bijdragen van de medewerkers (2024: € 11 miljoen; 2023: € 9 miljoen).

Beloningen

Algemeen

DNB dient uit hoofde van de Wet normering topinkomens (hierna 'WNT') de bezoldiging van haar topfunctionarissen te publiceren alsmede de bezoldiging van niet-topfunctionarissen als die boven de in de wet bedoelde bezoldigingsnorm uitkomen. DNB classificeert de directie en de leden van de raad van commissarissen als topfunctionarissen. Voor de directieleden hebben de ministers van Financiën en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties besloten dat DNB met haar directieleden een individuele bezoldiging mag overeenkomen die hoger is dan de WNT-norm.

Het WNT-bezoldigingsmaximum over het boekjaar 2024 is EUR 233.000³⁰ (2023: EUR 223.000). Tenzij anders is vermeld, zijn alle genoemde functionarissen het gehele jaar en voltijds in functie geweest.

Directie

De individuele maximale bezoldiging van de directieleden voor 2024 is inclusief vakantiegeld, extra maand en overige arbeidsvoorwaarden en kent geen prestatiebeloning. De pensioenregeling van de directieleden is overeenkomstig de met de minister van Financiën gemaakte afspraken in 2005 en is aangepast aan de wettelijke bepalingen die gelden sinds 1 januari 2015. Zij betalen evenals de overige werknemers een eigen bijdrage in de pensioenpremie.

Onderstaand de specificatie van de beloning en belaste onkostenvergoedingen en de beloning betaalbaar op termijn (pensioenlasten) van de directie voor de relevante periode als directielid:

In hele bedragen

Naam	Functie	Beloning en belaste onkostenvergoedingen		Beloning betaalbaar op termijn		Totale bezoldiging		Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	
		2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Klaas Knot	President	469.244	449.834	30.756	29.166	500.000	479.000	500.000	479.000
Olaf Sleijpen	Directeur	272.905	261.576	30.095	28.424	303.000	290.000	303.000	290.000
Steven Maijoor	Directeur	380.905	365.576	30.095	28.424	411.000	394.000	411.000	394.000
Gita Salden ¹	Directeur	207.501	-	17.608	-	225.109	-	225.109	-
Cindy van Oorschot ²	Directeur	125.613	-	15.152	-	140.765	-	140.765	-
Nicole Stolk ³	Directeur	78.300	252.576	8.626	28.424	86.926	281.000	86.926	281.000
Else Bos ⁴	Directeur	38.533	437.276	2.560	28.424	41.093	465.700	41.104	465.700
Totaal		1.573.001	1.766.838	134.892	142.862	1.707.893	1.909.700		

¹ Benoemd per 1 juni 2024 als directeur. Het individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum heeft betrekking op de periode 1 juni tot en met 31 december 2024.

² Benoemd per 1 juli 2024 als directeur. Het individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum heeft betrekking op de periode 1 juli tot en met 31 december 2024.

³ Uit dienst gegaan per 15 april 2024. Het individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum heeft betrekking op de periode 1 januari tot en met 14 april 2024.

⁴ Uit dienst gegaan per 1 februari 2024. Het individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum heeft betrekking op de periode 1 januari tot en met 31 januari 2024.

³⁰ De verhoging van het WNT-bezoldigingsmaximum t.o.v. 2023 bedraagt 4,2%, afgerond naar boven op een duizendvoud in euro's (Staatscourant, 23 augustus 2023, Nr. 22028)

Raad van commissarissen

Leden van de raad van commissarissen ontvangen een vergoeding conform de WNT: als voorzitter maximaal 15% en als lid maximaal 10% van het WNT-bezoldigingsmaximum.

Onderstaand volgt de specificatie van de commissarissenvergoedingen over 2024 en 2023:

In hele bedragen		
	2024	2023
	EUR	EUR
Martin van Rijn (voorzitter)	34.950	19.612
Frans Muller (vice voorzitter)	23.300	22.300
Annemieke Nijhof ¹	23.300	22.300
Marry de Gaay Fortman ²	11.586	22.300
Roger Dassen	23.300	22.300
Mirjam van Praag ¹	23.300	22.300
Artie Debidien	23.300	7.454
Hendrik Jan Biemond ³	7.767	-
Wim Kuijken (voorzitter) ⁴	-	13.838
Margot Scheltema (vice voorzitter) ⁵	-	14.846
Feike Sijbesma ⁶	-	4.888
Peter Blom ⁷	-	-
Totaal	170.803	172.138

¹ Tevens het gehele jaar lid van de Bankraad. Hiervoor ontvangt men een vergoeding van EUR 4.191 op jaarbasis (2023: EUR 4.022). Deze vergoeding is niet in bovenstaande specificatie opgenomen.
² Tot 1 juli 2024 lid van de RvC.
³ Benoemd per 1 september 2024.
⁴ Tot 1 juni 2023 lid van de RvC.
⁵ Tot 1 september 2023 lid van de RvC.
⁶ Tot 22 maart 2023 lid van de RvC.
⁷ Werkzaamheden per 7 november 2022 vrijwillig tijdelijk neergelegd en teruggetreden per 15 september 2023.

Functionarissen met een bezoldiging boven de WNT-norm

Op grond van de WNT meldt DNB ook jaarlijks de functionarissen (zijnde niet-topfunctionarissen) met een bezoldiging boven het WNT-bezoldigingsmaximum (2024: EUR 233.000, 2023: EUR 223.000). Voor deze functionarissen geldt in de WNT geen maximering, maar wel een publicatieplicht. Dat deze functionarissen boven het WNT-bezoldigingsmaximum uitkomen, vloeit voort uit het arbeidsvoorwaardenpakket van DNB. Ten opzichte van vorig jaar is het aantal gedaald van 18 naar 15 functionarissen.

Totaaloverzicht publicatie bezoldigingen

Hieronder volgt het totaaloverzicht van niet-topfunctionarissen (op functie) met een totale bezoldiging boven het WNT-bezoldigingsmaximum in 2024.

In uren respectievelijk hele bedragen

Functie	Gemiddelde omvang dienstverband per week		Beloning en belaste onkostenvergoedingen		Beloning betaalbaar op termijn		Totale bezoldiging	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
	UREN	UREN	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Divisiedirecteur	36	36	263.930	272.340	30.756	29.166	294.686	301.506
Divisiedirecteur	36	36	237.855	227.275	30.095	28.424	267.950	255.699
Divisiedirecteur	36	36	237.855	227.199	30.095	28.424	267.950	255.623
Divisiedirecteur	36	36	237.855	227.183	30.095	28.424	267.950	255.607
Divisiedirecteur	36	36	237.855	227.199	30.095	28.424	267.950	255.623
Divisiedirecteur	36	36	237.193	238.760	30.756	29.166	267.949	267.926
Divisiedirecteur	36	36	237.193	227.284	30.756	29.166	267.949	256.450
Divisiedirecteur	36	36	237.193	232.510	30.756	29.166	267.949	261.676
Divisiedirecteur	36	36	237.854	226.330	30.095	28.424	267.949	254.754
Divisiedirecteur	36	36	237.193	227.284	30.756	29.166	267.949	256.450
Divisiedirecteur	36	36	237.193	227.167	30.756	29.166	267.949	256.333
Divisiedirecteur	36	36	237.453	223.868	30.095	28.424	267.548	252.292
Divisiedirecteur	36	36	237.279	223.488	30.095	28.424	267.374	251.912
Divisiedirecteur	36	36	233.542	208.063	30.756	29.166	264.298	237.229
Programmadirecteur	36	36	228.877	208.520	30.756	29.166	259.633	237.686

8. Andere beheerskosten

De post 'Andere beheerskosten' is als volgt te specificeren:

In miljoenen		
	2024	2023
	EUR	EUR
Inhuur-, uitzendkrachten en uitbesteed werk	-91	-102
Reis- en verblijfkosten	-4	-3
Huisvestingskosten	-28	-24
Inventaris-, software- en kantoorkosten	-49	-48
Algemene kosten	-8	-10
Totaal	-180	-187

Het honorarium van de externe accountant is onder de algemene kosten opgenomen. Het honorarium is gesplitst in de volgende categorieën:

In hele bedragen		
	KPMG Accountants N.V.	KPMG Accountants N.V.
	2024	2023
	EUR	EUR
Onderzoek van de jaarrekening	-744.791	-698.741
Overige assurance	-189.220	-177.520
Aan assurance verwante opdrachten	-69.284	-65.000
Totaal	-1.003.295	-941.261

De totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening zijn gebaseerd op de honoraria over het boekjaar waarop het onderzoek betrekking heeft en inclusief BTW.

12. Overdracht naar/uit Voorziening voor Financiële Risico's

In 2024 heeft er geen overdracht naar/uit de VFR plaatsgevonden (2023: onttrekking van € 2.346 miljoen). De omvang van de VFR is ultimo 2024, evenals ultimo 2023, nihil.

In het onderdeel 'Financiële toelichting' van het hoofdstuk 'Verantwoording' vanaf pagina 63 wordt nader ingegaan op de risico's waaraan DNB blootstaat.

13. Venootschapsbelasting

De heffing van de vennootschapsbelasting beperkt zich bij DNB tot de niet bij wet opgedragen taken. De te betalen vennootschapsbelasting voor 2024 is nihil (2023: nihil). Dit jaar hebben er geen significante resultaten plaatsgevonden met betrekking tot de niet bij wet opgedragen taken.

Directie en raad van commissarissen

Amsterdam, 19 maart 2025

De directie van De Nederlandsche Bank N.V.

Klaas Knot, *president*

Steven Maijoor

Olaf Sleijpen

Gita Salden

Cindy van Oorschot

Amsterdam, 19 maart 2025

Vastgesteld door de raad van commissarissen van De Nederlandsche Bank N.V.

Martin van Rijn, *voorzitter*

Frans Muller, *vice-voorzitter*

Annemieke Nijhof

Roger Dassen

Mirjam van Praag

Artie Debidien

Hendrik Jan Biemond

Chris Figee

4 Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Aandeelhouder en de Raad van Commissarissen van De Nederlandsche Bank N.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Naar ons oordeel is de jaarrekening van De Nederlandsche Bank N.V. (hierna 'de vennootschap' of 'DNB') opgemaakt, in alle van materieel van belang zijnde aspecten, in overeenstemming met de grondslagen zoals opgenomen in de richtlijn van de Europese Centrale Bank (ECB/2024/31) en de door het Eurosysteem opgestelde geharmoniseerde toelichting op de balans en winst- en verliesrekening, aangevuld met de van toepassing zijnde bepalingen uit Titel 9 Boek 2 Burgerlijk Wetboek conform artikel 17 van de Bankwet 1998 en tevens de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

Wat we gecontroleerd hebben

Wij hebben de jaarrekening over 2024 van DNB te Amsterdam gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2024;
- 2 de winst-en-verliesrekening over 2024; en
- 3 de toelichting op de balans per 31 december 2024 en de winst- en verliesrekening over 2024.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van De Nederlandsche Bank N.V. zoals vereist op basis van de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie en onze bevindingen ten aanzien van continuïteit, fraude en niet naleven wet- en regelgeving, klimaat en de kernpunten van onze controle moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Samenvatting

Materialiteit

- Materialiteit van EUR 80 miljoen
- 0,02% van de totale activa
- Lagere materialiteit voor de WNT-toelichting

Risico van een afwijking van materieel belang vanwege risico's gerelateerd aan Fraude, NOCLAR, Continuïteit en Klimaat

- Frauderisico's: het veronderstelde risico op het doorbreken van de interne beheersing door het management.
- Risico's in verband met het niet naleven van wet- en regelgeving (NOCLAR): geen risico op een afwijking van materieel belang vanwege NOCLAR geïdentificeerd.

De bovenstaande risico's zijn verder uiteengezet in de sectie 'Controleaanpak risico van fraude en het niet naleven van wet- en regelgeving'.

- Continuïteitsrisico's: geen continuïteitsrisico's geïdentificeerd.
- Klimaat-gerelateerde risico's: wij hebben de impact op de jaarrekening van klimaat-gerelateerde risico's geëvalueerd en onze aanpak en observaties uiteengezet in de sectie 'Controleaanpak van klimaat-gerelateerde risico's'.

KPMG Accountants N.V., een naamloze vennootschap ingeschreven in het handelsregister in Nederland onder nummer 33263683, is lid van het KPMG-netwerk van zelfstandige ondernemingen die verbonden zijn aan KPMG International Limited, een Engelse entiteit.

2838423/24W00191284AVN

Kernpunten

- De toelichting zoals opgenomen in de paragraaf Blootstellingen en de paragraaf Risico's en buffers, zoals opgenomen in het Verantwoordingshoofdstuk.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 80 miljoen (2023: EUR 80 miljoen). Voor de bepaling van de materialiteit wordt uitgegaan van de totale activa (0,02%). Wij beschouwen de totale activa als de meest geschikte benchmark. Deze benchmark is niet gewijzigd ten opzichte van 2023.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, bijvoorbeeld bij de toelichting op de Blootstellingen en Risico's en buffers.

Wij hebben met de raad van commissarissen afgesproken dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 3,2 miljoen rapporteren aan hen alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Voor de controle van de naleving van de WNT hanteren wij een aanpak gebaseerd op het Controleprotocol WNT 2024 zoals opgesteld door het ministerie van Binnenlandse Zaken. Wij hebben daarnaast een lagere materialiteit gehanteerd voor de in de jaarrekening opgenomen WNT-verantwoording op basis van de in het Controleprotocol WNT 2024 opgenomen materialiteitsgrenzen.

Controleaanpak risico van fraude en het niet naleven van wet- en regelgeving

Bij de uitvoering van haar taken besteedt de directie aandacht aan risico's op fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving en neemt de Financiële Commissie (van de raad van commissarissen) kennis hiervan. De directie van DNB is zich ervan bewust dat niet-naleving van wet- en regelgeving kan leiden tot een reputatie risico.

In het kader van onze controle hebben wij inzicht verkregen in de vennootschap en de bedrijfsomgeving, en hebben wij de opzet en de implementatie beoordeeld. Onze werkzaamheden omvatten onder andere het evalueren van de gedragscode, de klokkenluidersregeling, het incidentenregister en de procedures van de vennootschap om aanwijzingen van mogelijke fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving te onderzoeken. Bovendien hebben wij inlichtingen ingewonnen bij de directie, de Financiële Commissie en bij relevante afdelingen, zoals de Interne Audit Dienst, Operationeel Risk Management, Finance & Risicomanagement, Juridische Zaken en Compliance & Integriteit. Daarnaast hebben wij onder meer de volgende documenten geëvalueerd:

- onderzoeksrapporten van de Interne Audit dienst, Operationeel Risk Management en Compliance & Integriteit inzake aanwijzingen over mogelijke fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving; en
- de door ons opgevraagde advocatenbrieven.

Daarnaast hebben wij werkzaamheden uitgevoerd om inzicht te verkrijgen in de wet- en regelgeving die op de vennootschap van toepassing is. Naast wet- en regelgeving die een directe impact heeft op de jaarrekening, zoals de Bankwet, verslaggevingsregelgeving, belastingwetgeving, de Wet normering topinkomens (WNT), de Wet bekostiging financieel toezicht en de regelingen voor een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO), hebben wij de volgende rechtsgebieden geïdentificeerd die, bij niet naleving, mogelijk indirect een materieel effect op de jaarrekening kunnen hebben:

- Algemene verordening gegevensbescherming (AVG);
- Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (DBA);
- Europese aanbestedingsregels; en
- Internationale sanctiewetgeving.

Daarnaast is er in Nederland wetgeving, die niet (volledig) op DNB van toepassing is, maar die zij vanuit een reputatie oogpunt wel zoveel mogelijk toepast, zoals de Wet ter voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering (Wwft).

Binnen DNB wordt gewerkt met fysieke waarden (goud, bankbiljetten en munten) en vinden grote financiële transacties plaats die goede interne controlemaatregelen vereisen. De hiermee samenhangende frauderisicofactoren hebben wij in onze controle betrokken. Dit geldt eveneens voor de frauderisicofactoren die wij hebben gesignaleerd voor de in de jaarrekening opgenomen toelichting op de Wet normering topinkomens (WNT).

Aangezien het management van DNB geen resultaatafhankelijke beloning krijgt en het behaalde resultaat geen doel op zich is, hebben wij het conform de controlestandaarden veronderstelde frauderisico op de omzet weerlegd. Daarnaast is het aantal schattingsposten in de balans beperkt (zie hiervoor de sectie toegepaste grondslagen voor waardering en resultaatbepaling).

Wij hebben de risicofactoren voor fraude en niet-naleven van wet- en regelgeving geëvalueerd om na te gaan of deze factoren duiden op een risico op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening.

In overeenstemming met het vorenstaande en met de controlestandaarden hebben wij het volgende risico geïdentificeerd ten aanzien van fraude dat relevant is voor onze controle en hebben hierop als volgt ingespeeld:

- Doorbreken van interne beheersing door het management (een verondersteld risico).

Risico:

- Het management is in een unieke positie om fraude te plegen door de mogelijkheid het proces van financiële verslaggeving en resultaatbepaling te manipuleren door middel van het doorbreken van de interne beheersing die effectief lijkt te werken.

Controleaanpak:

- Wij hebben de opzet en de implementatie geëvalueerd en, waar van toepassing, de effectieve werking getoetst van interne beheersingsmaatregelen (waaronder de opzet en bestaan van beheersingsmaatregelen met betrekking tot het boeken van handmatige journalposten), die relevant zijn voor het mitigeren van het risico op fraude.

- Wij hebben een data-analyse uitgevoerd op journaalposten met een hoger risico gerelateerd aan transacties omtrent personeels- en bedrijfskosten, materiële vaste activa, en goud. Op basis van onze kennis van deze bedrijfsprocessen hebben wij bepaald welke journaalposten wij niet zouden verwachten in het kader van de normale bedrijfsvoering. Waar wij onverwachte journaalposten identificeerden, hebben wij aanvullende controlewerkzaamheden uitgevoerd om op het geïdentificeerd risico in te spelen. Deze werkzaamheden omvatten ook het inwinnen van inlichtingen omtrent de aard van de journaalpost en het herleiden van transacties naar de broninformatie.
- Wij hebben elementen van onvoorspelbaarheid in onze controleaanpak opgenomen, waaronder een vergelijking van de uitkomsten van het renterisicomodell van dit jaar met vorig jaar, inclusief een vergelijking van de verwachting van 2023 met de gerealiseerde verliezen in 2024.

Wij hebben onze risico-inschatting, controleaanpak en resultaten gecommuniceerd met de directie en de Financiële Commissie van de raad van commissarissen.

Onze controlewerkzaamheden hebben niet geleid tot aanwijzingen en/of andere redelijke vermoedens van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving die van materieel belang zijn voor de jaarrekening.

Controleaanpak continuïteit

Zoals toegelicht op pagina 67 van het Verantwoordingshoofdstuk heeft de directie haar continuïteitsbeoordeling uitgevoerd en geen continuïteitsrisico's geïdentificeerd gezien de mogelijkheid om als centrale bank geld te creëren in de eigen valuta.

Gegeven deze uit de Bankwet voortvloeiende geldscheppende rol van DNB, hebben wij geoordeeld dat de jaarrekening, ondanks de in 2024 en komende jaren te verwachten verliezen, kan worden opgesteld op basis van continuïteit.

Controleaanpak van klimaat-gerelateerde risico's

De directie heeft in de sectie Klimaatrisico's, zoals opgenomen op pagina 70 in het Verantwoordingshoofdstuk van het jaarverslag, haar activiteiten en voortgang ten aanzien van haar klimaatdoelstellingen weergegeven. Klimaatverandering heeft rechtstreeks invloed op het financieel-economisch systeem en raakt daarmee aan DNB's missie en mandaat.

Op pagina 71 van het Verantwoordingshoofdstuk heeft de Directie beoordeeld hoe klimaat-gerelateerde risico's, haar eigen ambities en de ontwikkelingen in wet- en regelgeving impact hebben op de jaarrekening van DNB. Om de impact van deze risico's in te schatten, heeft de directie in 2024 een nieuwe klimaatstresstest uitgevoerd.

Aangezien de impact in dit stadium nog niet met voldoende precisie gemeten kan worden, is de mogelijke financiële impact van deze en andere klimaat-gerelateerde risico's nog niet meegenomen in de 'Risico's en buffers' zoals opgenomen op pagina 66.

In het kader van onze risicoanalyse hebben wij met de directie gesproken en de volgende werkzaamheden uitgevoerd gericht op het onderkennen van risico's van materiële onjuistheden in de jaarrekening als gevolg van fouten of fraude:

- kennis genomen van de activiteiten van DNB inzake het klimaat en haar verantwoording hierover in het jaarverslag;

- de totstandkoming en resultaten van de klimaatstresstest besproken en kennis genomen van de beschreven voorgenomen ontwikkelingen hierin voor de komende jaren; en
- de voortgang besproken van het Maatschappelijk Verantwoord Beleggen, zoals toegelicht in het hoofdstuk Verantwoording, door DNB van haar eigen beleggingen, zoals opgenomen op pagina 68 van het jaarverslag.

Op grond van een analyse van de jaarrekeningposten en de bijbehorende grondslagen voor waardering van activa en passiva, heeft DNB ingeschat dat de klimaat-gerelateerde risico's geen materiële impact hebben op de jaarrekening 2024. Zo zijn de eigen beleggingen gewaardeerd tegen reële waarde, en de monetaire portefeuilles zijn gewaardeerd op basis van geamortiseerde kostprijs, rekening houdend met eventuele bijzondere waardeverminderingen indien deze zich voordoen. Wij kunnen ons vinden in deze analyse. Op basis van de door ons uitgevoerde risicoanalyse hebben wij voor de jaarrekeningcontrole 2024 van DNB dan ook geen materiële klimaat-gerelateerde risico's als gevolg van fouten of fraude geïdentificeerd.

Tevens hebben wij kennis genomen van de in het jaarverslag opgenomen informatie met betrekking tot klimaatgerelateerde risico's en hebben wij overwogen of deze informatie materiële inconsistenties bevat ten opzichte van de jaarrekening of kennis verkregen vanuit de controle of anderszins, en in het bijzonder zoals hierboven beschreven.

De kernpunt van onze controle

In Kernpunt van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het belangrijkste waren tijdens onze controle van de jaarrekening. Het kernpunt van onze controle hebben wij met de Financiële Commissie gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

De toelichting zoals opgenomen in de paragraaf Blootstellingen en de paragraaf Risico's en buffers, zoals opgenomen in het Verantwoordingshoofdstuk

Omschrijving

In de paragraaf Blootstellingen en de paragraaf Risico's en buffers, opgenomen op pagina 65 van het Verantwoordingshoofdstuk, licht DNB de financiële risico's toe. De blootstellingen op de balans van DNB leiden tot toekomstige financiële risico's. Het risico bestaat voor het grootste deel uit renterisico, dat voortvloeit uit het verschil tussen de looptijd van de bezittingen van DNB en de looptijd van de verplichtingen. Daarnaast loopt DNB een kredietrisico.

Op basis van de waarderingsgrondslagen van DNB, worden de waardepapieren aangehouden voor monetaire beleidsdoelstellingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, rekening houdend met een eventuele bijzondere waardevermindering, en de langlopende herfinancieringstransacties tegen de nominale waarde.

Door de opgelopen beleidsrentes in combinatie met het verschil in looptijd tussen de bezittingen (onder andere de waardepapieren aangehouden voor monetaire beleidsdoelstellingen en de langlopende herfinancieringstransacties) en de verplichtingen (onder andere de verplichtingen aan kredietinstellingen in het eurogebied), loopt DNB een significant renterisico. In het Verantwoordingshoofdstuk is een toelichting gegeven van de risico's die hiermee samenhangen.

Aangezien deze risico's een mogelijke impact hebben op de toekomstige kapitaalontwikkeling, maar niet tot uitdrukking komen in de balans per 31 december 2024, hebben wij deze toelichting aangemerkt als een kwalitatief significante

toelichting. Om de potentiële gevolgen en de impact op het Kapitaal en de Reserves van DNB te duiden is niet uitsluitend een beschrijving van de risico's opgenomen, maar eveneens een financiële indicatie. Dit betreft een indicatie van het geschatte verloop van de buffers van DNB in de komende tien jaar en daarnaast een inschatting van het rente-, krediet- en marktrisico op basis van een extreem maar plausibel scenario. Dit risico wordt door DNB berekend met behulp van interne modellen. Gezien de grote schattingsonzekerheid in deze financiële duiding, die met name samenhangt met het renterisico, hebben wij dit aangemerkt als een kernpunt van onze controle.

Onze aanpak

- Wij hebben vastgesteld dat de door DNB gerapporteerde Monetaire blootstellingen per programma per land juist zijn. Hierbij merken wij op dat alle kredietverliezen aangaande voor monetaire doeleinden aangehouden waardepapieren, wanneer deze zich manifesteren, volledig worden gedragen door alle Nationale Centrale Banken van het Eurosysteem volgens de op het moment van verlies geldende Eurosysteem-kapitaalsleutel. Kredietverliezen uit PSPP-overheid en PEPP-overheid zijn hiervan uitgesloten en worden enkel gedragen door de houder van de obligaties. Voor DNB is het kredietrisico voortvloeiend uit deze programma's derhalve enkel op de Nederlandse overheid. Ook de inkomsten op deze staatsobligaties worden niet gedeeld binnen het Eurosysteem.
- Wij hebben kennisgenomen van de relevante beheersmaatregelen die zijn geïmplementeerd om de betrouwbare werking van het model en de juiste en consistente toepassing van aannames en modelparameters te garanderen. Wij hebben met behulp van onze eigen specialisten de door DNB uitgevoerde modelvalidatie getoetst op basis van hun interne model governance richtlijnen, validatierichtlijnen en het validatierapport.
- Tevens hebben wij het door DNB ingerichte proces getoetst om vast te stellen dat belangrijke veronderstellingen en aannames in het risicomodel, zoals de ontwikkeling van de rente in een extreem maar plausibel scenario.
- Gezien de complexiteit en foutgevoeligheid van de berekeningen in het model, hebben wij het renterisico met behulp van onze specialisten, voor de meest significante parameters nagerekend.
- Wij hebben, met behulp van KPMG specialisten, de belangrijkste veronderstellingen en aannames in het risicomodel voor de bepaling van het renterisico beoordeeld. Tevens hebben wij kennisgenomen van monetaire ontwikkelingen en beslissingen zoals genomen door de Governing Council van de ECB. Op basis van het voornoemde en de analyses van de afdeling risk management hebben wij vastgesteld dat deze juist en volledig zijn verwerkt in de aannames van het model.
- Om de juistheid en volledigheid van de in het model gebruikte brondata te verifiëren, hebben wij deze onder andere aangesloten met de interne data en data zoals ontvangen van de ECB of externe dataleveranciers.
- Wij zijn nagegaan of de uitkomsten van het model juist in de toelichting van de Blootstellingen en Risico's en buffers zijn weergegeven. Wij hebben geverifieerd of de toelichting toereikend is.

Onze observatie

Wij hebben vastgesteld dat de risico's adequaat zijn toegelicht in de paragraaf Blootstellingen en de paragraaf Risico's en buffers in het Verantwoordingshoofdstuk. De ontwikkeling van de buffers en de, onder een extreem maar plausibel

scenario bepaalde, risico's die zijn toegelicht om het financiële risico te duiden, zijn berekend in overeenstemming met de interne grondslagen en modellen.

Paragraaf ter benadrukking van de toegepaste grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Wij vestigen de aandacht op paragraaf 1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zoals opgenomen in de jaarrekening. De jaarrekening van DNB wordt conform de Bankwet 1998 opgesteld volgens de richtlijn van de Europese Centrale Bank (ECB/2024/31), inzake de financiële administratie en verslaggeving in het ESCB en de door haar opgestelde geharmoniseerde toelichting op de balans en winst-en-verliesrekening.

Daarnaast heeft de directie van DNB besloten over een aantal specifieke afwijkingen van deze grondslagen om te komen tot betere verslaggeving, alsmede om te voldoen aan de aanvullende specifieke eisen zoals opgenomen in Titel 9 BW 2 en de WNT dan wel de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving indien grondslagen niet zijn vastgelegd in de ESCB-grondslagen. Dit doet recht aan het unieke karakter van een centrale bank. De gebruiker dient voor een goed begrip van de jaarrekening van de grondslagen kennis te nemen aangezien deze grondslagen afwijken van meer algemeen gehanteerde stelsels zoals IFRS en Titel 9 Boek 2 BW.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd.

Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het directieverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben een mindere diepgang dan onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de informatie die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met de grondslagen zoals opgenomen in de richtlijn van de Europese Centrale Bank (ECB/2024/31) en de door het Eurosysteem opgestelde geharmoniseerde toelichting op de balans en winst- en verliesrekening, aangevuld met de van toepassing zijnde bepalingen uit Titel 9 Boek 2 BW conform de artikel 17 van de Bankwet 1998 en tevens de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude. Daarbij is de directie, onder toezicht van de raad van commissarissen, verantwoordelijk voor het voorkomen en ontdekken van fraude en de niet naleving van wet- en regelgeving en het nemen van maatregelen om de gevolgen, voor zover mogelijk, ongedaan te maken en herhaling te voorkomen.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de vennootschap in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsels moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstelling is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol

WNT 2024, het Controleprotocol financiële verantwoording Autoriteit Financiële Markten en de Nederlandsche Bank, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door De directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vennootschap haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van commissarissen hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Amstelveen, 19 maart 2025

KPMG Accountants N.V.

M.A Huiskers RA

Statutaire regeling inzake winstbestemming

De regeling is opgenomen in artikel 22, lid 2 van de Statuten van De Nederlandsche Bank N.V., en luidt:

De winst blijvende uit de vastgestelde jaarrekening staat ter beschikking van de Algemene Vergadering.

Bijlagen

Bijlage 1 Aanvullende informatie

In deze bijlage worden achterliggende informatie en cijfers bij de verantwoording gegeven. We gaan nader in op compliance en integriteit bij DNB, in aanvulling op de paragraaf Vertrouwen. Kerncijfers voor HR worden weergegeven als achtergrond bij de paragraaf over de ambitie Medewerkers. Bij de paragraaf over MVO bieden we aanvullende informatie over interne bedrijfsvoering die betrekking heeft op donaties, contract- en leveranciersmanagement en de milieuzorg en interne CO₂-voetafdruk.

Compliance en integriteit

Bevorderen integriteitsbewustzijn & vertrouwen in DNB

Afgelopen jaar heeft Compliance & Integriteit (C&I) diverse activiteiten georganiseerd om het integriteitsbewustzijn en daarmee het vertrouwen in DNB te bevorderen. Er zijn onder andere integriteitsworkshops verzorgd voor nieuwe medewerkers en managers, C&I is regelmatig aangeschoven bij team- en managementoverleggen en heeft eedafleggingen begeleid. Nieuw in 2024 waren de introductie van periodieke inloopsprekuren, een door C&I ontwikkelde integriteitspubquiz en de introductie van management-circulaires aan de hand waarvan de managers op periodieke basis actuele integriteitsonderwerpen met hun teams kunnen bespreken.

Integriteitsbeleving

In 2024 heeft C&I een tweejaarlijkse Belevingsmeting integriteit uitgevoerd. De geanonimiseerde uitkomsten zijn intern gedeeld met de medewerkers en besproken met de directie en de leden van raad van commissarissen. Gemiddeld genomen is de integriteitsbeleving binnen DNB in positieve zin gestegen ten opzichte van de meting in 2022.

Internationale Samenwerking

C&I heeft in 2024 in afstemming met de ECB een internationale conferentie georganiseerd in Amsterdam over integriteit en compliance, voor compliance-functionarissen van andere centrale banken, toezichthouders en gerelateerde EU-organisaties. De conferentie bood een gevarieerd

programma dat inzicht gaf in de (toekomstige) ontwikkelingen op het vakgebied van integriteit en compliance.

Naast de samenwerking met andere centrale banken in het ESCB/SSM-verband heeft C&I in 2024 in het kader van Technische Samenwerking kennis en expertise uitgewisseld met de centrale banken van Aruba en Portugal.

Onderzoeken

In 2024 heeft C&I één melding ontvangen (van vermoedens van) een integriteitsschending die aanleiding gaf voor een bijzonder integriteitsonderzoek vanwege het mogelijk niet naleven van onder andere de Regeling Onafhankelijkheid medewerkers DNB.

Ten opzichte van 2023 zijn er het afgelopen jaar in totaal minder integriteitsincidenten gemeld. Ook blijkt uit de Belevingsmeting Integriteit dat het algemene integriteitsbewustzijn bij medewerkers juist is gestegen. In 2024 is extra aandacht besteed aan bewustwording van de regels voor privé-beleggen. Afgelopen jaar is (mogelijk mede hierdoor) een lichte stijging te zien ten aanzien van het aantal overtredingen van de Regeling privé-beleggingstransacties. Bij deze overtredingen is in alle gevallen sprake van een eerste overtreding, dus geen recidive. Vaak hebben de medewerkers zelf gemeld en gaat het om overtredingen die samenhangen met onbewust niet naleven van de beleggingsregels en is geen sprake geweest van handel met voorwetenschap.

Klachtencommissie

In 2024 ontving de klachtencommissie van DNB vijf klachten, waarvan zij er twee in behandeling nam. De twee in 2024 in behandeling genomen klachten, zijn in lijn met de klachtenregeling afgerond door middel van een directiebesluit over de (on)gegrondheid ervan.

Tabel 1 Integriteitsincidenten, datalekken en klachten

	2024	2023
Integriteitsincidenten (totaal)	19	29
Regeling privébeleggingstransacties	16	13
Regeling onafhankelijkheid	1	3
Onzorgvuldig omgaan met informatie	2	0*
Onzorgvuldig omgaan met bedrijfsmiddelen	0	7
Grensoverschrijdend gedrag	0	1
Overige incidenten	0	5
Datalekken (totaal)	43	29¹
Hiervan meldingsplichtig bij Autoriteit Persoonsgegevens	5	4
Klachten (totaal)	5	2
Intern	2	0
Extern	3	2

* Incidenten m.b.t. onzorgvuldig omgaan met informatie worden aangemerkt als C&I-incident wanneer hierbij een hoog reputatierisico kan optreden voor DNB.

¹ Voor het jaarverslag 2023 is het aantal datalekken herzien van 26 naar 29 als gevolg van een verbeterde controlemethode uitgevoerd door het Privacy Office. Deze herziening zorgt voor een nauwkeurigere weergave van de gegevens.

HR-kerncijfers

Tabel 2 Kerncijfers HR

Algemeen peildatum 31-12-2024	2024	2023
Aantal medewerkers (regulier en directie)*	2.458	2.382
Gemiddeld aantal fte's over het gehele jaar	2.307	2.174
Annual total compensation ratio (GRI 2-21)		
Ratio jaarlijkse totale compensatie ** van president/ mediaan jaarlijkse totale compensatie van medewerkers	4,53	4,54
Ratio stijging totale jaarlijkse totale compensatie ** van president/mediaan stijging van jaarlijkse totale compensatie van medewerkers	1,03	0,54
Training		
Opleidingskosten realisatie (EUR)	€ 8.037.012	€ 6.995.561
Opleidingskosten budget (EUR)	€ 9.095.626	€ 7.534.709
% medewerkers dat opleiding uit Data en tech curriculum heeft gevolgd	31%	n/a
% medewerkers dat onder Collectieve Arbeidsovereenkomst valt (met uitzondering van directie)	100%	100%
Aantal externen***	734	848

* Aantal medewerkers wordt berekend zonder stagiair(e)s, externen en commissarissen

** Gebaseerd op GRI-definitie van *Annual total compensation*.

*** Externen zijn medewerkers die niet in dienst zijn bij DNB en op onze systemen en/of onder onze aansturing werken

Aantal medewerkers met een arbeidsbeperking peildatum 31-12-2024	2024	2023
- in participatie-fte (25,5 uur per week)	38	32

Genderverdeling peildatum 31-12-2024	2024	2023
Raad van Commissarissen - % vrouw	42,86%	45,45%
- % man	57,14%	54,55%
- % anders	0,00%	0,00%
Directie - % vrouw	40,00%	40,00%
- % man	60,00%	60,00%
- % anders	0,00%	0,00%
Divisiedirecteuren - % vrouw*	29,41%	31,58%
- % man	70,59%	68,42%
- % anders	0,00%	0,00%
Afdelingshoofden - % vrouw**	41,28%	40,57%
- % man	58,72%	59,43%
- % anders	0,00%	0,00%
Sectiehoofden - % vrouw	44,12%	38,71%
- % man	55,88%	61,29%
- % anders	0,00%	0,00%
Medewerkers - % vrouw (geen management)	41,39%	40,75%
- % man	58,57%	59,21%
- % anders	0,04%	0,05%
Medewerkers - % vrouw (regulier en directie)	41,33%	40,64%
- % man	58,63%	59,32%
- % anders	0,04%	0,04%

* Divisiedirecteuren inclusief Programmadirecteuren
** Afdelingshoofden inclusief Programmamanagers

Leeftijdverdeling peildatum 31-12-2024	2024	2023
Raad van commissarissen - % <30 jaar	0,00%	0,00%
- % 30-50 jaar	0,00%	0,00%
- % >50 jaar	100,00%	100,00%
Directie - % <30 jaar	0,00%	0,00%
- % 30-50 jaar	20%	0,00%
- % >50 jaar	80%	100,00%
Divisiedirecteuren - % <30 jaar*	0,00%	0,00%
- % 30-50 jaar	29,41%	31,58%
- % >50 jaar	70,59%	68,42%
Afdelingshoofden - % <30 jaar**	0,00%	0,00%
- % 30-50 jaar	68,81%	68,87%
- % >50 jaar	31,19%	31,13%
Sectiehoofden - % <30 jaar	0,00%	0,00%
- % 30-50 jaar	52,94%	51,61%
- % >50 jaar	47,06%	48,39%
Medewerkers (regulier en directie) - % <30 jaar	14,32%	15,70%
- % 30-50 jaar	52,40%	50,92%
- % >50 jaar	33,28%	33,38%

* Divisiedirecteuren inclusief Programmadirecteuren
** Afdelingshoofden inclusief Programmamanagers

Aantal medewerkers met vast en tijdelijk dienstverband per gender peildatum 31-12-2024	2024	2023
Vast - totaal	2.157	2.006
- vrouw	884	800
- man	1.272	1.205
- anders	1	1
Tijdelijk - totaal	301	371
- vrouw	132	166
- man	169	205
- anders	0	0

Aantal medewerkers met fulltime en parttime dienstverband per gender peildatum 31-12-2024	2024	2023
Fulltime (36 uur of meer per week) - totaal	2.217	2.134
- vrouw	834	788
- man	1.382	1.345
- anders	1	1
Parttime (12 tot 36 uur per week) - totaal	241	243
- vrouw	182	178
- man	59	65
- anders	0	0

Aantal en ratio* instroom en uitstroom per gender over het gehele jaar	2024 (aantal)	2024 (ratio)	2023 (aantal)	2023 (ratio)
Instroom aantal en ratio - totaal	300	12,21%	377	15,83%
- vrouw	121	11,91%	160	6,72%
- man	179	12,42%	217	15,59%
- anders	0	0,00%	0	0,00%
Uitstroom aantal en ratio - totaal	224	9,11%	239	10,17%
- vrouw	72	7,09%	94	9,83%
- man	151	10,48%	145	10,42%
- anders	0	0,00%	0	0,00%

* Ratio instroom is de instroom (totaal/vrouw/man/anders) per het aantal medewerkers (totaal/vrouw/man/anders)

Aantal en ratio* instroom en uitstroom per leeftijdscategorie over het gehele jaar	2024 (aantal)	2024 (ratio)	2023 (aantal)	2023 (ratio)
Instroom aantal en ratio - totaal	300	12,21%	377	15,83%
- < 30 jaar	103	4,19%	156	6,55%
- 30-50 jaar	150	6,10%	172	7,22%
- >50 jaar	47	1,91%	49	2,06%
Uitstroom aantal en ratio - totaal	224	9,11%	239	10,03%
- < 30 jaar	39	1,59%	42	1,76%
- 30-50 jaar	111	4,52%	118	4,95%
- > 50 jaar	74	3,01%	78	3,27%

* Ratio instroom is de instroom (totaal/<30 jaar/30-50 jaar/>50 jaar) per het aantal medewerkers (totaal/<30 jaar/30-50 jaar/>50 jaar)

Reden uitstroom	2024	2023
Eigen verzoek	115	144
Beëindiging overeenkomst	23	23
Einde tijdelijk dienstverband	48	29
(Pre)pensioen	30	28
Reorganisatie	1	10
Arbeidsongeschiktheid	5	3
Overlijden	2	1

Basissalaris vrouw/man over het gehele jaar	2024	2023
DNB ratio* basissalaris** vrouw/man	1,14	1,16
Medewerkers ratio basissalaris vrouw/man	1,16	1,16
Directie ratio basissalaris vrouw/man	1,18	0,90
Divisiedirecteuren ratio basissalaris vrouw/man	0,97	0,99
Afdelingshoofden ratio basissalaris vrouw/man	1,06	1,02
Sectiehoofden ratio basissalaris vrouw/man	0,98	1,01

* De ratio's zijn berekend op basis van de mediaan van wat een werknemer aan salaris/beloning ontvangt in elke categorie.

** Gebaseerd op GRI-definitie van Basic Salary.

Beloning vrouw/man over het gehele jaar	2024	2023
DNB ratio* beloning** vrouw/man	1,15	1,14
Medewerkers ratio beloning vrouw/man	1,18	1,16
Directie ratio beloning vrouw/man	0,98	0,90
Divisiedirecteuren beloning vrouw/man	1	1
Afdelingshoofden ratio beloning vrouw/man	1,03	1,02
Sectiehoofden ratio beloning vrouw/man	1	1,01

* De ratio's zijn berekend op basis van de mediaan van wat een werknemer aan salaris/beloning ontvangt in elke categorie.

** Gebaseerd op GRI-definitie van Annual total compensation.

Ziekteverzuim over het gehele jaar	2024	2023
Totaal ziekteverzuimpercentage	4,1%	3,87%
Kort verzuim <7 dagen	0,6%	0,66%
Middellang verzuim 1-6 weken	0,4%	0,84%
Langdurig verzuim 6-52 weken	2,0%	2,06%
Langer dan 1 jaar tot 2 jaar	1,1%	0,33%
Meldingsfrequentie	0,70%	0,84%

Sociale impact van DNB

Onze betrokkenheid bij de maatschappij beperkt zich niet alleen tot de uitvoering van onze kerntaken. Ook via andere kanalen, zoals het donatiebeleid en onze inkooptrajecten, willen we sociale impact hebben. Zo verlenen we financiële steun aan organisaties en activiteiten die betrekking hebben op onze kerntaken, zoals 'Wijzer in geldzaken', het platform voor financiële educatie. Daarnaast doen we donaties aan charitatieve doelen op het gebied van cultuur, gezondheidszorg en maatschappij. Inzet daarbij is om initiatieven die duurzaamheid en diversiteit bevorderen een zwaarder accent in ons donatiebeleid te geven. Daar zijn ook streefcijfers voor opgesteld. Met onze bijdrages en donaties was in 2024 een bedrag van € 472.000 gemoed.

Ook willen we zoveel mogelijk DNB-medewerkers zelf betrekken bij maatschappelijke instellingen en initiatieven die we al dan niet geldelijk steunen. Zo zetten collega's zich in voor het coachen van leerlingen of studenten die extra steun kunnen gebruiken, en worden er hand- en spandiensten verleend bij festiviteiten voor mensen met een geestelijke beperking. Donaties maken het ook mogelijk om medewerkers in contact te laten komen met een divers palet aan culturele uitingen.

Het beschikbaar stellen van afgeschreven computers en andere hardware is een andere poot van ons donatiebeleid. Die worden geleverd aan

Amsterdamse jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt en aan scholen in Afrika. In 2024 hebben we in totaal 2.539 devices kunnen leveren en voor 2025 liggen er nog eens 1.500 in het verschiep. Het hoge aantal in 2024 heeft onder meer te maken met de verhuizing naar het gerenoveerde pand. Door de levensduur van de apparatuur op deze manier te verlengen, levert dit ook een duurzaamheidswinst op. Ons Inkoop- en Contract- & leveranciersmanagement is een ander belangrijk vehikel om maatschappelijke impact te hebben. Dit doen wij door waar mogelijk social return in al onze inkooptrajecten op te nemen (zie volgende paragraaf). Een programma-manager Sociaal- Maatschappelijke Impact zorgt ervoor dat de verschillende initiatieven binnen DNB elkaar zoveel mogelijk versterken.

Contract- en leveranciersmanagement

Er zijn in 2024 23 Europese aanbestedingen afgerond. Bij elk van deze aanbestedingen zijn MVOI-criteria (Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen) toegepast. Deze zijn geborgd in het Programma van Eisen en Wensen van de aanbestedingen. Hiermee is de streefwaarde van 100% behaald. Daarnaast zijn er 17 meervoudig onderhandse trajecten uitgevoerd. Dit zijn trajecten met een opdrachtwaarde onder de Europese aanbestedingsdrempel van € 221.000 exclusief btw. Ook hiervoor geldt dat in alle gevallen duurzaamheidscriteria zijn opgenomen. DNB committeert zich aan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen van PIANOo (het Expertisecentrum Aanbesteden van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat). DNB voert als overheidsorganisatie een Europese aanbesteding uit voor alle inkopen boven de Europese aanbestedingsdrempel van € 221.000 exclusief btw in 2022. Veelal leiden deze aanbestedingen tot een meerjarige raamovereenkomst, waarbinnen nadere overeenkomsten worden gesloten. Als onderdeel van aanbestedingen beoordelen we inschrijvende partijen aan de hand van criteria. Door ook milieu- en sociale criteria toe te passen, bewerkstelligen we in veel gevallen dat een inkoopproject vanuit DNB naast het 'gewone' rendement ook een concrete milieu- en sociale winst oplevert. In 2024 is de verplichting om duurzaamheid en social return in inkooptrajecten op te nemen, ook onderdeel geworden van het interne beleid.

Verder hebben we in 2024 twee aanbestedingen uitgevoerd waarin circulariteit een nadrukkelijke rol heeft gespeeld. Het betreft onder meer een aanbesteding voor kantoorartikelen. Als onderdeel van deze aanbesteding is van leveranciers geëist dat een deel van de kantoorartikelen na gebruik wordt opgehaald om te worden hergebruikt (bijvoorbeeld pennen). Voor een aanbesteding voor audiovisuele middelen geldt dat van leveranciers wordt verlangd dat verouderde middelen van DNB worden opgehaald en opnieuw worden ingezet.

Met een aantal beheersmaatregelen borgen we zoveel mogelijk dat partijen waarmee wij in zee gaan zich houden aan wetgeving en standaarden ten aanzien van onder meer integriteit en duurzaamheid. Potentiële partners en leveranciers worden getoetst op financiële, regelgevende en reputatierisico's en binnen DNB zijn aanvullende maatregelen getroffen, zoals bij de eisen in het inkooptraject (zogenoemde inkoopvoorwaarden) en de contractuele vastlegging daarvan. Lopende trajecten monitoren we hier periodiek op. Integriteit is expliciet onderdeel bij de on- en off-boarding van onze externe partijen en leveranciers.

Milieuzorg en CO₂-voetafdruk van bedrijfsvoering

De afdelingen Facilitair Management, Cash Operations en Inkoop- en Contractmanagement beschikken over een Milieumanagementsysteem dat is gecertificeerd volgens ISO 14001, geldig tot 2025. De externe audit voor het milieumanagementsysteem volgens de ISO 14001 heeft DNB in 2024 succesvol doorlopen. DNB werkt klimaatneutraal door de inkoop van groene energie uit Nederlandse wind en door de CO₂-uitstoot te compenseren waar deze niet kan worden voorkomen.

De CO₂-emissies voor compensatie zijn in 2024 gestegen ten opzichte van 2023. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door een toename door reizen, transport van goederen, energieverbruik voor tijdelijke huisvesting en hybride werken. De reisbewegingen met zowel de auto als het openbaar vervoer zijn toegenomen. Deze toename is in lijn met de algemene tendens binnen Nederland. Verder is DNB afgelopen jaar gegroeid in het aantal medewerkers. Dit betekent dat ook meer medewerkers hybride hebben

gewerkt. Daarbij zijn ook CO₂-emissiefactoren van elektriciteit en gas gestegen. Het aantal medewerkers en de CO₂-emissiefactoren verklaren de toename van de CO₂-emissie. Met ingang van Q3 2023 is het energiecontract van onze tijdelijke huisvesting in Amsterdam veranderd naar Europese windenergie. Vanaf dat moment compenseren wij dit energieverbruik weer zelf door het energieverbruik als 'grijze stroom' te behandelen.

Het beleid van DNB geeft aan dat er 100% elektrische auto's worden gereden. Auto's met verbrandingsmotor zijn zo goed als uitgefaseerd. Van de laatste voertuigen met een verbrandingsmotor zal in de komende periode afscheid worden genomen. Het nieuwe beleid heeft geleid tot een toename van het aantal elektrische leaseauto's, wat heeft geleid tot een toename van de scope 2-emissies. Boekjaar 2024 is het eerste jaar dat het aardgasverbruik van de tijdelijke locatie (goud- en bankbiljettenopslag en cash operations) te Haarlem helemaal geen onderdeel meer is van de CO₂-voetafdruk. Mede hierdoor is de CO₂-emissie voor aardgas met flink verminderd.

In 2023 is onze tijdelijke locatie in Haarlem afgestoten en in 2024 is onze locatie in Wassenaar verkocht. Het groengasverbruik is daarmee afgenomen en dit is terug te zien in de CO₂-cijfers. Door de ingebruikname van het Cashcentrum in Zeist is de huisvesting van DNB verder verduurzaamd. Het Cashcentrum gebruikt namelijk geen fossiele brandstoffen anders dan voor het noodstroomaggregaat, heeft een warmte- en koudeopslag en wekt elektriciteit op door middel van zonnepanelen. Met de verhuizing van Toorop naar Frederiksplein (januari 2025) zal het huidige verbruik van stadsverwarming en aardgas dalen en uiteindelijk ook verdwijnen als de tijdelijke locatie in Amsterdam Toorop afgestoten wordt. Daarnaast worden er verdere verduurzamingsstappen op het Frederiksplein gezet met de BREEAM-NL Nieuwbouw en Renovatie en uiteindelijk de In-Use certificering.

Tabel 3 CO₂-voetafdruk van bedrijfsvoering

Meetgegevens milieu
CO₂-emissie (ton)¹

Meetgegevens ¹	2024 ² CO ₂ (ton)	2023 CO ₂ (ton)
Scope 1		
Energie voor verwarmen	46	89
Transport eigen vervoersmiddelen en lease	125	191
Koudemiddelen	489	541
Scope 2³		
Elektriciteit ⁴	2.122	831 ⁵
Warmte- en koude-levering (regionaal net)	159	180
Scope 3		
Zakelijk reizen, vliegreizen	1.503	1.303
Zakelijk reizen, internationaal treinverkeer	36	14
Zakelijk reizen, personenauto's	231	174
Zakelijk reizen, goederentransport	306	147
Woonwerkverkeer, personenauto's	386	397 ⁵
Woonwerkverkeer, openbaar vervoer	41	90
Plaats onafhankelijk werken	715	641
Aanvullende posten buiten scope methodiek		
Ingekocht groen gas voor verwarming ⁶	11	28
Totaal CO ₂	6.167	4.628 ⁵
Reeds gecompenseerd aardgas	39	39
Compensatie door inkoop CO ₂ -credits ⁷	6.128	4.589 ⁵
Totaal CO₂-uitstoot	0	0

1 DNB hanteert voor het bepalen van de materiële CO₂-emissie waar mogelijk de CO₂-conversiefactoren zoals gepubliceerd op www.co2emissiefactoren.nl en gebruikt voor de berekening de Milieubarometer (well-to-wheel).

2 De verslagperiode 2024 loopt van 1 oktober 2023 tot en met 30 september 2024. Cijfers kunnen afwijken door afrondingsverschillen.

3 Scope 2-emissies zijn conform market-based method gerapporteerd.

4 Elektrische lease is conform Green House Gas (GHG) protocol opgenomen in scope 2.

5 In 2024 zijn er twee wijzigingen doorgevoerd die hebben geleid tot herberekeningen in de rapportage over 2023. Ten eerste is de emissiefactor voor woon-werkverkeer met personenauto's aangepast, wat resulteerde in een herziening van de bijbehorende uitstootberekeningen. Ten tweede wordt, door een wijziging in het energiecontract, de uitstoot van tijdelijke huisvesting nu als grijze stroom berekend. Deze aanpassingen hebben gezamenlijk geleid tot een stijging van de gerapporteerde uitstoot en de compensatie voor 2023.

6 Ingekocht groen gas is conform Green House Gas (GHG) protocol buiten de scope-methodiek opgenomen.

7 De hoeveelheid in te kopen CO₂-credits is bepaald op basis van de feitelijke CO₂-emissie in de verslagperiode (Q4) kalenderjaar tot en met Q3 opvolgende kalenderjaar).

Bijlage 2 Over dit verslag

In het Verslag van de President beschrijven we belangrijke ontwikkelingen en vooruitzichten ten aanzien van onze kerntaken. De verantwoording heeft een meer terugblikkend karakter. We rapporteren zowel over onze interactie met de buitenwereld als over onze interne organisatie.

Verslagleggingsrichtlijnen

De verantwoording is opgesteld "in accordance with" GRI Standards 2021 (zie [GRI content index 2024](#)). We maken gebruik van GRI- en DNB-specifieke indicatoren voor materiële thema's. Voor de rapportage over materiële financiële en economische klimaatrisico's en -kansen volgen we de aanbevelingen van de Taskforce on Climate-related Financial Disclosures (zie de paragraaf MVO en Financiële toelichting). We passen de meetmethodiek van het Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) toe voor de berekening van de CO₂-voetafdruk van de eigen beleggingen. Voor meer details over de toegepaste verslagleggingsrichtlijnen zie Definities en aannames voor gerapporteerde indicatoren en Methode en dataverzameling in deze bijlage.

Materialiteitsanalyse

We besteden in onze verantwoording aandacht aan zogenoemde materiële thema's, die we onder meer dankzij input van onze externe stakeholders in kaart hebben gebracht. Dat zijn thema's die inzicht geven op welke wijze DNB in haar taakuitoefening positieve of negatieve impact heeft op economie, milieu en mensen, met inbegrip van impact op mensenrechten. Uiteraard voert voor een organisatie als DNB het aspect 'economie' de boventoon: onze kerntaken en wat we ermee willen bereiken, komen dan ook ruimschoots aan bod in deze materiële thema's, maar zijn daar waar relevant aangevuld met andere duurzaamheidsaspecten (zie de eerste twee kolommen van Tabel 4).

Om tot deze thema's te komen is in 2024 een materialiteitsanalyse uitgevoerd die uit een aantal stappen heeft bestaan. Als eerste is het externe stakeholderonderzoek uitgevoerd. Een belangrijke bevinding is

dat de stakeholders het belang van onze taakgerelateerde impacts bevestigen. Verder vinden zij DNB het meest impactvol in haar prudentiële toezichtrol en in het creëren van publiek vertrouwen in de financiële sector. De impact die we hebben op de Europees-internationale samenwerking en coördinatie werd ook erkend als belangrijk en komt volgens de respondenten onvoldoende tot uiting in eerdere DNB materiële thema's. Vervolgens hebben we onderzocht welke duurzaamheidsthema's voor een organisatie als DNB relevant zouden kunnen zijn. Daarvoor is gekeken naar andere centrale banken (Banque de France, de Nationale Bank van België en Banca d'Italia) en commerciële financiële instellingen. Deze peer- en sector review levert een aantal mogelijk relevante duurzaamheidsthema's op: klimaatverandering, biodiversiteit, grondstoffenverbruik en circulaire economie, consumenten/eindgebruikers, eigen werknemers en zakelijk gedrag.

Tot slot hebben we in een DNB-brede enquête en in interviews DNB'ers gevraagd of er in het taakgebied waar zij werkzaam zijn sprake is van impact (positief dan wel negatief) op één van voornoemde duurzaamheidsthema's. De bevindingen geven aan dat vier duurzaamheidsthema's voor DNB als relevant worden gezien voor onze kerntaken: klimaat, consumenten en eindgebruikers, eigen werknemers en zakelijk gedrag.

Voor een maatschappelijke organisatie als DNB ligt het voor de hand dat we impact willen hebben op de samenleving en haar burgers (consumenten/eindgebruiker). DNB'ers vinden verder dat DNB als organisatie een positieve impact heeft op zaken als gelijke behandeling en kansen en andere arbeidsomstandigheden voor de eigen werknemers. Door ons toezicht op de beheersing van klimaatrisico's kan DNB een positieve, indirecte impact hebben op het klimaat, terwijl ons beleggings- of inkoopbeleid ook klimaataspecten met zich meedragen. Ons integriteitstoezicht dat onder meer ziet op een gezonde bedrijfscultuur en het voorkomen van criminele handelingen heeft ook een link met het zakelijk gedrag van de Nederlandse financiële sector.

Op basis van deze uitkomsten hebben we materiële thema's herzien, soms slechts marginaal, maar soms ook ingrijpender. Een belangrijk verschil met de materiële thema's die in 2023 waren vastgesteld, is dat het thema Duurzaamheidsuitdagingen als afzonderlijk materieel thema is geschrapt. Aspecten rond duurzaamheid zijn nu zoveel mogelijk geïntegreerd in de andere materiële thema's, waarmee beter tot uitdrukking wordt gebracht hoe duurzaamheid verankerd is in onze kerntaken.

Ook het thema Publiek vertrouwen in de Nederlandse financiële sector noemen we niet meer apart, maar is als belangrijk aspect ondergebracht bij het thema dat het prudentiële toezicht tot onderwerp heeft en bij het integriteitstoezichtthema. Daarmee komt de link tussen ons toezicht en vertrouwen beter tot uiting. De internationale dimensie van ons werk is in het thema prijsstabiliteit nadrukkelijker aan de orde gesteld.

De directie heeft deze aanpassingen op 30 september 2024 vastgesteld. Vervolgens heeft de Financiële Commissie van de raad van commissarissen op 8 oktober kennisgenomen van de nieuwe thema's.

De uitkomsten van de materialiteitsanalyse zijn in tabel 4 in deze bijlage te vinden. Daar staat ook in welke paragraaf van de verantwoording onze rol en bijdrage op deze thema's worden belicht. Een overzicht van directe resultaten en indirecte effecten binnen de materiële thema's is terug te vinden in het waardecreatiemodel (zie figuur 1 in Inleiding).

Tabel 4 Materiële thema's 2024

Materieel thema	Omschrijving	SDGs	DNB 2025 Strategie pijler
1 Solide, toekomstbestendige en vertrouwenwekkende Nederlandse financiële instellingen	Nederlandse banken, verzekeraars, pensioenfondsen en overige financiële instellingen zijn solide, liquide en beschikken over een toekomstbestendig bedrijfsmodel (onder andere door innovatie en een passend antwoord op digitale uitdagingen en klimaat- en natuurrisico's), ook vanuit systeem-perspectief. Dit rechtvaardigt het publieke vertrouwen dat de sector haar verplichtingen kan nakomen.	<ul style="list-style-type: none"> ■ SDG 8. Eerlijk werk en economische groei ■ SDG 12. Verantwoorde consumptie en productie <ul style="list-style-type: none"> - 12.6 Bedrijven aanmoedigen, in het bijzonder grote en transnationale bedrijven, om duurzame praktijken aan te nemen en duurzaamheidsinformatie te integreren in hun rapporteringscyclus ■ SDG 13. Klimaatactie ■ SDG 17. Partnerschap om doelstellingen te bereiken 	Zie aanpak en voortgang in Vertrouwen, Evenwichtige Verhoudingen en MVO
2 Integere financiële sector	Een integere financiële sector die zich houdt aan wet- en regelgeving en zich gedraagt volgens principes van ordentelijk bestuur en maatschappelijke betamelijkheidsnormen, inclusief het voorkómen van betrokkenheid bij financieel-economische criminaliteit en bijdragen aan vermindering ervan.	<ul style="list-style-type: none"> ■ SDG 17. Partnerschap om doelstellingen te bereiken <ul style="list-style-type: none"> - 17.1 Versterken van de binnenlandse midden-mobilisatie (DRM), ook via internationale steun aan ontwikkelingslanden, om de binnenlandse capaciteit te verbeteren voor het innen van belastingen en andere inkomsten - 17.13 De globale macro-economische stabiliteit versterken, ook via beleidscoördinatie en beleidscoherentie. 	Zie aanpak en voortgang in Vertrouwen
3 Betrouwbaar, veilig, efficiënt en inclusief betalingsverkeer	Betalingsverkeer dat betrouwbaar, veilig, efficiënt en toegankelijk is. Het streven naar doelmatigheid ziet ook op een verantwoord gebruik van grondstoffen en energie voor het laten functioneren van het digitale- en chartale betalingsverkeer.	<ul style="list-style-type: none"> ■ SDG 8. Eerlijk werk en economische groei <ul style="list-style-type: none"> - 8.10 Versterken van de mogelijkheden van de plaatselijke financiële instellingen om toegang tot het bankwezen, de verzekeringen en financiële diensten voor allen aan te moedigen. ■ SDG 12. Verantwoorde consumptie en productie <ul style="list-style-type: none"> - 12.5 Tegen 2030 de afvalproductie aanzienlijk beperken via preventie, vermindering, recyclage en hergebruik - 12.7 Duurzame praktijken bij overheidsopdrachten bevorderen in overeenstemming met nationale beleidslijnen en prioriteiten ■ SDG 13. Klimaatactie 	Zie aanpak en voortgang in Vertrouwen, Evenwichtige verhoudingen en MVO

Materieel thema	Omschrijving	SDGs	DNB 2025 Strategie pijler
4 Prijsstabiliteit in het eurogebied	Een stabiele koopkracht van de euro als gemeenschappelijk doel van de deelnemende centrale banken aan het eurosysteem. Prijsstabiliteit, gedefinieerd als een inflatie van 2% op de middellange termijn in het eurogebied, stelt huishoudens en bedrijven in staat om weloverwogen consumptie- en investeringsbeslissingen te nemen die voordelig zijn voor een evenwichtige economische ontwikkeling die iedereen ten goede komt.	<ul style="list-style-type: none"> ■ SDG 17. Partnerschap om doelstellingen te bereiken <ul style="list-style-type: none"> - 17.13 De globale macro-economische stabiliteit versterken, ook via beleidscoördinatie en beleidscoherentie 	Zie aanpak en voortgang in Evenwichtige verhoudingen
5 Financiële stabiliteit en evenwichtige en duurzame economische verhoudingen	Een financieel stelsel en economische sectoren die in staat zijn om schokken op te vangen, tot uitdrukking komend in adequate buffers en in het vermogen om diensten aan de economie duurzaam te leveren. <ul style="list-style-type: none"> ■ Markten die efficiënt opereren en overheidsbeleid dat eventuele verstoringen op deze markten wegneemt, waaronder de woningmarkt. ■ Onderzoek en advies naar aspecten die samenhangen met de duurzaamheidstransitie. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ SDG 17. Partnerschap om doelstellingen te bereiken <ul style="list-style-type: none"> - 17.13 De globale macro-economische stabiliteit versterken, ook via beleidscoördinatie en beleidscoherentie 	Zie aanpak en voortgang in Evenwichtige verhoudingen en MVO
6 Veiligheid van informatie	DNB waakt over de veiligheid van de informatie van de sector en haar eigen informatie. Cybersecurity, data-integriteit en dataveiligheid zijn cruciale thema's in het functioneren van DNB en haar medewerkers.	n.v.t.	Zie aanpak en voortgang in Vertrouwen en Digitaal
7 Diverse en inclusieve organisatie	Een diverse organisatie, gekenmerkt door een inclusieve cultuur, met vitale, competente en gemotiveerde medewerkers.	<ul style="list-style-type: none"> ■ SDG 8. Eerlijk werk en economische groei <ul style="list-style-type: none"> - 8.5 Tegen 2030 komen tot een volledige en productieve tewerkstelling en waardig werk voor alle vrouwen en mannen, ook voor jonge mensen en personen met een handicap, alsook een gelijk loon voor werk van gelijke waarde. 	Zie aanpak en voortgang in Medewerkers, Operationeel risicomanagement, Bijlage 1 Aanvullende informatie HR-kerncijfers

Sustainable Development Goals

DNB onderschrijft de Sustainable Development Goals (SDG's) van de Verenigde Naties. Dit zijn zeventien mondiale doelen waarmee organisaties, bedrijven en overheden zich committeren aan het substantieel verbeteren van de stand van de wereld in 2030. In samenspraak met stakeholders is gekozen om ons specifiek in te zetten voor de volgende doelen binnen de MVO-ambitie:

- SDG 8. Eerlijk werk en economische groei
- SDG 12. Verantwoorde consumptie en productie
- SDG 13. Klimaatactie
- SDG 17. Partnerschap om doelstellingen te bereiken.

In tabel 4 is de relatie tussen aanpak en voortgang op onze materiële thema's en de SDG-(sub)doelen te zien.

Organisatiestructuur

DNB is een naamloze vennootschap naar Nederlands recht met als enige aandeelhouder de Nederlandse Staat. We zijn onderdeel van het Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB) en van het Eurosysteem. Hierin werkt DNB mee aan monetair beleid, betalingsverkeer en valutamarktoperaties. Ook maakt DNB deel uit van het Single Supervisory Mechanism (SSM), verantwoordelijk voor het Europees banktoezicht en van het Single Resolution Mechanism (SRM), verantwoordelijk voor een goede afwikkeling van een bank in moeilijkheden in het eurogebied. DNB is een zelfstandig bestuursorgaan (zbo) voor de taken toezicht, resolutie en depositogarantiestelsel. Voor de zogenoemde stelseltaken opereert DNB in lijn met Europese wet- en regelgeving onafhankelijk. DNB is op 1 januari 2025 teruggekeerd naar het gerenoveerde hoofdkantoor aan het Frederiksplein.

De directie is belast met bestuur (zie Directie, raad van commissarissen, bankraad en ondernemingsraad, en governance). Binnen DNB rapporteren divisies en stafafdelingen als de Interne Auditdienst (IAD) en het Directie-secretariaat (DS) rechtstreeks aan een directielid (zie het organogram op [onze website](#)). Ook worden sommige activiteiten programmatisch

aangestuurd, zoals het project huisvesting, de digitale agenda en duurzaamheid. Deze aansturing vindt plaats via een stuurgroep of programmadirecteur die aan een of meerdere directieleden rapporteert. De raad van commissarissen houdt toezicht op de algemene gang van zaken binnen DNB en het beleid van de directie ter uitvoering van de nationale taken (zie het Verslag van de raad van commissarissen).

Wijze van sturing, evaluatie en verantwoording

De directie is verantwoordelijk voor sturing en beheersing van onze taakuitvoering en strategie. Dit beslaat ook het toezien op management van impact op economie, milieu en mensen. In 2024 heeft DNB de OGSM (objectives, goals, strategies en measures)-methodologie toegepast om strategischer te kunnen sturen op het realiseren van haar plannen en ambities. De vier domeinen Monetaire Zaken, Toezicht, Resolutie, en Intern bedrijf stellen onder verantwoordelijkheid van de lijndirecteuren jaarlijks beknopte OGSM's op met korte en (middel)langetermijndoelen. Deze worden vertaald in divisie-OGSM's en uiteindelijk in resultaatafspraken van medewerkers. Hiermee is de sturing op de strategie geborgd in de beoordelingsmethodiek. De voortgang op de domein- en divisie-OGSM's wordt gemonitord door de divisie Finance & Risicomanagement die hierover ieder kwartaal aan de directie rapporteert.

In 2021 is het strategisch programma duurzaamheid ingericht en is de Sustainable Finance Strategie (SFS) opgesteld om de realisatie van de MVO-ambitie te versnellen. Het Sustainable Finance Office voert de regie over de SFS, waarbij nauw wordt samengewerkt met de divisies betrokken bij de implementatie van de strategie. Omdat de relevante duurzaamheidsaspecten in al onze kerntaken moeten worden verankerd, vraagt deze ambitie bij uitstek om een collectieve verantwoordelijkheid en betrokkenheid, niet in de laatste plaats van de top. Het verwerven van kennis en kunde op dit gebied is essentieel om resultaten te behalen. Voor directieleden gebeurt dat onder meer in de dialoog met stakeholders en (bij de voorbereidingen voor overleggen) in de diverse nationale en internationale gremia waarin zij zitting hebben, zoals de ECB, de FSB en het NGFS.

Het jaarverslag is tot stand gekomen onder leiding van een centraal team vanuit de divisies Economisch Beleid & Onderzoek en Finance & Risicomanagement, het Directiesecretariaat en de afdeling Communicatie, en met input van betrokken divisiedirecteuren en medewerkers. Het jaarverslag is besproken met - en goedgekeurd door - de directie, inclusief het verantwoordingshoofdstuk. De directie bespreekt de complete tekst van het jaarverslag met de raad van commissarissen.

Stakeholderengagement

Interactie met onze stakeholders is van strategisch belang. In de DNB2025-strategie werd nut en noodzaak van stakeholderengagement voor DNB verklaard door op het besef te wijzen dat 'financiële stabiliteit en duurzame welvaart niet door DNB alleen kunnen worden gerealiseerd'. Financiële stabiliteit is een gedeelde opgave, waar DNB één van de betrokken partijen is – maar wel een essentiële. In de nieuwe strategie 2025-2028 wordt de waarde van een intensieve dialoog met de buitenwereld als volgt verwoord: 'DNB nodigt actief uit tot het opdoen van inzichten van buiten, en handelt daar ook naar. We houden stakeholderonderzoeken, we zijn als toezichthouder in gesprek met de sector, en proberen goed te luisteren en te begrijpen. Als centrale bank organiseren we outreach-bijeenkomsten, en we staan in voortdurend contact met Den Haag. Maar we zijn ook onafhankelijk en we zijn verplicht om op te treden met alle instrumenten die ons ter beschikking staan om onze wettelijke taken te vervullen. Dat betekent dialoog, maar tegelijkertijd ook kordate interventie en handhaving als het nodig is'.

Het stakeholderveld van DNB omvat een brede waaier van betrokkenen, zoals het brede publiek, de onder toezicht staande instellingen, branche-organisaties, overheid en overheidsorganisaties, sociale partners, universiteiten, onderzoeksinstituten, media, leveranciers, ngo's, internationale organisaties waaraan DNB gelieerd is, zoals het Eurosysteem/ECB, SSM, BIS, IMF, FSB, SRB, EIOPA en EBA.

We onderhouden op verschillende fronten contact met onze stakeholders ten behoeve van onze taakuitvoering en strategie, waarbij aard, intensiteit

en frequentie verschilt. Er zijn diverse geïnstitutionaliseerde vormen van stakeholdercontacten. De Bankraad, een gezelschap van stakeholders afkomstig uit de wetenschap, financiële sector en sociale partners, dient als klankbordgroep voor de directie en is geïnstitutionaliseerd in de Bankwet. Naast gremia die in dienst staan van onze dagelijkse taakuitoefening – circa 50 in getal – is DNB ook actief in dialoogsessies waar materiële thema's als evenwichtige economische verhoudingen, vertrouwen, duurzaamheid en integriteit aan bod komen. Zo hebben we in het verslagjaar intensief contact onderhouden – en analyses gedeeld en besproken – met onze Haagse stakeholders, onder andere over de loonontwikkeling. Ook hebben we de rondetafelgesprekken met de banken voortgezet over de wijze waarop financieel-economische criminaliteit het best bestreden kan worden. Op het gebied van duurzaamheid zijn we actief in het Platform voor Duurzame Financiering, waarvan DNB voorzitter is. Internationaal zijn we betrokken bij gremia als het Network for Greening the Financial System en het Climate Change Forum van de ECB. Verder onderhouden we intensieve contacten met verschillende ngo's. Om beter inzicht te krijgen in de samenhang tussen het guurder worden geopolitieke klimaat en economische factoren heeft een divisieoverstijgend team nader onderzoek gedaan. Daarvoor is onder meer met een brede groep stakeholders gesproken: collega-centrale banken, ministeries, denktanks, en bedrijven die blootgesteld staan aan geopolitieke spanningen, zoals netbeheerders, de Haven van Rotterdam en ASML. We hebben daarmee intern een completer beeld gekregen van hoe deze ontwikkelingen ons werk raken. Een voorbeeld daarvan is de weaponization of finance. Deviezenreserves van centrale banken worden steeds meer ingezet als economisch wapen. De concrete aanbevelingen die we zo hebben gedestilleerd vinden hun weg in de diverse divisieplannen.

Stakeholderonderzoek 2024

Uit het tweejaarlijkse stakeholderonderzoek dat we door een extern bureau laten uitvoeren blijkt dat de reputatie van DNB is gestegen van 'zeer goed' naar 'uitstekend'. Elk type stakeholder (toezicht, centrale bank en betalingsverkeer) dicht DNB een hogere reputatie toe dan twee jaar geleden. De overall reputatie-index laat een stijging aantekenen van een score van

66 ('zeer goed') in 2022 naar 76 ('uitstekend') in 2024. De sterkste stijging heeft zich voorgedaan bij de stakeholders die met de centrale-bankttaken van DNB te maken hebben (van 71 naar 95) en bij de banktoezicht-stakeholders (57 naar 76). Voor toezicht als geheel gaat de score van 63 naar 71. Een score van 75 of hoger duidt volgens de gehanteerde methodiek op een 'uitstekende' reputatie. De kwalificatie 'zeer goed' is van toepassing indien de reputatie-index tussen de 65 en 75 beweegt.

De DNB2025-ambities, die corresponderen met de paragrafen in het Verantwoordingshoofdstuk van dit jaarverslag, worden door de respondenten overwegend belangrijk gevonden. De ambities 'Vertrouwen', 'Digitaal en 'Kostenbewust' vinden zij het belangrijkste. Tegelijkertijd worden niet alle DNB2025 ambities in dezelfde mate herkend. De grootste discrepantie ligt bij de ambitie 'Kostenbewust'. Deze wordt verreweg het minst herkend in het doen en laten van DNB. In de nieuwe strategie wordt dit geadresseerd. 'De buitenwereld verwacht dat we kostenbewust zijn, maar vindt tegelijk dat we dat nu niet zijn. Dat blijkt steeds opnieuw uit het stakeholderonderzoek. En dat herkennen we helaas. Het hangt deels samen met onze eerdergenoemde hang naar volledigheid en zorgvuldigheid (...) Daarom gaan we de komende tijd scherper op de kosten letten', zo valt te lezen bij de passage 'Doeltreffend en doelmatig', een van de vier pijlers van de nieuwe strategie.

In het oordeel over de wijze van communiceren door DNB valt uit het stakeholderonderzoek verder op te maken dat de waardering voor DNB als samenwerkingspartner is toegenomen. Verder blijkt dat DNB gedurende de laatste twee jaar als een aanmerkelijk pro-actievare toezichthouder is ervaren dan in de periode 2020-2022. Ook op het geven van proces-informatie over onderzoeken en/of dataverzoeken is een significante verbetering te zien, of beter gezegd: het sterk negatieve sentiment is aanzienlijk verminderd. Minder goede scores dan in het vorige onderzoek zijn er voor het aspect 'tijdigheid van communicatie'. Eveneens aanzienlijk negatiever wordt er geantwoord op de vraag of DNB in haar toezicht oog heeft voor maatwerk. Tevens is er een significante verslechtering op het aspect 'acceptabele doorlooptijden'. Stakeholders variëren in hun oordeel

over het niet-formalistisch en afstandelijk opereren van DNB. Stakeholders vinden DNB hierop zowel significant (veel) beter maar ook significant (veel) minder goed dan twee jaar geleden. Vooral onder de toezicht-stakeholders is sprake van een relatief fors aandeel dat een verslechtering waarneemt.

De uitkomsten van het stakeholderonderzoek zijn intern gedeeld en vinden via nieuw geformuleerde ambities hun weg in de diverse OGSM's.

DNB werkt continu aan het verbeteren van haar transparantie. De dialoog met stakeholders helpt ons onze taken zo goed mogelijk uit te voeren en onze positieve maatschappelijke impact te vergroten. Voor reacties op dit jaarverslag of andere opmerkingen nodigen we u van harte uit te mailen naar info@dnb.nl.

[Reikwijdte en afbakening van verantwoording](#)

De informatie in dit hoofdstuk heeft net als de rest van het jaarverslag betrekking op De Nederlandse Bank N.V. gedurende het kalenderjaar 2024. De CO₂-voetafdruk van de interne bedrijfsvoering is bij uitzondering gebaseerd op het vierde kwartaal 2023 tot en met derde kwartaal 2024.

[Definities en aannames voor gerapporteerde indicatoren](#)

Werknemers met een arbeidsbeperking

(Zie GRI 2-7 Employees voor de definitie van 'werknemers')

Het aantal werknemers met een arbeidsbeperking wordt berekend in participatie FTE's (25,5 uur per week). Werknemers met een arbeidsbeperking zijn personen die vanwege langdurige fysieke, mentale, intellectuele of zintuiglijke beperkingen, in combinatie met verschillende barrières, niet in staat zijn om volledig, gelijkwaardig en duurzaam deel te nemen aan de arbeidsmarkt. Mensen die niet zelfstandig of zonder werkvoorziening het wettelijk minimumloon kunnen verdienen, worden geregistreerd in het zogenaamde doelgroepenregister, dat wordt beheerd door het UWV.

Methode en gegevensverzameling: Het aantal participatie-FTE's per 31 december van het rapportagejaar wordt gerapporteerd. Dit aantal is berekend op basis van twee verschillende bronnen. HR registreert het aantal participatie-FTE's uit het doelgroepenregister via het UWV-werknemersportaal, de andere participatie-FTE's worden geregistreerd door de inclusiefunctionaris.

Ziekteverzuim

(Zie GRI 2-7 Employees voor de definitie van 'werknemers')

Ziekteverzuim is het (gedeeltelijk) verzuim door werknemers wegens ziekte. Het ziekteverzuim wordt ingedeeld in kort verzuim (minder dan zeven dagen), middellang verzuim (een tot zes weken) langdurig verzuim (zes tot 52 weken) en verzuim langer dan een jaar tot twee jaar. De meldingsfrequentie is het aantal meldingen van ziekteverzuim per jaar gedeeld door het aantal medewerkers per jaar.

Methode en gegevensverzameling: Medewerkers melden zich ziek bij hun leidinggevende en de Arbodienst. De Arbodienst registreert dit in MijnHR en in het medisch systeem Dossier Manager. De bedrijfsarts levert een rapportage aan HR, inclusief een toelichting op de trends.

CO₂-voetafdruk (en compensatie) van de bedrijfsvoering

Alle bedrijfsonderdelen van DNB vallen binnen de scope (ook wel de 'organisational boundary' genoemd) voor het bepalen van de CO₂-voetafdruk. Bouwterreinen waar DNB geen controle had over het elektriciteits- en gasverbruik zijn buiten beschouwing gelaten. De CO₂-voetafdruk omvat de directe en indirecte uitstoot als gevolg van bedrijfsactiviteiten en wordt onderverdeeld in scope 1-, 2- en 3-emissies. Uitstoot als gevolg van de kernactiviteiten van DNB maken geen deel uit van de voetafdruk van het Intern bedrijf. Scope 1-emissies zijn de emissies die worden uitgestoten door eigendommen van de organisatie, of van eigendommen die in beheer zijn van DNB zoals aardgas voor verwarming en fossiele brandstoffen ten behoeve van vervoersmiddelen. Scope 2-emissies, oftewel indirecte emissies van aangekochte energie, omvatten emissies door de productie van elektriciteit, warmte of koeling, gegenereerd buiten de eigen

organisatie maar gebruikt door DNB. De door DNB gerapporteerde Scope 3-emissies zijn de relevante emissies die optreden als gevolg van de activiteiten van de organisatie, maar die worden uitgestoten door bronnen die niet in eigendom noch in beheer zijn van DNB. Het betreft hier de uitstoot waar DNB dus ook geen directe invloed op kan uitoefenen zoals woon-werkverkeer, thuiswerken en zakelijk reizen. Alleen de emissies die te maken hebben met de operationele activiteiten worden opgenomen in de footprint. In de evaluatie van de CO₂-voetafdruk wordt jaarlijks bepaald of de scope van de operationele voetafdruk moet worden aangepast. Hierdoor is DNB elk jaar scherp op interne en externe ontwikkelingen die aanpassingen in de voetafdruk teweeg kunnen brengen.

Methode en gegevensverzameling: De Milieubarometer-methode wordt gebruikt voor de berekening, registratie en als controlemiddel van de CO₂-voetafdruk. Omwille van de werkbaarheid wordt de berekening eerst door middel van spreadsheets buiten het systeem van de Milieubarometer gemaakt. Zowel de spreadsheets als het systeem van de Milieubarometer worden geverifieerd. De Nederlandse lijst met CO₂-emissiefactoren, zoals gepubliceerd op de [Milieubarometer website](#), wordt gebruikt als basis voor de berekeningen. Er is een uitzondering voor twee CO₂-emissiefactoren. Voor het berekenen van luchtvracht ontvangt DNB namelijk direct van de leverancier de emissiefactoren en voor zakelijke vluchten maakt DNB, naast afstand, onderscheid in economy/business class. De rapportageperiode van de CO₂-voetafdruk loopt van 1 oktober tot 30 september. Daarom verschilt de rapportageperiode en evaluatie van de CO₂-cijfers (Q4-Q3) van de bepaling van andere milieuprestaties van DNB. De reden hiervoor is enerzijds de planning van het extern jaarverslag en anderzijds de beschikbaarheid van gegevens van leveranciers over andere milieuaspecten aan het einde van het kalenderjaar (Q1-Q4). De gegevens van alle relevante scope-emissies worden aangeleverd door de verantwoordelijke afdelingen (bijvoorbeeld Facilitair Management, Cash Operations en HR). De inkoop van CO₂-credits is de verantwoordelijkheid van de energicoördinator. Deze verantwoordelijkheid omvat alle activiteiten die te maken hebben met inkoop, zoals budgettering, contractering, advies, inkoop en verantwoording. CO₂-emissies worden achteraf gecompenseerd volgens de Gold Standard.

CO₂-voetafdruk van eigen beleggingen

Verslagleggingsrichtlijnen

We passen de meetmethodiek van het Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) toe voor de berekening van de CO₂-voetafdruk van de eigen beleggingen. Voor meer details over de toegepaste verslagleggingsrichtlijnen zie *Definities en aannames voor gerapporteerde indicatoren* en *Methode en dataverzameling* in deze bijlage.

Definities en aannames voor gerapporteerde indicatoren

Thematische obligaties

Groene obligaties worden geïdentificeerd als obligaties die i) voldoen aan de richtlijnen van de International Capital Market Association (ICMA) Green Bond Principles of ii) de Climate Bonds Standard and Certification Scheme van de Climate Bonds Initiative (CBI). Sociale obligaties worden geïdentificeerd als obligaties die voldoen aan de Social Bond Principles van de ICMA. Duurzame obligaties worden geïdentificeerd als obligaties die voldoen aan de Sustainability Bond Guidelines van de ICMA.

Prioriteitsectoren volgens de Task Force for Nature-related Financial disclosures (TNFD)

Dit betreft sectoren met “materiële natuurgerelateerde afhankelijkheden en impacts”. De lijst met sectoren is opgesteld door de TNFD en is te vinden in het document [Sector guidance - Additional guidance for financial institutions](#) (versie 2.0 van juni 2024) op pagina's 21-26.

CO₂-voetafdruk van eigen beleggingen

Alle emissies van broeikasgasen worden gemeten en omgezet naar CO₂-equivalenten. Voor bedrijven, supranationale instellingen en agentschappen berekenen wij scope 1, 2 en 3-emissies. Scope 1 betreft directe emissies (bijvoorbeeld verwarmingsinstallaties, eigen transport of generatoren) en scope 2 indirecte emissies als gevolg van verbruikte energie voor eigen gebruik en productie (bijvoorbeeld elektriciteit die ergens anders gegenereerd is). Scope 3-emissies zijn alle overige indirecte emissies, die ontstaan als gevolg van de activiteiten buiten de productiefase (bijvoorbeeld tijdens de vervaardiging van ingekochte grondstoffen en

tijdens de gebruiksfase en afvalfase). Voor overheden worden twee verschillende maatstaven gebruikt: consumptie- en productie-uitstoot. Consumptie-uitstoot is gekoppeld aan de vraag binnen een land en productie-uitstoot aan alle activiteiten binnen een land. Deze laatste rapporteren wij zowel inclusief als exclusief uitstoot die gepaard gaat met Landgebruik, landgebruiksverandering en bosbouw (LULUCF). Deze uitstoot wordt door landen verschillend meegenomen in hun CO₂-doelstellingen, en daarom raadt PCAF aan om over beide te rapporteren.

Voor de berekening van uitstoot gebruiken we drie metrics. Onder totale CO₂-uitstoot van beleggingen verstaan we de som van alle broeikasgas-uitstoot in de portefeuille. Voor de berekening hiervan gebruiken we voor bedrijven, supranationale instellingen en agentschappen de ondernemingswaarde inclusief kasmiddelen (Enterprise Value incl. Cash, of EVIC) en bij overheden het bbp (koopkrachtpariteit, kkp) (beide in miljoenen euro). De berekening gaat volgens de volgende formule:

$$\text{Totale emissies} = \sum_{i=1}^n \left(\frac{\text{waarde van belegging}_i}{\text{EVIC of BBP}_i} \times \text{uitstoot}_i \right)$$

Hierin staat *i* voor de individuele uitgevende partij. Voor de CO₂-uitstoot per miljoen geïnvesteerde euro (Carbon Footprint) worden de totale emissies gecorrigeerd voor de portefeuillegrootte, waardoor emissies van verschillende portefeuilles gemakkelijker met elkaar vergeleken kunnen worden. De berekening gaat volgens de volgende formule:

$$\text{Carbon Footprint} = \frac{\sum_{i=1}^n \left(\frac{\text{waarde van belegging}_i}{\text{EVIC of BBP}_i} \times \text{uitstoot}_i \right)}{\text{waarde van portefeuille}}$$

De omzet gewogen CO₂-uitstoot (Weighted Average Carbon Intensity) geeft aan wat de blootstelling van een portefeuille is aan bedrijven met relatief hoge emissies. Voor bedrijven, supranationale instellingen en agentschappen geldt dat de CO₂-uitstoot wordt gewogen naar de omzet in

miljoenen euro. Voor overheden wordt de CO₂-uitstoot gewogen naar bevolkingsgrootte (consumptie) of bbp (kkp) (productie). De berekening gaat volgens de volgende formule:

$$WACI = \sum_{i=1}^n \left(\frac{\text{waarde van belegging}_i}{\text{waarde van portefeuille}} \right) \times \left(\frac{\text{uitstoot}_i}{\text{'Omzet'}_i} \right)$$

Voor de reductiedoelstellingen voor onze aandelenportefeuilles hanteren we het EU Paris-aligned Benchmark raamwerk van de Europese Commissie. Als basisjaar hebben we gekozen voor 2019 in lijn met *net zero* beleggingsrichtlijnen. Sinds 2023 rapporteren we over de CO₂-voetafdruk van aandelen en obligaties ten opzichte van het basisjaar. We rapporteren herberekeningen op basis van de meest recente data als er significante verschillen zijn. Dit was niet het geval in 2024.

Methode en dataverzameling

CO₂-voetafdruk van eigen beleggingen

Het hanteren van dezelfde rekenmethode en dataproviders zorgt voor vergelijkbaarheid van de publicaties binnen het Eurosysteem. Vanwege beperkte databeschikbaarheid is er binnen het Eurosysteem voor gekozen om voor lagere overheden de data – zowel CO₂-uitstoot als financiële data – van het overkoepelende land te gebruiken. Voor DNB geldt dat slechts 1% van onze staatsobligaties in 2023 bestond uit obligaties van lagere overheden. De CO₂-uitstoot van (semi)overheden en de CO₂-uitstoot van bedrijven, supranationale instellingen en agentschappen wordt apart gerapporteerd en niet opgeteld, ter voorkoming van dubbeltelling. Dit zou bijvoorbeeld gebeuren wanneer wij in bedrijven investeren die gevestigd zijn in landen waarvan wij ook staatsobligaties hebben. Voor de berekening van de CO₂-uitstoot van onze beleggingen gebruiken we de samenstelling van onze portefeuilles op 31 december van het rapportagejaar.

Data voor zowel de financiële indicatoren (EVIC, bbp en 'omzet') als de CO₂-emissies zijn op het moment van schrijven echter nog niet beschikbaar voor 2024. Voor de rapportage van 2024 gebruiken wij de meest recente CO₂-emissiedata die eind januari 2025 beschikbaar waren: dit is voor-

namelijk uit 2023 voor bedrijven en uit 2022 voor overheden (respectievelijk 1 en 2 jaar vertraging). Vanwege extra vertraging bij een van onze data-providers was de consumptie-uitstoot per eind januari 2025 nog niet beschikbaar voor het jaar 2022. Daarom gebruiken we voor de meest recente consumptie-uitstoot indicatoren uitstootdata van 2021. Voor de berekening van de historische en relatieve emissies gebruiken wij ook financiële data van voorgaande jaren (vertraging van 1 jaar voor bedrijven en 1 jaar voor overheden). Ten behoeve van consistentie gelden dezelfde vertragingen voor eerdere jaren (met uitzondering van de consumptie-uitstoot, vanwege de vertraging bij onze data provider).

Voor overheden gebruikt DNB productie-uitstootcijfers die door landen zijn gerapporteerd aan de United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC). Alle landen waar wij in beleggen rapporteren deze data. De consumptie-uitstoot wordt door onze dataprovider Carbon4 Finance geschat op basis van informatie uit publieke bronnen als de Emissions Database for Global Atmospheric Research (EDGAR) van de Europese Commissie. Voor de financiële data (bevolkingsgrootte en bbp (kkp)) gebruiken we data van de Wereldbank.

Voor de klimaatindicatoren voor bedrijven, supranationale instellingen en agentschappen in tabel 5 gebruiken we data van ISS. Deze data is soms niet consistent tussen verschillende dataproviders, omdat veel van de emissies worden geschat. Ook de CO₂-uitstoot van een deel van onze beleggingen is gebaseerd op schattingen. Voor onze berekeningen is dit respectievelijk 20% (scope 1 en 2) en 57% (scope 3) voor 2024. Scope 3 emissiedata zijn onderhevig aan kwaliteitsproblemen die betrouwbaarheid en vergelijkbaarheid in de tijd beperken, waaronder i) aanzienlijke schattingsonzekerheid, ii) uiteenlopende schattingen van verschillende dataproviders, en iii) methodologische verfijningen. Wij analyseren de komende jaren of de data van verschillende dataproviders blijven convergeren en blijven in dialoog met onze dataproviders.

Jaarlijkse totale compensatie

Voor de jaarlijkse totale compensatie gaan we uit van kolom 3 van de loonstaat gedurende een kalenderjaar en de jaarlijkse netto pensioenbijdrage. Kolom 3 van de loonstaat bestaat uit salaris, 13e maand, vakantie-geld, en alle overige bruto aan individuele medewerkers verstrekte uitkeringen en vergoedingen. De verkoop van uren is niet meegenomen. Er is gecorrigeerd voor de bruto-inhouding in verband de toegepaste 30%-regeling voor werknemers die zich vanuit het buitenland in Nederland vestigen. Medewerkers die op 31 december van het betreffende jaar in dienst zijn, nemen we mee voor de berekening van jaarlijkse totale compensatie. Voor degenen die gedurende het jaar zijn ingestroomd, herrekenen we naar het jaarsalaris. Voor de berekening van de stijging van jaarlijkse totale compensatie nemen we medewerkers mee die zowel op 31 december in het rapportagejaar als op 31 december in het voorafgaande jaar in dienst zijn. We verdisconteren de waarde van deze kolom 3 van parttime naar fulltime. Gedetacheerde medewerkers worden meegenomen voor de compensatie die ze zouden krijgen als ze in dienst bij DNB zouden zijn. Wij berekenen de toe te rekenen pensioenkosten op basis van de op fulltime basis herrekenende pensioengrondslag, rekening houdend met de maximaal toegestane fiscale pensioenopbouw en passen hierop het herrekenende werkgeverspercentage toe, verminderd met de ongewogen gemiddelde werknemersbijdrage.

Externe assurance

De onafhankelijke externe accountant heeft de niet-financiële informatie in de verantwoording van het jaarverslag 2024 beoordeeld. Het assurance-rapport is opgenomen in Bijlage 3.

Bijlage 3 Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant

Aan: de aandeelhouder en de raad van commissarissen van De Nederlandsche Bank N.V.

Onze conclusie

Wij hebben een assurance-opdracht met beperkte mate van zekerheid uitgevoerd over de niet-financiële informatie in het Verantwoordingshoofdstuk en in 'Bijlage 1 Aanvullende informatie 2024' van het Jaarverslag (hierna 'de niet-financiële informatie') van De Nederlandsche Bank N.V. (hierna: 'DNB') te Amsterdam over 2024.

Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden en de verkregen assurance-informatie hebben wij geen reden om te veronderstellen dat de niet-financiële informatie niet, in alle van materieel belang zijnde aspecten, is opgesteld in overeenstemming met de rapportagecriteria zoals toegelicht in de sectie 'Rapportagecriteria' van ons rapport.

De basis voor onze conclusie

Wij hebben onze assurance-opdracht over de niet-financiële informatie uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 3000A 'Assurance-opdrachten anders dan opdrachten tot controle of beoordeling van historische financiële informatie (attest-opdrachten)'. Deze opdracht is gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de assurance-opdracht over de niet-financiële informatie'.

Wij zijn onafhankelijk van DNB zoals vereist in de 'Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten' (ViO) en andere relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Daarnaast hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen assurance-informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie.

Rapportagecriteria

De niet-financiële informatie dient gelezen en begrepen te worden samen met de rapportagecriteria. DNB is verantwoordelijk voor het selecteren en toepassen van deze rapportagecriteria, rekening houdend met de van toepassing zijnde wet- en regelgeving met betrekking tot verslaggeving.

De gehanteerde rapportagecriteria voor het opstellen van de niet-financiële informatie zijn de Global Reporting Initiative (GRI) Standards in combinatie met eigen rapportagecriteria van DNB. De rapportagecriteria zijn nader toegelicht in 'Bijlage 2 Over dit verslag'.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij materialiteitsniveaus bepaald voor elk relevant onderdeel van de niet-financiële informatie. Bij het evalueren van onze materialiteitsniveaus hebben wij kwantitatieve en kwalitatieve aspecten evenals de relevantie van informatie voor zowel belanghebbenden als de entiteit in ogenschouw genomen.

Beperking in de reikwijdte van onze assurance-opdracht

In de niet-financiële informatie is toekomstgerichte informatie opgenomen in de vorm van ambities, strategie, plannen, verwachtingen, ramingen en risico-inschattingen. Inherent aan toekomstgerichte informatie is dat de werkelijke uitkomsten in de toekomst onzeker zijn. Wij geven geen zekerheid bij de veronderstellingen en de haalbaarheid van toekomstgerichte informatie in de niet-financiële informatie.

De verwijzingen naar externe bronnen of websites in de niet-financiële informatie maken geen onderdeel uit van de niet-financiële informatie die door ons is beoordeeld. Wij verstrekken derhalve geen zekerheid over deze informatie.

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van commissarissen voor de niet-financiële informatie

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de niet-financiële informatie in overeenstemming met de Rapportagecriteria, inclusief het identificeren van de beoogde gebruikers en het toepasbaar zijn van de gehanteerde criteria voor de doelstellingen van de beoogde gebruikers. De door de directie gehanteerde keuzes voor de reikwijdte van de niet-financiële informatie en het verslagleggingsbeleid zijn uiteengezet in de sectie 'Verslagleggingsrichtlijnen' van 'Bijlage 2 Over dit verslag'.

De directie is ook verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht voor het opstellen, meten of evalueren van de niet-financiële informatie mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van verslaggeving van DNB.

Onze verantwoordelijkheden voor de assurance-opdracht over de niet-financiële informatie

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van de assurance-opdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte assurance-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven conclusie.

Onze assurance-opdracht is gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid om de plausibiliteit van de niet-financiële informatie vast te stellen. De werkzaamheden variëren in aard en timing van, en zijn ook geringer in omvang, dan die bij een assurance-opdracht gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid. De mate van zekerheid die wordt verkregen bij assurance-opdrachten gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid is daarom ook aanzienlijk lager dan de zekerheid die wordt verkregen bij assurance-opdrachten gericht op het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid.

Wij passen de 'Nadere Voorschriften Kwaliteitssystemen' (NVKS) toe. Op grond daarvan beschikken wij over een samenhangend stelsel van kwaliteitsmanagement inclusief vastgelegde richtlijnen en procedures inzake de naleving van ethische voorschriften, assurance-standaarden en andere relevante wet- en regelgeving.

Onze assurance-opdracht bestond onder andere uit:

- Het uitvoeren van een omgevingsanalyse en het verkrijgen van inzicht in de relevante thema's en kwesties, en de kenmerken van de organisatie.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte rapportagecriteria, de consistente toepassing hiervan en de toelichtingen die daarover in de niet-financiële informatie staan. Dit omvat het evalueren van de uitkomsten van de dialoog met belanghebbenden en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie.
- Het verkrijgen van inzicht in de rapporteringsprocessen die ten grondslag liggen aan de gerapporteerde informatie, inclusief het op hoofdlijnen kennismaken van de interne beheersingsmaatregelen, voor zover relevant voor onze assurance-opdracht.
- Het identificeren van gebieden in de niet-financiële informatie met een hoger risico op misleidende of onevenwichtige informatie of afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude. Het op basis van deze risico-inschatting bepalen en uitvoeren van verdere werkzaamheden gericht op het vaststellen van de plausibiliteit van de niet-financiële informatie. Deze werkzaamheden bestonden onder meer uit:
  - het afnemen van interviews met relevante medewerkers op groepsniveau;
  - het afnemen van interviews met relevante medewerkers verantwoordelijk voor het aanleveren van informatie voor, het uitvoeren van interne controles op, en de consolidatie van de niet-financiële informatie;
  - het verkrijgen van assurance-informatie dat de niet-financiële informatie aansluit op de onderliggende administraties van de organisatie; en
  - het op basis van beperkte deelwaarnemingen beoordelen van relevante interne en externe documentatie.

- Het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de niet financiële informatie.
- Het overwegen of de niet-financiële informatie als geheel, inclusief de daarin opgenomen toelichtingen het beeld weergeeft in relatie tot het doel van de gehanteerde rapportagecriteria.

Wij communiceren met de directie onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de assurance-opdrachten over de significante bevindingen die uit onze assurance-opdracht naar voren zijn gekomen.

Amstelveen, 19 maart 2025

KPMG Accountants N.V.

M.A. Huiskers RA

Begrippenlijst bij paragraaf Risicomanagement

Begrip	Definitie
Besturingsrisico	Het risico op bestuurlijke ineffectiviteit door onduidelijke governance, niet naleven van de governance of het niet juist vastleggen van besluitvorming, met als gevolg het niet realiseren van bedrijfsdoelstellingen
Bedrijfsprocesrisico	Een risico van een negatieve impact op de financiën, bedrijfsdoelstellingen of reputatie van DNB als gevolg van ontoereikende of falende interne bedrijfsprocessen, mensen en systemen, dan wel als gevolg van externe gebeurtenissen
Beveiligingsrisico	Het risico op schade, (reputatie)verlies en/of het niet (tijdig) behalen van bedrijfsdoelstellingen bij mensen of middelen als gevolg van bedrijfsongevallen of onveilige situaties óf als gevolg van opzettelijk onbevoegd menselijk handelen met een crimineel of terroristisch motief
Human resources risico	Het risico op schade, (reputatie)verlies en/of het niet (tijdig) behalen van bedrijfsdoelstellingen als gevolg van het niet hebben, niet kunnen aantrekken, behouden of niet kunnen inzetten van voldoende, en kwalitatief geschikt en gezond personeel
Juridisch risico	Het risico op schade, (reputatie)verlies en/of het niet (tijdig) behalen van bedrijfsdoelstellingen als gevolg van het onjuist toepassen van wet- en regelgeving of doordat de afdwingbaarheid en/of naleving van contracten gebrekkig is
Compliance en integriteitsrisico	Het risico dat de onafhankelijkheid en reputatie van DNB en/of haar medewerkers (kan) word(t)(en) aangetast, of financieel verlies ontstaat als gevolg van het niet naleven van (integriteits)relevante wet- en regelgeving, maatschappelijke en door DNB zelf opgestelde (gedrags)normen met inbegrip van het onvoldoende zorgvuldig, uitlegbaar en consistent handelen ten aanzien van de rechten en belangen van de stakeholders van DNB

Begrippenlijst

Termen	Definitie
Bank for International Settlements (BIS)	Organisatie die internationale monetaire en financiële samenwerking nastreeft en optreedt als bank voor de nationale centrale banken.
Betalingsverkeer	DNB borgt een toegankelijk, veilig en betrouwbaar betalingsverkeer. Hiertoe geeft zij in het kader van het Eurosysteem eurobankbiljetten uit en is zij verantwoordelijk voor de bankbiljetten- en muntencirculatie in Nederland. Daarnaast beheert DNB betaalsystemen en voert het oversight (toezicht op het betalingsverkeer) uit op instellingen en systemen die betaaltransacties verwerken.
Basissalaris	Zie GRI-definitie van Basic Salary.
Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)	Nationaal instituut dat data verzamelt over de Nederlandse samenleving. Deze data worden verwerkt tot statistische informatie over allerlei maatschappelijke en economische thema's.
CO ₂ -compensatie	Compensatie van de totale CO ₂ -uitstoot door te investeren in een vermindering op een andere plaats.
Crypto	Een digitaal tegoed dat beheerd wordt met cryptografische algoritmes, meestal gebruikmakend van blockchaintechnologie. Een crypto heeft geen fysieke vorm zoals een euromunt, maar is als het ware een versleutelde code, zoals een wachtwoord, die elektronisch kan worden overgedragen en opgeslagen.
ESG	Environmental, social and governance (ESG)-aspecten betreffen milieu- en maatschappelijke aspecten en goed bestuur.
European Banking Authority (EBA)	Autoriteit in Europa die als taak heeft de kwaliteit en harmonisatie van prudentiële toezichtregelgeving te bevorderen, bij te dragen aan een consistente toepassing ervan en te bemiddelen bij eventuele meningsverschillen hierover.
European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA)	Autoriteit die prudentieel toezicht houdt in de sector verzekeringen en pensioenen in Europa.

Termen	Definitie
Europese Centrale Bank (ECB)	De centrale bank van de twintig Europese lidstaten die de euro hebben ingevoerd en daarmee de Economische en Monetaire Unie (EMU) vormen. Belangrijkste taak van de ECB is het handhaven van prijsstabiliteit in het eurogebied. Prijsstabiliteit wordt gedefinieerd als een inflatie op de middellange termijn van 2%.
Eurosysteem	Omvat de Europese Centrale Bank (ECB) en de nationale centrale banken van de landen die de euro als munt hebben.
Financial Stability Board (FSB)	De Raad voor Financiële Stabiliteit is een mondiaal samenwerkingsverband dat de internationale financiële stabiliteit bevordert door het coördineren en monitoren van werkzaamheden van toezichthouders en internationale standaardzitters op het gebied van financieel toezicht en financiële regelgeving.
Financiële stabiliteit	DNB zet zich in voor een stabiel financieel systeem, dat zorgt voor een efficiënte toewijzing van middelen en schokken goed kan opvangen, zodat deze geen ontwrichtende werking hebben op de reële economie.
Governing Council	Raad van Bestuur van de Europese Centrale Bank (ECB), waarin de zes bestuursleden van de ECB en de centralebankpresidenten van de 20 eurolanden zitting hebben.
Internationaal Monetair Fonds (IMF)	Heeft als taak de stabiliteit van het internationaal monetair systeem te waarborgen. Dat doet het fonds niet alleen door economische adviezen aan de 190 aangesloten landen, maar ook door het beschikbaar stellen van leningen aan landen die betalingsbalansproblemen hebben en moeilijk toegang hebben tot de kapitaalmarkten. Aan de kredieten zijn beleidsvoorwaarden verbonden, de zogenaemde conditionaliteit.
ISO 14001:2015	Internationale standaard die eisen stelt aan de inrichting van het milieumanagement binnen een organisatie om inzicht te krijgen in de milieueffecten.
Kapitaalbeleid	Beleid over welke buffers DNB heeft, hoe hoog deze moeten zijn en hoe ze worden aangepast.

Termen	Definitie
Kapitaalmarktunie	Het streven binnen de Europese Unie om de grensoverschrijdende kapitaalmarkten in het eurogebied beter te laten functioneren.
Maatschappelijk Overleg Betalingsverkeer (MOB)	Samenwerkingsverband van een groot aantal maatschappelijke organisaties onder leiding van DNB, dat zich richt op de bevordering van de maatschappelijke efficiëntie van het retailbetalingsverkeer.
Maatschappelijk verantwoord beleggen	Beleid waarbij DNB naast financiële en economische aspecten ook milieu-, sociale en governance-aspecten (ESG) meeneemt in haar beleggingsbeslissingen.
Monetaire taken	DNB is onderdeel van het Eurosysteem en draagt als zodanig bij aan de besluitvorming over en de uitvoering van het monetaire beleid. Het monetaire beleid is gericht op prijsstabiliteit, gedefinieerd als inflatie op de middellange termijn van 2%.
Nederlandse Depositogarantie	De wettelijke bescherming van spaargeld op een Nederlandse bankrekening tot maximaal 100.000 euro per persoon.
Network of Central Banks and Supervisors for Greening the Financial System (NGFS)	Samenwerkingsverband van centrale banken, toezichthouders en internationale organisaties dat als doel heeft het financiële systeem te vergroenen en de inspanningen van de financiële sector te vergroten om de klimaatdoelen van Parijs te halen.
Openmarktoperaties (OMO's)	Transacties waarmee de ECB financiering verstrekt aan banken om te kunnen voorzien in hun behoefte aan liquiditeit, of waarmee overtollige liquiditeiten aan het systeem worden onttrokken. Deze kredietverlening aan banken vindt plaats tegen onderpand.
Pandemic Emergency Purchase Programme (PEPP)	Pandemie-noodaankoopprogramma van de ECB dat in maart 2020 is geïntroduceerd met als doel de impact van de COVID-19-pandemie te verlichten door de doorwerking van het monetaire beleid te bevorderen en de financieringscondities te verruimen. Binnen het PEPP worden zowel publieke als private schuldbewijzen opgekocht. De aankopen onder het PEPP vonden plaats tot maart 2022, en herinvesteringen worden in de loop van 2024 geleidelijk afgebouwd en per eind 2024 beëindigd.

Termen	Definitie
Platform voor Duurzame Financiering (PvDF)	Samenwerkingsverband van toezichthouders, brancheverenigingen, ministeries en het Sustainable Finance Lab, dat de aandacht voor duurzame financiering in de financiële sector verder probeert te vergroten en te stimuleren door gezamenlijk te kijken hoe obstakels voor duurzame financiering kunnen worden voorkomen of verholpen.
Principles for Responsible Investment (PRI)	Netwerk van investeerders, gesteund door de Verenigde Naties dat erop gericht is duurzaam beleggen te promoten. Ondertekenaars van PRI commiteren zich aan de zes principes en publiceren elk jaar een <i>Transparency Report</i> over beleid en implementatie van verantwoord beleggen in verschillende activaklassen dat beoordeeld wordt door PRI.
Resolutie	Als resolutieautoriteit streeft DNB ernaar dat de kritieke functies van banken, verzekeraars en centrale tegenpartijen maximaal veiliggesteld worden als zij in de problemen komen, waarbij niet-levensvatbare instellingen of onderdelen van instellingen ordentelijk worden afgewikkeld.
Statistiek	DNB verzamelt statistische gegevens en vervaardigt statistieken – dit alles in nauwe samenwerking met partners als het CBS, het Europees Stelsel van Centrale Bank en het Internationaal Monetair Fonds.
Target 2	Target 2 is het wholesale betalingssysteem van het Eurosysteem, waarmee centrale en commerciële banken (zo'n 1.600 in totaal) in het eurogebied onderling real-time betalingen kunnen doen.
Targeted Longer-Term Refinancing Operations (TLTRO-III)	Gerichte, langerlopende herfinancieringstransacties die door het Eurosysteem zijn aangeboden en die gericht zijn op het stimuleren van de kredietverlening aan bedrijven en consumenten in het eurogebied. Ruwweg driekwart van de verstrekte TLTRO-III financiering aan banken is terugbetaald. De laatste TLTRO-III operaties vervallen in 2024.
Toezicht	DNB houdt prudentieel toezicht op banken, pensioenfondsen, verzekeraars en andere financiële instellingen. Onze toezichthouders doen dit door te controleren of instellingen financieel solide zijn en in staat zijn om aan hun verplichtingen te voldoen. Daarnaast omvat het toezicht onder andere ook het toetsen van bestuurders, verlenen van vergunningen en aanpakken van financieel-economische criminaliteit. Waar prudentieel toezicht zich richt op de soliditeit van afzonderlijke instellingen, richt macro-prudentieel toezicht zich op de wisselwerking tussen financiële instellingen, financiële markten en de macro-economische omgeving.

Termen	Definitie
Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD)	De TCFD is opgericht door de FSB om effectievere publicatie over klimaatgerelateerde risico's en kansen te ontwikkelen.
TIBER	TIBER staat voor threat intelligence-based ethical red teaming. Het is een raamwerk en testprogramma voor cyberveiligheidstests. TIBER houdt in dat op basis van actuele dreigingsinformatie gecontroleerde aanvallen worden uitgevoerd op de deelnemende instellingen, waaronder DNB zelf. Doel is om gezamenlijk te leren van de resultaten en weerbaarder te worden tegen geavanceerde aanvallen.
Voorziening voor financiële risico's (VFR)	Buffer op de balans van DNB om tijdelijke risico's af te dekken.
Wijzer in Geldzaken	Initiatief van het ministerie van Financiën, waarin partners uit de financiële sector, de wetenschap, de overheid en onderwijs-, voorlichtings- en consumentenorganisaties hun krachten bundelen om financiële fitheid in Nederland te bevorderen.

De Nederlandsche Bank N.V.
Postbus 98, 1000 AB Amsterdam
020 524 91 11
dnb.nl

Volg ons op:

 Instagram

 LinkedIn

 X

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEEM